

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 1

2011 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇEKANUNU TASARISI İLE 2009 YILI MERKEZİ YÖNETİM KESİN HESAP KANUNU TASARISI PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)
BAŞKANVEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)
SÖZCÜ : Hasan Fehmi KİNAY(Kütahya)
KÂTİP : Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----O-----

03.11.2010

İ Ç İ N D E K İ L E R

- ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
- Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı
- Orman Genel Müdürlüğü
- Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü

S Ö Z A L A N L A R

BİRİNCİ OTURUM.....	3
ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar)	3
HASİP KAPLAN (Şırnak).....	13
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya)	14
BÜLENT BARATALI (İzmir).....	15
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya)	16
ALİ ER (Mersin).....	18
İKİNCİ OTURUM	20
HASAN MACİT (İstanbul).....	20
KEREM ALTUN (Van)	22
HARUN ÖZTÜRK (İzmir)	23
EMİN HALUK AYHAN (Denizli)	24
NECDET BUDAK (Edirne)	26
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya)	27
MEHMET GÜNAL (Antalya)	30
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	32
MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli).....	33
GÜROL ERGİN (Muğla).....	34
CAHİT BAĞCI (Çorum)	36
HASAN ANGI (Konya).....	38
MUSTAFA KALAYCI (Konya).....	38
SADIK BADAK (Antalya)	40

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 2

MEHMET YÜKSEL (Denizli).....	41
OSMAN KAPTAN (Antalya).....	42
ZEKİ ERGEZEN (Bitlis).....	45
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	46
SEDAT KIZILCIKLI (Bursa).....	48
MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul).....	49
EYÜP AYAR (Devamla).....	52
SORULAR VE CEVAP	52
MÜNİR KUTLUATA (Sakarya).....	52
OSMAN DEMİR (Tokat).....	52
TUĞRUL YEMİŞCİ (İzmir).....	53
BÜLENT BARATALI (İzmir).....	53
ERKAN AKÇAY (Manisa).....	53
İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir).....	53
ZEKİ ERGEZEN (Bitlis).....	53
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya).....	54
ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar).....	54
FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya).....	58
ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla).....	58
PROGRAMLAR	60
Kapanma Saati: 20.02	62

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 3

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.39

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KINAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyeleri, Değerli Çevre ve Orman Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli bürokratları, basınımızın ve televizyonlarımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

4'üncü Birleşimin Birinci Oturumunu açıyorum.

Gündemimizde Çevre ve Orman Bakanlığı, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Özel Çevre Koruma Kurumu, Orman Genel Müdürlüğü ve Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü bütçe ve kesin hesapları bulunmaktadır.

Şimdi, sunuşunu yapmak üzere Çevre ve Orman Bakanımız Sayın Veysel Eroğlu'na söz veriyorum.

Buyurun efendim.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Sayın Başkan, süreye biraz riayet edilirse. Özet sunuş faydalıdır.

BAŞKAN – Süreye riayet edelim, süreye hepimiz riayet edelim.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, saygıdeğer milletvekillerim, kamu kurum ve kuruluşlarının çok kıymetli temsilcileri, basınımızın değerli mümessilleri; hepinizi ben saygıyla selamlıyorum.

Özellikle, müsaadenizle, ben, sunumumu yapmak istiyorum.

Sunumuma geçerken, Sayın Başkanım, malum olduğu üzere Bakanlığımıza bağlı büyük kurum ve kuruluşlar var: Bunların başında Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü, Özel Çevre Koruma Kurum Başkanlığı gibi birimler, bağlı kurumlar var. Bunun dışında ana hizmet birimleri olarak Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü, Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrol Genel Müdürlüğü; OR-KÖY yani Orman Köy İlişkileri Genel Müdürlüğü olmak üzere, büyük genel müdürlüklerle hizmet etmeye çalışıyoruz.

Tabii, bizim temel bir hedefimiz var, özellikle, su, hava, toprak ve tabii kaynaklarımızı koruma, kullanma dengesini gözeterek verimli bir şekilde geliştirerek gelecek nesillere daha güzel bir Türkiye bırakmak, vatandaşlarımıza çok daha yaşanabilir çevre bırakmak ana hedefimizdir. Tabii, hedef odaklı eylem planlarını hazırladık, onu özellikle arz etmek istiyorum efendim. Bilhassa, tabii ki içme suyu meselesi çok büyük bir meseledir. Hakikaten bütün vatandaşlarımıza yeterli miktarda ve sağlıklı içme suyu temin etmek devletin en asli vazifelerinden birisidir. Bu bakımdan, biz, içme suyuyla ilgili malum olduğu üzere 2007 yılında 1053 sayılı Kanunda bir değişiklik yapılmıştı. Bu değişiklik sebebiyle daha önce nüfusu 100 binden büyük şehirlerin içme suyunu temin etmek Devlet Su İşlerinin vazifeleri arasında sayılmışken, 2007 yılında Yüce Meclis bu kriteri kaldırmış, dolayısıyla, nüfusu 100 binden küçük olan belediyelere de hizmet etmek vazifelerimiz arasına alınmıştır. Bu sebeple biz önce 81 ilimizden, şehrimizden başlayarak 2012 yılına kadar büyük bir eylem planı hazırladık ve bütün şehirlerin içme ve kullanma suyu ihtiyacını 2040, hatta 2050 yılına kadar karşılamak üzere kolları sıvadık. Şu anda gerçekten büyük adımlar atıldı. Bununla ilgili detayı biraz sonra arz edeceğim.

Bunun dışında, keza, atık suların toplanması, arıtılması konusunda da bir eylem planı hazırlanmıştır, katı atık bertaraf tesisleriyle alakalı. Sulama tesisleriyle alakalı 2012 yılına kadar bir eylem planı -ağaçlandırma, erozyon kontrolüyle alakalı biliyorsunuz- büyük bir seferberlik başlattık. 2008-2012 yılları arasını kapsamaktadır. Keza, ormanların bakımı, geliştirilmesi, orman yangınlarının önlenmesi konusunda özellikle bu gibi konularda hazırladığımız eylem planları ile sadece bugünü değil geleceği de planlıyoruz, hedeflerimiz 2040 veya 2050 yılıdır.

Ben, müsaadenizle, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğümüzün faaliyetlerini kısaca özetlemek istiyorum. Zaman sınırlı olduğu için sizlere değerli milletvekillerim, sizlere de kitapçıklar dağıtılmıştır. Ama ben kısa bir şekilde özetlemek istiyorum.

Esasen mevzuat açısından da büyük bir gelişme sağladık. Bildiğiniz üzere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nda gösterilen ve Avrupa Birliği müktesebatında yer alan 300 tane direktif var. Bunun millî mevzuatımıza uyarlanması çerçevesinde 44 yönetmeliğin yayın ve güncelleştirme işlemleri tamamen tamamlandı, bitirildi, gerçekleşti. Özellikle, geçmişte 18 mevzuata güncelleşmiş ve yayınlanmıştı, bugün için 84 mevzuat tamamlanmıştır.

Ayrıca, Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü bilhassa atık suların kontrol edilmesi, katı atıkların bertaraf edilmesi, hava kalitesinin ve tehlikeli, zararlı, zehirli atıkların kontrolü konusunda gerçekten çok önemli projeler yapmaktadır ve özellikle bunlardan ulusal projeler ve uluslararası projeler önemli yer tutmaktadır. Bunları da özellikle şu anda 2010 yılında 28 ulusal proje, 37 tane uluslararası projeyi yürütmektedir.

Az önce arz etmişti, bu katı atıkların yönetimi çok önemli, çünkü hakikaten bu, halk arasında “çöp” denilen, “tıbbi atık” denilen bu katı atıkların toplanmaması hâlinde çok büyük sağlık problemleri oluşmaktadır. Dolayısıyla, bu atıkların bilhassa etrafa saçılması birtakım salgın hastalıklara, bağırsak enfeksiyonundan diğer birtakım sudan geçen hastalıklara kadar pek çok hastalığa sebep olmaktadır. Dolayısıyla, biz, bu konuda gerçekten çok ciddi bir adım attık. Katı Atık Eylem Planını 2008-2012 arasında hazırladık ve uygulamaya koyduk. Nitekim, bu konuda, 2012 yılına kadar evlerden oluşan çöplerin, katı atıkların yüzde 77'sinin -ki bu da yerleşim alanlarını kapsıyor- toplanarak düzgün şekilde bertarafını mevzuata uygun bir şekilde gerçekleştirmiş olacağız.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 4

Bu konuda ben gelişmeleri sizlere kısaca arz etmek istiyorum: 2003 yılında 15 tane katı atık bertaraf tesisi varken 2008 yılında bunu 34'e yükselttik, 2010 yılında şu anda 59'a yükseltilmiştir. 2012 yılında 130 adet katı atık bertaraf tesisi olacaktır. Ancak burada bir hususu arz etmek istiyorum: Bu katı atık bertaraf tesisi sadece bir belediye hizmet etmemekte, biz özellikle Türkiye'de bunun daha ekonomik olması, fizibl olması için bölgelere ayırdık. Pek çok belediyeyi, yerleşim alanını birleştirmek üzere, taşıma maliyetini de dikkate alarak, taşıma optimizasyonunu dikkate alarak müşterek katı atık bertaraf tesislerine yöneldik. Bu, gerçekten işletme açısından, yatırım maliyeti açısından çok faydalı olmuştur. Yani bu 59 tane tesis 59 belediye demek değildir. Bunları pek çok sayıda belediyeyi kapsamaktadır. İşte burada belediye, mesela bu tesisler...Şu anda 751 adet belediyenin katı atıkları düzenli toplanarak bertaraf edilmektedir. İnşallah bizim hedefimiz 2012 yılında 1.130 tane belediyenin katı atıklarını düzenli bertaraf eder ve bunu toplar, uzaklaştırır hâle geleceğiz.

Nüfusa bakarsak, şu anda 41 milyon nüfusun katı atıkları düzenli toplanıyor ve bertaraf tesislerinde, katı atık bertaraf tesislerinde bertaraf ediliyor. Ama, inşallah 2012 yılı sonuna kadar yerleşim alanları, kırsal alanlar hariç olmak üzere köyler, mezralar, bazı küçük köyler, mezralar 57,5 milyon, yani yaklaşık 60 milyon kişinin katı atıklarını düzgün bir şekilde toplar hâle getireceğiz. Gerçekten bu konuda atılan adım takdire değer, onu da arz etmek istiyorum.

Efendim, sadece katı atıklar değil, biz diğer konularda da... Ben tabii zamanım sınırlı olduğu için birkaç tane örnek vermek istiyorum: Misal olarak ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması konusunda büyük mesafe kat edilmiştir. Keza, piller, atık yağlar, ben bunlardan birkaç tanesini sadece bir misal olarak sizlere arz etmek istiyorum. Özellikle, lisans verilen ambalaj atığı toplama ve ayrılma ve dönüşüm tesislerinin sayısı hızla artmıştır. 2010 yılında 362 adet tesis ambalajları, atıkları toplamakta ve bunları geri kazanmaktadır. Bu, gerçekten ülke açısından çok önemlidir, çünkü, artık birtakım geri kazanılacak maddeler, ambalaj atıkları artık çöpe atılmamakta, bunlar ekonomiye geri kazandırmaktadır. Keza, atık pillerle ilgili özetle şunu ifade etmek istiyorum: Atık piller, gerçekten, içinde ağır metaller ihtiva etmesi sebebiyle, bilhassa rastgele atıldığı zaman toprakta veya suda çok önemli kirliliğe sebep olmaktadır. Bu konuda Bakanlığımız ciddi bir hamle gerçekleştirmiştir. Özetle atık pil toplama miktarında oldukça önemli bir artış sağladık. Şu anda, özellikle 2008 yılında sadece 216 ton atık pil toplanırken şu anda 325 tona ulaşmıştır, yani yüzde 50... Son yıllarda, özellikle, okullar, marketler, oteller, sağlık kuruluşları ve her seviyede iştirakçiyile atık bir toplama oranı son yıllarda bilhassa 2008 yılından bu yana yüzde 50 nispetinde artırılmıştır, bu çok önemli. Bilhassa biz eczacılarla da bir anlaşma yaparak eczanelerde dahi atık pil toplama kutuları oluşturduk.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Toplamanın yüzde kaç olduğunu düşünüyorsunuz?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Efendim, burada, tabii ki, toplamanın...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Toplamanın yüzdesi olarak...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Toplamanın yüzdesi olarak, yani tamamının toplandığını iddia etmek mümkün değil. Halkta git gide bu çevre bilinci oluşması bizi gerçekten memnun ediyor. Şu anda toplamanın ancak yüzde 60,70'ini toplayabildiğimiz tahmin ediyoruz. Yüzde 30'u hâlâ maalesef çöplere karışıyor. Bu konuda vatandaşlarımızdan hassasiyet bekliyoruz. Biz her şeyi planladık, belediyelerimiz bu konuda gayret sarf ediyor, sivil toplum kuruluşları, Bakanlığımız bu bakımdan yani bir tane atık pilin ne derece kirliliğe sebep olduğu zaten kamuoyunda malum, bu konuda hassasiyet bekliyoruz.

Bir de bütün vatandaşlarımızdan, bilhassa hanımefendilerden, bu atık yağların lavabolara dökülmemesi konusunda biz özellikle gayret ediyoruz, hassasiyet göstermelerini ben buradan, basın vasıtasıyla özellikle istirham ediyorum efendim.

Tehlikeli atık bertarafında geri kazanmaya öncelik veriyoruz efendim. Şu anda, özellikle, yılda 2009 yılında 140 tesiste 800 bin ton tehlikeli atık toplanarak bertaraf edilmiş, bir kısmı da geri kazanılmıştır. Bu gerçekten memnuniyet verici bir husustur. Yani ben şunu ifade etmek istiyorum: Yani, aslında, Çevre ve Orman Bakanlığı, belki su ağırlıklı olarak gözüküyor, ama biz hakikaten çevredeki yaptığımız birtakım hizmetler, geçmiş yıllarla mukayese edilirse gerçekten çok büyük bir başarı yakalıyor, onu da özellikle ifade etmek istiyorum.

Atık Su Arıtma Eylem Planından bahsetmişim. Bakın sadece şunu ifade edeyim: Şu anda atık su arıtma tesisiyle hizmet edilen belediye sayısı 467'ye yükseltilmiştir. Yani ben şunu ifade edeyim: Ben İstanbul Teknik Üniversitesinde 1990'lı yıllarda ders verirken hiçbir atık su arıtma tesisi yoktu. Biz yurt dışından talebelere göstermek için, Almanya'dan falan dia çekerek onları talebelerimize gösterirdik. Allah'a şükür şu anda en modern, en ileri biyolojik arıtma tesisleri artık Türkiye'de. Yani Almanya'daki birtakım araştırmacıların Türkiye'ye gelip de bu tesisleri incelemekte olması, çünkü son yapılan ileri tesisler bizlere gerçekten büyük bir memnuniyet veriyor. Bundan gurur duyuyoruz.

Şu anda 467 belediye atık sularını topluyor düzenli, arıtıyor ve alıcı ortama veriyor. Bu yeterli mi? Tabii yeterli değil. Yani şu anda biz yüzde 36'lardaki seviyeyi yüzde 73'e çıkardık, bunun yeterli olmadığını kabul ediyorum. Tabii bu konuda belediyelerin gayret etmesi gerekir. Bakanlık olarak biz de projenin yapımı, hatta arıtma, kanalizasyon sistemini yaparak arıtma noktasına gelmiş olan belediyeler en azından ihale etmesi için gerekli olan yüzde 10 desteği Bakanlığın bir görevi olmamasına rağmen, veriyoruz bir ayırım yapmadan, bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Yani belediyelerimizle ilgili hususta onların da gayret etmeleri gerektiğini de açıkça ifade etmek istiyorum.

Yalnız, biz burada şöyle bir çalışma yaptık ilk defa Türkiye'de. Esasen nehir havzalarının esasında ele alınması lazım. Yani nehir havzalarını dikkate alarak çözüm üretilmesi gerekir, çünkü, ayrı ayrı atık su arıtma tesisleri yapıldığı zaman bunların hem yatırım maliyetleri hem işletme maliyetleri çok yüksek oluyor. Dolayısıyla, birbirine yakın tesisleri birleştirip, müşterek, ortak arıtma tesisleri kurulduğu zaman havzanın korunması daha kolay, işletme ve bakım maliyetleri, yatırım maliyetleri çok daha düşük oluyor. Bu konuda biz havzaları 25 havzayı dikkate alarak -bazı havzalarda şu anda tamamlandı, bunlar Gediz Havzası gibi, Meriç Ergene Havzası gibi çalışmalar, master planlar Van

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 5

Gölü Havzası gibi- diğer havzalarda çalışmalar devam ediyor. 2010 yılında da bilhassa diğer havzalardaki çalışmalara başlayacağız ve inşallah 2011 yılında bu çalışmaların havza koruma eylem planlarını tamamen bitirmiş olacağız.

Efendim, hava kalitesiyle ilgili kısa bir bilgi arz etmek istiyorum değerli vekillerim.

Hakikaten hava kalitesi konusunda Türkiye çok büyük bir merhale kat etmiştir. Artık havamızın bütün Türkiye’de temiz olduğunu ben gururla ifade etmek istiyorum. Zaten 81 ilimizde hava kalitesi otomatik olarak ölçülmekte ve bunu 24 saat Bakanlığımızın web sayfasında yayınlanmaktadır, buradan görmek mümkündür. Zaten, biz, 2012-2013 Temiz Hava Eylem Planını da hazırlamıştık. İstasyon sayısına bakınca şu anda 116 adet 81 vilayetin tamamında ve ayrıca bazı hassas noktalarda otomatik ölçüm ve izleme istasyonu vardır. 2014 yılında bunu 2009’a çıkarmayı planlıyoruz. Ben şurada -özellikle yansıda görülüyor efendim- şunu ifade etmek istiyorum: Görüldüğü üzere biz 2009-2010 kış sezonu ki en kritik mevsimler kış aylarıdır, 1 Ekimle 31 Mart arasında partikül madde ve aynı zamanda kükürt dioksit gibi önemli iki tane parametreyi ele alarak bütün şehirlerimizdeki hava kalitesini yansıda görmek mümkündür. Burada çok açık yeşil olanlar çok temiz, çok iyi, yeşil olanlar iyi ve bir de hafif, koyu yeşil diyebileceğim olanlar ise yeterli standartları sağlıyor, standartların altında. Bakın, orta, kötü ve çok kötü hiçbir ilimiz kalmadı partikül madde açısından. Dolayısıyla, bu, gerçekten kaydedilen çok önemli bir merhaledir.

Bir de kısaca kükürt dioksit önemli bir parametre, burada da görüldüğü üzere bütün şehirlerimizde çok iyi ve iyidir. Sadece birkaç tane düşük kaliteli kömür kullanan iki ilimizde yeterli standartların altında, yeterli seviyededir. Bunlar da özellikle Şırnak ve Hakkâri’de kömürden kaynaklanmaktadır. Ama burada da herhangi standartların aşılmadığını ifade etmek istiyorum.

Bunun dışında deniz ve kıyılarımızı da çok düzenli bir şekilde izliyoruz. Özellikle şunu belirtmek isteriz. Yani, bizim Çevre ve Orman Bakanlığı Sağlık Bakanlığına hizmet ediyor, Kültür ve Turizm Bakanlığına hizmet ediyor. Nasıl diyecek olursak, Sağlık Bakanlığına, biz, özellikle sağlıklı, yeterli içme suyu vermekle, çevredeki katı atıkları bertaraf etmek, hava kirliliğini tamamen gidermek suretiyle Sağlık Bakanlığı için koruyucu hekimlik hizmeti yapıyoruz. Yani, dolayısıyla, bizim çevreye 1 lira yatırıldığı zaman 10 liralık doktor masrafları, sağlık giderleri ve ilaç masrafları azalıyor. O bakımdan, bizim çevreye yaptığımız yatırımların çok önemli olduğunu burada özellikle vurgulamak istiyorum.

Bunun dışında, peki, Kültür ve Turizm Bakanlığına nasıl hizmet ediyoruz dersek, efendim, şu anda turistlerin tamamı artık İnternete bakarak nerede temiz plaj var, nerede temiz deniz var, ona bakarak geliyorlar. Dolayısıyla, biz şu anda hakikaten deniz ve kıyılarımızı düzenli olarak izliyoruz, kalite çok daha iyileşti. Şu anda 2010 yılında tam 231 noktada, ta Hopa’dan İskenderun’a kadar, yani kuzey sınırimızdan en güneydeki sınırimıza kadar 231 noktada izleme var ve bunlardan 47 nokta Marmara Denizinde, 115 noktada Akdeniz’de ve 69 noktada Karadeniz’de izleme yapılmakta, bunlar özellikle düzenli olarak takip edilmektedir. Nitekim, bu yüzden, mavi bayraklı marina ve plaj sayımız 328’e yükselmiştir. Sadece Antalya, mavi bayraklı plaj ve marinalar sayısından dünyada ilk üçe giren şehirler arasında yer almaktadır, bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Efendim, bir de denizleri kurtarmak, özellikle atıkların denize dökülmesini önlemek maksadıyla -daha önce yoktu, hiçbir limanda atık alım hizmeti verilmiyordu- şu anda biz 202 noktada, hemen hemen bütün limanlarda atık alım hizmeti veren belgeli birtakım tesisler kurduk ve atıklar bu şekilde kontrol ediliyor, artık denize boca edilmiyor. Dolayısıyla denizlerimizin temiz olmasında, özellikle atık alımı veren belgeli limanların ve aynı zamanda bu tesislerin büyük rolü olduğunu burada ifade etmek istiyorum.

Bir de efendim, sorulabilir diye -gerçi, geçen gün Mecliste saygıdeğer milletvekillerimize arz ettim ama- ben tekrar burada kısaca ifade etmek istiyorum. Efendim, daha önce balık çiftlikleri kontrol ve denetim olmadığı için tamamen, bütün Türkiye’de, İzmir’de olsun, Muğla’da, Aydın’da, Antalya’da, hemen sahillerin kenarına kurulmuştu, Mersin’de keza ancak biz bununla ilgili gerçekten çok ciddi bir çalışma yaparak bunların en uygun alanlara taşınması için kararlı bir duruş sergiledik ve bunda da başarılı olduk. Şu anda 139 adet balık çiftliği uygun alanlara, yani akıntı hızı açısından, derinlik ve diğer indeksler açısından en uygun alanlara, bizim gösterdiğimiz alanlara taşındı. Sadece yedi adetle alakalı bazı hukuki işlemler olduğu için bu işlemler devam ediyor. Dolayısıyla yüzde 95’inin taşındığını, yüzde 5’inin de sürecinin devam ettiğini burada vurgulamak istiyorum. Ben misal olarak, bir Güllük Körfezinde bunlar daha önce, kırmızılar tamamen sahile bitişikti, biz bunları tamamen açık taraflara taşıdık tamamını görüyorsunuz. Yani bunlar derinlik açısından, hız açısından ve diğer indeksler açısından uygun olanlar.

Bir de değerli milletvekilleri, Sayın Başkanım, şunu arz etmek istiyorum: Gürültü insan sağlığı için fevkalade zararlı bir çevre kirlenmesidir, yani gürültü de bir kirlenmedir. Dolayısıyla biz bu konuda vatandaşlardan çok büyük şikâyetler alıyorduk. Yani ben özellikle gece yarısı saat 3’te, artık uyuyamıyoruz...

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Ben de arayacağım Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Memnun olurum. Varsa hemen bildirin, gece yarısı dahi ararsanız memnun oluruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Telefonunuzu bir bilsek efendim.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Bizim telefonumuz her zaman açık, ararsınız. İsteyen vekil şu anda bana her an ulaşabiliyor, hatta cumartesi-pazar dâhil.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Ulaşıyoruz Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Hayır, hayır... Katiyen, onu söyleyemezsin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Örnek vereceğim.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Onu söyleyemezsin bana. Ne zaman ararsan bana ulaşırsın.

Şimdi efendim, bu gürültü kirlenmesinin çok önemli olduğunu...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – O zaman Halil Beyi arayacağım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 6

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – O zaman ben size ulaşayım bundan sonra.

Şimdi efendim, çevresel gürültü kontrolüne yönelik 2009-2020 yıllarını kapsayan bir eylem planı hazırladık. Şu anda nüfusu 250 binin üzerinde olan şehirlerde önemli gürültü kaynaklarında gürültü haritalarını, eylem planlarını çıkarmaya başladık.

Bir de şunu ifade edeyim: Biz özellikle geçen sene başlayarak, bu sene daha da sıkılaştırmak suretiyle çok ciddi bir denetim ağı kurduk ve büyük ölçüde şikâyetlerin azaldığını görüyorum. Tabii daha şikâyet olabilir ama bunları birlikte, sizlerin de desteğiyle, bu şikâyetleri tamamen minimize edeceğimize ben inanıyorum.

Şunu özetle vurgulamak istiyorum: Özellikle gürültüyle mücadele etmeye başlayınca, bizim eğlenceye karşı olduğumuz şeklinde yayınlar oldu. Efendim, biz eğlenceye falan karşı değiliz. İsteyen, istediği şekilde eğlensin ancak bir kişinin eğlenirken başkasını rahatsız etmeye hakkı olmadığını, dolayısıyla bu eğlence merkezlerinin bütün Avrupa'da, dünyada olduğu gibi, Amerika'da, Kanada'da, Avrupa'da olduğu gibi, gerekli tedbirleri almak suretiyle istediği kadar, sabaha kadar eğlenmelerinde bizim için hiçbir mahzur yok, bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Gürültü kirliliğinin yanında bir de ışık kirliliği var, lazer kirliliği de var yani.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Doğru, onu da dikkate alalım. Sayın vekilim, hakikaten onlar çok önemli, onu da dikkate alalım. Sadece lazer değil, aynı zamanda havai fişeklerin belli saatten sonra atılmaması söz konusu. Bilhassa insanlar hakikaten, küçük çocuklar birden bire havai fişek atılınca çok rahatsız oluyor. Bununla ilgili de sınırlama getirdik. Tabii, çok detaylı olduğu için hepsini burada izah etmem mümkün değil. Vaktim herhalde sınırlı, Sayın Başkanım bakıyor bana.

Şimdi, efendim, bir de bir müjde vermek istiyorum. Daha önce çevre izin ve lisansları gerçekten çok karmaşık bir şekilde veriliyordu. Biz bunu ilk defa Türkiye'de çok basitleştirdik. Tek elden, hiçbir yere uğramadan, elektronik ortamda girerek bu izinlerin verilmesine imkân sağladık. Bu da 1 Nisan 2010 tarihi itibarıyla başladı. Hiç kimseyle temas etmeden, tamamen evrakları bilgisayar ortamına –şifre veriyoruz- giriyor ve bu neticede, elektronik ortamda Bakanlığa geliyor, elektronik ortamda çevre izni veriliyor. Bunu gerçekten Türkiye'de hiç kimseyi görmeden alınan bir çevre izni ve kâğıt kullanmadan ve evrak sayısı da 200 küsur tane evrak tek bir evraka indirilmiştir. Bu, gerçekten, belki dünyada yapılan ilk uygulamalardan birisidir, bunu da gururla ifade ediyorum.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Bakan, ÇED raporundan mı bahsediyorsunuz?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Hayır, ÇED raporu değil. Efendim, fabrikaların aldıkları çevre izinleri var. Yani bu çevre izinleri şudur: Daha önce katı atık için, zehirli, zararlı atıklar için, hava kirlenmesi, atık sular için, gürültü için ayrı ayrı alıyordu. Bunları artık tek bir ortamda alıyor. Bu, fabrikanın çevre açısından uygun çalıştığını, gerekli bütün standartları sağladığını gösteren bir izindir, ÇED raporu değil efendim bu.

Efendim, bir de çevre denetimlerini artırdık. 2010 yılında 10.317 denetim gerçekleştirdik ve tabii ki çevreyi ihlal eden, standartları aşan kişilere ceza veriyoruz. Hatta bunlar içinde belediyeler dahi var, kamu kurum ve kuruluşları dahi var. Ceza vermekten çekinmiyoruz, kim olursa olsun çünkü hiç kimsenin çevreyi kirlletmeye hakkı yoktur. Biz de Çevre ve Orman Bakanlığı olarak, kim olursa olsun, hangi kamu kurum ve kuruluşu veya hangi şirket olursa olsun veya belediye de olsa, bunu cezalandırmak durumundayız. 17 milyon 543 bin 225 TL idari para cezasını bu tarihe kadar kestik.

Kyoto Protokolü malumunuz, yüce Meclisin onayıyla resmen taraf olduk. Bununla ilgili şu anda çalışmalar devam ediyor. Soru sorulduğu zaman çok detaylı bilgi veririm. Özellikle biz Meksika için de -biliyorsunuz taraflar toplantısı Meksika'da kasım ayının sonunda, aralık başlarında toplanacak- inşallah biz de Türkiye'den geniş bir katılımı oraya iştirak edeceğiz.

21 Aralık 2009'da çevre faslını açtığımızı ifade etmek istiyorum. Efendim, şimdi ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğünün faaliyetlerini de kısaca özetlemek istiyorum. Bakanlığımız çevre planlarının yüzde 82'sini hazırlayacak. Bunların bir kısmı yapıldı, bir kısmı şu anda ihale edildi. Yüzde 15'i çevre düzeni planları ilgili idarelerce yapılan, özel idareler gibi kurumlar tarafından yapılan alan yüzde 15, yüzde 3'ü ise diğer çevre düzeni planı şu anda planlanmamış olan alanlar var. Burada, şu haritada görüyorsunuz, 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planlarının büyük kısmı tamamlandı, yüzde 65'e şu anda ulaştık ama bu yeterli değil. Bizim mutlaka, 2012 sonuna kadar Türkiye'yi, en azından yüzde 95'ini planlayacak noktaya gelmemiz gerekir efendim.

Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı... Bildiğiniz üzere, ülkemizde 14 adet özel çevre koruma bölgesi ilan edildi. Bunlar toplam yüzölçümüne bakarsak, bütün Türkiye'nin yüzde 1,5'ini teşkil ediyor ama kıyı şeritlerinin yüzde 15'i Özel Çevre Koruma Kurumunun kontrolü altında. Dolayısıyla bunlardan -şu yansıda da görüyorsunuz- Uzungöl, İhlara, Tuz Gölü, Gölbahşı, Pamukkale, Foça, Gökova, Datça, Bozburun, Köyceğiz, Dalyan, Fethiye, Göcek, Patara, Kaş, Belek, Gökso Deltası gibi tam 14 adet özel çevre koruma alanı var. Bunlar gerçekten korunuyor ve bunlarla ilgili biz ne gerekiyorsa yapıyoruz. Burada Uzungöl... Şimdi, son zamanlarda belki Uzungöl'e gidenler var mı bilemiyorum. Gerçekten muhteşem oldu. Biz bu konuda... Uzungöl bir bataklık halindeydi. Ben DSİ Genel Müdürüyken, çok güzel bir şekilde, Haliç'teki benzer bir uygulama gibi temizlettik. Daha sonra birtakım rüsubatın Uzungöl'e gelmemesi için birtakım tersip bentleri yaptık, onlar da çok muhteşem oldu. Ayrıca buralardaki çevre yollarını da tamamladık. Hatta çevre yollarında maalesef bizim haberimiz olmadan koruma kurulları sanki bir sur gibi etrafını çevirmiş, onları da tamamen yıktırdık, orasını güzelleştirdik, bunu da belirtiyim.

Keza, Göcek'le ilgili çok güzel çalışmalar devam ediyor. Patara, Dalyan, Pamukkale, bunları özetle vurgulamak istiyorum. Mesela Dalyan Kumsalı Avrupa'nın en iyi açık alanı seçildi 2008 yılında ve burada gerçekten bununla gurur duyuyoruz. Şu anda bizim özel çevre koruma alanları çok iyi bir şekilde korunuyor, bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Efendim, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğümüz şu anda 450'ye yakın noktada yer ve atmosfer gözlemleri yapıyor ve tahmin oranlarını da yüzde 90'a ulaştırdı şu anda ve şunu da ifade edeyim, Meteorolojinin Sesi Radyosu vatandaşlara ve İnternet vasıtasıyla bütün bilgiler ilk elden ulaşılıyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 7

Çiftçilerimiz için özellikle zirai don ve hasat zamanı tahmin sistemini geliştirdik. Ayrıca altı adet meteoroloji radarı kurulacak. Dört tane biliyorsunuz vardı. Bunlar Zonguldak, Ankara, İstanbul, Balıkesir, İzmir, Muğla, Antalya, Adana, Hatay, Samsun ve Trabzon. Bunlar kurulacak olanlar kırmızıyla gösterilmiş. Şu anda Antalya, Adana, Hatay, Samsun, Trabzon kurulma safhasında. İzmir ve Muğla'nın da hemen hemen bitti, yeni kuruldu. Böylece meteoroloji radarlarımızın sayısı artırılmış oldu, bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

Ayrıca ülke genelinde 426 adet otomatik meteoroloji gözlem istasyonu kurduk. İnşallah 240 tane daha otomatik gözlem istasyonu kuracağız ve böylece bütün Türkiye'yi tamamen kuşatmış olacağız. Bu sayede, istediğiniz bir noktada hava durumunu veya meteorolojik şartları istediğiniz yerden, dünyanın neresinden olursa olsun görme imkânına –bir tuşa tıklayarak- sahip olacaksınız, anlık olarak.

Yüksek performanslı bilgisayar sistemini kurduk. Bununla daha isabetli hava tahminleri yapıyoruz. İklim değişikliği model çalışmalarını yapıyoruz, bu gerçekten önemli. Meteorolojiyle ilgili daha detaylı bilgi, sorular olursa cevaplandıracağım.

Müsaadenizle bir de, gerçekten ülkemizin en büyük kurumlarından birisi olan DSİ'nin faaliyetlerinden bahsetmek istiyorum.

Efendim, Türkiye'de sulanabilir olarak gösterdiğimiz –ekonomik açıdan- 8,5 milyon hektar arazi var. Şu ana kadar DSİ, daha önce Köy Hizmetleri, halk sulamalarıyla 5,4 milyon hektar sulanıyor şu anda. Bu normal, 5,4'ü 8,5 milyon hektara bölersek, yaklaşık yüzde 64 yapıyor. Yani şu anda maalesef ekonomik sulanabilir arazi, mümbit arazilerimizin ancak yüzde 64'ünü suluyoruz. Bu gerçekten, bana göre biraz daha...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – “Ekonomik sulanabilir alan” tabirini biraz açar mısınız Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Şöyle efendim: Bildiğiniz üzere Türkiye'nin yüzölçümü 78 milyon hektar. Bunun pek çoğu, 21,5 milyon hektarı ormanlar, dağlar vesaire, birtakım yerleşim alanları. Bunları çıktığımız zaman, ekilebilir arazi 28 milyon hektar ancak sulanabilir tarım arazisi 25,5 milyon hektara şey yapıyor fakat bunların bir kısmı dağın yamaçlarında. Yani oraya su ulaştırmak mümkün değil. Oraya suyu iletmek için harcaacağımız enerji masrafları, o tarımdan elde edeceğimiz gelirin çok yukarısında. Dolayısıyla orada kuru tarım yapılması gerekiyor. Hâlbuki, ekonomik olarak sulanabilir araziye dikkate aldığımız zaman, yani suyu çıkardığımız zaman baraj, gölet, yer altı suyundan, yani bunun toplam tarımsal gelire oranı belli bir oranı geçmiyorsa, bu takdirde orası ekonomik sulanabilir arazi diyoruz. Bunu da DSİ olarak hesap ettik, 8,5 milyon hektar Türkiye'de ekonomik sulanabilir alan var, kast ettiğimiz budur efendim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sayın Bakan, onu siz hesap etmediniz. Onu Toprak Su zamanında hesap ettiler.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Yani ben şunu söylüyorum: Devlette devamlılık var.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Arkadaşlar, 1970'li yıllardaki rakamdır, değişmesi gerekir.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Efendim, ben müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Efendim, müsaade ediniz, Sayın Bakanımız sunumuna devam etsin.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ama her şeyi biz yaptık demeyin hocam, olmuyor.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Bunu biz hesap ettik diye bir şey söylemiyorum. Yani bununla, şu anda devletin değişik kurumlarının, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, eski Toprak Su İşleri, DSİ birlikte çalışma yapmış ve neticede bu 8,5 milyon hektar olarak bulunmuş. Yani devletin bulduğu şey, ben şahsen bunu buldum diye bir şey söylemedim, bu yıllardan beri bilinen şey.

Ülkemizde su tüketiminden bahsetmek istiyorum. Şu anda ülkemizde 112 milyon metreküp ortalama kullanılabilir su potansiyeli var. Bu, geçen yıl, yani 44 milyar metreküp civarında su kullanıldı. Bunun yüzde 73'ü, yani 32 milyar metreküpü sulamada, 7 milyar metreküpü içme ve kullanma suyu olarak yüzde 18'i ve geri kalan 5 milyar metreküpü de, yüzde 11'i de sanayide kullanıldı. Yani şu anda 112 milyar ortalama su potansiyelimizin ancak 44 milyar metreküpünü kullanıyoruz, bunu da bilgilerinize arz etmek istiyorum.

Şimdi efendim, bir de şu, gündemde özellikle mevzu olan hidroelektrik santrallerden ve bu potansiyellerden bahsetmek istiyorum.

Efendim, bu çok önemli bir husus. Yani bunu özellikle değerli milletvekillerimizin bilhassa tabii, Türkiye Büyük Millet Meclisinin en önemli komisyonu olan Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyelerine, Başkanına, bunu kısaca müsaade ederseniz arz etmemde büyük fayda var.

Efendim, şu anda Türkiye enerjisinin yüzde 70'den fazlasını, yüzde 73'ünü dışarıdan ithal ediyor. Türkiye enerjide dışa bağımlı bir ülkedir çünkü bunu elektrik olarak düşünmüyorum sadece, bütün enerji kaynaklarını dikkate alırsak, yüzde 73'ünü dışarıdan alıyoruz. Çünkü bizim yeterli kadar petrolümüz yok, doğal gazımız yok. Dolayısıyla çok kaliteli kömürümüz yok. Bu yüzden enerjide biz, petrolde, doğal gazda, hatta kaliteli kömürde dışa bağımlıyız. Bu bakımdan, hidroelektrik enerji kaynağının Türkiye'de kullanılması bir mecburiyettir. Aynı zamanda bunu yaparken tabii, barajlar, göletler veya nehir santralleri yapılması lazım.

Bir kere şunu ifade edeyim: Türkiye de iklim açısından yarı kurak bölgede olduğu için ve yağışlar bölgelere göre ve mevsimlere göre çok büyük değişim göstermektedir. Misal olarak Rize tarafında, Doğu Karadeniz'de yılda 2.500 milimetre bir yağış düşerken, Karaman'da 250 milimetre yağış düşmektedir ve yeterli olmamaktadır. Ayrıca, bizde Avrupa'da olduğu gibi, Almanya'da vesaire olduğu gibi sürekli akan nehirler de çok azdır. Yazın da büyük ölçüde yağış olmamaktadır. Yani yağışların büyük bir kısmı da özellikle kış ve ilkbaharın başlangıcında yağmaktadır. Hâlbuki suyun kullanımı ise büyük ölçüde yazındır, sulamanın tamamı yazın yapılmaktadır. İnsanların su ihtiyacı, içme, sulama ihtiyacı yazın çok daha fazladır, kışa göre neredeyse iki mislidir. Sanayinin su ihtiyacı keza yazın daha fazladır. Dolayısıyla eğer biz kışın yağın yağmuru yazın veremezsek, bu takdirde, yani biriktirme yapısı dediğimiz barajlar, göletler, yer altı

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 8

potansiyeli olmasa hiçbir şehre su veremeyiz, hiçbir tarım toprağı sulayamayız. Dolayısıyla Türkiye'de barajların, göletlerin yapılması keyfilikten kaynaklanmıyor, Türkiye'nin coğrafi ve iklim durumunun getirdiğı bir mecburiyetten kaynaklanıyor, bunu özellikle belirtmek istiyorum. Yani biz İstanbul'da barajlar yapmasaydık İstanbul'a su veremezdik. İzmir'de Tahtalı Barajı, Gördes Barajını yapmasak suyu vermemiz mümkün değil. Dolayısıyla bunu özellikle vurgulamak istiyorum.

Hidroelektrik santrallere gelince, baraj ve gölet yapınca tabii ki bunun potansiyelinden istifade etmek gerekir çünkü hidroelektrik santrallerde temiz, yenilenebilir, ucuz, yerli ve küresel iklim değişikliğiyle mücadelede en önemli unsur olan, dünyada teşvik edilen bir enerji kaynağıdır, bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Türkiye'de teorik olarak hesaplanmış DSİ, 433 milyar kilovat saat yıllık bir potansiyel var, yani bütün su kaynaklarını değerlendirsek. Ancak teknik olarak da değerlendirilebilir potansiyel 216 milyar kilovat saat. Bunu DSİ geçmişte hesap etmişti, bunun acaba ekonomik olarak ne kadarını değerlendirebiliriz? Çünkü bazılarını baraj yapmak veya hidroelektrik santral yapmak çok masraflı olduğu için ekonomik olmuyor. Bunu geçmişte 127 milyar kilovat saat gibi bir rakam belirlemiştik, sonra bunu 130'a çıkardı vesaire ama benim şahsi kanaatim, şu anda inşaat teknikleri, tünel açma tekniklerinin gelişmesi ve inşaat maliyetinin çok ucuzlaması sebebiyle enerjinin dışa bağımlılığı ve enerji fiyatlarının, petrol fiyatlarının artması dolayısıyla, ben şahsen yaptığım hesaplara göre Türkiye'de teknik ve ekonomik olarak değerlendirilebilir potansiyel 186 milyar kilovat saat bakın. Bunu bizzat ben kendim çalışarak bulduğum bir rakam.

Şimdi, değerli milletvekilleri, eğer bu zamanında yapılsaydı, geç kalınmasaydı... Çünkü bütün dünyada hidroelektrik potansiyelin tamamını ülkeler kullanmıştır. Amerika, Japonya, Finlandiya, Avrupa ülkeleri, tamamı kullanmıştır. Hatta bazı doğal gaz çıkan ülkeler doğal gazı başka yere satmıştır, kendi hidroelektrik potansiyelini kullanmıştır. İsterseniz ülkelerin potansiyel kullanma oranlarını ben size verebilirim. Şunu ifade edeyim: 130 veya 186, önemli değil, bana göre 186 milyar kilovat saat.

2003 yılında ben DSİ Genel Müdürü olduğum zaman... Bunu çok samimi şekilde sizlerle paylaşmak istiyorum, yani bu konuda tenkit, tavsiyeleriniz varsa da sizlerin bu konudaki tavsiyelerinizi de almak tabii ki bizim için...

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Sayın Bakan, Türkiye ihtiyacının yüzde kaçını karşılayacak bu sistem?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamlı) – Efendim, onu da ben izah edeyim.

Şimdi, Türkiye'nin şu anda, geçen seneki ihtiyacı 200 milyar kilovat saat. Eğer bunlar tamamen kullanılmış olsaydı, neredeyse yüzde 90'ını, yüzde 80'ini hidroelektrik santrallerden karşılamak mecburiyetinde kalırdık. Her yıl 25-30 milyar dolar dışarıya para ödemezdik, o yatırımları sulamada ve ülkenin kalkınmasında kullanırdık, her yıl bak. Şimdi, tabii ki bu gittikçe artıyor. Ben 2003 yılında DSİ Genel Müdürü olduğum zaman, o sene hidroelektrik enerji potansiyeli olarak yılda 25 ilâ 27 milyar kilovat saatlik bir üretim vardı ve yaklaşık yüzde 30'una tekabül ediyordu o yıllarda, üçte biri. Şimdi, bununla ilgili, biz şunu yaptık: Yani neredeyse yüzde 20'lik potansiyeli, DSİ'nin kurulduğu yılları dikkate alırsak, elli yılda başarmış. Bunu bütçe imkânlarıyla yapmak mümkün değil diye, oturduk, bütün kuruluşlarla birlikte 2003 yılı haziranında Su Kullanım Hakkı Anlaşması Yönetmeliğı adıyla bir yönetmelik çıkardık. Dedik ki, özel sektörün potansiyelini bütün dünyada olduğu gibi biz buraya yönlendirelim ve tamamen şeffaf şekilde bakın –isteyen herkese sorsun- DSİ'nin İnternet sayfasında ilan ederek, önce DSİ ve Elektrik İşleri Etüt İdaresi tarafından geliştirilmiş projeler, daha sonra tüzelsişler, hatta DSİ'nin bitiremediğı yarım kalmış olanları, tablo 2, 3, 4, 5, 6 şeklinde İnternette yayınlanarak, bir aylık ilk müracaattan sonra süre vererek, herkese duyurmak suretiyle bunları ilan ettik ve neticede birden fazla müracaat olunca – demek ki fizibl- devlete kilovat saat başına kaç kuruş veriyorsa, en yüksek verene ihaleyi vermek kaydıyla, gerçekten çetin pazarlıklar oldu. Mesela, bazı yerlerde kilovat saat başına 5 kuruş, 8 kuruş gibi verenler oldu. Neticede, şu anda 1.600 civarında, 23.500 megavat gücünde, yaklaşık 70-80 milyar kilovat saatlik potansiyele denk bir üretim söz konusu olacak yılda, buna müracaat var.

Burada şunu da gururla ifade ediyorum: Biz burada iki şey yaptık. Bir, devletin üzerindeki, özellikle baraj ve hidroelektrik santrallerdeki, özellikle 30 milyar dolarlık yükü kaldırdık, özel sektöre aktardık. Şimdi biz onu sulamaya ayırıyoruz. İkincisi, bir de geçmiş dönemde hükümetler arası ikili işbirliğı anlaşmaları yapılmış. Yaklaşık 27 tane büyük proje, bizden önce –biz hiçbiryle anlaşma yapmadık- ikili işbirliğı anlaşması çerçevesinde konsorsiyumlarla anlaşma yapılmış. Bunların bir kısmını iptal ettik ama siyasi açıdan iptal edemeyeceğimiz olanlar oldu. Bunlar da biliyorsunuz, Türkiye Büyük Millet Meclisi destek verdi, ben şükranlarımı arz ediyorum. Onları biz yap-işlete dönüştürmek suretiyle o yükü de, yaklaşık 15 milyar dolarlık yükü de devletin üzerinden kaldırdık. Böylece yaklaşık 45 milyar dolarlık yük devletin üzerinden kalktı. Şu anda özel sektör çok daha uygun şekilde yapıyor.

Gelelim bununla ilgili ne gibi mahzurlar var, ne gibi faydalar var. Efendim, ekonomik faydası tartışılmaz. Yani temiz, ucuz enerji kaynağı sağlıyoruz ve arz güvenliğı açısından, enerji çeşitliliğı açısından yerli, temiz, yenilenebilir kaynak açısından paha biçilmez bir kıymet bu. Peki, bunun ne faydası var, ne mahzuru var? Efendim, faydası çok büyük. Neden? Biz bilhassa küresel iklim değişimi sebebiyle, Doğı Karadeniz'deki yaptığımız tahminlerde yağışların gelecekte yüzde 20 nispetinde daha da artacağı ama Akdeniz Bölgesinde, Güneydoğı Anadolu'da ise yağışlarda bir azalma olacağı ve anlık yağışların daha da hızlı artacağı ortaya çıkıyor, tahminler böyle, bizim tahminlerimiz de böyle. Neticede bu ne demektir? Bu, birden bire ani yağışlar demektir, sel baskınları, taşkın demektir. Biz bunun için Doğı Karadeniz'de taşkınlarla mücadele ediyoruz. Bununla ilgili yaptığımız yatırımların haddi hesabı yok. Biz taşkınları korumak için tersip bentleri yapıyoruz, dere ıslah ediyoruz. Netice olarak, bu tersip bentleri yerine hidroelektrik santral sahipleri geliyor oraya, bir tersip bendi yapıyor, bunun suyun yüksek akışlı zamanlarda, debinin fazla olduğu dönemlerde gücünden istifade ederek elektrik üretiyor, oraya daha ucuz, temiz elektrik enerjisi veriyor. Bundan daha tabii bir şey olamaz. Peki, çevre açısından bunun mahzuru var mı? Çevre açısından şöyle, vatandaşların şöyle endişesi var: Acaba bu dereler kuruyacak mı? Efendim, dereler kurumaması mümkün değil çünkü biz en kurak dönemde dahi oraya su bırakılmasını, eğer yeterli su yoksa tamamının, HES'in durdurularak o suyun tamamının dereye verilmesini ve o derede tabiatın devamı için gerekli

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 9

suyun –yani can suyu denilen, biz mansap suyu diyoruz- bırakılmasını şart koşuyoruz. İkincisi, ağaç kesilecek, efendim, koca bir havzada onların sadece tünel giriş noktası bir de tersip bendi dediğimiz su alma yapısı, bunu zaten mecburen onlar yapmazsa biz yapacağız taşkından korumak için. Tünel ağzındaki kestikleri ağacın 5 katı, 10 katı kadar bir ağaç dikiliyor. Böylece çevre açısından tahribatı minimuma indiriyoruz.

Evet, birkaç tane firma orada çıkan malzemeyi tünelden dere yatağına şey yapmış, onları cezalandırdık, durdurduk ruhsatlarını iptal ettik ama şimdi gerek Trabzon gerekse Rize özel idaresiyle anlaşma yaparak çıkan malzeme için köy yollarında ihtiyaç var malzemeye o yollarda kullanılması için de protokol yapıldı. Böylece tahribat da minimize edildi. Özellikle çıkan malzemenin faydalı bir şekilde kullanılması sağlandı. Bunu özellikle arz etmek istiyorum. Yani bu gerçekten HES'lerin önü açılması gerekir. HES'ler çevreyi kirletmiyor, suyu tüketmiyor, suyun sadece gücünden istifade ediyor. Bunu arz ediyorum. Gene sorular olursa arz edeyim.

Ama DSI hakikaten son yıllarda çok büyük bir hamle gerçekleştirdi. Yıllara göre açılan tesis sayısı ortada. İnşallah bu yıl 174 tesis açacağız. Sekiz yılda dokuz tane tesis açtık. Bunlar küçük, büyük. Bunlar, 174 tane baraj gölet, 140 tane sulama, 32 tane içme suyu temini, 430 adet de taşkın koruma ve rüsubat kontrol tesisi oluşuyor. Hidroelektrik santrallerde şu ana kadar 335 adet tesis açılmış, geçmişten gelenler de dâhil ve 15.063 megavat güce ulaştık ve şu anda son yaptıklarımız da 51,5 milyar kilovatsaate ulaşabildik ama bu bile normal 130 milyar kilovatsaat dikkate alırsak yüzde 40'ı, 186'yı dikkate alırsak yüzde 30'u yani daha üçte 1'i veya iki buçukta 1'ini ancak kullanıyoruz. Dolayısıyla burada katedeceğimiz çok daha mesafe var ama özel sektör bunu yapıyor, demin söylemişim, yuvarlak olarak söylemişim tam rakamı ifade edersek şu anda özel sektörün Su Kullanım Hakkı Anlaşması çerçevesinde bizim ilan ettiğimizi 1.619 adet var. 25.140 megavat da HES projesinin 1.592 adedine müracaat edilmiş, 23.309 megavat. Ben demin 1.600 diye yuvarlak söyledim, 23.500 megavat yani tam net rakam bugün itibarıyla 1.592 adet ve bunun karşılığı 23.309 megavat. Bunun tabii yılda ne kadar üreteceğiz dersek, 70 ile 80 milyar kilovat saatlik bir üretim buradan söz konusu olacak.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Bunlar yapacak olanlar mı izin isteyenler mi?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Bunlar müracaat edenler.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Mevcutlarla beraber 2 bin falan mı oluyor?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) –Mevcutlarla beraber yaklaşık mevcutlar on beş dersek, yirmi beş daha yaklaşık kırk ama toplam potansiyel bizim 44 bin megavat civarında. 44 bin megavat yaklaşık 130 milyar kilovatsaate tekabül ediyor. Yani 44 bin megavat civarında bir potansiyelimiz var veyahut da kilovatsaat olarak ifade edersek DSI'nin hesaplarına göre 130 milyar kilovatsaat ama benim hesaplarıma göre 186 milyar kilovatsaat dolayısıyla bu potansiyelin yüzde 90'ına tekabül ediyor.

Efendim, deniliyor ki bunlar işletmeye alınmadı. Bakın, 136 tane temeli birlikte müşterek attık. Sadece bu 136 tane geçen sene attığımız temel. 4.378 megavat bunlar inşaat filen başladı. Yani sadece bu temel attıklarımız 15 milyar kilovatsaat yılda enerji üretecek. Sadece 136 tane topluca temel attığımızda 9 milyar TL'lik bir yatırım maliyeti söz konusu. Ve bunların bir kısmını açtık biliyorsunuz. Bir de şunu ifade edeyim son olarak müsaade ederseniz: Şimdi, efendim, biliyorsunuz sadece biz buradaki, bütçedeki yani devletin bütçesindeki yükü kaldırmakla kalmadık bir de bu tesisler tamamlandığı zaman katkı payından yaklaşık yılda biz hazineye 1 milyar TL'lik bir katkı payı gelecek, şu anda gelmeye başladı, mesela çok enteresan. Yani bir de katkı payı adıyla yılda 1 milyar TL.

Efendim içme suyuyla ilgili ben faaliyetlerimizi zaten biliyorsunuz hakikaten içme suyunda büyük bir hassasiyetim var. Şu ana kadar, biz, biliyorsunuz 2007 yılında kanunla nüfusu 100 binden küçük şehirler de bakanlığımıza yüklenince hemen biz projelerini yaptık. Otuz şehrin su problemini tamamen, kökünden çözdük. Şu anda 3 milyar metreküp ilave su temin edilecek. Bunları özellikle ve yaklaşık 6 milyar metreküp şu anda 2,8 milyar metreküp şehirlere su veriyoruz. Bu yatırımlar tamamlandığı zaman planlananlar ve yatırım programında olanlar 6 milyar....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Pardon, ilave süre veriyorum Sayın Bakanım.

Buyurun.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Başkanım, hemen toparlayayım. Kaç dakika süre veriyorsunuz?

Efendim, Göl su projemiz var, bin gün de bir gölet projesi. Güneydoğu Anadolu Projesi doludizgin gidiyor dokuz tane vilayetimiz var biliyorsunuz. Bu konuda 22 baraj, 19 HES ve 1 milyon 58 bin hektar sulama alanı var. GAP eylem planında sulamaların yüzde 28'ini tamamladık. Bu yeterli değil. Şu anda biliyorsunuz 2012 yılı sonuna kadar 1 milyon 58 bin hektarlık alanın büyük bir kısmı sulanacak, bununla ilgili yıldırım hızıyla ilerliyoruz. Bakın şu anda sadece ben birkaç tane misal vereyim. Yukarı Harran Ovası kanalı var, şu anda yapılıyor, bir kısmını bitirdik. 222 kilometre yani buradan bir nehir, Şanlıurfa'dan Mardin'e doğru ilerliyor bunu ifade edeyim ve bu da şurada aşağıda yan yana dizilmiş olan kamyonları görüyorsunuz yani ana kanalın tabanı öyle yani sadece buradan geçecek su 100 milyon kişinin içme suyu ihtiyacını karşılıyor ve neredeyse bir Kızılırmak Nehri'nin mart ayı debisine eşit. Yani 200 metre küp saniyelik bir suyla Mardin'e doğru ilerliyoruz. İnşallah bu 2012 yılı sonunda bitecekti. Şu anda üç firma hızla ilerliyor. 2011'in sonuna çektik bunu, onu özellikle müjdelemek istiyorum, bir yıl öne çektik. Şu anda ben de geçenlerde Başbakanımızla Şanlıurfa'daydım. Son gelişmeleri aldım. Bunu gururla ifade edeyim. Yani isterseniz GAP'la ilgili sorular olabilir, vaktimiz olmadığı için çok detaylı bilgi veriz. Doğu Anadolu Projesi adıyla DAP Projesi başladı. On altı tane şehrimizi, ilimizi ilgilendiriyor. Bu konuda da projeler tamamlanıyor, 35 projeye 424.172 hektarlık arazi sulamaya alınacak, 2012 yılı sonuna kadar ve 5 tane HES'te 3,1 milyar kilovatsaat enerji üretilcek.

Bir diğer büyük proje de Konya Ovası Projesi, bu dört ilimizi ilgilendiriyor. Önce Konya Karaman'dı sonra biz Aksaray ve Niğde'yi de ilave ettik ve böylece bakın şu anda burada su eksikliği vardı on beş tane proje iki adet HES

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 10

olmak üzere 86.848 hektarlık arazi sulamaya açacak ve yılda 22 milyon metreküp içme suyu vereceğiz. Neticede enerji üretimi var. Bunlardan yüz otuz yıllık bir rüya vardı biliyorsunuz, Bağbaşı, Bozkır barajları, Afşar barajlarıyla 17 kilometre uzunluğundaki dev tünelle biz Akdeniz'e akan suları Konya Ovası'na yönlendiriyoruz. Bu gerçekten çok önemli bir proje. Bunun da bitiş tarihini 31/12/2012'yi 17 Aralık 2011 saat 16.59'a çektiğimizi ifade edeyim.

Konya Ovası Projesinde Ermenek Projesini bitirdik efendim. Burada Türkiye'nin en yüksek barajı şu anda Avrupa'nın da en yüksek altıncı barajı yani bunu özellikle biz Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerimizi -baraj muhteşem bir baraj- eğer tensip buyurursanız bütün komisyon üyelerimizi baharda sizleri oraya götürmek istiyoruz efendim uygun görürseniz. Artvin'deki barajlara veyahut da bu Ermenek Barajı... Efendim, bu temelden tam 218 metre yükseklikte muhteşem bir baraj. Ayrıca bir de şu özelliği var tabii zemin geçirimli olduğu için yaklaşık 200 ile 250 metrede yer altına doğru indik dolayısıyla 250 metre yer altında, 218 metre yer üstünde olan muhteşem bir baraj, onu ifade edeyim. Türkiye'nin en yüksek barajı şu anda.

Ilısu Barajı'yla ilgili, efendim, şunu ifade edeyim, Ilısu Barajı hakikaten o bölgeye büyük bir ekonomik katkı sağlayacak. İnsanlarımızı hakikaten orada yaşatmak için, orada ekonomik durumlarını, hayat standartlarını yükseltmek için çok önemli bir proje. Biz burada yeniden yerleşim, kültürel varlıklar ve çevre konusunda çok büyük hassasiyet gösteriyoruz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Ama tarihî eserler kaybolacak.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Hayır kaybolmayacak. O zaman size bu konuda, istiyorsanız uygun bir zamanda, bütün vekillerimize, arzu eden vekillerimize çok detaylı bir gün teşrif buyurun biz, çok detaylı, sizlere bilgi verelim. Çevre, kültürel varlıklar ve yeniden yerleşim açısından.

Efendim, bakın Ilısu köyü, orada bizim köyümüz kırk sekiz konutu vardı, bunları tamamen onları villa gibi evlere taşıdık. Geçtiğimiz pazar günü de bunların anahtarlarını teslim ettik. Bakın, evleri görüyorsunuz muhteşem, hakikaten villa gibi.

Müsaade ederseniz bir de Orman Genel Müdürlüğü'nün çalışmalarını anlatayım. Geri kalan kısmı hızla geçeceğim.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – İşin esası o.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Zaman verirsiniz ben sabaha kadar anlatmaya hazırım efendim.

Sayın Başkanım, ben vakit açısından lütfederseniz...

BAŞKAN – Devam edin, buyurun.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Şimdi, efendim, ülkemizin yüzde 27,2'si orman alanı fakat maalesef bu ormanların yüzde 49'u bozuk, yüzde 51'i hakikaten verimli orman. Tabii bizim ormanlarımızı çok iyi hâle getirmemiz lazım ancak şunu ifade edeyim, gidişat çok iyi bunu da ifade edeyim yani Türkiye ormanlarının hem alan olarak hem de orman serveti, odun serveti olarak artıran nadir ülkelerden birisi. Bakın, geçmiş yıllara bakarsak 22,2 milyon hektardan 21,4 milyon hektara yükselttik.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) -22'den 21'e nasıl çıkar Sayın Bakan?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Düzeltiyorum o zaman herhâlde sürçülisan ettik affola.

20, 2 milyon hektardan 21,4 milyon hektara yükselttik. Bir de odun serveti de 936 milyon metreküptü ormanlarımız da 1 milyar 368 milyon metreküpe yükselttik. Yani ormanlarımız artıyor bu gerçekten dünyada nadir orman varlığı ve alanı artan ülkelerden birisi.

Odun üretimini artırıyoruz. 7 milyon metreküpten 12 milyon metreküpe çıkardık. Hedefimiz 15 milyon metre küp. Kent ormanları kuruyoruz, hakikaten her tarafta bu kent ormanlarını kurduk yani bunları gururla mesela burada Diyarbakır Kent Ormanı resmi gözüküyor, kapısı. Muhteşem Dicle Nehri'ni oradan seyrediyorsunuz. Seksen sekiz il merkezî ve ilçelerimize kent ormanı kurduk. 144 adet mesirelik alan vardı 1.011'e çıkardık. Bir de Türkiye'yi bal üretim merkezi hâline getirmek istiyoruz. Bal üretimi ve ihracat üssü hâline getirmek istiyoruz. Bu maksatla daha önce arıcılar ormanlara sokulmuyordu. Yaklaşık ben 10-15 sayfalık bir genelge yayınladım. Artık biz arıcılar için özel bal ormanları, 450 bitki türünün nektarlı olduğu ve arıcılık için önem taşıdığı türleri bal ormanları denilen ormanlara kuruyoruz, dikeyiyoruz ve bunların etrafını koruyoruz, sertifika da vereceğiz böylece gerçekten bal üretiminde büyük bir artış sağlayacağız.

Orman yangınlarında gerçekten Türkiye hassas, Akdeniz Bölgesinde. 1 Kasım 2010 tarihi itibarıyla 1.636 adet yangın oldu fakat zarar gören alan ihmal edilecek mertebede 2.917 hektar ve bu sene yangın başına düşen yanan alan da 1,7-1,8 hektar oldu. Bakın, bu geçmişe göre gerçekte büyük bir başarı sağladık. Şu grafikte görüyorsunuz 2003-2010 yılında yangın başına sadece 4,4 hektarlık bir alan yandı. Bunun manası şudur: Yangınlara çok süratli müdahale ediliyor, kısa zamanda söndürülüyor. Bunun manası budur. Diğer ülkelere bakarsak Türkiye bu konuda büyük başarı sağlamıştır. En kötü durumda olan Portekiz, İspanya, İtalya, Yunanistan. Fransa da bizden 3 kat daha zor durumda. Yani normalde bizde yüzde 0,33'lük bir oranda yanan alan olmasına rağmen yani son yedi yılda 71.099 hektarlık alan yandı ama Fransa'da 158 bin hektar, Portekiz'de ise neredeyse ormanlarının üçte 1'i yanmış. Netice olarak, üç temel stratejimiz var: Önleme, söndürme, rehabilite etme. Bunları dikkatle takip ediyoruz ve yirmi dört saat gözetliyoruz. 45 tene gözetleme kulesine de 90 adet kamera yerleştirdik. Bunları sürekli olarak Ankara'dan, odamdan görmek mümkün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlamak üzere süre veriyorum Sayın Bakanım.

Buyurun efendim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 11

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Yangın söndürme denetim sistemini kurduk. Tedbir alıyoruz, buna özetle ve helikopter, amfibik uçaklarla gerçekten büyük bir yangın mücadelesi veriyoruz. Orman yangınlarında arazöz miktarlarını arttırdık ve her bakımdan orman teşkilatını takviye ettik.

YARDOP adıyla yangına dayanıklı ormanlar teşkil ediyoruz. Ağaçlandırmada biliyorsunuz seferberlik kapsamında 2,3 milyon hektarlık alanın 2012 yılı sonuna kadar ağaçlandırmasını öngördük. Yıllara göre görüyorsunuz 2008 yılında başladığımız bu ormanların iyileştirilmesi, ağaçlandırma, erozyon kontrolü çalışmaları hızla devam ediyor. Bakın, 2006 yılında 401 bin hektar, 2007'de 400 bin, 2008 yılında 463 bin hektar, 2009'da da 501 bin hektara yükselttik. Yani yaklaşık bu Trakya'nın yüzölçümü 2,3 milyon hektar, o alan kadar hatta Belçika'ya yakın bir alan ağaçlandırılacak ve gerçekten 2009 yılında rekor kırdık.

Sadece açık alanlar orman içindeki bozuk alanlar değil, okul bahçeleri, ibadethane ve mezarlıklar, karayolları ağaçlandırılması, hastane ve sağlık ocağı gibi ocakların bahçeleri ağaçlandırılıyor. Karayolları ağaçlandırılmasında biz geçen yılı ağaçlandırma yılı ilan etmiştik. Hedefimiz 1.300 kilometreydi ama arkadaşlar çok çalıştı 2.594 kilometreyle geçen yılı kapattık. Bu sene de hedef 2.500 kilometre. Keza TEM yolunu ağaçlandırdık. Yaklaşık 948 milyon adet fidan diktik. Fidan üretimimiz arttı. Bakın, nereden nereye geldik. 75 milyon fidan üretilirken 2009 yılında 432 milyon fidan ürettik aynı kurumda 5,5 kat ve 30 milyon adet fidan için vatandaşlarla sözleşme yaptık. Türkiye ağaçlandırmada dünyada ilk üçe giren bir ülke konumuna yükseldi. Erozyon kontrol çalışmalarını hızlandırdık. Ortalama, yılda, 8.250 hektarlık alanda çalışılırken bunu 2010 yılında 70 bin hektar olarak hedef koyduk. Görüyorsunuz Alaşehir'de nereden nereye geldi, Isparta Uluborlu'da nereden nereye geldi.

Yeşil kuşak ağaçlandırmasını yapıyoruz. Denizli Gölbaşı, Kahramanmaraş'tan birer örnek verdik. Özel ağaçlandırma, ceviz, badem, Antep fıstığı, kuşburnu, keçiboynuzuna önem veriyoruz, vatandaşlara gelir sağlıyor. Vatandaşlara özel ağaçlandırma sahaları veriyoruz. Kırk dokuz yılına bilhassa köylere bedelini de biz ödüyörüz, maliyetini. Bunun dışında ORKÖY gerçekten büyük çalışma yapıyor. Şu ana kadar 84.357 aileye kredi desteği verdik. Ferdi kredi uygulamaları hızla arttı. Aşağı yukarı 8-10 kata yükseldi ve bu arıcılık, sığırcılık, süt koyuncululuğu, besi sığırcılığı, ekoturizm, seracılık, meyvecilik, fidan yetiştiriciliği gibi destekler veriyoruz.

Doğa Kuruma Millî Parklar Genel Müdürlüğümüz millî parkların sayısını 41'e yükseltti, tabiat parkları sayısını 42'ye yükseltti. Son altı yılda sekiz tane millî parkı ülkeye kazandırdık. 81 ile de 81 bir tabiat parkı kuracağız. Şu an itibarıyla 42 adedi tamamlandı 2012 yılı sonuna kadar bütün illere tabiat parkı açacağız. Bunların listesini görüyorsunuz.

Gelibolu Yarımadası tarihî millî parkı, gerçekten şu anda ziyaretçi sayısı 2 milyona ulaştı ve şu bir de simülasyon merkezi inşaatı başladı. Hakikaten çok muhteşem bir simülasyon merkezi kuracağız, 2011 yılı sonunda tamamlayacağız, inşaaata başlandı. Uludağ için büyük bir planlama yaptık. Uludağ'ı gerçekten Uludağ'a yakışır bir hâle, şekle sokma istiyoruz. Keza 26 Ağustos Tabiat Parkını açtık. Nuh'un gemisi veri tabanını kurduk. Efendim, yaban hayvanlarını koruyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Nuh'un gemisini nerede yapıyorsunuz Sayın Bakan?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Nuh'un gemisi veri tabanı, ismi öyle.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Afyon'da, Afyon'da.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Hayır Ankara'da.

Sokak hayvanlarını koruyoruz. On vilayette hayvan bakımevi projesi tamamladık.

Efendim, bir de son olarak müsaade ederseniz, bilgi teknolojilerinde veya teknoloji kullanımında hakikaten bakanlığımız bütün dünyada örnek bir kurum olarak çağı yakalamış hatta aşmıştır. Bakın, çevre izinlerini, arzu edilirse bununla ilgili canlı bir sunum da yapabiliriz. Çevrimiçi çevre izinlerini biz veriyoruz şu anda, demin söyledim. Çevresel bilgi sistemini kurduk. Elektronik doküman yönetim sistemini kurduk, her an nerede doküman var onu bilgisayardan görmemiz mümkün. Kâğıdı kaldırdık. Tehlikeli taşıma sistemini on-line olarak izliyoruz. Bir kamyon gittiği zaman biz merkezden bunu takip ediyoruz. İl bilgi sistemi diye bilgi sistemi kurduk, ille ilgili bütün yatırımları, koordinatlarıyla birlikte bunları görmek mümkün. Tehlikeli atık beyan sistemini kurduk. Ağaçlandırma seferberlik yazılımını kurduk, hangi ilde on-line olarak aynı anda kaç fidan dikildi, kaç hektarlık alan ağaçlandırıldı, kaç okulun ağaçlandırılması yapıldı, bunları, bütün bilgileri anlık görüyoruz. Fidanlık otomasyon bilgi sistemiyle fidanlıklardaki üretimi anlık olarak görüyoruz. Çevre düzeni planlarının veri tabanlı olarak işledik, ayrıca ÇED veri tabanı programı işlendi, nerede ne var, üzerine tıkladığınız zaman bunları, fabrikanızla ilgili bütün bilgileri görmeniz mümkün. Arazi izleme sistemi "CORİNE web portalı" nı kurduk, arazinin yapısını, ormanların yapısını Türkiye'de görmek mümkün. Korunan alanların veri tabanı var yani hangi alanlar korunuyor, millî parklar, tabiat parkları ÖÇK alanları, az önce, Nuh'un gemisi veri tabanını ulaştırdık, şu anda bütün endemik türleri bu veri tabanına işliyoruz. Küresel iklim değişikliği etkileri izlenmesi maksadıyla coğrafi bilgi sistemini kurduk. Ayrıca Çevre Orman Bakanlığı coğrafi bilgi sistemini teşkil ettik, bütün birimlerin tabakaları var, her tabakayı, barajları, göletleri, ishale hatlarını, sulama tesislerini, coğrafi bilgi sistemi altında görmek mümkün. Ayrıca, çevresel verilerin değişim ağını kuruyoruz şu anda, inşallah kısa zamanda tamamlayacağız. Su veri tabanı ilk defa kuruldu. Suyla ilgili bütün bilgileri, tahsisleri bilgisayar ortamında görmek mümkün. Orman yangın bilgi sistemi var. Efendim, bu bilgi sistemi gerçekten muhteşem, ödül de aldı. Dünyada en ileri sistem şu anda Suriye, Yunanistan, Portekiz, İspanya bu sistemi bizden istedi. Bunu özellikle vurgulamak istiyorum. Ben şu anda odamdan dahi herhangi bir helikopter yangın esnasında nerede, kaç kilometre saat hızla gidiyor, kaç dakika sonra yangın mahalline ulaşacak, odamdan dahi bunu kontrol edecek durumdayım. Koordinatlarını dahi görüyoruz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Orada yananlar hariç, çünkü verilerde yok.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Yanan alanlarını da işliyoruz çünkü ona da bilgi vereyim, efendim şöyle ifade edeyim, tabii zaman sınırlı olduğu için, yanan alanlarla ilgili şunu ifade edeyim: Tabii yanan

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 12

alanların hesabı bütün alan yandıktan sonra çıkıyor ve bunlar işleniyor. Yani orman bilgi sisteminde yanan alan var, biz zaten yanan alanları bir yıl zarfında ağaçlandırıyoruz ve tekrar vatandaşlarımıza kazandırıyoruz.

Ben efendim, hakikaten sabrınızdan dolayı çok teşekkür ediyorum, saygılarımı arz ediyorum. Bakanlığımızın 2011 yılı bütçesinin bütün milletimize hayırlı, uğurlu olması temennisiyle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Teşekkürlerimi sunuyorum efendim.

Sağ olun. (Alkışlar)

BAŞKAN – Evet teşekkür ediyorum Sayın Bakanım.

Evet değerli arkadaşlar, görüntüleme işlemini tamamlarsanız...

GÜROL ERGİN (Muğla) – Alkış olayı var mı, alkış olayı? Bu komisyona yakıştı mı?

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Komisyonun geleneğinde böyle bir şey yok Sayın Başkan.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Bu hoş bir davranış değil.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – İnşallah sizden bekleriz alkış.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz değerli arkadaşlar.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Grup toplantısı şeyi var ya.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Grup toplantısı zannettik burayı.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Siz hiç usul nedir bilmez misiniz?

Sayın Başkan, uyarmanız gerekmez mi?

BAŞKAN – Efendim, kimin nasıl alkış yapacağını önceden bilemem biliyorsunuz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Sonradan uyarabilirsiniz.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Ama sonradan uyarabilirsiniz. Bizim uyarımızı siz yapabilirsiniz.

BAŞKAN – Tamam efendim, yeteri kadar uyarıldı tarafınızdan. Komisyon tarafından uyarılmıştır. Sizin uyarınız da komisyon uyarısıdır. Evet, dozunu da ben tayin edeceğim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Siz usul olarak Başkana söyleyebilirdiniz ve Başkan uyarırdı. Siz ona fırsat bırakmadınız ki.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz çalışmalara başlayalım, müzakerelerimize.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Şimdi, alkışlayan kişiler biraz sonra beni yuhlarsa ne olacak, böyle bir şey olabilir mi bu komisyonda Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, icabına bakarız o durumda.

GÜROL ERGİN (Muğla) – O zaman siz bakmazsanız Başbakanın dediği gibi ben bakarım.

BAŞKAN – Olur.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Ama olmadı yani.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sizin şu son sözünüzü de olmadı Sayın Hocam.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Ya olacak bir şeyde savunma yap Sayın Halil, olacak şeyde savunma yap, dinleyelim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sizin yerinize ben yaparım demek Başkanlık makamına saygısızlıktır, bu olmadı.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Siz kendinize bakın.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Onu sen Başbakanına söylüyorsun galiba.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Size söylüyorum size. Siz burada Komisyon Başkanına söylüyorsunuz.

BAŞKAN – Halil Bey, lütfen.

Evet, değerli arkadaşlar lütfen tamamlayalım, çalışmalarımıza başlayalım.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Yani maşallah nitelikli elemanlarla bakanlığı yürütüyorsunuz Sayın Bakanım.

Yani vücut dilinden anlayan personelle Bakanlığı güzel yönetiyorsunuz.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Allaha şükür bakanlığımın mensuplarıyla gurur duyuyorum, hepsiyle biz aile gibiyiz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Tabii kendinizi alkışlayanlarla gurur duyacaksınız, bundan doğal ne olabilir.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Yok, 70 bin bakanlık mensubu, benim hepsi ailem gibidir. Bakın şunu ifade edeyim...

GÜROL ERGİN (Muğla) – 2.500'den fazla insanı gönderdiniz kurumdan, onlar da sizinle gurur duyuyor mu acaba?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sonuçlar ortada sonuçlar.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Kadrolaşmadığınız belli oluyor.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Gurur duyuyorum ben onlarla, hepsiyle. Her zihniyette insan var, hepside gece gündüz çalışıyor.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sonuçlar ortada, sonuçlar.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Evet, gün gibi ortada.

GÜROL ERGİN (Muğla) – İlk kez böyle bir olay oluyor bu komisyonda.

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, müsaade ederseniz çalışmalarımıza başlayacağız.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Sayın Bakanın personelini yeniden takviye etmesi lazım görüşmelerin devamı için Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, Bakanın takdirindedir o.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Bakanın takdirinde ama lütfen tedbirini alsın.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 13

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz değerli arkadaşlar.

Sayın Bakanım, bürokratlar kendilerini komisyona takdim ederlerse memnun oluruz.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Biz tanıdık efendim, gerek kalmadı.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Biz tanımıyoruz.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

(Bürokratlar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şimdi, bütçe ve kesin hesaplar üzerinde söz almak isteyen arkadaşlara söz vereceğim.

İlk olarak Sayın Kaplan...

Buyurun efendim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Bakanlığın değerli bürokratları; önemli bir konuyu konuşuyoruz. Tabii doğa, çevre, orman, ülkemiz, ülkemizin zenginlikleri, su, toprak, bütün bunlar söz konusu olduğu zaman heyecanlandığımız anlar da oluyor ama en çok tartıştığımız, kamuoyunun tartıştığı, kızgınlık yaratan, mahkeme kararlarına konu olan durumlar da yaşanıyor ki bu doğaldır. Çevre hakkı, tabiat hakkı, 21'inci yüzyılın en temel hakları içinde en parlayanı, en moda olanı, en çok konuşulana, bugün, hem ülkemizde hem Türkiye'de hem dünyada.

Burada ben Bakanlık örgütlenmesi konusunda dikkat çekmek istiyorum. Nedense bütçe sunuşlarında dikkate alınmaz ama Çevre ve Orman Bakanlığının ilgi alanı itibarıyla Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile çok yakın ortak noktaları var. Yani burada gerçekten bu üç bakanlığın yeni bir yapılanması, özellikle maden sektöründe, turizm sektöründe, kültür ve tabiat varlıklarının korunmasında yeni bir strateji, yeni bir yapılanma geliştirilmesi ülkemiz için hayırlı olacaktır. Biz muhalefet olarak da bu konuda gerçekten dikkatli olmak ve daha pratik bir çalışma tarzı yakalamak gerektiğini düşünüyoruz.

Tabii ki veriler güzel ama verilerin objektif olarak da değerlendirilmesi gerekir. Tabii ki biz muhalefetiz, on dakika süremiz var. Sayın Bakan, bir saatten fazla sunuş yaptınız. On dakika içinde sizleri övmeyeceğiz, alkış da yok bizden, başışlayın peşinen.

Sayın Başbakan İlisu Barajının açılışına gittiği zaman ve İlisu Barajının tartışmaları yaşandığı zaman orada yaptığı açıklamayı 73 milyon nüfuslu Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı sıfatıyla çok talihsiz bir açıklama olarak değerlendiriyorum. İlisu Barajına, Hasankeyf'in sular altında kalmasına karşı çıkanların bölücü olduğunu söyledi. Garip bir şey, hep alışkanlık hâline gelmiş, Türkiye'de prim ediyor herhâlde. "Terörle mücadele" adı üzerinden, terörle mücadele edeyim derken doğayı savunanlara vurmak, tabiatı savunanlara vurmak, tarihî varlıklarımıza sahip çıkanlara vurmak bir alışkanlık hâline geldi ve en doğal temel hak ve hürriyetlerini, ifade hürriyetini açıklayan bütün insanlarımız bir anda bölücü oldu.

Şimdi, ben sizlere bu bölücülerin kampanyası var "Sende imza at." diye bir kampanya başlatmışlar. Sayın Tarkan, Sayın Sezen Aksu, Yıldız Kenter, Kibarîye, Şivan Perver ve daha binlerce sanatçı. Sadece sanatçı oldukları için ilgi çekiyorlar. Bence bir taraftan Şivan Perver'i seçim propagandasında kullanıp diğer taraftan da "Bölücü" demesi, bir taraftan Sezen Aksu'yu referandumda "Evet" oyu kullandığı zaman alkışlayıp Hasankeyf'e karşı "Sular altında kalmasın." dediği zaman bölücü ilan etmesi alışkanlığının, çifte standardının bırakılması bu ülkenin hayrına olacaktır. Çünkü biliyoruz ki "Hasankeyf yok olmasın" kampanyasını sürdürenlerin çok ciddi, haklı talepleri vardır. Sizler enerji ithalatı yapabilirsiniz bir ülke olarak ve o ülke o enerji ithalatı nedeniyle bazı şirketler ve kredi kuruluşlarını besleyebilir. Eğer bunun otuz yıl, kırk yıl bir ekonomik ömrü varsa ve bu ülkenin on binlerce yıllık tarihini, kültürünü, geçmişini ve gerçekten tarihte önemli bir durak olan Hasankeyf'i heba ediyorsanız bin yılın da hesabını yapmak zorundasınız. Nasıl ki deminki açıklamanızda "Kırk elli yıllık planlar yapıyoruz." dediğinizi duyunca bu konuda da Hasankeyf'in hesabını yapmak zorundaydınız, yapılması gerekiyordu. Sayın Başbakan "Hasankeyf sular altında kalmayacak." dedikten kısa bir süre sonra Hasankeyf için "Buraya deniz getireceğiz, turizm olacak, kıyı olacak, gemi gelecek, turist gelecek." demeye başladı. Bu insanlarla, insan hafızasıyla, bu ülkenin tarihiyle alay etmektir, hoş bir yaklaşım tarzı değildir, dil değildir. Bunu ifade etmek istiyoruz.

Tabii ki HES'ler evet konuşuluyor, enerjiye ihtiyacımız var. Yenilenebilir Enerji Yasası da yarın Meclise geliyor biliyorsunuz. Şunu sormak istiyorum: Sayın Bakan, HES'lerden kaç bin tane ruhsat dağıtıldı? Lütfen, bürokratlarınız burada, bunun rakamını istiyorum. Bunun kaçını alanlar kaçını devrettiler? Bakın, bu çok önemli. Kaçı taşeronun elinde, kaç üçü, dördü, beşi el değiştirdi? Hep hava parası alıyorlar. Artık ruhsatçılar, çantacılar, bizim doğamıza, tabiatımıza, hayatımıza, böceğimize, sesimize, suyumuz, rengimize müdahil olmuşlar. Bu kadar vahşi bir kâr hırsı karşısında Sayın Bakanlığın ve değerli bürokratlarını da uyarmak gibi tabii ki bir görevimiz vardır. Elbette ki muhalefet siyaseten uyaracaktır, söyleyecektir ama bunun yanında şunu söyleyeyim: Yargı da vardır, yargı da kararlarını veriyor. En son 36 HES projesiyle ilgili Gümüşhane'deki çevrecilerle ilgili bilirkişi raporları: "Ekosistem tahrip oluyor." Daha önce Rize'de verilen karar çok yer aldı. Aliona'yı kuma gömdünüz, Tarkan'la takıştınız. Bu takışmayı ben çok yanlış buldum. Herkesin bir alanı var ama Çevre Bakanı olunca, Çevre Bakanı çevreye karşı duyarlı olanlara da, onların karşıt fikirlerine de tabii ki saygılı olmak durumunda.

Şimdi, bütün bunların içinde ben Munzur'u, vaktim yok açamıyorum ama İlisu Barajıyla kırk haneli bir köyü gösterip "İşte, onlara villa gibi ev verdik." dersiniz sizin karşınıza da 48 bin yerleşimciden 30 binin tapusu olmadığı için, zilyetlikle oturduğu için beş kuruş para vermeden yarın sular altında kalacak evlerinin olduğunun rakamlarını çıkaralım. Ben orada yaşamış büyümüş bir insanım. O dereleri, o kaplıcaları, Dicle Nehri'nin akan suları, Dicle Nehri'ni besleyen çayları gıdım gıdım bilen birisiyim. O doğayı, o tarihi, onu ayrıca kapatmak, Almanya'daki Münih Üniversitesi'ndeki

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 14

orada çıkarılan ekolojik örtünün nasıl sular altında kalacak olan sınırlı dağıtılan bir raporu vardır. Bürokratlarınızın ona ulaşmasını diliyorum.

Ben 81 adet millî parktan onur duyuyorum. Tabii ki millî parklar ülkemizin bütün 800 bin metrekaresi için geçerli. Bunun 41'ini hayata geçiriyorsunuz Allah aşkına, bir tanesi doğu, güneydoğuda bir millî park yapmak, Munzur Vadisi'ni millî park yapmak, Cudi Dağı'nı, Hazreti Nuh'un Kur'an-ı Kerim'de bahsedilen o kutsal mabedin, o yerleri millî park yapma gibi bir yükümlülüğünüz de yok mu? Ama ben demin söyledim, Halil Bey zaten AK PARTİ Grubunun sözlü patriotu, durmadan hareket hâlinde.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Doğru şeyler söylüyorum.

HASİP KAPLAN (Devamla) - Yani şunu söylemek istiyorum: Doğu güneydoğuda ben bu yaz Cudi, Gabar ve devamı Cilo'ya kadar olan bütün dağların güvenlik nedeniyle yakıldığıнын fotoğraflarını, kameralarını, bilgilerini aldık ve sizlere bunun sorularını sorduk, onlarca araştırma önergesi verdik. Sizler hâlâ Bakanlık olarak "Meşe dayanıklıdır, yanar ama kökü kalır." diyorsunuz ya biz de partimiz kapatıla kapatıla tuttuk meşeyi amblem yaptık. Hani, dayanıklı ya, Çevre Bakanlığından da öğrendik ya. Ama Allah aşkına bu helikopterleriniz, hani aynı ekrandan bir tık ile baktığınızda o yangınları da görüyor da niye onu görmüyor? Bir gün olsun başvurularımıza Orman Genel Müdürlüğü yetkilileri gidip yerinde bir tespit yapmıyor mu? Orada yanan ormanlar, orada zeytinlikler yandı; orada doğal hayat tahrip oldu, dağ keçileri, geyikler falan yandı, öldü. Bunlar, operasyonlarda görüyoruz, orada bulunan az sayıda nesli tükenen...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kaplan, ilave bir dakika süre veriyorum.

Buyurun.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Şimdi, buna sahip çıkmak gerekiyor. Elbette ki DSİ'nin başarıları var ama başarısızlıkları da var; yaptığı eserlere sahip çıkmamak, kaderine terk etmek, çürümeye terk etmek gibi bir de huyu, yapısı var. Yap-işlet-devretle de bunu düzeltemezsin. Zaten yasa çıkmalı bugüne kadar olmadı. 8,5 milyon hektar sulanabilir arazinin 1 milyon 800 bin hektarı arkadaşlar dörtte 1'i GAP Projesi kapsamındadır. Kırk yıldır GAP'ın temeli bu sulama projesiydi. Bu GAP'ın sadece 260 bin hektarından sonra yeni yeni, o da sürekli muhalefetimiz, ki dikkate alınmasını sevinçle karşılıyoruz yani işsizlik Fonu'ndan getirilen paralarlar Viranşehir'e kadar boruların geldiğini biliyoruz. Elbette ki Habur'a kadar gitmesi gerekiyor, proje budur. Mardin Ovası'na, o güzelim tarihî mekândan bakıldığında zaman orada hâlâ sondajla, hâlâ elektrikle sulama yapan, üretim yapan vatandaşımızın tabii ki mağduriyetinin giderilmesi gerekiyor ve son olarak da şunu söylemek istiyorum Sayın Bakan, süremiz dolduğu için...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – Atık suyla ilgili çok ciddi tartışmalar ve sıkıntılar var. Bu 100 binin üzeri nüfus olayı falan. Şimdi, birçok yerde beklentileri var bakanlıktan. Midyat gibi tarihî bir şehir, her gün diziler oynuyor ama atık suyu dışarıda akıyor. Mardin'de bu sıkıntı var, birçok yerde bunu sayabilirim ama direkt el atmanız gereken bir konu.

İkincisi, şu kızıl Tuna olayını mutlaka aydınlığa kavuşturup bilgilendirmeniz lazım çünkü siyanür, cıva, krom, bu üçü de tehlikeli metal olarak akıyor, geliyor.

Yine Tuna'nın getirdiği... Karadeniz gerçi bu konuda pakt olarak var, şey yapıyor.

Ve son cümlem: Bir çevreci ormanlık, turistik bir sahile giden yolda hem ormandan hem turistik belde İğneada'dan hem de köyünden resimler çekiyor çöp dağlarını, yazın ve bunları bir dosya hâlinde belediye başkanlığına sunuyor İğneada'da, muhalefet, bir cevap veriyor haklı olarak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bağlıyorum.

BAŞKAN – Lütfen efendim.

HASİP KAPLAN (Devamla) – ...diyor ki: "Bir kamyonum, 3 tane işçim var. Kışın 1.600 nüfusum var, yazın 30 bin ve bu çöplerin bir kısmı belediye sınırları dışında yani millî park olan alanın içinde." Dikkat edin "millî park" diyorum ben. Orada millî parkı bilirsiniz, gezdiniz orayı. Şimdi, soruyorum: Burada çevreyle ilgili bürokratlar var. Şimdi, Pınarhisar'dan, Sayın Başbakanın yattığı cezaevinden başlasın yola çıksın, yarın gitsin İğneada'ya kadar, o mesire yerlerinin hepsi çöp dolu. Orada belediye yok, orada muhtarlık yok. Kim toplayacak bu çöpleri Sayın Bakanım?

Şimdi, çevre, temizlik, güzellik, iyi hoş da yani bu Çevre ve Orman Bakanlığının il müdürlüklerinin direkt el atması gereken bir sorun ve öyle acıklı bir cevap veriyor ki, diyor ki: "Benim zaten yüzde 40 borca gidiyor gelirim ve yazın da toparlayamıyorum."

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Belediye başkanı...

HASİP KAPLAN (Devamla) – Tabii, tabii... Şimdi, bu belediye başkanının feryadı, bu çevrecinin de feryadı bunun içinde. Ben o ilin milletvekilleriyle de paylaştım, CHP'liler de, haklı. Şimdi, bu maaşla, bu kadroyla o turizmi, o millî parkı, orayı korumaya bırakırsanız felaket olur ve şu an orası felaket çöplükler... Sadece orayı demiyorum. Aynı şekilde Bolu'da da, diğer taraflarda da aynı sıkıntı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASİP KAPLAN (Devamla) – Bu konuda önlem almanız gerektiğini düşünüyorum, teşekkür ediyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – GAP'ta hareketlenme var değil mi?

HASİP KAPLAN (Devamla) – GAP'ta yer altında...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan, bugün tek bakanlık. Bu nedenle insicamı bozmamak açısından arkadaşlarımıza 15'er dakika verirsiniz, on beş dakika sonra kesin. Yani insicamımız bozuluyor. Sayın Bakan bir buçuk saat konuştu. Bizler de 15'er dakika konuşalım lütfen.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 15

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Kararımızı bozmayalım fakat gerekli müsamahayı sağlıyoruz Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Ama Sayın Başkan kesiliyor, insicam bozuluyor.

BAŞKAN – Hayır, insicamı bozmuyorum ben.

Buyurun Sayın Baratalı.

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar; hepinize saygılar sunuyorum.

Öncelikle Sayın Bakanın konuşmasından sonra başlayan alkışla ilgili bir iki şey söylemek istiyorum: Hepimizin bildiği gibi Plan ve Bütçe Komisyonu Anayasa’da olan tek komisyondur, ihtisas komisyonudur ve teknik komisyondur. Yani burada siyasetten çok devletin planı, bütçesi, kadrosu vesairesi, parası, pulu, geliri, gideri konuşulur, denkleştirilir ve gereği yapılır. Sayın Bakanı alkışlayan arkadaşlar bilmeli ki uzun süre önce beraber çalışma fırsatını da bulduğumuz Sayın Bakana büyük kötülük yapmışlardır. Sayın Bakan yaptığı sunuşla ve bugüne kadar sağladığı background’la bu konuda zedelenmiştir. Onun için Sayın Başkan, bence buralarını partilerin grup salonlarına çevirmemek için tekrar tarafınızdan bir tedbir alınmasını rica ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanın konuşmasını, sunuşunu dinledik; gayet uzun, içerikli bir sunuştu. Ancak tabii Sayın Bakan, özellikle Çevre ve Orman Bakanı olduğu için ve çevre de çok güçlendirildiği için Anayasa’nın 56’ncı maddesinin bazı bölümlerini ben okuyarak başlamak istiyorum: “Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir. Çevreyi geliştirmek, çevre sağlığını korumak ve çevre kirlenmesini önlemek devletin ve vatandaşın görevidir.” Vatandaşa da görev veriliyor. Elbette bilinçli veya bilinçsiz olan vatandaşlarımız vardır, duyarlı, duyarsız olanlar vardır ama bu bizi ilgilendirmez. Biz burada muhalefet olarak devlet aygıtını kullanan Hükûmetin ne yaptığını tartışacağız.

Ben eski bir belediye başkanı olarak özellikle İzmir, Manisa, Kütahya planlama bölgesiyle ilgileniyorum. Hepimizin bildiği gibi 1/100.000 ölçekli planlar uzun süre tartışıldı. Tabii, hiyerarşik plan kademesinde önce bunlar yapılacak ki bunun arkasından daha küçük ölçekli planlar, 25.000’likler, 1.000’likler gibi uygulama planları da yapılacak. Bunun 10/3/2010 gününde onandığını öğrenmiş bulunuyorum. Bir defa bu onandı mı, yoksa devam mı ediyor? Bunu da öğrenmek istiyorum bu plan ve bununla yapılan revizyonlar.

Sayın Bakan burada elbette turizm, yani planlar toprağın nasıl kullanıldığını, gelişmenin, kalkınmanın nasıl olacağını gösteren ve herkesi bağlayan önemli kararlardır. Şimdi, burada benim yaşadığım bölge için yani İzmir Körfezi’nin kuzey ve güneyi için çok önemli kararlar var. Öncelikle yarımada planının aynen uygulanması konusunda yirmi seneden fazla yaptığım belediye başkanlığının bu bölgede bizim plan kararlarımızın aynen uygulanması konusunda alınan karara önce bir teşekkür ediyorum, doğru bir karardır. Ancak Sayın Bakan İzmir Körfezi’ni en az benim kadar biliyorsunuz. Yani oradaki su hareketlerini, oradaki atık su tesislerini ve derin deniz deşarjlarını, oradaki meydana gelen arz olaylarını biliyorsunuz. Şimdi bu sene, bilmiyorum Bakanlığınıza ulaştı mı, İzmir Büyükşehir Belediyesinin yaptığı bütün girişimlere karşın ki 22 tane ileri biyolojik atık su tesisi yapmıştır, bu Türkiye’nin illerinde yapılan oranın hemen hemen yarısını karşılamaktadır. Yani İzmir Büyükşehir Belediyesi kendine düşen ileri biyolojik atık su tesislerini yapmış ve bitirmiştir. Ancak tabii 401 kilometre yatak yaparak üç tane şehir ve onlarca kasabadan gelen Gediz’in getirdiği, özellikle tarımda kullanılan gübre ve diğer girdiler, Uşak, Kütahya, Afyon, Manisa gibi illerimizin önemli sanayi sitelerindeki kirlilikler bu İzmir Büyükşehir Belediyesinin yaptığı bu önemli girişimi ortadan kaldırmıştır. Ne olmuştur? Bilmiyorum size iletildi mi? Bir günde İzmir’in iç ve orta körfezi bir günde kıpkırmızı olmuştur. Yani ben hayatımda böyle bir şok görmedim Sayın Bakan. Yani burada yaşayan 2 milyondan, 3 milyondan fazla nüfusun rekreasyon ve animasyon alanları deniz kıyılarının ve denizin kullanma oranları bir ay müddetle bitmiştir. Sayın Bakanlığın ne yaptığını ben bilmiyorum ama Su Ürünleriyle falan görüşüyorum.

Şimdi, bu bizim İzmir’in kuzey bölümü. Yani burada artık rekreasyon, animasyon, turizm gibi alanlar, balıkçılık, denizcilik, tarım alanları fiilen yok olmak üzeredir. Ancak diğer kadastrofik bir olay da İzmir’in güneyinde yaşanan olaylardır. Yani burada Urla, Sığacık, Çeşme alanlarını kapsayan bu bölgeler 1’inci derece doğal sit ve 1’inci derecede arkeolojik sit alanlarıdır. Buralarda Bakanlığınızın su ürünleri potansiyel alanları olarak bu bölgeleri belirlemesine ve sanıyorum ÇED’i –Sayın Genel Müdür de burada- bin tondan fazla kapasite kullanıldığı için istiyorsunuz ama buralarda çok çirkin şeyler oluyor. Yani size 900 ton olarak veriyorlar “ÇED yoktur.” kararı veriyorsunuz ama gidiyorsunuz, bu aşıyor ve aşırı bir kirlenme var. Şimdi, buralar aynı zamanda orman köyleri. Orman köyleri İzmir’in ve Türkiye’nin en yoksul köyleri. İşsizlik hâd oranda ve İzmir’e büyük oranda göç oluyor. İşte, İzmirli arkadaşlarımız var. Yani orman köylerinden İzmir Büyükşehir Belediyesinde ve devlette iş istemek için insanlar harıl harıl bize geliyor. Yani kente göç olayı başlıyor. Özellikle Sığacık, Demircili köyleri bu alanda çok önemli çünkü Seferihisar Belediyesi artık turizmle ve yavaş şehir statüsüyle kalkınmayı hedeflemiş ve kabul edilmiş olan bir bölge. Buralarda yeni bir ÇED’in verildiğini öğrendim. Bu nedenle bunun biraz sakıncalı olduğunu düşünüyorum. Az önce söylediğim gibi denizin ve deniz yaşamının korunması açısından 1’inci derecede doğal arkeolojik sit bölgelerinin, doğanın ve yaşam alanlarının korunması açısından, turizm bölgelerinin korunması açısından ve özellikle Seferihisar’daki sakin şehir uygulaması açısından son derece sakıncalı bulunmaktadır ki buralara orkinos çiftlikleri yapılacaktır. Yani özellikle Bodrum, Marmaris’ten başlayan Çanakkale’ye kadar süreçte en yoğun sıkıntı orkinos çiftliklerindedir. Bilmiyorum orkinosların besleme bölgelerinde nasıl beslendiğini gördünüz mü? Orada ölü ve kanlı balıklar atılıyor ve deniz bir anda kıpkırmızı oluyor. Nerede? Çeşme’de. Nerede? Seferihisar’da. Hatta milletvekilleri sitesinin önünde. Bu konuda büyük sıkıntıları var, bunu anlatmak istiyorum.

Bakanlığınızın verdiği gereksiz veya ÇED raporları özellikle mahkemelerde şu nedenle ortadan kaldırılıyor: “Canlıların ortak varlığı olan çevrenin sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda korunmasını sağlama amacının

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 16

engellendiği görüş ve kanaatine varılmıştır.” deniyor. Yani verilen mahkeme kararları bende ama Bakanlığınızda vardır. 1’inci Hukuk Müşaviri de burada, o da bu konuda gerekli bilgileri sizlere aktarabilir.

Sayın Bakan, bir diğer konu Gelibolu’daki alan rehberleri konusudur ve gönüllü rehberlerdir. Ben bizzat tanık oldum. Biz Gelibolu’da yedi düvelle uğraşırken verdiğimiz 250 bin şehit... Tabii bu şehitlerin içinde kayıp, yaralı, vesaire var ama 56 bin fiilen şehit var yani yaşamını kaybetmiş insanlar var. Ama bir alan rehberinin, bir gönüllü rehberin ben orada çocuklara bu zaferin ebabil kuşları tarafından gökten atılan taşlarla İngilizlerin öldürüldüğünü, ayrıca buraya İngilizler geldiği zaman yeşil elbiseler ve çapraz fişeklik giymiş olan metrelerce boyundaki insanlar tarafından, hatta bir bulut tarafından bir İngiliz taburunun ortadan kaldırıldığı konusunda rehberler çocuklara bilgi veriyorlar. Bunun ben Çanakkale Valisine söyledim, gittim. Orada büyük araştırmalar yaptık. Bu konu, özellikle 56 bin şehide büyük bir hakarettir. O zaman madem ebabil kuşları bunları öldürdüyse biz 250 bin şehidi niye verdik? Niye biz Çanakkale’yle övünüyoruz? O 56 bin şehidin anısına ve hatırasına orada sahip çıkmak gerekiyor. Size iletili mi, iletilmedi mi, bilmiyorum ama Çanakkale Valisinin bunlar bilgisindedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Teşekkür ederim.

Şimdi diğer bir konu da Sayın Bakan, bu orman varlıklarımızla ilgili. Benim yaşadığım İzmir’de 492.966 hektar orman varlığı var. Bu miktar ilin tamamının yüzde 41’ini falan oluşturuyor. Türkiye’de bu varlığın yüzde 27 olduğunu düşünürsek İzmir’de çokmuş gibi görünmesine karşın ancak orman verimliliği açısından Türkiye’de orman verimliliği yüzde 48 iken sizin de anlattığınız gibi bu verimlilik İzmir’de yüzde 17 yani buraları bozuk ormanlar ve makilerden oluşmaktadır.

Şimdi, bunun çeşitli sonuçları var. İzmir’de 197 orman içi köy ve 345 orman bitişiği veya orman kenarı köyü var, bunların toplamı 542. Burada da 246 bin kişi yaşıyor. İzmir gibi gelişmiş bir yerde bunlar işsiz, az önce söylediğim gibi işsizlik nedeniyle, geçinemedikleri nedeniyle bunlar özellikle yarımadadan, Selçuk’tan ve Cumaovası’ndan, özellikle Büyükşehir Belediyesine girmeye çalışıyorlar. Bir de Tahtalı Barajı yaptınız, önemli bir baraj. Tahtalı Barajındaki tarım sınırlamaları nedeniyle herkes bu bölgelerde işsiz.

Şimdi, bu bölgede yaşayanlar düşük gelirli ve sosyoekonomik bakımından Türkiye’nin en fakir ve en az gelişmiş kesimlerini oluşturuyor. O nedenle geçinmiyorlar. Bir de bizim bildiğimiz klasik keçi, kıl keçisi yasaklanacağı için o bölgelerde büyük sıkıntı var, özellikle Karaburun’da. Şimdi, acaba bu keçiler devam edecek mi, yoksa herhangi bir proje var mı, yoksa bu keçiler düşman olarak mı görülüyor? Çünkü 246 bin kişi burada geçiniyor. Yoksa sizin de düşünceniz bunların saanen keçisiyle değiştirilmesi konusunda mı? Bunları öğrenmek istiyorum. Ancak bu bölgelerde tarım arazisi de çok az olduğu için bu bölgenin orman için ve orman varlığı için iyileştirilmesi gerekirken buraların daha çok maden ve taş ocağı için ekonomik faaliyetlere yöneltildiği görülmektedir.

Bunlar önemli sıkıntılardır Sayın Bakan ama özellikle Gediz konusunda yani İzmir Büyükşehir Belediyesinin önemli kaynaklarını 22 tane ve Türkiye’nin yarısı kadar yapılmış olan ileri biyolojik arıtma tesisini vermesine karşın Gediz kirliliği İzmir Körfezi’ni her bakımdan hâlâ daha çok kötü duruma sokmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BÜLENT BARATALI (Devamla) – Bu konuda temin edilen, sanıyorum İspanyol kredileri vardır. Gediz’in yaptığı 400 kilometrelik yatak... Ben Gediz’in çıktığı yerde masmavi suyu gördüm ama Menemen’de dökülürken de simsiyah suyu gördüm. Sayın Bakan, bu su ne zaman mavileşecek, bunu da öğrenmek istiyorum ve teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baratalı.

Sayın Kutluata, buyurun.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli komisyon üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Ben de çok istememekle birlikte bu alkış konusuna temas etmedim.

Sayın Bakan, bu konu sizin ilgileneceğiniz bir konudur. Burada sergilenen manzara alkışlama değil, şak şakçılıktır ve buraya nereden geldi, bu alışkanlık niye edinilmiş, personel niye bu hava içine girmiş, onunla sizin ilgileneceğinizden eminim.

Şimdi, efendim, çok geniş konulardır, saha çok geniş, güzel de sunum yaptınız. O bakımdan, hem bilgi edinme ihtiyacımız sürüyordu, uzasın istedik hem de tabii bir sınırı var bunun. O bakımdan hem sizi tam dinleyemedik hem de biz dertlerimizi tam anlatamayacağız ancak o yüzden kısa kısa birkaç başlığa sadece temas etme şansım var.

Sayın Bakan, bu Çevre Bakanlığının sorumlu olduğu bir hassasiyet var öbür taraftan da doğal kaynakların kullanılması mecburiyeti var. Çevre Bakanlığı genellikle bu arada sıkışan bir yapı arz ediyor her zaman. O bakımdan bu tartışmaları her yerde görüyoruz HES konusunda, diğer konularda. Ben daha önceki bütçelerde de söylemiştim. Türkiye’deki çevre sorunlarının çoğu doğal kaynaklarının yanlış kullanımının bir sonucu olması dolayısıyla Çevre Bakanlığıyla doğal kaynakların bir arada olması, tabii kaynakların belki o isimle, belki doğal kaynaklar ismiyle Çevre ve Doğal Kaynaklar Bakanlığı, öbür taraftan da Enerji Bakanlığı önemine binaen ayrılmasının yerinde olacağını düşünüyorum. Böyle bir şey gündemde var mı? Sadece bir fikir benimki efendim.

Şimdi, buradan lafı şuraya getiriyorum. Siz, “Sağlık Bakanlığına da hizmet sunuyoruz, Turizm Bakanlığına da.” dediniz. “Koruyucu hekimlik hizmeti sayılır bizimki.” dediniz. İşte, Çevre Bakanlığının da tabii kaynaklar konusunda koruyucu fonksiyonunu sürdürebilmesi çok çok önemli. Biz de çevre sorunları çıktıktan sonra çevreyi veya o doğal kaynağı geri kazanmak üzere yapılan harcamaları bir dikkate alacak olsak çevreyi korumakla sağlayacağımız iktisadi faydaların çok daha yüksek olacağı belli.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 17

Buradan pratik birkaç noktaya geçmek istiyorum. Gürültü kirliliğinden kısaca bahsedebildiniz. "Işık kirliliğiyle ilgilenelim." dediniz. Bu manyetik kirlilik konusunun Türkiye'de sahibi yok. Manyetik kirlilik konusu çok önemli bir konu, görünmez ama çok ciddi boyutlara ulaşmış bir sağlık konusu ama Sağlık Bakanlığını ilgilendirir dersiniz o tedavi tarafıyla ilgilenir, iletişim olduğu için Ulaştırma Bakanlığı tarafını ilgilendiren tarafı var, o da iletişimin ulaşmasına bakıyor. Efendim, Çevre Bakanlığıyla ilişkilendirilecek desek tabii hava, su, toprak, toprak altı, toprak üstü hepsini kullanabiliyoruz ama bu hava içi bir şey olduğu için bir başka özelliği var. Dolayısıyla ben bunu size Çevre Bakanı olmanızdan ziyade Hükümet üyesi olmanız dolayısıyla söylemiş olayım. Bu manyetik kirlilik meselesi şu anda, şurada herkesin sağlık açısından aldığı zararı bile bir ölçmek mümkün olsa...

BAŞKAN – Sonuçta çevre sorunu.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Tabii çevre sorunu ama netice itibarıyla alışılmış çevre sorunları çerçevesinde bir şey değil. O bakımdan daha atık meselesiyle uğraşırken bu nereden çıktı derse oradaki personel...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Görünmeyen çevre sorunu.

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Ben çok detayına inmek istemiyorum. Çok ciddi bir konu. Vaktiyle biz bunu şey yapamadık, Ulaştırma Bakanlığı şey yapamadı, Sağlık Bakanlığını ilgilendirmedi, o zamanki Çevre Bakanlığı daha teşkilatlanmamıştı, konu üzerinde duramadı ama sonuç itibarıyla biz Türkiye'de bu kadar geline bilimsel gelişmelerin sonunda cep telefonlarının kulağa yakınlık derecesiyle insan sağlığına verdiği zararlar üzerinde yapılmış bir çalışma bulamadık. Hâlâ da o konu dünyada biliyorsunuz sadece birtakım iddialara dayanıyor. Bunu sadece önemini belirtmek için söyledim Sayın Bakan, üzerinde durulsun arzu ediyorum.

Atık konusu çok geniş bir konu gerçekten. Birtakım örnekler verdiniz. Ben birkaç noktaya temas edeceğim. Mesela en önemli atık sorunlarından bir tanesinin deterjanlı sular olmuş olması lazım çünkü deterjanlı suların toprak içine işledikten sonra toprağa ve diğer sulara, diğer atıklar gibi verdiği şey ama miktar olarak en fazla bu. Mesela mutfak yağlarının lavaboya atılmamasını söylediniz. Orada pratik bir bilgi de herhâlde ulaştırılacak ne yapsınlar diye ileride bilemiyorum ama deterjanlı sularla ilgili, kirli sular belirli bir yerde toplanacak oradan da arıtılacak filan konusunun dışında deterjanlı sularla ve deterjan kullanımının azaltılmasıyla ilgili çalışmalar var mı acaba? Bu çok yaygın bir şey. Dolayısıyla bırakın çevreye zarar vermesi, deterjan ve benzeri ürünlerin insan vücudunda kullanılmasının sağlık sorunları bile artık ticari sebeplerden ötürü pek tartışılır olmaktan çıkarıldı.

Pil konusu çok önemli gerçekten. Söylediniz ama mesela bu bilgiler bana kadar gelmedi. Ben bir aletin pilini değiştirdikten sonra hakikaten pil elimde kalıyor, ne yapacağımı bilemiyorum. Çöpe atmaya vicdan el vermiyor, alıp götürüp bir yere gömmenin hiç farkı olmayacağını biliyoruz. Pil konusunu sanki böyle genel ifade ettiniz Sayın Bakan, yüzde 60, 70 gibi topluyoruz lafı biraz şey çünkü vatandaşa intikal etmiş pratik bir yol yok. Pil ne olacak? Bu kadarını söyleseniz yeter. Toprağa gömmün zararlı, kenara atın, üzerine basana şey, kendi çöpünüze atın, dolayısıyla bu boşlukta kalmış bir konu olarak görünüyor.

HES'ler can suyunu muhafaza edeceğiz meselesi var. Şimdi, şöyle bir şeyi merak ederim: Yani büyükçe bir santral tamam. Daha büyük bir santral tamam. Mesela yüz tane küçük HES yerine, bir tane büyük santral yapılıncı çevre etkisinden çok daha büyük oranda kurtuluyor isek bu ben falan yerde bir su buldum onun da şeyini üzerime aldım, bunu yapayım demenin önünü açmak bizim enerji ihtiyacımızla izah edilebilir ama kamufle mi ediliyor, izah mı ediliyor Sayın Bakan, ondan emin olmak için söylüyorum. Yani otomatik olarak şu derenin, şu çayın, şu akarsuyun suyu şundan aşağıya düşürülemez gibi deyip de su kullandırılrsa sadece inşaatla ilgili bir çevre tahribatı ortaya çıkacak ama suyun kurutulması oradaki canlı hayatın sona ermesiyle beraber... Biliyorsunuz Türkiye'de her tarafı birtakım çöller hâline getiriyor. O bakımdan, orada sanki bu prensiplerin yerleşmesi, ondan sonra bunların kararının verilmesi yerinde olur diye düşünüyorum ama akarsularımızdan mutlaka faydalanmalıyız.

Kendi bölgemle ilgili bir sıkıntıdan ötürü Türkiye'de bir eksiği tespit etmiş olduk. Karasu'da liman yapımından ileri geldiğini tahmin ettiğimiz deniz taşması, deniz taşmaz ama, yani denizin gelmesi, sahile doğru büyük oranda gelmesinin önüne geçilemedi. Nasıl geçileceği konusunda, ne yapılacağı konusunda ne Ulaştırma Bakanlığı -yani DLH birimi- ne Çevre Bakanlığını o konuda bize bir açıklama yapmadı çünkü böyle bir çalışma yok ortada. DLH'nın eski alışkanlıklarıyla yaptığı "T" şeklindeki küçük şeyler işi daha da azıttı orada. Şimdi dikine birtakım "I" diyorlar ona da galiba- şeyler yapmakla deneme yapıyorlar. Esasen bunların Türkiye'de şimdiye kadar bilinmesi, çalışılması, geliştirilmesi gereken konular olduğunu düşünüyorum ama ihtiyaç ortaya çıkınca herkes eli kolu bağlı kaldı. Sadece laftan öteye bir şey gidilemedi. Deniz canı istediği zaman geldi, sonra bir süre sonra canı istedi geri çekildi ama orada çok büyük çevre tahribatı yapmış oldu. Şu anda o bölgede denizin kabarma riski var mı? Neye göre var? Eğer çevredeki yapılaşma, liman gibi diğer özelliklerden ise Sakarya Nehri'nin önüne çekilen duvarlarla ilgisi, vesaire varsa bunların aydınlanması lazım. Önemli bir konu.

Yine, bölgeden mülhem olmak üzere Sayın Bakan, Türkiye'de Karadeniz Bölgesi'nde yaygın bir sıkıntı var. Bunlardan bir tanesi tapuların iptali, bir tanesi de tapusuz arazideki fındıkların kesimiyle ilgili.

Şimdi, tapusuz arazideki fındıkların kesimi vaktiyle kadastro geçerken ortaya çıkan dikkatsizlikler veya takipsizlikten kaynaklanmış yönü var, daha yüksek yerdeki adamın tapusu var, onun altındaki adamın tapusu yok, onun fındıkları kesiliyor. Dolayısıyla bu sıkıntı hep bize geliyor. Tabii, siz burada dediniz ki: "Biz dava kazandık."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

Ama çok büyük bir sıkıntı var. Daha da vahimi tapusu olan insanların tapularının iptali için Orman İdaresi dava açmış vaziyette. Tapusu ne zaman var? Ne zaman geçtiyse şey, o tarihten beri tapusu var. Şimdi, tapusunu iptal davası açılırsa karşısında da Orman İdaresi olunca vatandaşın hiçbir şansı yok mahkemede. Şu anda tapum var deyip senelerdir her şeye uymuş... Peki niye iptal ediliyor? Ortada ormana dair hiçbir işaret yok. Hiçbir şey yok. Sadece

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 18

vatandaşın yine muhafaza ettiği bir iki dönümü geçmeyen korular var. Onu da o muhafaza etmese zaten olmayacak. Dolayısıyla bu konuyla ilgilenmesini talep ediyorum çünkü villa yapılan bir...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – 2/B diye mi yazıyor?

MÜNİR KUTLUATA (Devamla) – Tapusu var efendim. Bunun biraz durumu farklı Sayın Bakan. Bu yeniden dönmüş tapu iptal ettiriyor şimdi. Bir görseniz, ormanın karşısında direnemezsiniz deyip vatandaş elden çıkarmanın yoluna bakıyor. Bu çok önemli bir konu. Bununla ilgilenmenizi rica ediyorum.

Şimdi bu açıdan baktığımız zaman bu hem bir villa arazisinin yarın tapu alacağına dair ümidi varken olmayacak yere yapılan bu yağmalarda, buradaki şeyin bir haksızlık olarak ortaya çıktığını görüyoruz.

Çevre Orman Bakanlığının alanı geniş, konular gerçekten çok enteresan. Türkiye'nin yarınını ilgilendiren yönleri de çok ağır olduğu için ciddi tartışılması, doğru zeminlerde tartışılması lazım. Burada tabii önünü alamayız bize tanınan zamanlarla bunları halledemeyiz. O bakımdan ben burada kesmek istiyorum Sayın Bakan. Sorularımıza başka zamanlarda da cevap verdiğinizizi biliyoruz. O bakımdan uzatma gayreti içinde değilim. Sunumunuz için de teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kutluata.

Sayın Er, son konuşmacı olarak, size söz veriyorum.

Buyurun.

ALİ ER (Mersin) – Sayın Bakanım, muhterem arkadaşlar; bütçeniz hayırlı olsun, Allah yardımcınız olsun, çalışmalarınızdan dolayı teşekkür ediyoruz, başarılarınızın devamını diliyoruz.

Hemen Hocam bir şeye girdi, tapulamayla ilgili, yani benim notumda da var. Ona unutmadan baştan bir girmek istiyorum. Efendim, şöyle bir şey var: Bizim yerleşik düzene geçmiş vatandaşlarımız tabii ki hazine veya orman arazisinin üzerine yerleşmiş geçmişte yahut işte dededen, ebeden kalma yeri. Tabii tapulama geliyor, tapuyu kesiyor, vatandaşın eline veriyor. Ondan sonra belli bir süre sonra bakıyorsunuz itiraz geliyor ya ormandan geliyor ya da hazineden geliyor, arkasından tabii tapu iptaline gidiliyor. Benim kendi başıma geldi. 1977'de bizim köyümüzden tapulama geçti. Rahmetli babam yerleri bölüştürdü, üçer beşer dönüm yer. Tabii benim iki tane parselim vardı, birisi 4,5 dönümlük, birisi 3 dönümlük. Tabii iki tapuyu elimize aldık cebimize koyduk biz. Aradan öyle tahmin ediyorum 33 yıl geçti. Daha bu yıl benim kardeşim arıyor "Senin o 3 dönümlük yerin tapusu yok, iptal edilmiş orası." diyor. "Niye?" "Bilmiyorum." diyor. Efendim, orman itiraz etmiş, mahkeme bize de bildirmemiş, mahkeme kendi kendine kararı vermiş bizim tapu iptal edilmiş. Hiç haberimiz yok. 33 yıl olmuş.

Şimdi, Sayın Bakanım, burada çok büyük bir sancı var. Tapulama geçiyor, arkasından orman itiraz ediyor. Ormanın itirazı karara bağlanıyor, hazine itiraz ediyor. Mesela daha yeni yaşanan bir olay. Bizim Erdemli Üçtepe köyümüz var. Tapulama geldi buraya 720 tane tapu kesti. 720 tapuya da itiraz edildi. 102 tanesi şu anda görüşüldü, 101 tanesi vatandaşın elinden alındı, iptal edildi, 1 tane verildi. Hâkime geldi mi yandık. Hâkim zaten her yeri orman görüyor. Yani narenciye bahçesini de orman görüyor hâkim, serayı da orman görüyor, ormancı zaten her yeri orman görüyor, hazineci her yeri hazine görüyor. Efendim, şimdi 720 tapu, 720 vatandaş Üçtepe köyünü tamamen kaldırmamız lazım. 1 tapu verilmiş 102 tapudan.

Şimdi, bizim bir kere tapulamayı uygulamayı başladıktan sonra öyle tahmin ediyorum iki kurumun bundan gidip gözden geçirmesi lazım yetkililerce, genel müdürlükçe, bir komisyonca. Evet, buraya tapu kesildi mi, kesildi. Ormanın bir itirazı olur mu, olmaz mı? İnceleyecek, itiraz etmeyecek eğer gerçekten vatandaşın bağı bahçesiye. Hazine de aynı şeyi yapacak. Biz rica ettik, hazine gitti Millî Emlak Genel Müdürlüğü hazinecileri gönderdi giden iki müfettiş de buraya bunlara dava açılmalıdır diye, Allah'a şükürler olsun onlar da birer ormancı ve hazineci oldu.

Şimdi, vatandaşın bu konuda gerçekten perişan bir durumu var. Bunu mutlaka hukuki bir şekilde bir düzene koymamız lazım. Akıldayken, bu benim notumda var, bunu söyleyecektim.

Şimdi, efendim, ben gerçekten çalışmalarınızdan dolayı teşekkür ediyorum. Arkadaşlar, teşekkür etmek yani insana yağ çekmek falan değil. Benim Parlamentoda gördüğüm bir şey var. İktidar muhalefet ilişkisinde maalesef yani iktidarın doğru yaptığına teşekkür, muhalefetin doğru söylediğine "Evet, bu doğrudur." diyebilecek bir olgunluğa bizim Parlamentomuz üzülererek söyleyeyim ki erişemedi bugüne kadar. Hep bunu seyrettim. İktidar bir şey yapar, doğru yaparsa yani külliyan yanlış diyebilecek kadar, muhalefet bir teklif getirir, zaman zaman ben bu komisyonda da şahit oluyorum, aslında getirilen teklif doğru, kabul edilmesi de lazım, hiçbir şeyi de yok ama işte muhalefetten geldi diye efendim ret. Yani bu Parlamantonun bu kültürünü bizim değiştirmemiz lazım. İki taraflı. Karşılıklı söylüyorum. Uzun yıllar burada bulunduğum için.

Evet, ben teşekkür ediyorum. Gerçekten...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Ali Bey, seçime yedi ay kala bunu söyledin ama.

ALİ ER (Devamla) – Yok, Mevlütçüğüm zabıtlardan okursan ben bunu yirmi yıldır söylüyorum burada. Zabıtlardan oku. Meclis konuşmalarından da oku. Kürsüdeki konuşmamdan, buradan da değil. Sen daha yeni olduğun için belki bilmiyorsun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Kim? Ben.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Ali Abiye göre yenisin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Burada senden sonra en eski benim Ali Abi.

ALİ ER (Devamla) – Mevlütçüğüm, işte senin olsa olsa iki üç dönemdir ne olacak.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Allah seni daha uzun getirsin. Dua ediyorum bak.

ALİ ER (Devamla) – Allah razı olsun.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 19

Şimdi, muhterem arkadaşlar, gerçekten bakanlığımızın iyi bir performansı var. Ben kendi ilimden bakıyorum. Ağaçlandırmada, DSİ hizmetlerinde, çevre hizmetlerinde, millî parklarda, şunda veya bunda. Bakanlığın gerçekten performansı yüksek.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Mersin'e mi Ali Abi?

ALİ ER (Devamla) – Abi, ben Mersin'i konuşacağım tabii. Şu anda Türkiye'nin her tarafını bilmiyorum ki. Ben kendi ilimden konuşacağım.

Türkiye'nin genelindeki konuyu Sayın Bakan anlattı, herhâlde bir Mersin'e yapılmıyor hizmet. Mersin'deki hizmet herhâlde Türkiye'nin her tarafına da yapılıyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Mi acaba?

ALİ ER (Devamla) – Mevlütçüğüm, rahat ol biraz, olmaz mı?

Şimdi, Sayın Bakanım, tabii, biraz önce Konya Ovası Projesi'yle ilgili bir şey söylediniz, teşekkür ediyoruz. Tabii, bu ülkemizin her tarafının sulanması gerekli. Ben zaman zaman düşünüyorum. Bu Konya Ovası Projesi acaba işte Akdeniz'e akan suları Konya'ya doğru akıtırken Akdeniz'deki iller susuz kalır mı diye zaman zaman endişe içinde de kalıyorum açıkçası. O konuda da biraz bilinçli ve tedbirli bir KOP, DAP, GAP yapılırken bir de MEP yaparsanız Mersin'in her tarafı da sulanırsa daha güzel olur. Ama yine de sulamayla ilgili çalışmalarınızdan dolayı size teşekkür ediyorum. Mersin'de de bu sene Pamuklu Barajı'na başlandı. Teşekkür ederiz. Bizim 4 tane daha acilen baraja ihtiyacımız var. Sayın Genel Müdüre de teşekkür ediyorum. Bu işlere ilgi gösteriyor.

Birincisi, Sorgun Barajı. Öyle tahmin ediyorum ki, önümüzdeki yıl başlanacağı söyleniyor. İkinci baraj konumuz, Değirmençay Barajı. Değirmençay Barajı bizim Mersin'imizin büyük bir bölümünü sulayacak baraj. Bununla ilgili projelendirme çalışması devam ediyor ama 2011 yılında yatırıma bu da alınırsa gerçekten Mersin'de büyük bir rahatlama olur çünkü bizim mevcut ağaçlandırmış olduğumuz narenciye bahçelerimiz yavaş yavaş susuzluktan dolayı kurumaya başladı. Üçüncüsü de, Aksıfat Barajı. Aksıfat Barajı da Silifke ve Erdemli ilçemizin büyük bir bölümünü suluyor. Bu da bizim için çok önemli. Dördüncüsü de, Kayrakkeşlik Barajı. Biz bu dört baraja başlarsak Mersin sulamada büyük bir rahatlamayı inşallah yaşayacak diye düşünüyorum. Bu konuda da...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kayraktepe...

ALİ ER (Devamla) – Kayraktepe tabii ki şu anda hareket hâlinde olduğu için zaten onunla ilgili çalışmalar devam ediyor. Onun için de teşekkür ediyoruz. Orada yalnız ufak bir problem yaşanıyor son günlerde, proje değişimiyle ilgili tahmin ediyorum bir sıkıntı var. O konudaki sıkıntı da geçerse biz Mersin olarak da rahatlarız. Ama yine söylüyorum, bu projeleri yaparken bu suların aktığı bölgelerin sularıyla ilgili sıkıntısını da düşünmemiz lazım.

Efendim, ben burada çok sık dile getirdim. Belki sizleri usandırdım. Belki bu konuyu çok konuştum ama tabii biz Parlamente'ye gelirken, Yörük'üz. Bizim Yörükler hâlâ konar göçerler. Bir bölümü hâlâ deveyle göçer, bir bölümü kamyonla göçer. İşte o deveyle göçenler Konya sınırlarına doğru çıkarlar, Sarıkeçililer. Geçen yıl ben, daha evvelki yıllarda da bu konularla ilgili burada çok uzun uzun konuşmalar yaptım ve şunu söyledim, hatırlıyorum: Eğer gelecek seneki bütçede bu meseleler çözülmezse tekrar dile getiririm, bu meseleleri çözelim dedik ama bizim Sarıkeçililerle ilgili şu ana kadar bir gelişme olmadı. Yani birazcık, ufak tefek çalışmalar var ama istediğimiz noktada bir çalışma yok. Ama Sarıkeçilisi, Karakeçilisi, Karakoyunlusu bütün Yörüklerin bir problemi var Sayın Bakan. Bir defa, Yörük dediğiniz zaman hayvancılık yapıyorsa Türkiye'de bu mesele çok büyük sıkıntıdır. Bir kere özellikle kıl keçisiyle ilgili, biraz önce Sayın Baratalı da dile getirdi, bizim Türkiye'de sıkıntımız var. Orta Asya'dan göçüp gelirken kıl keçisiyle beraber gelmiş bu topluluk. Koyunuyla keçisiyle. Şimdi, hukuken, kanunen eğer kitaba bakarsanız kıl keçinin ormanda yeri yok. Türkiye'de yeri yok. Ama binlerce insan buradan ekmek yiyor. Hukuki alt yapısı olmadığı için idareten, işte orman idare ediyor, keçide ormanda yayılıyor. Bizim bunun alt yapısını oluşturmamız lazım. Ne yapıp yapım oluşturmamız lazım.

Kıl keçiyi yok saymamız mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Ali Bey, tamamlar mısınız.

ALİ ER (Devamla) – Milyonlarca, binlerce insan bundan ekmek yiyor. Öyleyse eğer biz ormanda kıl keçiyi güdeceksek Yörüklerle de bir yer bulmamız lazım. Ben Toros Dağlarının ağaçlandırılmasında milletvekili olarak uzun yıllardır çok büyük emeğimiz oldu. Ormanla Yörükleri barıştırdık biz. Şurayı diksinler, burayı diksinler, gerçekten mükemmel bir sedir ormanı serisi yakaladık. Teşekkür ediyoruz hizmet eden arkadaşlarımızdan. Ama artık bizim Yörüklerle yer kalmamaya başladı. Ağaçlandırma Genel Müdürlüğü bütün Yörüklerin yerini dikmeye devam ediyor. Zaman zaman rica ediyorum Yörükleri de barındıralım diye. Ama artık burada yaşayan Yörüklerle mutlaka yer ayırmamız lazım. Burada yaşayan Yörüklerle artık siz de burada barının dememiz lazım. Bu konuda da proje yapan arkadaşlarımız Yörüklerin yaşadığı noktaları ağaçlandırma sahalarından ayırırlarsa, burada da insanlarımız yaşamaya devam eder ve o konuda da bir huzura kavuşuruz.

Özellikle bu son söylediğim tapulamayla ilgili itirazda bir kere orman şunu düşünüyor: Ben her türlü şartta, eli yıldır da yüz yıldır da eğer bu insanın yeriye ben buna itiraz ederim, benim adım orman. Üzülerek söylüyorum ki, hukuken de hâkimin karşısına çıktığınız zaman köylünün hiçbir şansı yok, o tapu iptal ediliyor. Bu konuda bizim durumumuz çok kötü. Hatta Salı gün bir heyet gelecek. Bu Üçtepe köylüleri. Bu konuyla ilgili bakanlara çıkacağız. Bu derterimiz biz anlatacağız. O konuda bir gözden geçirmeniz, hukuki bir düzenleme yapmamız lazım. Bir de bu biraz önceki Yörüklerin ormanda barınması olayıyla ilgili kanun şu anda komisyonda bekliyor. Bunu da bu Parlamento seçime gitmeden önce çıkarmamız lazım Sayın Bakan.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlar mısınız Ali Bey.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 20

ALİ ER (Devamla) – Bu bizim Yörüklerin yaşaması için çok önemli. Eğer Yörükleri Türkiye’de var kabul ediyorsak, bunlar olsun diyorsak, bunlar hayvancılıkla geçiniyor diyorsak... Şimdi bir sürü hayvan ithal ediyoruz. Hem diyoruz ki üretin ithal etmeyelim hem de adamı ormana sokmayacağız çünkü kanun böyle diyor. Ormancı bir taraftan müdahale ediyor, jandarma bir taraftan müdahale ediyor, savcı bir taraftan müdahale ediyor, gelen giden Yörüklere bir tokat vurup geçip gidiyor. Bunun mutlaka, kesinlikle hukuki düzenlemesini yaparak bu işi çözmemiz lazım.

Ben bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Er, teşekkür ederiz.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, saat 14.45’te tekrar toplanmak üzere oturma ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.55

3 Kasım 2010 Çarşamba

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.50

BAŞKAN: Mehmet Mustafa AÇIKALIN (Sivas)

BAŞKAN VEKİLİ: Recai BERBER (Manisa)

SÖZCÜ: Hasan Fehmi KİNAY (Kütahya)

KÂTİP: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

-----0-----

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, 4’üncü Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Kaldığımız yerden devam ediyoruz.

İlk olarak Sayın Nihat Macit Bey’e, pardon Hasan Macit Bey’e söz veriyorum.

Buyurun.

HASAN MACİT (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii yeni olduğumuz için daha ismimiz tam olarak öğrenilemedi herhâlde.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, çok değerli bürokrat arkadaşlar, değerli basın çalışanları; hepinize saygılar sunarım.

Sayın Bakanım, ben sözlerime geçmeden önce, 2003 yılında Bakanlıkta bir sendika devri söz konusu oldu. O zaman işçiler sendika değiştirmek zorunda kaldılar ve ben onun doğruydu, yanlıştı tartışmalarına girmeyeceğim. Çünkü uzunca bir süre bunlar konuşuldu, tartışıldı, eleştirildi ama o günden bu tarafa, Türkiye genelinde şube yöneticisi olan birçok arkadaşımız, onlarca arkadaşımız var iken emekli ola ola 9 arkadaş kalmış. Şu anda da yanılmıyorsam Bakanlıkta mahkemeli durumda. Gelin, Bakanlık olarak, mahkemelerini çeksinler ve işe başlatın. Çünkü gerçekten bu arkadaşlar çok mağdur oldular. Bunların içinde bizim ne yakınımız vardır ne tanıdığımız vardır ama bu toplumsal bir sıkıntı. 9 kişi kalmış, herhâlde...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Onlar Orman Genel Müdürlüğünde, değil mi?

HASAN MACİT (Devamla) – Tabii, tabii, Orman Genel Müdürlüğünde, Türkiye Orman-İş Sendikasının sendika değiştirmesi sonucu yaşanan bir sıkıntı. Bu arkadaşlar, uzun yıllar gerçekten büyük sıkıntılar çektiler. Herhâlde bu sıkıntılara son vermenin bir zamanı gelmiştir, gereksiz bir şekilde mahkemenin de devam etmesi doğru değildir diye düşünüyorum.

Değerli arkadaşlar, insanlığın geleceği açısından toprak ve suyun öneminin çok önemli olduğunu herkes düşünüyor, söylüyor, yazıyor ve çiziyor. Bizim de en önemli görevlerimizden birisi gelecek nesillere temiz bir toprak, temiz bir su devretmemiz gerekiyor. Bu da çevreyle ilgili, çevreye duyarlılıkla ilgili olması gerekiyor ve bu anlamda sıkıntı yaratan ve gerek suyumuzu, gerek toprağımızı kirletenlerle ilgili herkesin, başta Çevre Bakanlığımız olmak üzere herkesin mücadele etmesi, herkesin kendi üzerine düşeni yerine getirmesi gerekir diye düşünüyoruz.

Biz, bizim Demokratik Sol Parti ilçe örgütünün yaptığı bir çalışmayla ilgili Tuzla’da bir olayı sizlerle paylaşmak istiyorum. Gerçi yemekte Sayın Müsteşar Yardımcımızla görüştüğümüzde “O rapora ulaştım” dedi ama ben aradım, yemek arası asıl raporun olmadığını, ikinci bir rapor konulduğunu, bazı yerlerin çarpıtıldığını söyledi; doğrudur, yanlıştır. Ben rapordan bir iki ayrıntıyı sizlerle paylaşacağım.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tuzla mı dediniz?

HASAN MACİT (Devamla) – Tuzla ilçesiyle ilgili.

Umarım, bu raporun gereği yerine getirilerek... Bu sadece Tuzla’nın sorunu değil. Tuzla bir simge olarak belki burada sunulacak ama Türkiye’de gerçekten fark etmediğimiz ve bize ulaşmayan, Bakanlığa ulaşmayan daha binlerce yer altı suyumuzu ve toprağımızı kirlendiren, kirlenmeye sebep olan olaylar yaşanıyor. Bu, bir örnektir. O nedenle baştan da söylediğim gibi herkesin çevreye karşı, doğaya karşı, toprağına ve suyumza karşı duyarlı olması gerekiyor.

Biliyorsunuz “Tuzla” denilince, tersanelerle ünlenmiş, tersanelerdeki yaşanan kazalarla, ölümlerle kamuoyunun çok gündeminde olmuş bir ilçedir, İstanbul’un bir ilçesi. Tabii, bunun yanı sıra, İSKİ’nin arıtma tesisi de orada. Sayın Bakan daha iyi bilecektir hem orada yaptığı görev dolayısıyla hem Bakanlığı dolayısıyla. Bizim söyleyeceğimiz konuları mutlaka biliyordur ama bir kez daha bizim söylememizde ihtiyaç var diye düşünüyorum. Demokratik Sol Parti ilçe başkanlığı, Tuzla’daki yaşanan kokuya ilgili toplumsal bir imza kampanyası başlattılar ve 20 bin imzaya küçük bir ilçede ulaşarak bunu Meclis Başkanlığına ulaştırdılar. Sanırım Bakanlığa da ulaştıracaklardı arkadaşlar. Ulaştırtıp ulaştırmadıklarından haberim yok.

Şimdi, bölgede yayınlanan yerel Çağdaş Tuzla gazetesi tarafından ortaya çıkarılan, Tuzla Belediyesinin kalite belgesi almak için -Avrupa Birliği’nin şart koştuğu- 2006 yılında İCC Danışmanlık Şirketine hazırlattığı ancak sonradan

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 21

halka açıklanmayarak sümen altı edilen çevre raporu, işin koku kısmının ötesinde ilçe halkının göz göre göre zehirlendiğini ortaya çıkarmaktadır. Bizzat Tuzla Belediyesinin hazırlattığı raporda, gerçekleştirilen saha çalışmaları sonucu ulaşılan bilgilere göre var olan risk normal, orta ve yüksek olarak üç derecede tanımlanıyor. İlçe halkının sağlığını tehdit eden unsurların hemen hemen tamamının yüksek çıkması, tehlikenin Tuzlalılar açısından büyüklüğünü açıkça ortaya koymaktadır. Yapılan araştırma sonucunda sanayi kuruluşlarının pek çoğunun yer altı suyu ve toprak kirliliği oluşturabilecek kimyasallar kullandığı, ancak bunların atıklarının depolanması sırasında gerekli önlemlerin alınmadığı, kayıt altına alınmadığı, kanalizasyon şebekesine deşarj edildiği, kuruluşların neredeyse tamamının bacalarında filtreleme sisteminin olmadığı, hava emisyonlarının ölçülmediği ortaya çıkmaktadır. Raporda "yüksek risk" olarak nitelendirilen bu durum önlenmesi için gerekli denetimlerin yapılmadığı da vurgulanmaktadır. Raporda ilçede sanayi kuruluşlarınca aspest içeren maddelerin kullanılıp kullanılmadığının bilinemediği belirtiliyor. Yer altında aspest içeren boruların kullanılmasının kuvvetle muhtemel olduğu, havada bulunan aspest ölçümünün yapılmadığının altı çiziliyor.

Sözü geçen raporda ilçede yaşamayı neredeyse imkânsız hâle getiren kokunun kaynağının, denetimsiz sanayi kuruluşları olduğu da kuvvetle vurgulanıyor.

Raporu hazırlayan bilim adamlarına göre, ilçede bulunan deri sanayi sitesi, organize sanayi bölgeleri ve irili ufaklı yüzlerce sanayi kuruluşu, tehlikeli atıklar ve gaz salınımı konusunda üzerlerine düşeni yapmıyorlar. Sanayi kuruluşlarının neredeyse tamamının ruhsatsız ve işletme belgesi olmadan çalıştığına dikkat çeken rapor, kuruluşların çoğunun ön arıtma tesisinin olmadığı, olanların da bunu çalıştırmadığı, atıklarını İSKİ kanalizasyon borularına verdiğini ve bunların doğrudan arıtma tesisine geldiğini belgeliyor.

Gerçekten ruhsatsız işletmeler, işletme belgesi olmadan nasıl çalışır, bunu bir kez daha düşünmek gerekir.

İlçede bulunan İSKİ denetiminde arıtma tesisi sanayi atıklarını arıtamadan denize deşarj edince yoğun şikâyetlere neden olan dayanılmaz koku ortaya çıkıyor. Koku periyodik olarak ölçülmediği ya da ölçümler duyurulmadığı için halk sağlığı üzerindeki olumsuz etkinin derecesi bilinmiyor.

Raporda dikkat çeken bir başka konu ise, sanayi kuruluşlarının dereleri atıkların bertarafı için "açık kanal" olarak kullandığının belirlenmesi. Hemen hemen tüm sanayi kurumlarında ön arıtma tesisinin olmadığını, olanların da tesisi çalıştırmadığını vurgulayan rapor, ıslah edilmiş derelerin "atık su kolektörü", ıslah edilmemiş olanlarınsa "açık kanal" olarak kullanıldığını belgeliyor. Derelere doğrudan verilen atıklar, Tuzla Biyolojik Arıtma Tesisine geliyor. Ancak tesis bunları arıtamadığı için gelen kimyasallar da dahil tüm atıklar denize doğrudan deşarj ediliyor.

Raporun 67'nci sayfasında bu durum "Saha ziyareti sırasında dericiler OSB'ye ait atık su arıtma tesisinde sistemde problem olduğu gerekçesiyle krom, sülfür, boya ve ağır metal içeren atık sularını arıtılmadan Umur Deresi'ne deşarj edildiği gözlemlenmiştir. Bu bölgede yoğun miktarda koku problemi yaşanmakta, geniş bir bölgede şikâyetler bulunmaktadır. Koku problemi yaratan bu atık sular, Tuzla Biyolojik Atık su Arıtma Tesisine gittiğinden koku problemi daha geniş bir alana yayılmaktadır." denilerek konu somutlanmaktadır.

Raporda dereler ve kolektörler aracılığıyla bertaraf edilen sanayi atıklarının doğrudan Biyolojik Arıtma Tesisine geldiği sıklıkla vurgulanıyor. Sadece biyolojik yani evsel atıklar için kurulan tesisin bunları arıtamadığı, zaman zaman bu atık suların İSKİ denetimde sıfır noktasından denize verildiğinin de altı çiziliyor. Raporu hazırlayan bilim adamları bu durumu "hiç bir mevzuata, çevre bilincine ve sorumluluğa uymayan eylemler" olarak tanımlıyor.

Raporu hazırlayanlar, çalışma sırasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İSKİ, Çevre ve Orman İl Müdürlüğü, DSİ gibi kurumlara resmî yazıyla bir kaç kez başvurmalarına rağmen, ilçedeki tesislerle ilgili denetim, ruhsatlı firmalar, arıtma tesisi kurmakla mükellef firmalar, şikâyetler, önceki denetim sonuçları gibi bilgileri alamadıklarını, adı gecen kurumların hiç bir şekilde cevap vermediğini belirtmişlerdir.

Ayrıca, Tuzlalıların sürekli şikâyetlerine konu olan çürük yumurta kokusu, yani hidrojen sülfür gazının çıkarttığı kokudur. Bu konuda vatandaşların yaptığı şikâyetlere, bizzat devletin kurumlarının verdiği cevaplar da olayın vahametini ve vurdumduymazlığı bir kez daha gözler önüne sermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN MACİT (Devamla) – İstanbul İl Sağlık Müdürü, Tuzlalı vatandaşın bir şikâyetine verdiği resmî cevapta, söz konusu tesisin evsel nitelikli atık suların arıtılması amacı ile planlanmasına rağmen tesise, Gebze Darıca'dan Maltepe Dragos bölgesine kadar olan havzadaki tüm evsel ve endüstriyel atık suların geldiği bu atık sular arasında, Tuzla Kimya OSB, Boya Vernik OSB, Mermer OSB atık suları ile Şile Kömürçüoda Katı Atık Deposu alanı sızıntı sularının ve Deri OSB atık su arıtma tesisi çıkış sularının bulunduğunu itiraf etmektedir.

Tuzla'nın çevresel risk faktörleri bunlarla da sınırlı değil. Hatırlanacağı üzere 2006 yılında Tuzla'nın Orhanlı Beldesinde zehirli atıkla dolu binlerce dolu toprağa gömülmüş, binlerce çuval ise dere yataklarına atılmış olarak bulunmuş, olay ülke gündeminde defalarca tartışılmıştır.

Olaydan hemen sonra bir açıklama yapan İstanbul İl Sağlık Müdürü "zehirli maddelerin yeraltı sularına ve toprağa çoktan karıştığını düşünüyoruz" derken, bölgeye gelerek sahada araştırma yapan Tabipler Odası, Çevre İçin Hekimler Derneği, Çevre Mühendisleri Odasından oluşan bir grup bilim insanı ise bu olayın halk sağlığı üzerindeki etkisinin beş on yıl sonra görüleceğini açıklıyordu.

Geldiğimiz bu noktada, Tuzla halkındaki yaygın kanı bu varillerin tamamının çıkarılmadığı ve gömü işleminin de hâlen devam ettiği yönündedir. İlçede artan kanser vakaları halktaki endişeyi artırmaktadır.

Varillerin tamamının çıkarılmadığıyla ilgili, oraya nakliye yapan nakliyecilerin de beyanlarından anlaşılmaktadır.

İlçe örgütümüzce toplanan 20 bin imzada Tuzla halkının talepleri çok açık ve çok insanidir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 22

Sanayi kuruluşlarının kimyasal atıklarını evsel atıklar için kurulan İSKİ arıtma tesisine vermesinin engellenmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Macit, tamamlayın efendim.

HASAN MACİT (Devamla) – ...bunun için, bölgede çoğu ruhsatsız çalışan bu kuruluşlar sıkı bir denetime tabi tutulması,

Daha önce zehirli varillerin çıktığı bölgede yeni bir araştırma yapılması,

Tabipler Odası gibi kamuoyunca saygınlığı tartışılmayan kurumlardan oluşan bir heyet tarafından Tuzla halkının periyodik olarak sağlık kontrolünden geçirilmesi,

İlçedeki kanser vakaları mercek altına alınarak, son beş yılda kanserden ölümlerin istatistiklerinin açıklanması,

Bu konuya Sayın Bakanım, belediye ölçütlerinde çözüm bulunması mümkün değil gibi görünüyor. O nedenle, Bakanlığın el koymasında yarar var diye düşünüyoruz.

Sayın Müsteşarım söyledi ama, eğer bana arkadaş raporun orijinalini göndermiş, isterlerse bir örneğini de takdim ederim. Çünkü, ben biraz önce görüştüğümde "İnternete verilen raporda gerçek raporun bilgileri çarpıtılarak verilmiş." denilmektedir.

Saygılarımla teşekkür eder, 2011 yılı Çevre ve Orman Bakanlığı bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Macit.

Sayın Altun, buyurun efendim.

KEREM ALTUN (Van) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Çevre ve Orman Bakanlığımızın çok değerli bürokratları, kamu kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, değerli basın; ben hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir konuda çok kısa bir değerlendirme yapıp birkaç soru sormak istiyorum müsaadenizle.

Efendim, çevre üzerinde giderek artan bir baskı oluşturan ekonomik büyüme, nüfus artışı, üretim ve tüketim alışkanlıkları gibi temel sebepler vardır. Eğer çevre yönetiminde yeterli uygulama, izleme ve denetim olmazsa bir çevre sorunuyla karşı karşıya kalabiliriz. Keza, yerleşim alanlarında düzensiz ve izinsiz yapılaşma, yetersiz teknik yapı, afet riski, iklim değişikliklerinin de çevre sorunlarını tetikleyen unsurlar olduğunu biliyoruz. Öngörülere göre, gelecekte ülkemiz su sıkıntısı yaşayabilecek ülkeler arasında sayılmaktadır. Bu nedenle planlama, izleme, değerlendirme ve yaptırım yapacak sorumlu tek bir merciin kurumlar arası eşgüdümü sağlayacak yeterli düzeyde ARGE çalışmalarına yer verilmelidir diye düşünüyoruz.

Bir başka konu: Akarsu, baraj, göl ve göletlerden sağlanan suların artırılmadan kullanılmaması, kaynak ve kuyu sularının da giderek kirlenmesi ciddi oranda içme suyu arıtma tesisi ihtiyacını doğurmuştur. Ancak, yapılan tesislerin yüksek işletme giderleri nedeniyle işletilmemesi atık suların arıtımını zorlaştırmaktadır. Ayrıca, evsel atıkların, tıbbi atıkların, katı atıkların depolanarak bertaraf edilmesi, su havzalarını etkilememesi için alınan tedbirler artırılmalıdır.

Bütün bunların yanında, Çevre ve Orman Bakanlığımızın özellikle içme suyu, atık suların kontrolü, katı atıkların bertarafı, sulama, ağaçlandırma, baraj ve gölet yapma ve orman yangınlarının önlenmesi gibi konularda hedef odaklı eylem planları yaparak uygulamaya koyması takdire şayandır.

Çevre Bakanlığımızın sadece bugünü değil geleceği de planladığını görüyoruz. Sayın Bakanımızın çok detaylı bu güzel sunumunda bu hususu memnuniyetle gördük. Onun için başta Sayın Bakanımız olmak üzere Çevre ve Orman Bakanlığının bütün saygıdeğer bürokratlarını tebrik ediyor, teşekkür ediyoruz.

Müsaadenizle, şimdi de seçim bölgemle ilgili bazı sorularım olacak.

Özellikle bir teşekkürle başlamak istiyorum Sayın Bakanım ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne. Van ilimizin Erciş ilçesinde 1950 yılından beri yapımı düşünülen fakat bir türlü hayata geçirilemeyen Morgedik Barajı zatıinaliz döneminde start aldı ve bugün yüzde 48 seviyelerinde, bir buçuk yıl içerisinde. Bu baraj özellikle çevredeki bereketli topraklara can suyu olacaktır. Bereketli topraklar diyorum, çünkü o bölgede Türkiye'nin en lezzetli domatesi, patlıcanı, biberi ve salatalığı yetişmektedir Sayın Bakanım. 17.574 hektar alanı sulayacak bu barajın Türkiye'nin en modern barajlarından olduğunu biliyoruz. Özellikle kapalı kanal, yağmurlama ve damlama sistemiyle gerçekten çevrede çok büyük bir moral kaynağı olmuş ve herkesin de ileriye dönük birtakım önlemler, tedbirler, hazırlıklar yapmasına vesile olmuştur.

Bununla ilgili şu soruyu sormak istiyorum: Su altında kalan arazilerin bir istimlak durumu olacak, bu hangi noktadadır? Kanal projesi çalışmalarına başladık mı, proje hazırlıkları yapıldı mı?

Sayın Bakanım, Van Gölü birçok özelliğiyle âdeta bir dünya harikası. Zatıinaliz biraz önce bir müjde verdi, eylem planı tamamlanan dört projeden biri olduğu söylendi. Tabii, eylem planı yapılan bu Van Gölü'nün kurtarılması için ne zaman çalışmalara başlıyoruz. Malumunuz, Van Gölü'nün etrafındaki havza içinde yer alan yerleşim birimlerinden Van Gölü'nü sürekli kirlüten bir akım var, akış var. Gölde sürekli koli basili artmaktadır. Eğer böyle giderse bu güzelim Göl'e yirmi yıl sonra girme şansımız olmayacaktır. Onun için bu çalışmalara -biliyorum diğer bakanlıklarımızın da sizlere destek olması gerekiyor- ne zaman başlanması düşünülmüyor?

Bir başka soru: Çaldıran ilçemizde yıllardan beri Çubuklu Barajı'nın fizibilite ve proje çalışmaları yapılmaktadır. Fakat bunun da biz sabırsızlıkla programa alınmasını bekliyoruz.

Son sorum: Erciş Koçköprü Barajı yapıldığından bu yana ana kanallarından -ki en az on köyümüze su taşıyacak- biri bugüne kadar çalıştırılmamıştır. Sebebi de elektrik, yani elektrikli pompa.

Şimdi, küçük bir yatırımla baraj suyunun cazibeli olarak isale hattına verilmesi teknik elemanlarımızın yaptığı çalışmalardan anlaşılmıştır. Yani, küçük bir yatırımla belki on köyümüzün sulama suyunu karşılamış olacağız.

Sorularım bu kadar.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 23

Sayın Bakanım, özellikle o şevk ve heyecanınız, o gözlerinizdeki sinerji bize de büyük ümit verdi. Tekrar zatiâlinize ve değerli çalışma arkadaşlarınıza teşekkür ediyorum, başarılar diliyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Altun.

Sayın Öztürk, buyurun efendim.

HARUN ÖZTÜRK (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, basınımızın ve bürokrasimizin değerli temsilcileri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanın ve Başbakanın son günlerde kamuoyunun gündemine getirdiği ve Bakanlar Kurulu tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı'ndan söz etmek istiyorum.

Hükûmetin kamuoyuna ifade ettiği gibi tasarı yeni bir tasarı değil. Üzerinde 2003 yılından beri çalışılan bir tasarıdır. Yeni olan tarafı, İkizdere'de yapılacak HES'in yatırım alanının Anıtlar ve Tabiatı Koruma Kurulu tarafından doğal sit alanı olarak ilan edilmesi. Vay, sen misin sit alanı ilan eden... Mevcut tasarıda bir iki geçici madde ilavesi suretiyle Anıtlar ve Tabiatı Koruma Kurulunun devre dışı bırakılması projesi gündeme geliyor.

Değerli milletvekilleri, enerji darboğazı içinde olduğumuzu, bu alanda dışa bağımlılığımızı, cari açığımızın önemli bir kısmının bu nedenle verildiğini sadece Hükûmet biliyor değil. Bu sıkıntıyı doğayı seven, onu korumaya çalışan sivil toplum kuruluşları da bilmektedir. Ancak sadece ülkemiz için değil bütün dünya için önemli olan tabiat varlıklarımızın sermayenin kâr güdüsüne terk edilmesini ve hoyratça tahrip edilmesini, sivil toplum kuruluşları ve doğa sever herkes istememektedir.

Değerli milletvekilleri, Hükûmet tam bu tasarı ile ilgili eleştiriler yükselmeye başlayınca bir şey daha yaptı. Aylardır Genel Kurul gündeminin arka sıralarında bekleyen ve muhalefetin her fırsatta öne alınarak görüşülmesini talep ettiği, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ni birden bire gündemin ön sıralarına alarak görüşmeye karar verdi. Acaba niye dersiniz? Birdenbire, çevre kirliliğine yol açmayan yenilenebilir enerji yatırımlarının önünü açmak için Sayın Bakanın ve Başbakanın çevreciliği mi akıllarına geldi? Böyle durumlarda adama Anadolu deyimi ile sorarlar: “ Bayram değil seyran değil, eniştem beni niye öptü?”

Hükûmetin öpmek ve mesaj göndermek istediği kesim kimdir? Çevre dostu sivil toplum kuruluşları. Kim bunlar: Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu Tasarısı ile ilgili olarak 2003 yılından bu yana görüşmelere katılan ve tasarı ile ilgili görüş ve eleştirilerini bakanlığa ileten kuruluşlar.

Bu kuruluşlar TBMM'ne sevk edilen tasarıya bakıyor ve görüyorlar ki, kendilerinin dile getirdiği hiçbir eleştiri ve görüş tasarıya yansımamış, aksine,, yapılan bazı değişiklik ve ilavelerle, sözde, tabiatı ve biyolojik çeşitliliği koruma adına, tabiat ve biyolojik çeşitliliğin tahribinin önü açılmıştır.

Katılımcı görüşüsü altında tarafları tasarı hazırlama sürecine katan Hükûmetin katılımcıların hiçbir eleştirisini tasarıya yansıtmamış olması AKP'nin bilinen dayatmacı anlayışının yeni bir ürünüdür. AKP'nin uzlaşma anlayışı, benim dediğime gelerseniz uzlaşmış oluruz, gelmezseniz yine benim dediğim olur anlayışıdır.

Sivil toplum kuruluşları, Hükûmetin bu tasarı ile amacının, üzüm yemek değil, hem üzüm yemek hem de bağcıyı dövmek olduğunu anlayınca, tasarının bu hâliyle yasalaşmasına muhalefet etmek ve seslerini daha güçlü duyurabilmek için bir araya gelmiş ve “Tabiat Kanunu İzleme Girişimi” adı altında bir platform oluşturmuşlardır.

İşte tam da bu sırada, Hükûmet, ne kadar çevreci olduğunu göstermek için Genel Kurulda, Yenilenebilir Enerji Kaynakları Tasarısı'nı gündemin ön sıralarına alarak, Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk ettiği ve çevre tahribatına yol açacak tasarıya karşı sivil toplum kuruluşlarının ortak muhalefetini kırmak ve onları bölmek istemektedir.

Değerli milletvekilleri, denilebilir ki: Son Anayasa değişiklikleri ile Anayasa Mahkemesi yapısı tümüyle değiştirildikten sonra, Hükûmetin sivil toplum kuruluşlarının muhalefetini kırmak için çaba göstermeye ne ihtiyacı olabilir? Üstelik, yerindelik denetimi yapılamayacağı hem Anayasa'ya, hem de yasalaşmak üzere olan Sayıştay Kanunu'na konulmuşken.

Bunlar doğru ancak, Hükûmet Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk ettiği tasarı ile Avrupa Birliğine de, sözde uluslararası sözleşmelere uygun bir şekilde tabiatı ve biyolojik çeşitliliği korumak için yasal düzenleme yaptığı mesajını vermek istemektedir. Sivil toplum kuruluşlarının ortalığı karıştırmamasını, Hükûmetin yaptığının tabiatı ve biyolojik çeşitliliği korumaktan çok tahrip etmenin önünü açığının AB'deki dostlarımız tarafından bilinmesini istememektedir. Çünkü, AB ile müzakerelerde, açılmış bulunan çevre faslının sorunsuz yürüyebilmesi, Türkiye'nin, tabiatın ve biyolojik çeşitliliğin korunması ile ilgili taahhütlerini yerine getirmiş olmasına bağlıdır.

Bu nedenledir ki, içte muhalefetin hiçbir sonuç alamayacağını bilmesine rağmen Hükûmet, bu konuda AB'nin kafasının karıştırılmasından endişe etmektedir.

Özetle, bu işi tereyağından kıl çeker gibi halletmek istiyor. Bir taşla iki kuş vurmak istiyor. İçeride doğa tahribine yol açsa da HES'lerin önünü açmak, dışarıda AB'ye karşı taahhütlerini yerine getirmiş görünmek. Ne kadar akıllıca değil mi?

Değerli milletvekilleri, kırk altı sivil toplum kuruluşunun oluşturduğu İzleme Girişimi'nin 1 Kasım 2010 tarihli basın bildirisinde tasarıya özetle şu eleştiriler yöneltiliyor:

1. Uluslararası ve ulusal mevzuatta son yirmi yıldır biyolojik çeşitliliğin korunması hedefiyle oluşturulmuş “sürdürülebilirlik”, “koruma kullanma dengesi”, “üstün kamu yararı” ve benzeri kavramlar, söz konusu yasada yetersiz ve muğlâk tanımlanmaktadır. Bir yasanın temel yaklaşımını ortaya koyan bu kavramlar; gerçekte biyolojik çeşitliliğin korunması yerine, doğayı tahrip edebilecek yatırımlar da dâhil her türlü kullanımın önünü açmaya hizmet edecek yöndedir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 24

2. Koruma kurullarının doğal sitlerle ilgili yetkisi kalmamakta ve bin iki yüz otuz dört doğal sit alanının kaderi ağırlıklı olarak kamu kurumu yetkililerinden oluşan yeni bir kurula terk edilmektedir. Bu girişim, var olan hukuksal kazanımları ortadan kaldırma, koruma kurulu gibi yerel bir mekanizmayı tasfiye etme ve doğayı tahrip edecek yatırımların ve kaçak yapılaşma girişimlerinin önünü açma anlamı taşımaktadır.

Gerçekten de tasarının geçici 1 ve 2'nci maddelerine bakalım.

Mevcut statülerin durumunun ne olacağı ile ilgili geçici 2'nci madde, tasarının yasalaşmasından önce tabiatı koruma alanı, millî park, tabiat anıtı, tabiat parkı, özel çevre koruma bölgesi ve yaban hayatı koruma ve geliştirme sahası statüsünde olan alanlar ile mesire yerleri bu Kanun hükümlerine uygun statü verilinceye kadar mevcut statülerinin korunacağını hükme bağlamaktadır. Görüldüğü gibi daha önceki statüler yeniden ele alınacak ve statüleri bu kanuna göre yeniden belirlenecektir.

Aynı geçici maddenin 2'nci fıkrasında ise, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili diğer mevzuat kapsamında doğal veya tabii sit olarak tescil ve ilan edilmiş alanlardan; 9'uncu maddede belirlenen koruma alanlarında ve Orman Kanunu kapsamına giren orman ve orman rejimine tabi olan sınırlar içerisinde kalan alanlarda yer alanların, doğal veya tabii sit statüleri ile bunların aynı Kanun'a göre belirlenen korunma alanlarının statülerinin geçici 2'nci madde hükmüne göre sona ereceği hükme bağlanmaktadır. Bu fıkra ile gönderme yapılan geçici 2'nci maddede ise 2863 sayılı Kanun ve ilgili diğer mevzuat kapsamında doğal veya tabii sit olarak tescil ve ilan edilmiş alanlardan sulak alanların; özel çevre koruma bölgeleri, milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, yaban hayatı koruma ve yaban hayatı geliştirme sahalarında ve Orman Kanunu kapsamına giren orman ve orman rejimine tabi olan sınırlar içerisinde kalanlar dışındaki alanlarda 2863 sayılı Kanun kapsamında tescilli yapılmış doğal sit ve tabiat varlıklarının Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Kurulu tarafından değerlendirileceği ve bu Kanun'da düzenlenen koruma statüsü özelliklerini taşıyanlara uygun koruma statüsü verileceği, özellikleri taşımayanların ise mevcut statülerinin sona ereceği öngörülmektedir.

Geçici 3'üncü maddede kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurullarında bulunan; doğal veya tabii sit olarak tescil ve ilan edilmiş alanlar ile tabiat varlıklarına ilişkin koruma kurulu kararları ve her türlü dokümanın üç yıl içinde Bakanlığa devredileceği hükme bağlanmaktadır. Böylece bağımsız kurulların veri hafızası Bakanlığa devredilmiş olacaktır.

Tasarının 6'ncı maddesinde, korunan alanların yeni statüsünü belirleyecek Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Kurulu; genel müdür veya genel müdür yardımcısı düzeyinde 15 bürokrat ile çevre ekolojisi ve biyolojik çeşitlilikle ilgili konularda uzman 4 akademik temsilci (bunları da kimin belirleyeceği belli değil) ve doğa koruma alanında faaliyet gösteren ancak Bakanlıkça belirlenecek sivil toplum kuruluşlarından 2 temsilci olmak üzere toplam 20 kişiden oluşacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre veriyorum, buyurun.

HARUN ÖZTÜRK (Devamla) – Teşekkür ediyorum.

Siyasi iktidarın kontrolünde ve bağımsız olmayan bu kurulun tabiatı ve biyolojik çeşitliliği nasıl koruyacağını, AKP'nin geçmiş uygulamaları ve biraz önce bakanlarını alkışlayan bürokratların tavrı karşısında takdirlerinize sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, bizim önerimiz, Hükümetin tasarımı geri çekmesi, sivil toplum kuruluşlarının bugüne kadar dile getirdikleri eleştiri ve görüşlerle uluslararası sözleşmeleri de dikkate alarak yeniden düzenlemesi yönündedir. Değerli milletvekilleri, son olarak, Bakanlığın ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışmaları ile ilgili kısa bir değerlendirme yapmak istiyorum.

Sayın Bakan sunuşunda, 2003-2009 döneminde toplam 2.225.000 hektar alanda ağaçlandırma, erozyon kontrolü ve rehabilitasyon çalışması yapıldığı ifade etmiştir yazılı olarak, bunu belki dile getirmedim. Bu alan 21.7 milyon hektar olan toplam orman alanımızın yüzde 10.1'ine tekabül etmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu oran çok iddialı bir orandır. Yıllık ortalama çalışma yapılan alan yaklaşık 318 bin hektardır. Ben, dönem başlangıcı olan 2003 yılında yapılan çalışmalarla 2010 yılında yapılan çalışmalardan komisyonumuzca belirlenecek birkaç alanın yerinde ziyaret edilmesini ve yapacağı tespitlerden sonra, Sayın Bakanı ödüllendirilmesini talep ediyor, bütçelerin hayırlı olması dileğiyle tekrar heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öztürk.

Sayın Ayhan, buyurun efendim.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Komisyonun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kıymetli bürokrat ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Aslında bu alan benim şahsım açısından biraz yabancı olan bir alandı. Başlangıçta ilk çevre meselelerinin konuşulduğu zamanlarda, biraz da toplumun geneline baktığımızda, yanılıyorsam lütfen beni düzeltin, bu biraz daha fantezi, üst kültür düzeyinin merak sardığı bir alan, dışarıdan Türkiye'ye biraz daha harcama yapmak için yönlendirilmiş bir olay olarak bakılıyordu, toplumda böyle bir algı da vardı. Ama zaman içinde çok hızlı bir değişme, gelişme göstermesi birçok şeyin farkına varılmasına neden oldu ve gerçekten konunun önemi ortaya çıktı. Ancak, biz buna ne kadar önem veriyoruz -önem vermiyoruz anlamında söylemiyorum- bu konuya biz ne kadar hazırдық, ne kadar finansman imkânlarımız vardı, hangi konular bu alanın içine giriyordu, bunları incelemekte biraz yarar var sanırım. Alan birazcık farklı olsa da bu konulara girmek istiyorum.

Şimdi, öncelikle Sayın Bakana bir şeyden dolayı teşekkür etmek istiyorum, aslında normal bir işti ama Sayın Bakan eğildiği için. Bir şehit cenazesinde olan bir olaydan dolayı Denizli'de santraldeki işçi sürüldü. O nedenden, bu

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 25

nedenenden... Ben Sayın Bakana söyledim, Sayın Bakan ilgilendi, teşekkür ediyorum bu nedenle ama size rağmen zor olduğunu ifade ediyorum Sayın Bakanım. Yani daha detayına girmek istemiyorum ama ilginize teşekkür ediyorum.

Şimdi, tabii ki plan küreselleşmenin her alanında etkili olduğu, bireyler, kurumlar ve uluslar için fırsat ve risklerin arttığı bir dönemde Türkiye'nin kalkınma çabalarını bütüncül bir çerçeveye kavuşturan temel bir doküman. Devlet Planlama Teşkilatı önsözde de bunu söylemiş. Bu amaçla da çevreyle ilgili özel bir ihtisas komisyonu kurulmasına plan döneminde önce karar verilmiş, böyle de bir çalışma yapılmış. Şimdi buna baktığımız zaman hangi alanların analiz edilmesi gerektiği hadisesi ele alınmış. Bu dokümanda neler var? Nüfus ve kentleşme, hakikaten çok zor bir hadise; su kaynakları, hakikaten problemli bir alan, dünyada problem olmaya başlayan bir alan, gelecekte daha çok olacak gibi; deniz ve kıyı alanları; atık su; katı atık yönetimi; toprak ve hava kirliliği; iklim değişikliği; gürültü kirliliği... Türkiye Büyük Millet Meclisine son günlerde gelen tasarı dolayısıyla biyolojik çeşitlilik ve koruma alanları, ulusal doğa tarihi müzesi ve botanik bahçeleri, biyolojik çeşitliliğin korunması... Tabii bütün bu alanları saydıktan sonra bunun yönetiminin sorunları var, yönetim sorunu önemli bu iş için. Bunun ötesinde bunu yöneteceksiniz, bunun için finansman lazım, her işi doğru götürmeniz lazım, bu finansmanı bulacaksınız, ne kadarını bulup bulamayacağınız önemli, buradaki öncelikleriniz önemli, bunun ötesinde de gerek içerideki mevzuat gerekse uluslararası yükümlülüklerin sizi soktuğu bir alan var. Bunlarda sizin avantajlarınız olduğu gibi, dezavantajlarınız da olabiliyor.

Şimdi, ben baktım, Dokuzuncu Kalkınma Planı'nın Özel İhtisas Komisyonu Raporu'na, swot analizi yapılmış, swot analizinde önemli şeyler söyleniyor. Şimdi bunların tamamlanmış olması lazım ki çevre meselesine daha mantıklı, daha bilimsel ve problemleri önleyecek... Yani çıkan problemleri bir çözeceksiniz, bir de çıkabilecek problemleri önleme gibi bir hadise var. Şimdi buraya baktığınız zaman, ülke genelinde planların yapılmış olmaması... Şimdi, bu, Sayın Bakanım, sizin önünüzdeki en büyük handikaplardan bir tanesi. Bu ikincisi ortaya konulmuş. Ben hani konu direkt ilgi alanım demeyeyim ama uzmanlık alanımın dışında olduğu için çok hassas konuşmak istiyorum, yanlış bir şey de ifade etmek istemiyorum.

Çevre ve Orman Bakanlığının kurumsal kapasitesinin zayıflığı... Burada, Devlet Planlama Teşkilatının swot analizinde özellikle vurgulanmış bu hadise. Proje hazırlayacak bilgi birikimine sahip personel ve deneyim yetersizliği... Bunların bir kısmı bir ölçüde giderilmiş olabilir ama bunların burada söylenmesi sizin kurumunuza karşı bir şey değil, size daha da güç verecek, takviye almanızı sağlayacak bir katkı olarak da düşünmek gerekir. Ekonomik ve sosyal kararlar alınırken çevreyle ilgili değerlendirmelerin karar mekanizmasında yeterince yer almaması... Şimdi mesela insanlar ÇED raporu alırken bunu amiyane tabiriyle bazıları bir angarya olarak düşünüyor, bazıları yatırıma engel olarak düşünüyor. Kısa dönemli düşündüğünüz zaman, o bölgede belki o tür bir şeye ihtiyaç şu anda duyulmayacağı için gereksiz gibi düşünülüyor ama hadiseler çok hızlı geliştiği için kısa süre sonra nasıl bir çevre etkisi yaratacağını bilmememizden dolayı bunun ne yapılması lazım? Bakılması lazım, incelenmesi lazım. Şimdi üniversiteler de dâhil çevre enstitüleri gibi uzman kurumlar eksik deniliyor. STK'ların sayısal azlığı ve mevcut çalışmaların yetersizliği... Şimdi, bir tane daha var Sayın Bakanım: Çevresel yargı kararlarının uygulanmaması. Uyguluyorsunuz ama kamuoyundaki algı -doğrudur, yanlıştır bilmiyorum- yargının aldığı bazı kararlara karşı tedbir geliştiriyorsunuz veya tasarı ortaya koyuyorsunuz. Bunun doğruluğunu, yanlışlığını ayrıca tartışabiliriz. Ekonomik yetersizlikler, ulusal kaynakların yeterli olmaması, yerel yönetimlerin çevre konusunda yetersiz kurumsal altyapısı. Şimdi, tabii, bazı şeylerin maliyetleri de yerel yönetim açısından kolaylaşıyor. Bu atıklarla ilgili falan, onların maliyetleri belki biraz daha düşüyor, onlarda şey yapıyorsunuz. Tabii bunun dışında buna karşı lobiler sizin işinizi zorlaştırıyor, tüketim kalıpları, alışkanlıklar değişiyor. Bütün bunlar çevreye etki eden önemli faktörler. Ama ülkede doğal kaynak zenginliği ve biyo çeşitlilik, çevre bilimi ve teknolojisi konusunda eğitilmiş insan, çevre bilincinin yerleşmeye başlamış olması, halkın destek sağlaması, bunlar önemli şeyler.

Şimdi, bir diğer hadise OECD'nin hazırladığı, sizin de önsöz yazdığınız bir rapor var. Ona da biraz baktım. Ona bakınca da şunu gördüm: Özellikle bu çevre üzerinden yurt içi hasılayla mukayese ettiğiniz zaman alınan vergilerin Türkiye'de diğer gelişmiş ülkelerden de yüksek olduğu gibi bir kanaat ortaya çıktı. Tabii "Bu nereden?" diyeceksiniz. Burayı okuyunca hadise biraz ortaya çıkıyor, petrol üzerinden alınan vergiler vesaire deyince burada böyle de bir yapı oluşuyor.

Şimdi, vakti fazla uzatmak istemiyorum ama söylemek istediğim mevzuata uyum, Türkiye'nin zorlanacağı konuların önemlilerinin başında. Mevzuat kapsamı geniş, uzmanlık alanı zor. Ben biliyorum doğal SİT alanına Karayollarının 80 bin metreküp, 16 dönüm üzerine toprak döktüğünü biliyorum. Şimdi bu insana "Sizin yeriniz hâlâ doğal SİT." demeniz mümkün değil ama bunun düzelmesi veya bazı alanlarda, işte askerden gelen evladına bir oda yapmak gibi hadiselerde insanların sıkıntı çekmesi, bunlara bir çözüm getirilmesi şart. Ama bunu yaparken de her şeyi tahrip edip, tamamen hukukun dışına kayıp arkadan dolanma gibi bir şeye de girmek uygun değil. "Bunu siz böyle yaptınız." demek istemiyorum ama ben burada, bu Komisyonda bir şeyi görüyorum, bütün hadiselerde bu sene benzer şeyleri söylüyorum. Gelin, böyle hadiselerde... Bakın, işin müspet yanlarını da söylüyoruz, menfi yanlarını da söylüyoruz. Toplumsal konsensüsü sağlayalım veya hepsinde birebir sağlamak belki mümkün değil ama yüzde 70-80, en az yüzde 90, gelin bunu sağlayalım. Bu meseleyi çözdüğümüz zaman, hem memleketin meselesi çözülecek hem sizlere problem olmayacak. Bize de eğer başkaları diyorsa "İstismar alanı olmayacak." diye ve katkı vereceğiz, bu önemli.

Şimdi, anayasa değişiklikleri oluyor -42, 58- toplumu ortadan aşağı yukarı ikiye bölüyoruz, 49, 51 de olabilir ama bunun 70, 80'le, 90'la yapılmasının toplumsal konsensüs açısından, sıkıntıların olmaması açısından faydalı olacağı kanaatindeyim. Bu hadisede de bunlara dikkat edeceğinizi düşünüyorum, bu bir.

İkincisi de biraz önce başlangıçta teşekkür ettim. Teşekkür etmeme rağmen, o tür hadiselerin o bölgede personelinize bir kıyım şeklinde devam ettiğini de ifade etmek istiyorum. Yani bunu burada gündeme taşıyıp bir polemik konusu da yapmak istemiyorum. Çünkü size aktardığımızda geç de olsa, oradakiler dirense de buradan bir baskının

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 26

oraya olduğunu gördüm. Ha, bu sizin ne kadar etkili olduğunuzu göstermesi açısından da önemli. bunları da dikkate alırsanız ki alacağınızı da düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ayhan.

Sayın Budak, buyurun efendim.

NECDET BUDAK (Edirne) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Sayın Komisyon üyeleri, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar; öncelikle Çevre ve Orman Bakanlığı bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum. Gerçekten çok güzel bir sunum Sayın Bakanımız tarafından Komisyonumuza sunuldu, bunun için teşekkür ediyorum.

Özetle gerçekten düzenli depolama tesis sayısı ve belediye sayısında döneminizde 10 kat artış olması, bu hizmeti veren belgeli liman sayısında 200 kat artış olması, yangınlarla mücadeledeki başarı, orman köylüsüne sağlanan kredilerin yine döneminizde 4 kat artması, ağaçlandırmaya, erozyonla mücadele ve orman iyileştirmesi çalışmalarında döneminizde 7 katlık bir artışın sağlanması, fidan üretim miktarında 6 kat, yine özel ağaçlandırma sahalarında yaklaşık 20 kata yakın bir artış olması, yine orman köylülerinin ferdî kredi kullanımındaki 10 katlık artış, kuş cennet sayısındaki 12 katlık artış gibi çok ciddi bir performans var Çevre ve Orman Bakanlığında. Bunun için teşekkür ediyoruz.

Tabii bunların yanı sıra dünyada bir mali kriz, enerji krizi ve gıda krizi tartışılıyor. Aslında bütün bu krizlerin temelinde de küresel ısınmayla birlikte -her ne kadar yağışlar bol gözükse de- dünya genelinde de ciddi bir su krizi var. Bu anlamda da sulanabilir arazilerimizin sulamaya açılması konusunda GAP, DAP, KOP başta olmak üzere Türkiye genelindeki sulama projelerinde cumhuriyet tarihinde yapılan döneminizde yaklaşık 5'te birinin bu dönemde sulamaya açılması gerçekten çok kayda değer ve anlamlı. Bunları gerçekten takdir ediyorum bir milletvekili olarak, bir tarımcı olarak, bir çiftçi çocuğu olarak. Bunlar için şahsınızda size ve Çevre ve Orman Bakanlığı bürokratlarınıza teşekkür ediyoruz.

Tabii bu güzel sunumla beraber bazı bürokrat arkadaşlarımızın buradaki usulü bilmemesi nedeniyle heyecana kapılarak alkışlamasını aslında çok abartmamız gerekiyor. Burada çok ciddi bir performans var. O bakımdan bunu bu heyecana verelim. Çünkü herkes değil, birkaç arkadaşımız ilk defa burada bulunduğu için böyle bir şey oldu. Onların da heyecanını kırmamamız lazım.

Sayın Bakanım, ben Türkiye genelinin yanı sıra özellikle Trakya'yı temsilen Trakya'da üç tane nehrimiz var ve Meriç Nehri boyunca, 210 kilometrelik nehir boyunca uzun yıllar siyasiler sağ-sol, a-b partisi demeden açıkçası doğru dürüst bir baraj olmamış. Hamzadere Barajı ve Çakmak Barajı için başta Başbakanımıza ve size teşekkür ediyorum. İnşallah Hamzadere Barajını önümüzdeki yıl -zaten şu anda bir kısım sulama başladı- bitirmek ve 2014'te arazi toplulaştırma projeleriyle çiftçimizin hizmetine sunmak istiyoruz.

Ödenekler konusunda Trakya'da da çok ciddi bir artış oldu. Yani orası Türkiye'nin en verimli topraklarının yüzde 20'sini barındıran bir bölge ve bu sulama projelerine maalesef çok geç kalınmıştı ve sizler tarafından ele alındı, bizim de dileklerimiz ve arzımız dolayısıyla. Çünkü yağlı tohumlar açığımız var ve yağlı tohumlar açısından, özellikle ayçiçek yağı damak tadı nedeniyle bölgemiz çok uygun, Marmara Bölgesi. Bu bölgedeki sulama projelerinin ve ödeneklerin artmasıyla, bu barajların hizmete girmesiyle Türkiye yağlı tohum ithalatından kurtulabilir. Cari açığa da etkili olan 2-3 milyar dolarlık yağlı tohum ithalatından kurtulabiliriz. Bunu anlatmamdaki merakım, buraya yapılan yatırımlar, 1 TL yapıldığı zaman, Türkiye ekonomisine dönüşü bir yıl içerisinde olabilecek projeler. Çeltik ithalatından da kurtulmamız söz konusu. Tabii bunun yanı sıra hayvancılıkla ilgili, hem Trakya hayvan hastalıklarından ari bölge ilan edildi hem de hayvancılıkta yem bitkileri tarımı açısından. Su çok önemli bütün bu saydığım ürünlerde ve ithal ettiğimiz ürünler bunlar maalesef. Bunun için de su gerekiyor, su için de size iş düşüyor. Burada çok ciddi mesafe aldık, akıl almaz mesafe aldık. Gerçekten ne kadar teşekkür etsek az. Ağaçlandırma konusunda Trakya'mız Türkiye birincisi ama bu saydığımız ceviz, badem vesaire bunun için de su gerekiyor, bunun için de bu sulama projeleri çok önemli.

Ama tabii bütün bu olumlu söylediklerimin yanı sıra -gerçekten söylemeden edemeyeceğim bir milletvekili olarak- Ergene Nehri kirliliğiyle ilgili nehir yatağı temizlemelerinde ciddi mesafe aldık. Orada bir plan ortaya koydunuz, çevre düzeni planları da onaylandı, şu anda yürürlüğe de girdi Trakya'da ama Ergene'yle ilgili... Çevre Yasası çıktı, denetimleri artırdık, bunlar çok güzel şeyler. Fakat Ergene'yle ilgili sudaki renk parametresinde problemimiz var. Bu sene bir başka barajdan Ergene Nehri'ne su saldırarak çeltik üretiminde su kalitesini artırarak üretim yapılmaya çalışıldı ama Ergene bizim açıkçası kanayan yaramız. Bu konuda bu kadar güzel şeylerin arasında tabii bu çok uzun yılların birikimi bu kirlilik, yani 40-50 yıllık, belki 70 yıllık bir geçmişi var. Bunu bir anda çözmek de kolay bir şey değil. Burada tabii belediyelerimize de çok iş düşüyor. Biz bütün belediyelerimize orada, Trakya Bölgesi'nde Ergene Havzası'nı onlar da kirllettikleri için bütün bu hibe projelerini anlatıyoruz. Fakat maalesef açıkçası -buradan da biraz sitemkârim- belediye başkanlarımız da -siyasi hiçbir şey gözetmeden bunu söylüyorum- belediyelerimiz de bu hibe projelerden bir türlü faydalanmıyorlar. Size de pek fazla başvurduklarını da sanmıyorum, bildiğim kadarıyla. Bunun biraz motive edilmesi için önlemler alınması lazım. Yine bizim Gala Gölü'müz millî park ilan edildi. Fakat bunun aktif hâle gelmesi lazım, turizme açılması lazım. Ergene'yle ilgili sizi Uzunköprü'de görmek istiyoruz, Ergene Nehri'nde incelemelerde bulunmanızı istiyoruz. Nehir yatağının temizlenmesi, suyun taşmasını engelliyor ama kimyasal içeriğiyle ilgili biz devamlı analizleri yaptırıyoruz toprak analiz laboratuvarında. Bu sene bir iyileşme var ama kesinlikle yeterli değil.

Sayın Bakanım, bir de birkaç tane önerim olacak. Önerim de bu ağaçlandırmadaki başarınızın yanı sıra Bakanlık olarak bu kâğıt tasarrufu konusunda bir seferberlik başlatılmasının faydalı olacağını düşünüyorum, özellikle şahsınızda ve Bakanlık nezdinde bir politikayla. Çünkü gerçekten resmî bayramlarda olsun dinî bayramlarda olsun, milletvekilleri olarak da bürokrasi olarak da, dernek başkanından belediye başkanlığına kadar o kadar çok mektup

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 27

atıyoruz ki. Artık yani elektronik çağındayız, bu elektronik kullanımına öncülük edilmesi ve bu yönde politika geliştirilmesi kâğıt israfı yönünde de fayda sağlayacaktır diye düşünüyorum.

Bir de Sayın Bakanım, küçük bir öneri yine: Bu ağaçlandırmalarda şahıslar aldıklarında ağaçlandırma yaparken sulama projelerinde araziyi alıyorlar, sulamalarda ya da işte destekleri alıyorlar ama köy tüzelkişiliği bunu aldığı zaman bu desteklerden faydalanamıyor. Bu konuda da desteğinize ihtiyaç var.

Bir de maalesef geçmiş dönemde yapılmış kooperatifler var, özellikle ORKÖY'e bağlı mandıralar var. Bu mandıralardan bir tanesi de bizim Edirne Uzunköprü'ye bağlı Dereköy Mandırası. Yani ben burada siyasi bir şey olsun diye demiyorum ama gerçekten somut olduğu için, kimseye bir atıfta bulunmak için değil. 1999-2002 arasında bu mandıralar Türkiye genelinde desteklenmiş, teşvik edilmiş ama çiftçiler profesyonel yönetim kadrolarına sahip olmadıkları için borç batağına girmişler ve bunlar da atıl durumda. Millî servet bunlar, bunların gerçekten bir şekilde Maliye Bakanlığının bir düzene koyup değerlendirmesinde fayda olacağını düşünüyorum.

Bir de ben köylüleri ve çiftçileri gerçekten çok önemseyen birisi olarak köyleri muhakkak dolaşıyorum, her yıl her köye en az iki kez gidiyorum. Köylerimizde küçük bir sorun var, sizi ilgilendiren. Sulama kooperatiflerine küçük bir gölet işletmesi devredilmiş ya da sulama kanalları ama oradaki çiftçiler maddi durumlarının zorlukları nedeniyle sulama kanalları kırılmış, dökülmüş, su israfı yüzde 50, yüzde 60'lara ulaşıyor. Devlet Su İşleriyle, çiftçilerle beraber, yani devlet-millet iş birliğiyle -yüzde 50-50 olabilir- bir formülle bu sulama kanallarının tamir edilmesi ya da kapalı sistem sulamaya geçilmesi yönünde bir projeye ihtiyaç var. Bunu tüm köylerde gözlemliyorum. Bu sulamadaki yatırımlar gerçekten inanılmaz. Yani maalesef yıllarca nehirler boşa akmış, milyarlarca dolar para akmış. Yani ben kendi bölgemden de biliyorum, çiftçiler -köyde kışın yapacak bir şey yok- pişti oynarken su milyarlarca dolar akmış. "Su akar, Türk bakar." olmuş ama biz bu dönemde sizlerin de ifade ettiği gibi sayenizde bunu "Su akar, Türk yapar." formülüne değiştirmemiz çok önemli.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Nerede bu alkışçılar!

NECDET BUDAK (Devamla) – Alkışçılar değil arkadaşlar, bakın...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Valla birazdan bir şiir de dinleriz herhâlde!

NECDET BUDAK (Devamla) – Hayır, hiç kimse kusura bakmasın, ben eksileri de söylüyorum, artıları da.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Bakanla ilgili bir şiir var mı?

NECDET BUDAK (Devamla) – Mustafa Bey, cumhuriyet tarihinde yapılan sulamanın beşte 1'i bu dönemde yapılmış. Bunu takdir edeceğiz ama Ergene Nehri'ni de söyleyeceğiz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sizden öncekileri de söyleyin o zaman!

NECDET BUDAK (Devamla) – Ben hiçbir partiyi suçlamıyorum, ama A veya B, sağ veya sol. 210 kilometre nehir Saros'a yıllarca boş aktı, bunun ayıbı bizim, siyasilerin.

Sayın Başkan, ek süre verirsiniz...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Tabii tabii, hatta ben de hakkımı devrediyorum.

NECDET BUDAK (Devamla) – Yok biz iki dakika konuşuyoruz, fazla konuşmuyoruz, her zaman da konuşmuyoruz.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Amma iki dakika oldu!

BAŞKAN – Buyurun efendim.

NECDET BUDAK (Devamla) – Ben size şunu basit bir şekilde söyleyeyim: Seksen yaşındaki adam tarlanın ortasında "Baraj bana bir siyasi gösterdi." diye şükür namazı kıldı Trakya'da.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Geçen sene de söylemiştin bunu!

NECDET BUDAK (Devamla) – Evet, söylüyorum, bütün basına da çıktı. Seksen yaşına gelmiş, bütün partilerin peşinde koşmuş. Biz kimseyi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yeni bir şey söyle, yeni, yeni!

NECDET BUDAK (Devamla) – Takdir edeceğiz, eksiyi de söyleyeceğiz. "Ergene Nehri de benim kanayan yaram." diye söylüyorum.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Peki, nasıl akıyor?

NECDET BUDAK (Devamla) – Evet, kötü, işte bunu söylüyorum.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – 2002'de geldin, komisyon kurdurdun, düzeldi mi, temizlendi mi?

NECDET BUDAK (Devamla) – İşte söylüyorum, onunla ilgili de Sayın Bakanımız araştırmalarda bulunacak. Doğruyu takdir edeceğiz, eksiyi de söyleyeceğiz. Böyle yaparsak siyasetin kalitesini artırabiliriz. Taraf olarak da burada ben iktidar partisi milletvekili... Bunlar gerçek, rakamlar burada, bu da yapılıyor, GAP, DAP, KOP'taki durum da belli. Ben çiftçilikten geldiğim için, tarlada güneş altında çalışmanın ne demek olduğunu çok iyi biliyorum, suyun, toprağın kıymetini de çok iyi biliyorum fakirlikten gelen birisi olarak. Belki bazıları için bu bir anlam ifade etmeyebilir ama benim için Hamzadere Barajı, Çakmak Barajı, gölet sulaması, kapalı sistem sulaması benim için çok şey ifade ediyor.

Bu acıyı hisseden birisi olarak -Edirne, Trakya adına konuşuyorum- Sayın Bakanım teşekkür ediyorum.

Başkanım, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Budak.

Sayın Aslanoglu, buyurun efendim.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Başkan, çok değerli Plan ve Bütçe Komisyonu üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, saygıdeğer basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Çok satırbaşlarıyla özetleyeceğim. Çok güzel bir kitap teşekkür ediyorum ama kitap benim olmayınca ben bu kitabı ne yapayım. Malatya'nın bir tane ismi yok, bir tane! Çok güzel bir kitap ama kitap benim olmayınca...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Türkiye sizin değil mi düstat?

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 28

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Çok güzel bir kitap ama kitap benim olmayınca ben bu kitabı ne yapayım Halil Bey? Afyon da var, Şuhut da var ama ben bu kitabı ne yapayım! Bu kitap bana lazım değil ama lazım olan arkadaşlar teşekkür etmekte haklılar, bir.

İki: Sulama birlikleri konusunda, Sayın Bakan, bu konuda hâlâ İçişleri Bakanlığına bağlı olmasının mantığını... Acaba trafik memurluğu mu yapıyor İçişleri Bakanlığı, acaba suyun yönünü mü değiştiriyor? Sayın Bakan, bu konuda defalarca...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Meclise geldi.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Meclise gelip de işlem görmeyen bir kanunu ne yapayım Sayın Bakan! Herkes gelip bastırıyor, siz de gelip bastıracaksınız. “Arkadaş, bu benim kanunum.” demiyorsunuz.

Sulama birlikleri -Necdet Bey özetledi- hakikaten verimliliğinin yüzde 50’sini vermiyor. Bu nedenle sulama birlikleri konusu kanayan bir yaradır, orada çalışanlar için bir yaradır, sulama birlikleri artık bir felaket olmuştur, artık köylü bunun altından kalkamıyor, artık bu nedenle sulama birliklerinin bir şekilde direkt sizin Bakanlığınızın gözetiminde olması gerekir. Bu nedenle ben bunu bir kez daha söylüyorum ve sulama birlikleri maalesef bir acı içindedir, hakikaten çalışanları açısından ve köylüler açısından son derece sorunludur. Sular çıkıyor ama sular boşa gidiyor Necdet Bey. Bu sulama birliklerini eğer bir şekilde bu Bakanlığın gözetimine almazsak yazık oluyor, yazık oluyor yazık oluyor!

Sayın Bakan, lütfen kanunuza sahip çıkın. Bu kanun sizin kanununuz. Meclise geldiğinden beri iki yıl geçti. İki yıldır hangi komisyonda görüşülmeyip Genel Kurula... Meclise gelmiş ben ne yapayım! Geçen yıl bütçede de aynı konuşmayı yaptım, aynı şeyi söylediniz Sayın Bakan, tutanaklar burada.

Üç: Sayın Bakan, size defalarca yazmama rağmen, Bakanlığınızca Malatya Organize Sanayi Bölgesi’ndeki atık sular “Hiçbir sorun yaratmıyor.” denmesine rağmen, ben size şunları vereceğim. Burada bir felaket vardır, altını çiziyorum, burada bir felaket vardır! Karakaya Barajı’ndan başlamak üzere bu suyun geçtiği yerlerde canlılar, herkes zarar görmektedir. Bilimsel araştırmalar, profesörler diyorlar ki: “Burada bir felaket vardır.” En son da ne yazmışlar biliyor musunuz? Bunları size takdim edeceğim. “Kızılderili Şef ve Malatya’daki Çevre Felaketi” diye bir makale yazmışlar. Burada bir felaket var Sayın Bakanım. Ben sizin Bakanlığınızı defalarca uyarmama rağmen, özellikle son üç yılda Bakanlığınızdan bana gelen cevapta burada arıtma tesisi olduğu ve buradan hiçbir şekilde zararlı madde gitmediğini söylemenize rağmen, ben sadece size şu son bugün aldığım haberleri, bilimsel raporları... Burada bir felaket vardır, burada tüm canlılar zarar görmektedir ve son bir mahkeme kararıyla durdurulmasına rağmen bu felaket devam etmektedir ve Karakaya Baraj Gölü artık yok olmaktadır. Buradan geçen kanallar boyu olan tüm sebzeler, meyveler, tüm canlılar büyük zarar görmektedir. Arkadaşım, şunu Sayın Bakana verir misiniz.

Sayın Bakan, ben size bir iyilik yapayım bu sene. Malatya’da bitmeyen barajlar var ya, 92’de, 93’te temeli atılan, hâlâ daha açılmayan barajlarımız var bizim. Hâlâ, on yedi yıl geçmiş, on altı yıl geçmiş. On altı yıl... Sekizi şimdi, sekizi eski.

Sayın Bakan, özellikle Kapıkaya ve Boztepe barajlarını... Barajı bitirmişsiniz, bizim hiç işimize yaramaz Sayın Bakanım. Eğer bunların sulama kanalları başlamazsa, Sayın Bakanım, barajı bitirmeniz hiçbir işimize yaramaz bizim. Bari o zaman sulama kanallarını ne zaman bitirekseniz barajı da o zaman bitirin Sayın Bakan.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Afyon’a taşıyalım o zaman.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hay, hay, size verelim ödenekleri bu sene, memnuniyetle! En azından Afyon’daki bir yer hayata kavuşsun, suya kavuşsun.

Sayın Bakan, iki baraj bitmek üzere ama ne olur on altı yıl geçti, on yedi yıl geçti, hiçbir işimize yaramaz, sulama kanalları hâlâ daha ortada yok, bunların ne olacağı belli değil, ne ödenekleri ne başka bir şey hiçbir şey yok. Biz size bir iyilik yapalım bu sene.

Yine aynı şekilde on beş yıl önce açılan Çat Barajı’nın kanalları hâlâ bitmemiş durumda, son bir yıldır Çat Barajı kanallarını alan müteahhit çalışmamaktadır. On beş yıl geçti baraj biteli. Sayın Bakan, hakikaten ben artık bunları konuşmaktan yorulmuş, artık çok yorulmuş.

Geçen yıl bütçede bizi Erzurum’da bir baraj açılışına davet ettiniz. “Ne zaman başladı Sayın Bakan?” dedim, “İki yıl önce.” dediniz. Ben bu kitapta iki yılı göremiyorum, üç yılı göremiyorum da... Ne mutlu demin Ali Bey konuşurken teşekkür ediyor, ben de teşekkür etmek isterim size. Teşekkür etmek bir erdemdir ama ben şu kitapta teşekkür edeceğim hiçbir şey bulamadım. Aradım, sonuna kadar baktım Sayın Bakan, acaba teşekkür edecek bir şey bulabilir miyim diye ama maalesef yok.

Sayın Bakan, Darendede kanal projesi, Çat Barajı kanalları ve ben geçen Malatya’ya gittiğimde özellikle gittim Çat Barajı kanallarını yapan müteahhidin... Son bir yıldır müteahhit de durmuş. O insana da yazık, ben o insana kabahat bulmuyorum ama demek ki bir engeli var, bir şey vermiyorsunuz. Neden devam etmiyor? On beş yıl geçti baraj biteli arkadaşlar. 1995 yılında bitti baraj. 287 milyon dolar para gitti o baraja ama sulanmayan baraj bitmiş ne işime yarar benim?

Sayın Bakan, Arguvan Yoncalı Barajı konusunda artık ne olursunuz, bakın rica ediyorum... Ben size söyledim, “Gidip orada açlık grevine başlayacağım.” dedim bir Meclis konuşmamda, yine söylüyorum: Eğer bu yıl, bizi sekiz yıldır, sizin şahsınız için söylemiyorum... Hep söylediğim de şu: Proje çalışması, bakıyoruz önce iz bedel... Şimdi iz bedelden çıkardınız, koordinasyon kurulunda. Bana faydası olmayan koordinasyon kurulunu ne yapayım ben? Bu Yoncalı Barajı... Arguvan halkı çok duyarlı, Arguvan halkı “Ayrımcılık yapıyor” diyor. Bakın, bunun altını çiziyorum: Arguvan halkı bunu kendisine hakaret görüyor, aynen söylüyorum. Sayın Bakanım, rica ediyorum, bir tek kelime edeceksiniz bana: “Yoncalı Barajı yapacağız, yapmayacağız...” Yapmıyorsan biz de diyelim ki: “Arkadaş, yapılmıyor bu ya, yapılmıyor ya.” Yıllarca artık, sekiz senedir bakıyoruz, baktık, iz bedel çıkardık... Şimdi iz bedelden çıktı, çıktı iz bedelden ama nerelerde

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 29

bilmiyorum. Tek kelime istiyorum Sayın Bakanım: “Yoncalı Barajı konusunda varız, yoğunuz, varız şu tarihte başlayacağız.” Yoksanız, artık bu insanları dalgalandırmayalım, insanların onuruyla oynamayalım. Bu, insan onuruyla oynamaktır.

Şimdi, yine 2007 yılı bütçesinde Sayın Bakanım bizzat zatıalınız, Malatya Belediye Başkanlığı, yemek yerken aşağıda sizinle telefonla görüştük, bilmem hatırlıyor musunuz. Aynen ifadeniz şuydu: “Katı atık projesine 2008 yılında başlıyoruz.” Zatıalınızın Malatya Belediye Başkanına taahhüdü idi. Arkadaşlar, 2008 de bitti, 2009 da bitti, 2010 da bitti. Bakıyorum bu kitaba acaba katı atıklar durmuş mu Türkiye’de... “Efendim, ÇED raporu yokmuş.” Sayın Bakanım, ÇED raporunu veren sizsiniz. O yörenin ÇED raporunu başka bir bakanlık vermiyor. “Efendim izin bekliyoruz.” Neyin iznini bekliyorsunuz ya? Aynı bakanlık biri katı atık yapıyor, biri ÇED raporu veriyor, böyle bir şey olur mu Sayın Bakanım? Ve Malatya katı atık tesisine sizin sözünüz, 2008 yılı bütçesinde, aşağıda yine bütçeye ara verdiğimizde, o günkü Malatya Belediye Başkanı Cemal Bey ile zatıalınızı görüştüğümde “Bu yıl başlıyoruz” demiştiniz.

Ben, bir bakanım eğer söz veriyorsa, Türkiye Cumhuriyeti bakanının, onun sözünün yerine gelmemesinden dolayı üzüntü duyarım. Siz Türkiye Cumhuriyeti’nin bakanısınız. Bir bakanın verdiği sözü yerine getirmemesinden dolayı ben halkım adına üzüntü duyarım. Yani sizin sözünüzün yerde kalmasını ben şahsen istemem Sayın Bakanım. Bu nedenle, Malatya Katı Atık Projesi de budur, bilginiz olsun.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Prosedürü Bakan mı takip edecek?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Yine, Türkiye’de, demin bir arkadaşım bahsetti, ne olursunuz Şu HES’ler uçuşuyor, HES’ler uçuşuyor. Eline bir belge alan çıkıyor, “Bende HES var, satıyorum” diyor. Etmeyin, tutmayın Allah aşkına ya! Bu işi erbabına verin, bu işi fizibilite yapıp mali yeterliliği olan insanlara verin. Lütfen kesin deyin ki: Kardeşim iki yıldır bizden belge alan eğer bu işe başlamamışsa iptal edin Sayın Bakan ya! Türkiye’de bir HES lisansları uçuşuyor. Lisanslar, lisanslar uçuşuyor arkadaşlar. Giden almış gelen almış, ne HES’le ilgisi var ne bilmem ne elektrik ile ilgisi var, sadece pazarlamacılar. Sayın Bakanım, bir borsa kurun, HES lisanslarını gitsinler, oradan alsınlar ya.

Sayın Bakan, “içme suyu” dediniz. Yine geçen yıl da söylemiştim, bir kez daha söylüyorum: Hekimhan ilçemizin içme suyu problemi büyüktür. Ama bugüne kadar, Bakanlığınızın söylememe rağmen, bir Allah’ın kulun gidip de “Yahu, bu ilçede içme suyu sorunu var mı, hakikaten bu ilçenin içme suyunu bir yerden bulabilir miyiz?” diye hiçbir şekilde kimsenin kılı kıpırdamadı. Ben bir kez daha size bu konuyu hatırlatıyorum.

Demin yine bir arkadaşım, Ali Bey söyledi, Sayın Bakanım, devlet...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – ...insanına zarar vermez, devlet insanını mahkeme kapılarına göndermez, devlet insanını mahkeme kapılarında süründürmez. Üç yüz yıllık köy, dört yüz yıllık köy ve Orman Genel Müdürlüğü insanların, köylülerin tümünü mahkemede süründürüyor. Kırk senelik ev, elli senelik ev, yüz senelik ev, bahçesi var, bahçesinde kayısı var, bunun neresi orman ya?

“Vallahi biz mahkemeye veriyoruz, sen ispat et.” Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Bir tane orman bilmem ne yetkilisi gidip acaba o köyü görüyor mu? Ver mahkemeye kardeşim, ver mahkemeye... Ya, kimi veriyorsun? Kimin malını kimin elinden alıyorsun? Ne ilgisi var ormanla, ne ilgisi var? Sayın Bakan, insanların..

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – “2/B’yi halledelim” dedik, yanaşmadınız.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Halil Bey ne ilgisi var bununla, hiçbir ilgisi yok. Sen köylüyü mahkemelerde süründür... Parasını verelim, gelin parasını verelim. Gelin... Yiğit misin, getir kanunu, ben mi imzalayacağım. Varsa yiğitliğin getir kanunu.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Getirdik...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Ben de imzalayacağım... Ben de imzalayacağım... Köylüye vermek üzere, bak altını çiziyorum...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Farklı yok, 2/B’yi halletmeliyiz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Orman köylüsüne verilmek üzere, şerefle, eğer partim beni ihraç etse bile, bak ne diyorum, imza atmazsam namerdim.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Aslanoğlu, 2/B’nin önünü açıyorsun ha!

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hayır hayır, bak altını çiziyorum, tutanaklara geçiyor: Orman köylüsüne...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Şart yok... 2/B gelince destekleyecek misin?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Sayın Bakan...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Üstat, şartlı olmaz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Bir dakika Halil Bey, bir dakika... Bu ülkenin sorunu üretim. Kim dürüstse, üretim yapıyorsa ben o adamın elini değil, ayağının altını öperim. Kim dürüstçe, namusluca bu ülkede üretip yapıp istihdam yaratıp adam çalıştırıyorsa ben bırakın elini, ayağının altını öperim. Çok saygıdeğer, dürüst sanayiciye hepimizin yardım etmesi lazım.

Bu ÇED raporları konusunda üç kelime etmek istiyorum: Sayın Bakanım, tabii mutlaka çevre duyarlılığına hepimiz saygı duyuyoruz ancak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aslanoğlu, önerdiğiniz süreyi verdim size. Bir, iki dakika daha veriyorum, toparlayın lütfen.

Buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Ancak sadece siz değil, makine olacak dışarıdan... İthalatçı diyor ki, ihracatçı, senin ÇED raporun nerede diyor. “ÇED raporun nerede?” diyor Sayın Bakanım.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 30

Şimdi, gelin, ben burada Bakanlığımıza şu yolu gösteriyorum: Gelin, bu insanlara eksikleri varsa süre verin ama raporunu verin. Bir şekilde ama şunları şunları da tamam... Baştan şu yok diye ben sana izin vermiyorum demeyin Sayın Bakanım. "Gelin, kardeşim burada senin bu eksiklerin var, bunları belli sürede tamamlamla..." Yani sanayiciye hepimizin yardımcı olması lazım. Sanayici hepimizin gözbebeği, dürüst ama Sayın Bakanım, bunun altını çiziyorum, 3 bin kişi çalışıyor, 15 Aralıkta adamın EPDK'dan ÇED raporunun süresi bitiyor, üretim duracak. Ya, tamam, eksiği varsa eksiklerini ben gidermesin demiyorum ve bu konuda da büyük bir şey yapmıyorum. Biraz tarz değiştirelim yani o insanlara yardımcı olalım. 3.00 kişi çalıştırıyorsa, 1.000 kişi çalıştırıyorsa 500 kişi çalıştırıyorsa bu insanların eksiklerini bilelim, bu eksiğin var diyelim ama bir geçici ÇED mi veriyorsunuz, ne veriyorsanız... Bu insanlar en azından ithalatını yapsın, makinesini getirsin, üretsın. EPDK ÇED raporu yok diye şeyini kesiyor. Olmaz... Biz bu insanlara yardımcı olmak zorundayız. Bizim, hepimizin bu insanlara destek olması lazım. Bu nedenle, ben Bakanlığınız şunu yanlış yapıyor demiyorum, bir tarz değiştirelim. Yani bir eksiği varsa, altı ay, bir sene süren ÇED raporları var, "Kardeşim, ben sana geçici ÇED veriyorum, şu eksiğini bir yılda tamamlamazsan iptal ederim." deyin. Yani bu nedenle Sayın Bakanım bu, bu ülkenin sorunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Bu ülkede hepimizin sorunu. Yürekten buradaki herkes destek verir bu işe, kimse kimseyi kınamaz. Üretim bacalarını söndürmeyelim Sayın Bakanım. Bu ülkenin en büyük sorunu bu, ulusal sanayici, özellikle ulusal sanayi ve ulusal sanayici.

Sayın Bakanım, bir de İkizdere konusunda net bir bilgi istiyorum. Burası Trabzon'da günlerdir devam ediyor bu iş. Trabzon'da burası SİT alanı ilan edildi ama bu konudaki net görüşünüz... Mahkemeye gittiniz, mahkemeye verdiniz. Neden verdiniz? Hakikaten burası Trabzon Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu yani yasal olmayan bir işlem mi yaptı? Bu konuda, bu İkizdere Barajı konusunda da bir şekilde net tavrınızı bilmek isterim.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum. Hepinize saygılar sunuyorum. Özellikle Sayın Bakan, organize sanayi bölgesindeki bilimsel raporlara...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Sözünüzü... Sayın Bakan, alacağımı alırım ben, alacağımı alırım. Siz söz verdiniz, Malatya katı atık konusunda söz verdiniz, sözünüzü yerine getirin.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Bakana teşekkür borcunuz kaldı, onu da yapın bari.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Ederim ben, yapsın bir tane, bir tane açsın, Yoncalı Barajı'na başlasın ben çelenklerle gideyim. Niye yapmıyorsunuz?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Peşinen teşekkür et.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Halil Bey, burada bir kitap, atacağım sana bunu! (Gülüşmeler)

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun efendim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, Sayın Aslanoğlu "Satışa imza atacağım" dedi ama ben size aslında en sonunda söyleyecektim, konseptte uyduğu için başka bir satılık haberiyle başlayacağım. Foça Press'de haber: "Satılık Cami. Gülüyoruz Ağlanacak Halimize: Kozbeyli köyünde işgalci olarak görünen 500 yıllık binalar için değer tespiti yapılmaya başlandı, cami de dâhil olmak üzere satılık." Köylü dalga geçiyor, "Kim alırsa, camiye adam bize giriş ücreti koyarsa ne yapacağız? Bunlar da satışa çıktı" diye konuşuyorlar.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Nerede?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Foça Kozbeyli Köyü'nde işgalci olarak görünüyor. Resimleriyle beraber Foça Press'de var, arkadaşlar bakabilirler. Orman arazisine giren kısım için değer tespiti yapılmış, satışa çıkmış. Bunu başından söylemiş olayım tekrar oraya girmeyeyim diye zamanımız az Sayın Bakanım. Siz de ilgilenirseniz, hakikaten orman mı olmuş, ne olmuş köy, şu anda yarısı orman diye durum tespiti yapılmış. Yani ona Sayın Bakanın vereceği cevaba göre biz de bakarız. Şu anda değer tespiti yapıldığına göre hakikaten bir şeyler var demek ki.

Satış kısmımız bu kadar, kapattık satışları, şimdi sorgulama kısmı var. Sayın Bakanım, az önce, ben başında kaçırdım mı bilemiyorum, Orman Genel Müdürümüz de sizinle beraber herhâlde değil mi, burada.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şu an burada değil.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Genel Müdürümüz yok mu? Ben duymadım da, acaba var mı yok mu diye... Vekâleten o iş zor olur ama, çünkü ona da bir alkış almamız gerekiyor. Yok yani

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Orman Genel Müdürümüz şu anda, sabahleyin aniden hastalandı, hastaneye gitti.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Geçmiş olsun, acil şifalar diliyoruz.

Şunun için söyledim Sayın Bakanım: Fikri takip yapmak adına geçen yıl konuştuklarımıza baktım, size geçen yıl söylediklerime tekrar baktım her bütçede olduğu gibi. İzmir'deki, İstanbul'daki uygulamalarda Orman Genel Müdürlüğünün toprak dökümüne ilişkin çifte standardını da burada tartışmıştık, siz belli konularda cevapları yazıyorsanız ama ben tekrar danışmanlarıma da sordum, sonrasında bize herhangi bir açıklama gelmemiş.

Şimdi, burada, buna bağlı olarak bunun önemli bir gelir kaybına yol açtığını söylemişim, ayrıntısına girmeyeceğim, on dakikada bitirme şansımız yok ama arkadaşlarıma bize aktardığı bilgiye göre, ilk defa, Orman Genel Müdürlüğü 2009 yılında zarar açıklamış. Doğru mudur? İlk defa diye de söylüyorlar. 80 küsur milyonluk bir zarar açıklandığı söyleniyor.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 31

Şimdi, biz size uyarırken onu söylemiştik, burada bundan bir gelir geldiğini söyledik ama asıl söylediğimiz de İstanbul'da belediyenin görüşüne rağmen tersine ihale yapılırken İzmir'de yapılmadığını, belediyeye bırakılmadığını söylemiştik. Ama şimdi baktık, sonucunda 2009 yılında böyle bir zararla karşılaşıldığı söyleniyor. Eğer bu doğru ise sizlerden de teyit alırsak bu vahim bir tablo demektir. O zaman burada hakikaten bir görevi ihmal söz konusudur diye düşünüyorum. Orman Genel Müdürü niye burada mı diye sordum. İkinci bir şey, sizi en çok eleştirdiğimiz, geçen sene de söylediğimiz konu, personel atamalarındaki kayırmalardı ve sendikaların kayrılmasıydı. Bu sene şikâyetler artarak daha da fazla geldi.

Şimdi, ilginç bir not var. Arkadaşlarımız derler ki, burada Türk Tarım Orman-Sen olarak yargıya taşdıktan sonra bu şikâyeti işleme koymamışsınız. Bunun üstüne Danıştay 1. Dairesinde dava açmışlar, 11/5/2009. Tarihlerle dikkatinizi çekiyorum, 11/5... Bundan iki hafta sonra 25/5/2009 tarihinde de, siz tamamıyla sorun olan Personel Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği'ni yürürlükten kaldırmışsınız. Vallahi çözümü bulmuşsunuz, tebrik ediyorum!

Yani iki gündür bunu tartışıyoruz, dün Başbakanlığın örtülü ödeneğiyle ilgili tartışmamız vardı, 5018'in 24'üncü maddesine uyulmuyor, limit aşılmış. Maliye Bakanımız 16'ncı maddesine uymuyor. Size şikâyet ediliyor, şikâyet konusunu araştırıp soruşturma açacak yerde şikâyete yol açan atama yönetmeliğini kaldırılıyorsunuz. Bu nasıl bir anlayış, ben gerçekten çözemiyorum. Yani usulsüz atamayı iptal etmek yerine şikâyet konusu yönetmeliği kaldırmışsınız. Bilmiyorum yerine yeni bir şey geldi mi gelmedi mi. Ki bu, gerçekten siz söylediniz "Biz kayırma yapmıyoruz" diye ama buradaki notlara baktığım zaman ben maalesef tam tersine çok daha bariz bir şekilde kayırma olduğunu ve bunun da büyük ölçüde Orman Genel Müdürlüğünden ve bölge müdürlüklerinden kaynaklandığını görüyoruz. Sayın Bakanım, burada bir sürü atamalarla ilgili sorunlar var. Gerçekten de sendika başkanlarımızın sıkıştırıldığı, bazı sendika başkanlarının da özellikle ödüllendirildiği... Örneklerini size dökümleriyle veririm, şimdi zaman almama açısından söylüyorum. Ben size demiştim ki, Sayın Bakanım iyi niyetinizi biliyoruz ama bir araştırın, bu şikâyetler çok fazla gelmeye başladı ama bakıyoruz yine bu dönemde daha da artarak gelmiş. Ben size bir iki tane, isterseniz -böyle, "afaki konuşuyor" derse arkadaşlarımız- örnek vereyim ki üzerine belki daha rahat giderler ya da size eksik bilgi veriyor olabilirler. Bir tane örnek, en canlı olan bir tanesini söyleyeyim atamalarla ilgili: Siz sınav açıyorsunuz. Sınavda da arkadaşlarımız yükselme yönetmeliğine göre puan alıyorlar. Atamayı yaparken 99 alanı mı öne atarsınız, 89 alanı mı önce atarsınız? "99 alanı" diyeceksiniz. O zaman örnek vereyim: Bursa Orman Bölge Müdürlüğünde -isim vererek söyleyeyim- Ahmet Kaya 98, Muhammet Çolak 97, Ahmet Ev 96, Sadettin Özel 92 puan almış. Kim atanmış? 91 puan alan Bekir Karacabey atanmış. Yani söylediklerim havada kalmasın diye, çok örnek var ama. Hatta başka bir örnekte, yine Bursa'da, oradan devam edeyim: 6 tane bölge şefi sınavı kazandıkları hâlde beklerken kriterleri tutmadığı için sınava dahi çağırılmayan ama ilgili sendikanın üyesi olan arkadaşımız doğrudan atanmış.

Şimdi, bunları duyduğumuz zaman biz üzülüyoruz. Yani bu işin... Hani bir elemen aldınız, size yakındır, şartları tutuyorsa dışarıdan bir uzman alıyorsunuz, "Ne yapalım girsin." deriz yetenekleri varsa, mülakatta kayırıyorsunuz ama şimdi alınan sınavdaki nota göre de işlem yapılmazsa o zaman üzülüyoruz. Çözüm yönetmeliği kaldırmak değil, yönetmeliğe uymaktır diye düşünüyorum. Burada ciddi anlamda sorun var diye düşünüyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, buna benzer çok örnek var, isterse Sayın Bakana... Zaten Genel Müdür size iletiyor mu bilmiyorum ama kendisi randevu vermiyormuş arkadaşlarımıza ama ona raporları iletmışlerdir yazılı olarak. Türk Tarım Orman-Sen'den de, KESK'e bağlı sendikadan da, hatta Hak-İş'teki işçi sendikasının Türk-İş'e karşı olan sendikaya karşı kayrıldığına dair örneklerimiz var. Ben arkadaşlardan size iletmelerini sağladım, ben de size takdim ederim. Zamanımızı harcamayalım diye ama örneğini verdim sınavda... Eğer yanlış bilgiyse ben arkadaşlara döneceğim, "Sizin bilginiz yanlışmış" diyeceğim. Doğruysa vahim bir durum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Arkadaşlarınız kimler efendim?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – KESK, Kamu-Sen, TOÇBİR-SEN üyesi olmayan... Bize gönderenler size de gönderiyor da almıyorsunuz. Siz de arkadaşımızsınız, bunlar da arkadaşımız. Siz burada konuşturamazken Memur-Sen'in Başkanını ben konuşturdum Diyanetin toplantısında. Başkanınız konuşturmuyordu, evet, eski bir sendikacı olarak hepsinin hakkını savunmak görevim.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Sizin arkadaşınız nereden oluyorlar, onu anlamadım?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Fark etmez, hepsi arkadaşımızdır kamu çalışanlarının. Evet, Halil Bey seninle sonra tartışırız merak etme, sen birazdan savunmaya geçeceksin, müsaade edersen ben konuşmamı bitireyim.

Şimdi, Sayın Bakanım, sizin söylediğiniz şeylerde... (AK PARTİ sıralarından "Laf atanlara laf atar Halil Bey" sesi)

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Bana sökmez o. Halil Bey başkasına yapar da bana öyle laf atma filan sökmez, o iyi biliyor.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Biz laf atmayız.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Sayın Bakanım, gösterdiğiniz tabloda enerjiyle ilgili tespitler vardı. Gerçekten önemli buldum çünkü aynı zamanda Çevre Bakanısınız yani DSİ'nin ötesinde çevresel sorumluluğunuz var. kendiniz de söylemişsiniz, "Şu kadar makalem var, ben harbiden çevreciyim." diye de yazmışsınız. Takdir ediyoruz ama o zaman

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Nerede yazmışım?

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Okuyum buradan, hemen okuyayım buradan. Yani sizin söylediklerinizden hemen okuyayım ben. Yani asıl konunuzun çevre olduğunu üç yüz küsur tane bu konuda makaleniz olduğunu...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Rakam koymadım ben.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Biraz sonra ben gösteririm size.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 32

Yani takdir ediyoruz, çevre konusunda profesör olduğunuzu, müsteşarınızın, genel müdürünüzün de çevreyle ilgili olduğunu...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bu kitapta olmaması lazım öyle bir şey.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Ben biraz sonra gösteririm size. O kitaptan değil, kitap çok burada biliyorsunuz. Performans raporu var, ondan sonra geçen seneki konuşmalarımız var, hepsi var.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Çevreciyim...

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Ona itirazımız yok, çevrecisiniz, bir şey söylüyorsunuz burada, o kitapta olan kısmını hemen söyleyeyim. Güzel bir şekilde diyorsunuz ki, 68'inci sayfada, 69'a geçerken var: "Yenilenebilir enerji kaynaklarının elektrik üretim amaçlı kullanımına ilişkin kanun çıkarıldı." Ne zaman? 2005'te. Peki, şimdi gelelim buraya. Çok önemli çünkü diyorsunuz ki: "Yüzde 60'ını bunların kullanamıyoruz. Yaklaşık 79 milyar kilovatsaatini kullanamıyoruz, yüzde 40'ını kullanıyoruz. Çevre açısından da en önemli şey yenilenebilir enerji olduğuna göre..." Peki ne bekliyoruz, beş dakikalık kanun tasarısı.

Halil Bey, sıra sana geldi, demin soruyordun ya, şimdi sıra sana geldi. Neden geldi? Geçen gün sen bize güzel bir köşe yazısı okumuştun, ben de şimdi Yenilenebilir Enerji Kanunu kime takıldı diye kısa bir iki cümle okuyayım size. En önemli şey. Ne zaman vermiş? Kim vermiş? Sayın Soner Aksoy. Kim? Komisyonun Başkanı, o zaman. Bu hem bir bakanın hem de başkanın amiyane tabiriyle kellesini yiyen bir kanun...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tekrar ilave süre veriyorum.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Genel Kuruldaki geri çekilmesi de Haziran 2009'da. Yani bir yılı geçmiş, bir yasama yılı daha geçmiş yenisi gelmiş, topu topu fiyatları belirlenecek. Neymiş efendim gerekçesi? Diyor ki: "Apar topar geri çekildi. Kulislerde 2004 yılında ilk kez gündeme gelen Yenilenebilir Enerji Kanunu'nun bir yıl gecikmesine neden olan Ali Babacan'ın bu değişiklik teklifini de engellediği konuşuluyor. Aksoy ise kızgınlığını 'Hayret ediyorum!' diyerek dile getiriyor. Bizzat Soner Aksoy tarafından hazırlanan kanun teklifi, rüzgâr, güneş, jeotermal, biyokütle gibi enerji kaynaklarına uzun dönemli alım garantileri getiriyordu. 2004 yılında ilk kez Türkiye'nin gündemine giren Yenilenebilir Enerji Kanunu ile ilgili kanuna da o dönem ekonomiden sorumlu Devlet Bakanı olarak görev yapan Ali Babacan itiraz etmiş, kanun yaklaşık bir yıl gecikmeyle daha zayıf olarak çıkmıştı. Babacan'ın iş adamlarıyla yaptığı bir konuşmada kendilerine 'Amerika'da Shell, BP gibi şirketlerin ve Amerikan Enerji Ajansının başkanlarıyla görüştüm, yenilenebilir enerji gereksizdir.' dediler sözleri de uzun süre konuşulmuştu. Soner Aksoy ise 'Hayret ediyorum, hiçbir bilğim yok. Neden geri çekildiğini bilmiyorum. ABD'de, Çin'de herkes yenilenebilir enerjinin peşinde koşuyor' açıklaması yaptı." Diyor ki: "CHP ve MHP milletvekillerinin de destek vereceğini ve komisyondan oy birliği ile çıkan kanun geri çekildi."

Şimdi, bütün gerekçe neymiş, Sayın Babacan'ın gerekçesi olarak: Efendim bazı şeylerde yüksek fiyat verilmiş.

Ya, yüksekse düşürün, anlaştın. Bu kadar önemli bir şey, her tarafta enerji aradığımız bir ortamda...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Düşürdük, anlaştık şimdi.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Hayır hayır, anlaştınız da, bakın, tarihi söyledim Sayın Bakanım. Güzel, hoş, 2008'in on birinci ayında vermiş o zamanki başkan. Bilmiyoruz bu konuda ne kadar dahil vardır, hakkını almayalım, ben sadece haberi öyle okudum.

Şimdi, üstüne 11/2009-11/2010, tamı tamına iki yıl geçmiş. Bu arada siz diyorsunuz ki: "Bu kadar acele var." Artı bir de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Günal, lütfen tamamlayın.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Müsaade ederseniz, cümlem bitti zaten.

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET GÜNAL (Devamla) – Şu anda üretilen, özel sektörün ürettiği fazlalık olup ama sisteme entegre edilemediği için boşta duran enerji de var. "Su akar, Türk bakar" dedi Necdet Hocam ama enerji üretiliyor boşa gidiyor yani ona da bakıyoruz. Dolayısıyla bu kadar önemli şeyler varken, az önce aradı ticaret borsası başkanımız "Bizim ticaret kanunu hâlâ çıkmıyor mu?" diye. Biz Enerji Kanunu beklerken, o beklerken biz uğraşıyoruz açılımdı, bilmem neydi, Anayasa idi diye siz milleti oyalayıp duruyorsunuz. Hâlen de bir tartışma. O zaman bunun önemine binaen hemen sizden istihdamımız hemen getirin, tartışılacak ne varsa... Zaten o zaman da komisyondan arkadaşlarımız çıkarmışlar. Dolayısıyla ben "çıktı" deyince bunun önemini hem çevresel etki açısından hem de enerji ihtiyacımız açısından bir defa daha sizi desteklemek adına gündeme getirdim.

Sayın Genel Müdüřümüze acil şifalar diliyorum ama şimdi vermediği cevapları bilahare bana göndermesini vekilinden şimdiden rica ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Yemişçi, buyurun efendim.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Önemli bir bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Neden önemli? Canlıların yaşaması için su, hava, toprak gerekli. Bu üçünü, ayrıca daha da önemlisi bunların korunmasını sağlayan bir bakanlık, bu konulara bakan. Onun için herhâlde hepimize göre çok önemli bir bakanlık.

Tabii, ben kendi seçim bölgem İzmir'le ilgili birkaç konu hakkında konuşmak istiyorum. Bir tanesi, Kütahya'dan doğan, Uşak ilini geçen, daha sonra Manisa'yı geçen ve İzmir'de denize dökülen, onlarca ilçe topraklarından da geçen Gediz Nehri'nin kirliliğiyle ilgili. Ben biliyorum ki Gediz'in kirliliğinin önlenmesi için Bakanlığın önceliğinde birlik kuruldu,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 33

çalışmalar yapıyor fakat ne yazık ki henüz bu konuda nehri temizleyecek tedbirler tam manasıyla alınmış ve yürürlüğe girmiş değil. Kısım, nehrin geçtiği yerlerde mahallî idareler, belediyeler atıklarını disipline etmiş ama çok azı atık su tesislerini kurmuşlar ama birçoğu kurmamış. Bu neden önemli? İzmir'de denize dökülürken Menemen Ovası'nı suluyor ve daha sonra denize dökülüyor, dış körfeze. Yalnız bir de İzmir Körfezi'nin, hepinizin bildiği gibi geçmişte kirlenmiş, kokudan geçilmeyen bir durumu vardı. Bunu kurtarmak için de yıllar önce üç belediye başkanı zamanında çalışma yapıp bir kuşaklama ile arıtma tesisi kurulmuştu. Ancak bu arıtma tesisinin kurulmasında atıkların yağmur suyuyla birlikte toplanması ve son yıllarda kaçak olarak Körfez'e yine atıkların bırakıldığı ihbarıyla eskisi kadar olmasa da bütün İzmirli hemşerilerin korkusu yeniden bir ufak kirlenme başlangıcı görülmekte. Bunun için tabii Bakanlığın da tedbir almasını istiyoruz.

Tabii ki hem sanayi hem evsel atık, kaçak atıklar olabilir diye söyleniyor, bir de sistemdeki yanlışlık -bir daha vurguluyorum- maliyet ucuz olsun diye o zamanki belediyenin tercihleri. Tabii bunun, projenin o günkü maliyeti de 1 milyar doların üstünde bir maliyet.

Değerli arkadaşlar, bir başka konu -ben Bakanlığa teşekkür edeceğim, gerçi burada teşekkürler pek hoş karşılanmıyor ama yiğidin hakkını da vermek lazım- dağ keçilerinin, dağdaki, dağ köylerindeki kıl keçilerini hep yıllardır, birkaç yıldır şikâyet ediyoruz. Dağ köylülerinin geçim kaynağı. Bununla ilgili İzmir'de bir proje başladı. Saanen Keçisi'ne çevrilmesi için. Bakanlığın verdiği bu pilot projelere, desteklere ben teşekkür ediyorum. Yalnız İzmir vilayeti değil, bildiğim kadarıyla üç tane vilayet de bu projeye öncülük ve destek yaptılar.

Ayrıca, bizim hepimizin bildiği, yine geçtiğimiz yıl bütçesinde görüşmüştük, İzmir'in içme suyu problemini halleden Gördes Barajı'nın açılışı yapılmıştı ama bundan sonra İzmir'e bu barajdan gelecek suyun taşınması için yine Bakanlık üstüne düşen görevi yaptı, Manisa'nın Nuriye Kasabası'na kadar olan isale hattını bitirdi. Geçtiğimiz ay bunun açılışı yapıldı. Nuriye Kasabası'nda İzmir Büyükşehir Belediyesinin temiz su arıtma tesisleri var, oraya kadar teslim edildi. Bundan sonra belediye de herhâlde işi bitirecek ve devamını yapacak.

Sayın Baratalı söylediler, hakikaten doğru, İzmir Büyükşehir Belediyesi yirminin üstünde küçük, yöresel atık tesisleri yaptı. Hatta bunun bir ikisinin açılışında Sayın Bakanla birlikte ben de vardım. Bu tebrik edilecek bir olay ama daha fazla yapıp çevrenin kirlenmemesi için belediyenin daha hassas davranması lazım. Bakanlık da herhâlde gereken kolaylığı bu hususta gösteriyor.

Bir diğer konu: Bakın, hepsi İzmir'e değil ama İzmir yıllardan beri pek fazla yatırım almamış demek ki. Beydağ Barajı on dört sene devam eden, Malatyalı Vekil Arkadaşımın söylediği gibi, bizimki bitti, şükür bitti. Bunun sulamasıyla ilgili ihale de Küçük Menderes Ovası'nı sulayacak isale hattının ihalesi de yapıldı. Ayrıca orada iki tane de küçük barajın programa alınması ve temelinin atılması için... Aktaş Ödemiş Bayındır, bir de yine Ödemiş'in Bademli; bunlar için de biz Bakanımıza ve ekibine teşekkür ediyoruz. Zeytinova da var.

Ayrıca daha burada, orman ağaçlama sahası, benim bildiğim, İzmir'de orman olabilecek alanların tamamı ağaçlanmış durumda. Ufak bir iki yerde yanan yerlerimiz var, onlar da derhâl temizlenip yeniden ağaçlanma durumuna geldi, onun için de teşekkür ediyoruz. Ayrıca yol kenarlarına bütün vilayetlerimizde Orman Genel Müdürlüğü'nün yaptığı ağaçlama çalışmalarını da hep birlikte takip ediyoruz.

Gelelim balık çiftliklerine... Devamlı, yıllardır spekülasyonu oluyor. Doğru, balık çiftliklerine verilen izin, o izne uymayanlar veya hakikaten izin verildiğinde usulüne uygun olmayan izinler dolayısıyla çevre kirliliği yaratılıyordu. Değerli Arkadaşımın, İzmir Milletvekilinin söylediği gibi, "Milletvekili evlerinin orası da..." dedi, ben bu tabiri Genel Kurulda kullanmıştım. Orada evi olan milletvekili arkadaşım bana üzüldü, "Niye bunu söylüyorsun?" dedi ama aslı öyle. Yörede de orayı öyle biliyorlar, mahallenin, o semtin başka adı var ama. Oradaki ve ildir, Urla, Sığacık, buradaki balık çiftlikleri usulüne uygun, aldıkları ruhsata uygun faaliyet gösterirlerse açık denizde herhangi bir kirliliğe neden olmayacak ama bizim arzumuz ve İzmir'deki hemşehrilerimizin arzusu, o yörelerde oturan insanların arzusu, sıkı denetim yapıp çevre kirliliğine neden olmaması. "Orkinos çiftliği" dediğimiz büyük balıkçılığın daha fazla kirlilik yarattığı malum fakat bunlar da bir şans, kıyıya çok yakın yerlerde değil, kıydan daha açıktaki. Bunun takibi yapılırsa da hemşehrilerim adına bunu rica ediyoruz.

Ayrıca -ben daha fazla uzatmayacağım, diğer konularda da- 2011 yılı Bakanlığın bütçesinin ve bağlı kurumlarına ve Bakanlığa, ülkemize, ekonomimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum, emeği geçen tüm bürokratlara, Sayın Bakanımızın şahsında teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, söz verdiğiniz için size de teşekkür ediyorum. Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Baştopçu, buyurun.

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Başkanım.

Değerli Başkanım, çok Değerli Bakanım, değerli üye arkadaşlarım, Bakanlığımızın çok değerli bürokratları öncelikle bütçemiz hayırlı uğurlu olsun, bereketlere ve güzelliklere vesile olsun inşallah.

Tabii, Değerli Bakanımızı İstanbul Büyükşehirdeki yaptığı çalışmalar da dâhil olmak üzere birçoğumuz çok yakın tanıyoruz. İstanbullular bir damla suya muhtaçken İstanbul'da yaptıkları herhâlde tarihe geçen olaylar olarak nitelendirilecektir. Tabii, yatırımları planlarken ekip arkadaşlarıyla birlikte o kadar güzel çalışmalar oldu ki biz temeli atarken açılışın gününü ve tarihini ve saatini belirlerdik ve genelde de açılışlar hakikaten o tarih ve günde gerçekleşirdi. Çevreci olduğunu da çok iyi biliyoruz, üniversitede yaptıklarını da biliyoruz. Şimdi de Bakanımız olarak hakikaten çok güzel olaylara imzasını atıyor ekip arkadaşlarıyla birlikte.

Şimdi ben size derseniz ilginç bir mektuptan bahsetmek istiyorum. Kızılderililerin Reisi Seattle'ın 1853-1857 yılları arasında ABD Cumhurbaşkanı Franklin Pierce'e şöyle bir mektup yazmış, Kızılderili Reis şöyle diyor: "Washington'daki büyük başkan topraklarımızı satın almak istediğini bildirerek bir haber yollamış. Biz onun istediğini

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 34

düşüneceğiz. Eğer satmaya razı olmazsak da belki o zaman beyaz adam tüfeğiyle gelecek ve bizim topraklarımızı zorla alacaktır. Gökyüzünü nasıl satın alabilirsiniz? Ya toprakların sıcaklığını? Havanın taze kokusunu, suyun pırlıltısına sahip olmayan biri onu nasıl satabilir? Kutsaldır bu topraklar benim ve milletim için. Yağmur sonrası ışıldayan her çam yaprağı, denizi kucaklayan kumsallar, karanlık ormanların koynundaki sis, vızıldayan her böcek, bu dünyanın her bir parçası benim milletim içindir ve kutsaldır. Beyazların şehirlerinde sessizlik yoktur. Oralarda ilkbahar yapraklarının sesini, uçuşan böceklerin vızıltılarını işitemezsiniz. Gürültü patırtı kulaklarımızda uğuldar. Kuşların ötüşünü, su başında kurbağaların bağırışlarını işitemezsiniz. Bu dünyada o zaman ne kalır ki?”

Evet, çok anlamlı bir mektup 1853’lerde yazılmış. Çevreciliğin o dönemde bir Kızılderili tarafından bu denli ayrıntılı bir şekilde anlatılması da gerçekten bizlere çok şeyler öğretiyor.

Evet, bu anlayışla çalışıyor Çevre ve Orman Bakanlığımız. Şöyle, Sayın Bakanın sunum kitapçığına bakıyorum da grafikler listesinde yaklaşık otuz yedi tane grafik var ve bu grafiklerde hemen baktığımızda hemen gördüğümüz şu: Bizim dönemimizde bu çalışmalar, en azı yüzde yüz, en çoğu yüzde bin beş yüz kadar artmış. Tablolar listesinde de aynı değerleri görüyoruz. O kadar çok değişik alanlarda ve konularda faaliyetler geliştirilmiş ve çağdaş teknoloji uygulanmış ki gerçekten Bakanlığımızın ve çalışanların bu yaptıkları çalışmalarından biz sadece ve sadece onur duyuyoruz, seviniyoruz.

Hangi birini söyleyeyim ki? Biz bu ülkede 250 milyon dolarlık barajların 5 milyar dolara geldiği dönemi de biliyoruz, yapıldığı yılları da biliyoruz ama genel ormancılık faaliyetlerimizden tutun da ağaçlandırma, erozyonla mücadele, rehabilitasyon, doğa koruma, orman köylülerin kalkındırılması ve çağdaş mevzuat düzenlemeleri, çevresel etki değerlendirmesinin çok ayrıntılı uygulanması, özel çevre, meteorolojik gözlem ve teknoloji geliştirmelerdeki uygulamalar da gerçekten çok çağdaş uygulamalar.

Biz Bakanımızı kutluyoruz, ekibini kutluyoruz, çalışmaların da bundan sonra çok daha güzelliklere neden olacağını biliyoruz. Bütçemiz hayırlara vesile olsun ve hepinize en içten sevgilerimi saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baştopçu.

Sayın Ergin, buyurun efendim.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, değerli bürokratlar, sevgili basın mensubu arkadaşlarım; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Orman Genel Müdürlüme geçmiş olsun dileklerimi iletıyorum.

Değerli arkadaşlarım, önce Özel Çevre Koruma konusunda bir iki cümle söylemek istiyorum. Biliyorsunuz Özel Çevre Koruma 1989’da kuruldu. Şimdi, bu konuşma metninde şu cümleyi görüyoruz: “Göcek Körfezi ve Dalaman koyları koruma ve kullanma esasları yeniden tanzim edilerek yürürlüğe kondu.” Ben burada koruma ve kullanma esaslarında öz olarak ne değişiklik yapıldı onu öğrenmek istiyorum. Yine özel çevre koruma konusunda, “Özel çevre koruma bölgesi sınırları içindeki yerleşim sahalarının 1/5.000 ölçekli nazım imar planları ve 1/1.000 ölçekli uygulama imar planları yapılmakta veya yaptırılmaktadır.” deniyor. Ben özellikle Muğla ilimizdeki özel çevre koruma bölgelerinde nazım imar planı ve uygulama imar planı olarak nerelerde ne kadar ölçekte plan yapıldı bunları öğrenmek istiyorum. Ve şunu söylüyorum: Türkiye’de Özel Çevre Koruma, istenen sonucu alamamıştır çünkü bu planları zamanında yapmamıştır. Bunu AKP yönetimi için söylemiyorum, bunu genel olarak söylüyorum. Kurulduğu günden bugüne maalesef bu planların eksikliği o yöre insanlarını çok büyük ve ciddi sıkıntıya sokmuştur sevgili arkadaşlarım.

Şimdi, Sayın Bakan geçen yıl benim GAP’la ilgili sözlerime şu yanıtı vermişti: “Gürol Bey GAP’la ilgili, 1 milyon 800 bin hektar iken bunun 1 milyon 58 bin hektar olarak bir sulama alanı olduğunu söyledi.” Şimdi, ben şunu açıkça ifade edeyim: GAP’taki bu değerlendirme sulanacak alanın ekonomik olup olmadığına bakılmaksızın GAP’la ilgili etüt çalışmaları yapılırken bulunmuş rakam 1 milyon 820 bin hektar ama bu alanın ne projesi var ne uygulama ne alan projesi, hiçbir şeyi yoktur. Biz bu alanların tatbikat projesini dahi şu anda yeni yaptırıyoruz. Dolayısıyla tatbikat projesi yapıldıkça ekonomik olarak sulanabilecek alan ortaya çıkıyor. Sevgili arkadaşlarım, ben daha önce de söyledim, bu ekonomik sulanabilir alan miktarı 1960’lı yılların sonlarında 1970’lerin başlarında Topraksu tarafından belirlenmiştir ve Topraksu örgütü bütün ziraat mühendislerinin iftihar ettikleri bir örgüt olarak çok ciddi, çok doğru çalışmalar yapmıştır.

Şimdi, o günden bugüne teknik ve teknoloji çok fazla geliştiği için aslında ekonomik olarak sulanabilir arazinin miktarının düşmesi değil, artması gerekir. Aslında yeni hesapların buna göre yapılması gerekir. Sayın Bakanın ifadesine göre eğer bu 1 milyon 820 bin hektar ekonomik olarak sulanabilme anlamında 1 milyon 58 bin hektara düşüyse o zaman o günkü değere göre 8,5 milyon olan hektarın da bugün yine Sayın Bakanın değerlendirmesiyle daha düşük olması gerekirdi. Sayın Bakan toplam miktarı aynen veriyor da ama GAP’taki miktara gelince bunu küçülterek veriyor. Bunu özellikle söylemek gereğini duyuyorum.

Değerli arkadaşlarım, Devlet Su İşleri bu elimizdeki metinde -ben atlamış da olabilirim ama Sayın Bakanı da izledim- geçtiğimiz 2009 yılında ne kadar alana su götürdü, 2010’da ne kadar alana su götürmesi planlandı burada yazmıyor. Bunları da biz burada görmek isterdik. Bunlar burada yok ama özellikle GAP’la ilgili olarak şu bilgiler var: “Eylem Planı öncesi 272.697 hektardı. İlk iki yılda 27,7 bin hektara, ilk üç yılda yani bu GAP Eylem Planı’nın ilk üç yılında 55 bin hektara su götürüldü.” diyor. Değerli arkadaşlarım, böylece GAP bölgesinde su götürülen alan dikkatinizi çekiyorum yaklaşık 300 bin hektar. Bu, bu 300 bin hektarın 55 bin hektarına bu Eylem Planı çerçevesinde üç yılda su götürülmüş. Şimdi, sizlere soruyorum: Üç yılda 55 bin hektara su götürüldüyse kalan iki yılda yaklaşık 700 bin hektar alana su gider mi arkadaşlar, bunun mümkünü var mıdır? Ve siz hâlâ “2013’te bu Eylem Planı tamamlanacak.” diye söylüyorsanız inandırıcılığınızda zede açıyorsunuz, bunu belirtmek istiyorum değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, bu Melen Barajı’yla ilgili bir soru yöneltmek istiyorum, daha doğrusu bilgi almak istiyorum. Şimdi, Çevre ve Orman Bakanlığımız, Devlet Su İşleri 14’üncü Bölge Müdürlüğü bir dilekçe üzerine şöyle

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 35

söylüyor, diyor ki: "Melen Barajı ve HES Projesi'nin proje ihalesi 2009 yılı sonunda yapılmıştır. İnşaat yapım ihalesinin 2010 yılında gerçekleşmesi ve kamulaştırma planlarının onaylanmasından sonra kamulaştırma işlemlerine başlanabilecektir." Bunu 5 Mart 2010'da söylüyor. Ben şimdi şunu öğrenmek istiyorum: İnşaat yapım ihalesi bu yıl içerisinde gerçekleşti mi? Gerçekleşmediyse ne zaman gerçekleşecek? Kamulaştırma planları onaylanıp da kamulaştırma işlemlerine başlandı mı? Başlanmadıysa ne zaman başlanacak? Bunları öğrenmek istiyorum.

Ve gelelim şimdi çevre konusuna. Sayın Bakan maalesef çok şık olmayan bir ifade kullanmış "HES'lere karşı çıkanlar birilerinden para alıyor." biçiminde. Aynen söylediği budur. "Hidroelektrik santrallere karşı çıkan çeşitli gruplar enerji pastasından pay almak isteyen kesimlerden maddi destek alıyor." Siz böyle söylerseniz karşılığında başkaları da başka şeyler söylerler Sayın Bakan. Ulu orta böyle söylenir mi? Örneğin ben Gürol Ergin, normal olarak bu ülkede HES'lerin gerekli olduğuna inanan bir insan olarak düşünmeme karşın bizim Muğla'da, Dalaman'da, Yuvarlakçay'da HES yapılmasına şiddetle karşıyım. Şimdi, ben birilerinden para mı aldım? Böyle bir şeyi nasıl söyleyebilirsiniz?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – "Para aldın." Demedim, bir yanlışlık var.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Efendim, demişsiniz yani ifadeniz bu. Lütfen, çok rica ederim. Yani ifadeler Sayın Bakan dikkat gerektiriyor.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – "Para aldın." diye böyle bir sözüm yok, onu özellikle söyleyeyim.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Şimdi, biraz önce bir arkadaşımız Kızılderili Reisinin çok güzel bir ifadesini, çevre anlamında, okudu. Kendisine teşekkür ederim. Ben de o duyguları taşıyan bir insan olarak bu Yuvarlakçay konusunda, oradaki HES konusunda Genel Kurulda yaptığım konuşmayı kısaltarak burada size okumak istiyorum. Bunu okumaktaki amacım şudur: Bugün biz burada HES konularını görüşüyoruz değerli arkadaşlar, koruma kurullarını, Özel Çevre Koruma Kurumunu görüşüyoruz. O bakımdan bu söyleyeceklerim hepsiyle ilgili. Bakınız, şöyle söylemişim: "Değerli arkadaşlarım, Yuvarlakçay'da gerçek bir dram yaşanmaktadır. Burada kurulmak istenen hidroelektrik santrali yalnızca 6 bin kişilik bir topluluğun ihtiyacını giderebilecek bir elektrik üretecektir. Buna karşılık korkunç bir çevre tahribatına, yöredeki bir belde ve altı köyün yüzlerce yıldır o suyla beslenen 14 bin insanının aç ve susuz kalmasına, alternatif ve ekolojik turizmin, doğa sporları merkezi olma özelliğinin yok edilmesine neden olacaktır. Bu dramın bölge insanına yaşatılmasında, Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığının, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun, DSİ Bölge Müdürlüğünün, İl Çevre ve Orman Müdürlüğünün ve son derece yanlı raporlar düzenleyen, adının önünde "Profesör" yazan bilirkişilerin ama hepsinden önemlisi, halkına insafsız davranan bu iktidarın çok büyük vebali vardır. Koruma Kurulu 15 Mayıs 2009 tarihindeki toplantısında, önce bu bölgedeki 30 ağacın anıt ağaç olduğuna karar vermiş, sonra aynı toplantıda bu ağaçlardan 8'inin kesilmesini onaylamıştır. Özel Çevre Koruma Kurumu 2009 yılı başında içme suyu şişeleme tesisi yapmak isteyen bir şirkete, Yuvarlakçay'ın her iki tarafındaki 500 metrelik mesafenin su yatağını koruma sınırı olarak belirlendiğini, bu sınırlar içerisinde herhangi bir faaliyet olamayacağını belirtmiş ama her ne hikmetse daha sonra çok daha vahim çevre katliamına yol açacak hidroelektrik santrali kurulması isteminde..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İlave süre veriyorum.

GÜROL ERGİN (Devamla) – "...bu alanın koruma alanı olduğunu unutmamıştır. Bilirkişi raporunda Yuvarlakçay'da balık yetişmediğini belirtmiştir. Oysa çevre köylüleri bu çaydan tuttıkları balıkları tüketmektedir. Köyceğiz Orman İşletme Müdürlüğü ise anıt ağaçları acımasızca kesmiştir. Değerli milletvekilleri, bu çayın suyu içilebilir nitelikte bir sudur. Altı köy ve bir belde bu suyla topraklarını sulamaktadır. Yuvarlakçay'ın debisi 3,5 metreküp/saniyedir. Projede kadim hakkı olduğu hâlde Zeytinaları köyünün su hakkı tamamen unutulmuş, Pınarköy'deki iki değirmen, Araplar ve Uzuncabük mahalleleri hesaba katılmamıştır. Yapılacak santral yaz aylarında çalışmayacağından, yazın görülen elektrik sıkıntısının giderilmesine hiçbir katkı sağlamayacaktır. Eğer proje 1.900 litre/saniye kadimden gelen tarımsal amaçlı su kullanım haklarını korursa kalan 1.400 litre/saniye sudan üretilen elektriğin hiç kimseye yararı olmayacaktır. Santralin yapılmasıyla Köyceğiz-Dalyan Havzası'nın tuzlu su yoğunluğu artacak, tarım toprakları çoraklaşacaktır. Hidroelektrik santralının yapılması ile köylüler bu sudan ne içme suyu ne de kullanma suyu olarak yararlanabilecektir. İnanılmaz güzellikteki doğa katledileceğinden yörenin turizm özelliği ortadan kalkacaktır. İşte, yörenin binlerce köylüsü bu gerçeği gördüğü için, kendi yaşamına, çocuklarının yaşamına kastedildiğini bildiği için, kendisine zulmedildiğini anladığı için eksi 10 derece soğukta suyunun başında çadırlarda gecelemeaktadır. " Halk hâlen orada gecelemetedir sevgili arkadaşlarım, resimlerini şimdi size göstereceğim.

Şimdi, oradaki halk ve ben birilerinden para aldık diye mi buna karşı çıkıyoruz? Ben HES'e karşı olduğum için mi ona karşı çıkıyorum?

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Hocam, "Demedim." diyor.

GÜROL ERGİN (Devamla) – HES'in kurulma yerinin yanlış olduğuna karşı çıkıyorum, orada HES'in getireceği getirinin aslında var olan duruma göre çok daha az olduğunu bildiğim için karşı çıkıyorum, o yöre insanının geleceğini mahvedeceği için karşı çıkıyorum. Bu durumda siz beni şundan ya da bundan "Para aldı." diye...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GÜROL ERGİN (Devamla) – Sayın Başkan, biliyorsunuz, Sayın Bakanım yarım saati bir buçuk saat olarak kullandı. Lütfen bize de müsaade edin.

BAŞKAN – Bakanlara müsaade ediyorsunuz biliyorsunuz.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Bakanlara tabii ki müsaade ediyorsunuz da bakanlara bakan bizlere de biraz müsaade edin.

BAŞKAN – Buyurun.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 36

Sevgili arkadaşlarım, bu HES projeleri aslında yapılması gereken projelerdir ama yeri dikkatle seçilmek zorundadır. Bana biraz izin verin de HES'lerde ne gerekir, ne yapılmalı onları ben size sayayım.

BAŞKAN – İki dakika ilave süre veriyorum.

Buyurun.

GÜROL ERGİN (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlarım, özellikle çevre açısından baktığımızda yapılan projelerde çevresel boyutun yeterince dikkate alınmadığını, öngörülenden fazla ağaç kesildiğini, orman ve mera alanlarının dikkate alınmadığını, can suyuna gereken önemin verilmediğini, havzalar arası suyun aktarımına dikkat edilmediğini, inşaat atıklarının sorun yarattığını, su kirliliği ortaya çıktığını ve tarım arazilerinin de yerleşime açılması sonucu verdiğini görüyoruz.

Bu konulara, bunun dışında değerli arkadaşlarım, havza bazında bütüncül planlama yapılması konusuna, kurumsal sorunlara, biraz önce saydığım çevresel sorunlara, denetim sorunlarına, iletim altyapısı ve bağlantı sorunlarına dikkatinizi çekiyorum.

Sözlerimi tamamlarken Marmara Üniversitesinden Sayın Profesör Fuat Ercan'ın iki cümlesini okuyacağım. "HES'lere ilişkin açıklamalarda belki de en çok dikkat çeken, çevre kirliliği yaratmadığı ifadesidir. Tunceli'de Munzur Vadisi Millî Parkı içinde yer alan Mercan Deresi'ne vurulan altın kelepçenin nasıl binlerce yıl yatağında akan dereyle birlikte çevresini tahrip ettiğini gözlerimle gördüğüm için HES'lerin çevre kirliliği yaratmadığı ifadesinin dile getirildiği her durumda içim sızlıyor. Toplumsal ortak çıkar adına savunulan ve akan derelere onlarca kelepçe anlamına gelen HES'ler doğayı ve dolayısıyla bu bölgelerde yaşamlarını süren insanların yaşam ortamını mahvediyor." diye belirtiyor ilgili kişi.

Bir teşekkürle kapatayım izin verir misiniz?

BAŞKAN – Buyurun.

GÜROL ERGİN (Muğla) – Değerli arkadaşlarım, bakın, şunu özellikle söylüyorum: Bu konu gündeme geldiği zaman bir iktidar milletvekili arkadaşım aşağıda "Devlete karşı insanlar Yuvarlakçay'da kıskırtılıyor." dedi ve çok ağır konuştu, ben de ona gereken yanıtı elbette ki verdim ama size şimdi göstereceğim resimlerde göreceksiniz ki seksen yaşında hanımlar "Ölürüm de suyum vermem." diye bağışarak ve ağlaşarak geceli gündüzlü orada ve hâlâ nöbet tutuyorlar ve hâlâ da şirketi oraya sokmuyorlar sevgili arkadaşlar. Niye yapıyorlar bunu? Yani birileri kıskırttığı için mi, akıl eksikliği olduğu için mi, yaşamı yanlış algıladıkları için mi? Yine söylüyorum: Bu ülkenin yenilenebilir enerji kaynaklarının her türüne ihtiyacı vardır ve ziyadesiyle vardır, HES'lere ihtiyacı vardır ama yanlış yer seçimi veya dikkatsiz uygulama olmama koşuluyla diyorum.

Hepinize teşekkür edip saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bağcı, buyurun efendim.

CAHİT BAĞCI (Çorum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Değerli Bakanımız, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de sözlerime başlarken hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Burada hakikaten son derece yararlı görüşmelerin, tartışmaların yapıldığını da görüyoruz. Her bir milletvekili arkadaşımız kendi açısından bir duyarlılık sergileyerek, birikimlerini de katarak çevre konusunda hakikaten önemli değerlendirmeler ve mesajlar yapıyor. Ancak Hükûmet olmanın sorumluluğu gereği de bazı yatırımlar konusunda da Hükûmetimizin de insafsız eleştirilere tabi tutulduğunu görüyoruz.

Değerli arkadaşlar, su, hava, toprak dengesini korumak durumundayız. Biz bu şekilde de hareket edildiğine inanıyoruz. Geçtiğimiz günlerde bir orta vadeli program yayınlandı ve bildiğiniz gibi de Hükûmetimizin 2023 vizyonunu ve Türkiye'nin 2023 yılında olması gereken noktayı ifade ettik ve buna yönelik de çalışmaları sürdürüyoruz. Bu çerçevede, orta vadeli program yahut da 2023 hedefleri çerçevesinde bakıldığında, her yıl 5 milyar TL'lik bir enerji yatırımına ihtiyacımız var. Dolayısıyla bir taraftan sürdürülebilir enerji kaynaklarını kullanırken diğer taraftan da dışa bağımlılığı azaltacak politikaları üretmek durumundayız.

Hidroelektrik santralleri konusunda Komisyon üyelerinin duyarlılığını elbette anlıyoruz ancak bu konunun da istismar edilerek yatırımların önlenmesinde bir araç olarak da kullanılmaması gerekir. Koruma kurulları burada gündeme geldi, koruma kurulları tartışıldı. Değerli arkadaşlar, Türkiye'de bir bilrkişilik müessesesinin artık çıkmaza girdiğini hepimizin kabul etmesi lazım. Ona da bir taraftan, Sayın Bakanım, bir çözüm üretilmesi gerekir. Bilirkişilik müessesesi konusunda ilgili ilgisiz herkes mahkemeye gidiyor ve yürütmeyi durdurma alıyor. Yürütmeyi durdurmada esas olacak kişiler, bilirkişiler veyahut da bu arada hizmetinden yararlanan kişilerin de zaman zaman... Dün Sayın Bakanımız Zeki Ergezen Bey de ifade ettiler. Denetime gönderdiğimiz kişinin hukukçu veyahut da siyasal mezunu olup bir inşaat denetlediğini gördük veyahut da hidroelektrik santralleri konusunda karar veren kişilerin enerji ve su konusunda herhangi bir bilgisinin olmadığını görüyoruz. Bu konuda bir an önce, hem koruma kurulları konusunda hem de bilirkişilik müessesesi konusunda yeni bir düzenlemeye gidilmesine ihtiyaç var. Bu çevreyi korumak adına, geleceğimizi planlamak adına buna ihtiyacımız var. Hükûmetin elini kolaylaştırmak veyahut da buna benzer politik mülahazalarla değil ama daha çok, Türkiye'nin geleceğini, su, toprak ve havasının kalitesini de korumak adına bunu yapmak durumundayız.

Havza Koruma Eylem Planı'ndan bahsetti Sayın Bakanımız, bitirilmesinin planlandığını ifade etti. Bu son derece önemlidir, havza koruma. Çünkü hepimiz kendi illerimizde şehir içerisinde, mücavir alan içerisinde yapılan yatırımları zaman zaman görüyor, üzülüyor ve eleştiriyoruz. Bir taraftan istihdam yarattığı için seviniyoruz ama bir taraftan da şehre olan kirliliği nedeniyle, olumsuzlukları nedeniyle... Örneğin Çorum Çimento Fabrikası, şehrin içerisinde, Devlet Hastanesine 500 metre mesafededir artık. Bunun kaldırılmasının zamanı gelmiştir, taşınmasının zamanı gelmiştir. Aynı şekilde Çorum'da, Afyon'da, Konya'da, Bolu'daki yumurta çiftlikleri veyahut da yumurta üretimi,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 37

tavuk çiftlikleri, yumurta amaçlı kurulan tesislerimizin yarattığı koku. Koku Yönetmeliği'ne de aykırı bunlar faaliyet göstermektedirler şu anda. Dolayısıyla Havza Koruma Eylem Planı çerçevesinde hem mücavir alan içerisinde hem de toprağı koruma, mutlak tarım arazilerini koruma adına bu eylem planlarının bir an önce bitirilmesi ve bu çerçevede de - kendi ilimin de içerisinde olduğu Yeşilirmak Havzası- Havza Koruma Eylem Planı'nın da bitirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Ülkemizin hidroelektrik potansiyelini iyi değerlendirmek durumundayız ki Sayın Bakanımız bu konuda son derece detaylı bir açıklama yaptı. Türkiye'nin hidroelektrik potansiyeli nedir ve planlanan yatırımlar nelerdir, bunu önemsememiz gerekir.

Değerli arkadaşlar, çevreyi kirletmeden, suyun gücünden de yararlanarak bir gelecek planlaması yapıldığını Sayın Bakanımızın da sunuşundan izledik. HES'ler konusundaki tavrını Sayın Bakanımızın destekliyoruz. Yani birtakım girişimlerin, sivil toplum örgütlerinin, çevreci örgütlenmelerin yaklaşımları, elbette duyarlılıkları olabilir ama bu konunun da yatırımların önünde bir engel olarak yer alması gerekir.

Sayın Bakanım, Yeşilirmak Havzası Gelişim Planı konusuna biraz değinmek istiyorum TR-83 bölgesi olarak ifade edilen Çorum-Amasya-Tokat ve Samsun illerini kapsayan bu bölgede ortada hiçbir bölgesel plan yokken aslında Devlet Planlama Teşkilatı tarafından stratejik plan yaklaşımı çerçevesinde hazırlanan ilk plandır bu. Konya Ovası Projesinin hâlâ bir eylem planı yoktur. Doğu Anadolu Projesinin bir stratejik plan yaklaşımı çerçevesinde hazırlanmamıştır. Aynı şekilde Doğu Karadeniz ile ilgili hazırlıklar da Yeşilirmak Havzasından daha sonra başlatılan projelerdir. Stratejik plan yaklaşımıyla hazırlanan Türkiye'nin Karadeniz'e açılan kapısı olmayı hedeflemiş, yaşam kalitesini yükseltmiş, çevreye duyarlı ve rekabetçi, hızla gelişen bir bölge olmayı hedefleyen Yeşilirmak Bölgesinin temel özelliği bölge dışına göç vermesidir. Gene bu Devlet Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan planda ifade edilen bir demografik özellik olarak ifade edilmektedir. Sanayi ve ticaret açısından en gelişmiş il Çorum ve Samsun olarak ifade edilmiştir. Cazibe merkezleri arasında Samsun sayılmaktadır ama Samsun'u cazibe merkezi yapmaya yönelik olarak somut adımlar bekliyoruz Sayın Bakanım. Örneğin Tuzla tersanelerini tartışıyoruz, Tuzla'daki sıkışıklığı tartışıyoruz. Tuzla'dan Samsun'a taşınma konusunda özendirici bir müdahale bekliyoruz Sayın Bakanım. Ancak Samsun'u bu şekilde cazibe merkezi yapabiliriz. Tersanelerin Samsun'a taşınması ve Samsun'un bölgenin cazibe merkezi olması ve beraberinde de diğer illerin gelişmesine katkı sağlaması açısından bu desteği bekliyoruz. Aynı şekilde Hükümetin bir üyesi olarak, kabineden bir Sayın Bakanımız olarak, Ankara-Samsun hızlı tren demir yolu konusunda da desteğinizi bekliyoruz. Ancak bu şekilde bölgeyi cazip hâle getirebiliriz.

Sayın Bakanım, iki nehir, Kızılırmak ve Yeşilirmak ve bunlara bağlı su taşıyan kollar bulunmaktadır. Bölgenin bunu 2008 yılı bütçe görüşmelerinde de ifade etmiştim, en önemli çevre sorunu, su kirliliğidir. 2008'den bugüne belki kirlilik konusunda birtakım iyileşmeler olmuştur, belediyelere sağladığımız doğal arıtma ve diğer arıtmalarla, en azından Yeşilirmak Havzası Planında yüzde 86,2 olarak arıtlmaksızın alıcı ortama verilen su olarak ve Karadeniz'de kirliliğe neden olduğu ifade ediliyor. 2010'a geldiğimizde bu durum nedir? Yeşilirmak Havzasında kirlilikte bir azalma yapabilmemiz miyiz? Bu konuda bilgi verirsiniz sevinirim.

Bölgede bulunan 195 belediyenin kaçında arıtma tesisi vardır? Bu konuda da bilgiye ihtiyacım var.

Sayın Bakanım, bir de "Bin günde bin gölet" projeniz, hakikaten bir milletvekili olarak heyecan duyuyorum ve bu projenin hayata geçirilmesi konusunda da sizi sonuna kadar destekliyoruz. Ödenek ihtiyacınız varsa, burada hemen önergeyle ödenek sorununuzu da çözelim, alıp bir yerden size verelim Sayın Bakanım. Bin günde bin gölet projesi, hakikaten tarım arazilerinin suyla buluşması konusunda önemli bir projedir. Türkiye'nin kaynaklarını iyi kullanmak açısından önemli bir projedir. Tarımın ekonomiye sağlayacağı katkısı nedeniyle, gölet projesi önemlidir, verimliliği artırmak adına önemlidir ve kısıtlı bir kaynağımız olan suyun akıp gitmesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - İlave süre veriyorum, buyurun.

CAHİT BAĞCI (Devamla) – Teşekkür ederim.

Dolayısıyla, bin günde bin gölet projesini bütün arkadaşlarım gibi ben de hararetle destekliyorum, önemsiyorum. Bu konudaki çabalarınızı destekliyorum.

Teşekkürlerim olacak Sayın Bakanım. Bize sunduğunuz dosyada, Çorum dosyası epey kalın, bir kısmı 2002 öncesine ait ama çoğu 2002 sonrasında tamamlanmış, taşkın koruma, dere ıslahı, sulama projeleri, göletler ve barajlarımız var, devam eden projeler konusunda desteğinizi bekliyoruz. Bir tanesine değinmek istiyorum. Obruk-Dutludere Sulama Projesinin bütün işlemleri tamamlandı. Bu bilgi notunun da ekimde ihale edileceği ifade ediliyor. İhale edildiyse de teşekkür ediyorum.

Son olarak, daha önce zatiâlinize arz etmiştim, bir maden bölgesinde, elli yıllık madencilik yapılan, linyit madenciliği yapılan bir bölgede topografyası bozulan alanın ağaçlandırılması talep etmiştik. Hakikaten önemli bir alan. Bu alanda Ağaçlandırma Genel Müdürlüğümüzün bir çalışma yaparak topografyası bozulan alan da Dodurga ilçesi, alanda yeniden bir ağaçlandırma yapılarak, çevre konusundaki bu duyarlılığınızı orada da devam ettirmenizi bekliyoruz.

Sayın Bakanım, Çorum-Çankırı Kırsal Kalkınma Projesi, 1976'da başladı, o projede yazan pek çok hedeflerin gerçekleştirildiğini bugün görüyoruz. 1976'da hazırlanan Çorum-Çankırı Kırsal Kalkınma Projesinin Anadolu su havzaları rehabilitasyon projesi Hükümetlerimiz döneminde devreye sokulmuştur, ağaçlandırma ve erozyon kontrol çalışmaları her yıl aşama aşama yapılıyor. Ama daha çok yapılacak iş var, bu alanda da desteğinizi bekliyorum. Son olarak ÇED Genel Müdürümüzle de görüştüm, yeni teşvik yasası kapsamında tavukçuluk sektöründe yanlış bir bilgi var. Bu konuda desteğinizi bekliyoruz. 200 bin üzeri yatırım yapmak isteyenlerin, mevzuattan kaynaklanan bazı yanlış bilgiler var. Bu konuda ÇED Genel Müdürlüğümüzün bölgede bilgilendirme yaparak, kapasite artırma konusunda talimatlarınızla bir

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 38

çalışma yapılması gerekir. Ben bütçelerimizin hayırlı olmasını diliyorum, emeği geçenleri kutluyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bağcı.

Sayın Angi, buyurun.

HASAN ANGI (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Değerli Bakanım, kıymetli komisyon üyesi arkadaşlarım; bakanlıklarımızın değerli temsilcileri, basınımızın değerli mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, şahsınızda tüm çalışma ekibinize başarılı çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum. 15-20 yılda bitirilemeyen göletler, barajlar, sulama projeleri hızla bitirilme noktasına geldi ve pek çoğu da tamamlandı. Yıllar yılı Türkiye’de su akar Türk bakar sözünü değiştirip, su potansiyelimizi, hem sulamada hem de enerji üretiminde etkin bir şekilde kullanılır hâle getirmeniz de ayrıca takdire şayan. Ağaçlandırma seferberliğinden özel çevre koruma kurumu faaliyetlerine kadar baktığımız zaman bakanlığınızın tüm bağlı ve ilgili kurum ve kuruluşlarındaki yüksek tempo Türkiye’nin gelecek adına hem orman varlığını artırmada hem çevrenin korunmasında hem de bu potansiyelimizden faydalanabilir hâle gelmemizde büyük bir heyecan veriyor. Bugüne kadarki tamamladığınız projelerle de bunu ortaya koydunuz. Türkiye’nin her yıl enerji ihtiyacı büyümesinden daha fazla artmakta. Bunu hangi kaynaklardan sağlayacağız? Yerli ve yenilenebilir kaynakları da öncelikli olarak yıllardan beri hep konuştuk ama ne hikmetse son dönemde çok fazla lisanslama ve yatırım aşamasına gelmesinden de bir kısım çevrelerin rahatsızlığını anlamakta da zorlanıyoruz açıkçası. Bunun yanında bölgesel kalkınma projelerine dönük son dönemdeki artan ivmeyi özellikle seçim bölgemiz olarak Konya ovalarının da yer aldığı KOP kapsamındaki Bozkır ve Avşar Barajları, Otamış depolama alanı ve iletim kanallarıyla ilgili sunumuzda çok geniş bir bilgi göremedim, gelişmelerle ilgili bilgi sunarsanız da ayrıca sevineceğiz.

Mersin Milletvekilimiz Ali Er Bey’in ifade ettiği, Konya havza dışından su getirirken, diğer bölgelerdeki su ihtiyacının azaltılması veya onların ihtiyacının karşılanamaz noktaya gelmesiyle ilgili bir tedirginliği de anlamakta zorlanıyorum. Niye? Yıllar yılı bahar ayları geldiği zaman Silifke bölgesi, sel felaketiyle karşı karşıya kalırdı. Bu suların kontrol edilebilir ve kullanılır olması lazım. havza dışından Konya’ya gelecek su, bölgeye bereket getirdiği gibi bölge dışını da felaketten kurtaracak bir proje. Bu boyutuyla görmek lazım. Yoksa çevre duyarlılığı gibi algılayıp var olan kaynakları siz denizlerle buluşturursanız, bu, Anadolu’da bitki yetiştirecek, gıda ihtiyacınızı karşılayacak veya enerjiyle ilgili bugüne kadar cari açık diye tarif ettiğimiz, hep de sıkıntı duyduğumuz başlığa baktığımız zaman Türkiye’nin enerji ithalatı rakamı cari açığımızla başa baş gözüküyor. Yerli kaynaklardan bunu karşılayabilmek için de kurumlar arası işbirliğinin geliştirilip bu potansiyeli de en iyi şekilde kullanmak durumundayız diye bakıyorum. Bu noktadaki gayretlerinizden dolayı da ayrıca sizlere ve ekibinize de teşekkür ederim.

Dolayısıyla bakanlığınız bağlı ve ilgili kuruluşlarının bu 2011 bütçesinin de hayırlı olmasını diliyorum. Ülkemizin aydınlık, temiz ve zengin bir geleceğe hızla yürüdüğü bu dönemde bu hıza hız katması dileğiyle de hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Angi.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli komisyon üyeleri, kıymetli bürokratlar, kıymetli basın mensupları; öncelikle hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Dünyada yaşanan iklim değişikliğinin en başta gelen sebebi olan sera gazı emisyonlarının karbondioksiti eşdeğeri cinsinden ülkemizde TÜİK verilerine göre 1990 yılından bu yana yüzde yüzün üzerinde arttığı, yine senaryolara göre ve öyle giderse, tedbir alınmazsa 2000 yılı itibarıyla bugünkü seviyenin de ikiye katlanacağı belirtilmekte. Türkiye’de iklim değişikliğinden en fazla etkilenen ve etkilenecek alanlardan biri de Konya Havzasıdır. Doğayı Koruma Vakfı, bir şirketimizin geçen yıl gerçekleştirdiği, Türkiye’nin yarınları projesi sonuç raporunda Konya kapalı havzasındaki sulak alanların yüzde 65’inin yitirildiği belirtilmekte. Bu raporda Konya kapalı havzasında değişen iklim koşullarına uyum sağlamak, su kaynaklarının akılcı kullanımı ve sürdürülebilir bir tarımsal üretim için bazı önerilerde bulunuyor. Bunlar şunlar: Konya Havzası iklim değişikliği uyum planı ve entegre su yönetim planları hazırlanması, iklim koşulları ve su kullanımı dikkate alınarak tarımda bölgesel destekleme sistemi oluşturulması, ürün deseninin revize edilmesi, Pankobirlik’in değişim ve dönüşümde öncü rol oynaması, yer altı kuyu kullanımının kontrol altına alınması, havzadaki sulak alan kaybının durdurulması, sulak alanların korunması ve Konya Ovası Projesinin günün ve geleceğin koşullarına göre revize edilmesi.

GAP’tan sonra Türkiye’nin en önemli sulama projesi, Konya Ovalarını Sulama Projesidir. KOP projesi, 1908-1913 yıllarına dayanmaktadır. KOP projesi Konya için çok önemlidir, ülkemiz için çok önemlidir. Osmanlıdan beri gündemde olan bu projeye ilgili gelmiş geçmiş tüm Hükümetlerin, tüm yöneticilerin az ya da çok mutlaka katkısı olmuştur. Hepsine teşekkür ediyorum. Ancak mazisi bir asrı aşan bu projenin yavaş yürüdüğü de ortadadır. Bunu mevcut Hükümeti suçlamak amacıyla söylemiyorum. AKP döneminde de Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel Projesi yatırım programına alınmış ve yapım çalışmaları başlatılmış, başta Derebucak ve Ermenek Barajı olmak üzere KOP projesinin birçok alt projesiyle ilgili önemli çalışmalar yürütülmüştür. Bu anlamda mevcut Hükümetimize de teşekkür ediyorum.

Konya Ovaları Sulama Projeleri, Konya ve Karaman illerinde yer alan 9 adedi büyük su projesi, 1 adedi Göksu Havzası Enerji Projesi, 1 adedi de İçme Suyu Projeleri ve diğerleri de müstakil küçük yer altı ve yer üstü suyu toplamları olmak üzere 12 adet su tedarik, dağıtım ve iletim paketinin genel adıdır. KOP kapsamında bulunan 12 adet proje demetinden en büyüğü Konya-Çumra Projesidir. Üç merhaleden oluşmaktadır. Üçüncü merhalesi, bunların da en büyüğüdür. Bozkır, Bağbaşı ve Avşar barajları, Mavi Tünel ve hidroelektrik santrali olmak üzere, bu da üç projeden oluşmakta. Mavi Tünel Projesi, Göksu’nun güneye akan suyunu tersine kuzeye çevirip Konya Ovasını sulayacak büyük

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 39

bir tarımsal sulama projesi. Projeyle Yukarı Göksu Havzasında Bağbaşı, Bozkır ve Avşar Barajından toplanacak suyu Çumra'ya, Karaman Ovasına aktarılmasını planlamaktadır.

Kamuoyunda Sayın Bakanım, yani KOP projesi, eşittir Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel Projesiymiş gibi gösterilmeye çalışılmakta. Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünel çok önemli, gerçekten de KOP projesinin önemli ayaklarından birisi. Ama KOP siz de biliyorsunuz ki, sadece bu proje değil. Biraz önce değerli milletvekili arkadaşım da söyledim, bunun yanında sadece Çumra üçüncü merhaleyle ilgili Bozkır, Avşar Barajları var, Hotamış depolama tesisi var, kanallar var, santraller var. Yani büyük bir proje.

Şimdi 2010 yılı yatırım programına göre proje tutarı 212 milyon TL, Bağbaşı Barajı ve Mavi Tünelin. Sizin sunumunuzda, sayfa 74'te, KOP ana planının proje tutarı 7,4 milyar TL gösterilmekte, yani rakamsal anlamda baktığımız zaman da bu yüzde 3'üne tekabül ediyor. Bir de Sayın Bakanım bu tablonuzdan bahsetmişken orada ana planın 14 projeden oluştuğundan bahsediyor, onun bir ayrıntısını verirsiniz, çok memnun olurum. Yani 14 projenin proje tutarı, bugüne kadar ne harcanmış, önümüzdeki yıllar için ne öngörüyorsunuz? Onu da alırsam, çok memnun olacağım.

Konya Havzasının tümüyle çölleşmesine neden olacak safhalara gelen su sorunu, KOP projesine ayrılacak her kaynağın geri dönüşümünün çok kısa sürede olacağı yönündeki araştırmalar ve bu projenin Konya ve ülke ekonomisine yapacağı katkı dikkate alındığında KOP projesinin acilen bir eylem planına bağlanarak gerekli kaynak tahsis edilip en kısa sürede bitirilmesi artık zaruret olmuştur. GAP için bu yapıldı. GAP eylem planı Bakanlar Kurulunca kabul edildi ve hâlen uygulanmakta. Gerçekten de çok iyi oldu. Yani bir plana bağlandı, kaynaklar tahsis edildi. Buna göre yürütülüyor. KOP eylem planı çalışmaları var, yakından takip ediyorum, ama bu ne zaman bitecek, Bakanlar Kurulu ne zaman kabul edip buna gerekli kaynağı ayıracak, belirsiz. Şimdi sunumunuzdaki rakama baktım, 2011 yılı ödeneği, 253 milyon TL, bu düzeyde korunacak yıllık ödeneklerle daha yani bir 15 sene sürer herhâlde Sayın Bakanım. Halbuki benim bildiğim Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğümüzün çalışmaları var, yine bölge müdürlüğümüzün çalışmaları var. Yani beş yıllık bir plan ile bu proje hakikaten bitirilebilir. Ben şunu da açık yüreklilikle söyleyeceğim. Gerek DSİ Genel Müdürlüğümüz gerek Konya'daki bölge müdürlüğümüzün çalışmalarına bir muhalefet milletvekili olarak memnun olduğumuzu da söyleyeceğim ama arkadaşlarımıza bütçeye, programa ne koyarsanız, ne kadar kaynak koyarsanız o kadar hâliyle çalışma üretir. Bu anlamda KOP projesi eylem planı mutlaka bir an önce çıkarılmalı ve beş yılda bitecek şekilde gerekli ek kaynak da tahsis edilmeli diyorum.

Sayın Bakanım, Konya'nın hangi beldesine, hangi ilçesine, hangi köyüne giderseniz gidin, hemşerilerimin en öncelikli talebi su, ya gölet yapılmasını istiyorlar ya da kuyu açılmasını. Ben geçen hafta sonu Beyşehir, Hüyük, Derbent ilçelerimizin beldelerini ziyaret ettim. Mesela Hüyük Çamlıca beldemiz var. Tarım arazisi olmasına rağmen su olmadığından ekemiyorlar. Göç veriyor beldemiz, gençleri başka ilçelerimize, beldelerimize pancar ameliğine gidiyor ya da gurbete seyyar satıcılığa gidiyor. Çamlıca, rakımı yüksek bir yer, hemen arkasındaki dağlardan eriyen kar ve yağmur suları, hemen beldenin yakınından geçen dereden büyük bir coşkuyla bahar ayında akıyor. Bir gölet ihtiyacı var, bir analiz yapılmış, belirlenen bir yere, DSİ Bölge Müdürlüğünce ama herhâlde zemin uygun görülmemiş, ama öyle kalmış. Yani o suyun mutlaka değerlendirilmesi lazım, bu göletin yapılması halinde bu Çamlıca beldemiz, kurtulacak, geleceği kurtulacak. İnsanlarımız orada çok yoksul durumda. Aynı şekilde bir de şunu söyleyeyim Sayın Bakanım, geçmişte köy hizmetlerinin ya da şimdiki adıyla il özel idaresinin yaptığı gölet ve barajlar var, ama hiçbirinden verim alınmıyor. Bunlardan birisi Selki beldemizde, gölet yapılmış, su yok, su birikmiyor içerisinde. Bu konularda hakikaten artık uzmanlaşmış kurumumuz DSİ Genel Müdürlüğü. Yani bunu il özel idaresine değil de Genel Müdürlüğümüzün bu konuda çalışma yapmasında ülkemiz açısından, Konya'mız açısından fayda var. Aslında bir çalışma yapılırsa, bizim birçok beldemizde, köyümüzde gölet yapma imkânı, potansiyeli de var.

Sayın Bakanım, bir de tabii, bunu bir eleştiri algılamayın, ben bunu soru önergesi olarak da gündeme getirdim. Bu konu 28 Ocak 2010 tarihli habere göre Afyon'da 150 tesisin açılışında yaptığınız bir konuşmadan yaptığım alıntılar, Sayın Başbakana sordum, orada diyorsunuz ki, aslında 200'e yakın tesisin daha bittiğini, ancak diğer şehirleri küstürmemek için hepsini birden açmadığınızı, Afyonkarahisar'da 60 gölet, 41 taşkın koruma tesisinin daha yapılacağını, Afyon'da DSİ'nin yol dahi yaptığını, Türkiye'nin en büyük kent ormanının Afyon'da yapılmakta olduğunu, her köye her ilçeye her beldeye bir mesirelik alan yapacağınızı, yeşillendirme, sulama, içme suyu her şeyin tamam olduğunu, ulaştırmada en büyük nasibi Afyon'un aldığını, Afyon'da yol konusunda bir destan yazıldığını söylüyorsunuz. Kıskanmıyorum, yani neticede hakikaten layıktır, komşumuz,

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Mavi Tünel'e...

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Geleceğim oraya da geleceğim Halil Bey. (Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN - Değerli arkadaşlar, konuşmacımız tamamlasın. Türkiye'nin her yerine yapılan yatırımlar, ülkemizedir.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Söyleyeceğim Sayın Bakanım, tabii, Afyon'a niye yapıldı diye değil.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sabır göster ya, ben laf atacağını önceden biliyordum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Ben laf atmıyorum, değiş tokuş yapalım istiyorum.

BAŞKAN - Evet, pazarlık yapıyor ama gerek yok.

Buyurun Sayın Kalaycı siz.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Sayın Bakanım, Sayın Başbakanımıza tabii tamamen sizin alanınız değil, Konya'nın bazı sorunları var, projeleri var, belli başlılarını söyleyebilirim de, yani KOP'un dışında, otoyol projesinde yok, havaalanında yok, ne bileyim bölünmüş yollar gecikmeli gitti. Raylı sistem, lojistik, köy, yani ulaştırmayla ilgili yoğunlukla şeyler var. Şimdi ben şöyle dedim, yani Konya'da destan değil, ağıt yazılmakta. Konya'yı gören yok. Sayın Başbakanımız da Konya'da Konya'nın bakanı benim demişti, yani Konya'ya bakan yok dedim ve birçok ekonomik göstergede de iller arasında çok gerilerde Halil Bey.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 40

BAŞKAN - Nasıl geride ya?

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Maliyeden rakamları alın, hem metrekare bazında hem kişi başına düşen harcamalara bakın Konya kaçınıcı sırada? 54'üncü sırada.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Afyonkarahisar'a baktın mı sen?

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Afyon'a bakmadım, kendi ilime baktım. Şimdi...

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Ben hem Konya'ya hem Afyon'a bakarım.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Sayın Bakanım, Sayın Devlet Bakanımız Cevdet Yılmaz Bey cevap vermiş bana, şimdi verdiği cevapta saydım, 28 adet, içinde baraj, gölet, sulama, taşkın korumanın yapıldığını söylüyor, 2003-2009 döneminde. Toplam 28, yani Afyon için saydıklarımızın çok altında onu belirteyim ki, mesela Ermenek Barajı var, Konya değil, Karaman. Gerçi bizden ayrılmış bir yer ama onları da dâhil ediyorum. Yine rakam olarak, verilen 2002-2009 döneminde, 780 milyon TL ödenek tahsis edilmiş diyor, KOP projesi için. Yani yılda 100 milyon TL civarında bir rakam. Yine bitiş tarihi olarak da, o sevindirici ama 2010'un da sonuna geldik, KOP için 2010 yılında hazırlığı tamamlanacak bir eylem planıyla uygulama hızlandırılacaktır diyor. İnşallah diyorum, daha iki ayımız var, umutla bekleyeceğim, Bakanlar Kurulundan bu plan ne zaman çıkacak. Yani tahsis edilen rakam da 780, yani Sayın Bakanım. Diyeceğim, yani Konya'ya hiçbir şey yapılmadı demedim ama Konya'nın cesameti, yüzölçümü, nüfusu, hangi kriter açısından bakarsanız bakın hak ettiğini alamıyorum, ben sürekli bunu gündeme getiriyorum Sayın Bakanım. KOP projesi ki, sade Konya için değil, siz çok iyi takdir ediyorsunuz, ülkemiz için de çok büyük bir proje, bunun da hızla bitmesi lazım. Nasıl GAP için eylem planı çıkardıysa, KOP için niye çıkarmıyoruz?

Teşekkür ediyorum, bütçemizin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Kalaycı.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Sayın Başkan, bir şey diyeceğim Halil Bey'e.

BAŞKAN - Yalnız böyle bir usulümüz yok.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Konya'yla ilgili. Sayın Bakanım, Konya'nın bir birinciliği var, onu söylemeyi unuttum, o da sizin alanınıza giriyor, 80 bin fotoğrafın yarıştığı Sony Dünya Fotoğraf Ödülleri 2010'da Konya'nın hava kirliliği fotoğrafı birinci geldi. Dünya birincisiyiz hava kirliliğinde.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Benim sorduğum soruya cevap olmadı ama...

BAŞKAN - Hava kirliliğinde değildir, fotoğrafın kalitesindedir muhtemelen.

MUSTAFA KALAYCI (Devamla) – Hava kirliliği, fotoğraf... Ama çok güzel görünüyor, yani resim kalitesi...

BAŞKAN - Buyurun Sayın Badak.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Afyon-Konya savaşlarından bir kurtulabilirsek, bir Antalya'yı konuşalım.

BAŞKAN - Sayın Badak, buyurun.

SADIK BADAĞ (Devamla) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanımız, çok değerli komisyon üyeleri, çok kıymetli bürokratlar, değerli basın mensupları...

BAŞKAN - Sözüneze başlarken ben söyleyeyim, biraz önce kayısıyı daha söylemedim, Sayın Malatya Milletvekilimiz Mevlüt Aslanoğlu tarafındandı, şimdi de Sayın Bakanımız tarafından bir ikramda bulunuluyor. Onun için kendilerine teşekkür ederiz.

SADIK BADAĞ (Devamla) – Evet, Sayın Bakanım, bu ikramlarınıza özellikle ben de şahsım ve komisyonumuz adına da teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, yaptığınız çalışmaları arkadaşlarımız, detaylı şekilde ifade ettiler. Fakat ne kadar detaya girsek de yeterli değil, gerçekten orman yangınlarında alınan yüksek tedbirlerden sulamalarda artışa kadar içme suyu projelerinden özellikle Cahit Bey arkadaşımız detaylı ifade etti. Bu bin gölet projesini son derece önemli buluyoruz. Nispeten küçük suların küçük yerleşim birimlerine can vereceğine, hayat vereceğine inanıyoruz. Geliştirdiğiniz bu projelerden, aldığınız bu tedbirlerden dolayı sizi, bütün kadrolarınızı, Genel Müdürlükleri tebrik ediyoruz, teşekkür ediyoruz.

Ben üç Genel Müdürlüğümüzle ilgili ifade etmek istiyor birkaç konuyu. Çevre Genel Müdürlüğü, Millî Parklar ve Devlet Su İşleri. Öncelikle bu yıl içerisinde ihalesi yapılan Manavgat Naras Barajı için gösterilen gayretlere teşekkür ediyorum. Bir başka teşekkürüm yine Gazipaşa İlçemizde Gökçeler Barajının ihale teklif toplamaya çıkıldı, buna teşekkür ediyorum. Bunlar bizim bölgemizin 30-40 yıllık projeleriydi, bunu tamamlamak sizlere, bizim dönemimize başlatmak ve tamamlamak kısmet oluyor, bu bakımdan önemli olarak görmekteyim. Yöremiz, çiftçilerimiz size, hem Manavgat hem Gazipaşa çiftçileri müteşekkirdir. Bizim ilimizin yaş meyve sebze üretimi çok daha nitelikli vaziyette, 2002 yılında yaklaşık 40 milyon dolar olan yaş sebze-meyve ihracatı bugün itibarıyla 700 milyon doları geçmiş vaziyette. 1 milyar doları gözüne kestiriyor bizim çiftçimiz. Tabii, bu üretimin arkasında Tarım Bakanlığı kadar Çevre ve Orman Bakanlığı ve Devlet Su İşlerinin geliştirdiği projeler de var. Bu bakımdan ifade etmek istiyorum. Birkaç projeye de desteğinizi beklediğimi burada ifade etmek isterim. Size intikal etti bölgemizden, 2011 dönemi için. Sulama projeleri Antalya Aksu Taşkın Koruma ve Küçük Aksu Barajı için. Bizim bu bölgemiz Aksu-Serik Havzası taşkına açık bir bölge, 7-8 Şubat 2010 tarihlerinde ciddi bir taşkın meydana geldi, sel afeti meydana geldi. Daha sonra hızla yapılan müdahalelerle bu taşkın izleri kısa zamanda silindi, bu sebeple de Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne teşekkür ediyorum. Yurdun başka yerlerinden araç ve ekipmanları bu bölgeye toplamak suretiyle çiftçimizin problemini kısa sürede hallettiler fakat kalıcı çözüm bu projedir, bu size intikal etmiş bulunuyor malum, takibinizde. Biz bu yıl içerisinde bu 300 milyon liralık projenin sisteme girmesini arzu ediyoruz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 41

Yine, Korkuteli bölgesinde bir sulama, rehabilitasyon projesi, size intikal etmiş bulunuyor bu yıl bölgeden. Bu da, Korkuteli bölgesinde nitelikli, son derece nitelikli meyve üretimi başladı, çiftçimizi destekleyecek, cesaretlendirecek bir proje.

İçme suyu projelerinde sizden destek bekliyoruz. Birisi Alanya Dim Barajı'ndan elde edilecek. Alanya hem yerleşik nüfusa hem turizm tesislerine... Bu nispeten küçük bir proje, 25 milyon mertebesinde.

Yine, Serik çevresinde, Serik Belediyesiyle beraber on dört belediye yerleşim alanına dağıtılacak, Beşkonak kaynağından temin edilecek su için sizin sağladığınız desteğe teşekkür ediyorum.

Uzun zamandır konuşulmakta olan, Antalya kent merkezine Karacaören Barajı'ndan su getirme projesi var. Bu projenin de birinci kısım isale hattı size intikal etmiş bulunuyor. Bu da şehrimizin kent merkezi açısından özellikle önem arz ediyor.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; Millî Parklar çok çeşitli alanlarda, çok ciddi çalışmalar yapmakta, yapmaya devam ediyor. Biz Millî Parklar Genel Müdürlüğüyle yaklaşık bir yıldır, Manavgat-Alanya yöresinde Türkiye'de olmayan bir projeyi geliştirmeye çalışıyoruz. Bir temalı park kapsamında bir doğa parkı, vahşi hayvanların bulunabileceği, içerisinde yaban hayatının bir temalı parkı olarak, sınırlı bir alanda, 1.500-2.000 dekarlık bir alanda ziyarete açılabilmesi için alan geliştirmek arzu ediyoruz. Yöremizdeki özellikle Manavgat ilçemiz yöneticileriyle beraber bu projeye sahip çıktı, sabırsızlıkla bekliyor. Projenin Manavgat-Alanya aksında olmasının önemli sebeplerinden birisi, en soğuk günlerde, kış aylarında, eksi dereceye düşmemesi gerekiyor vahşi hayvanların hayatını devam ettirebilmesi için. Bu da turizm bölgesi olarak Manavgat-Antalya arasına denk geliyor. Manavgat bölgesinde Millî Parklar Genel Müdürlüğü buna uygun yerler buldu fakat mevzuatta, vahşi hayvanların ülkemizde bu gibi alanlarda yerleşmesi, beslenmesi, korunması ve ziyarete açılmasıyla ilgili eksiklik olduğunu ifade etti bürokrat arkadaşlar. Bu konuda bir mevzuat çalışması başlatıldı, bu çalışmanın hızlanmasını talep ediyoruz. Doğrusu, Millî Parklar kadrosunun o deneyimli, tecrübeli kadrosuna yakışır bir hız beklediğimizi ifade etmek istiyorum. Bu proje Türkiye'de, belki Orta Doğu'da tek olacak, rakibi olmayacak ve bölgedeki turizm potansiyelini artıracak.

Çevre Genel Müdürlüğüyle ilgili, doğrudan Çevre Genel Müdürlüğünü değil ama özellikle Enerji Bakanlığını ilgilendirmekle beraber birkaç bakanlığı, birkaç genel müdürlüğü ilgilendiren bir problemimiz var, taş ocakları problemi. Taş ocakları konusunda özellikle 2007, 2008 yıllarında bizim bölgemizden çok yoğun şikâyetler aldık. Bu şikâyetler üzerine Maden Kanunu değiştirildi. Yeni kanunla, yerleşim yerlerine bir taş ocağının açılabilmesi için, maden ocağının açılabilmesi için 60 metre olan uzaklık 500 metreye çıkarıldı. Ayrıca, agrega dediğimiz inşaat malzemesini üreten bu taş ocaklarıyla diğer madenler ayrıldı, ruhsatlandırılması da ayrıldı fakat bunlar yeni verilecek ruhsatları ilgilendiriyor. Eskiden verilmiş olan ruhsat alanlarının rehabilite edilmesini talep ediyoruz. Verilmiş olan ruhsatlar bazı yerleşim bölgelerinde büyük rahatsızlıklar yaratıyor, özellikle köylerde.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – O Maden İşleri Genel Müdürlüğünü ilgilendiriyor Sayın Badak.

SADIK BADAĞ (Devamla) – Doğru fakat bürokrat arkadaşlar grup çalışmalarına katılıyorlar, o bakımdan bunu ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin her yerinde yok bu problemler. Antalya gibi, Muğla, Aydın, İstanbul gibi lokal yerlerde var, özellikle turizm bölgelerinde var. Bizim çok rahatsız olduğumuz beş altı tane nokta var, bir tanesi Karaöz mesela, Serik Karaöz mıntıkası. Bu konuda Çevre Genel Müdürlüğümüzden de yeni verilecek ruhsatlarda sadece taş ocağı alanının yerleşim yerinden uzak olması yeterli olmuyor, bir de buradan çıkarılan malzemenin ayrı bir yoldan hedefine ulaşması önem arz ediyor. Otuz, kırk, elli ton yüklemiş olan taşıtlar yirmi dört saat boyunca küçük bir köy yerleşim yerinden geçiyor, bir gün, üç gün, otuz gün fakat köylü isyan ediyor bir müddet sonra haklı olarak. Bu kamyonların gürültüsü, yolları bozuyor, köyün içini bozuyor. Bu bakımdan, yeni verilecek ruhsatlarda da bunların yollarının değiştirilmesi hususuna dikkat edilmesi gerektiğini işaret etmek istiyorum.

Ayrıca, bu taş ocaklarının bizim gibi turizm alanlarında belki ayrı ayrı yerlerde değil de uzmanların önerdiği şekilde taş ocağı organize sanayi bölgelerinde toplanması verimliliklerini de artıracaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SADIK BADAĞ (Devamla) – Kamunun bu yönde bir politika geliştirmesinin önemine işaret etmek istiyorum.

Bu vesileyle, Bakanlığımızın 2011 bütçesinin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Badak.

Sayın Yüksel, buyurun.

MEHMET YÜKSEL (Denizli) – Sayın Bakanım, değerli bürokratlarımız, çok değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarımız, çok değerli basınımız, Değerli Başkan; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Benim de Denizli ilimizle ilgili kısa notlarım var, onları uzatmadan aktarmak istiyorum.

Öncelikle, geçtiğimiz ay içerisinde Sayın Başbakanımızın Aydın Çine'de yaptığı toplu açılışla birlikte Denizli'mizde o gün bir bayram havası esti ve Çine'de yüz kırk bir yıllık bir hasret gerçekleşti, Çine Barajı açıldı. Bununla beraber, bizim Denizli'mizde Yenidere Barajı'yla sulama kanalının açılışını da yapmış olduk. Ben, bu konuda başta çok değerli Çevre ve Orman Bakanımıza ve bürokratlarına huzurlarınızda teşekkür ediyorum. Tabii bu Yenidere Barajı şu anda duvar inşaatı bittiği için su tutmaya başladı ancak Tavas ovası için önemi büyük olan bu Yenidere Barajı'nın sulama projesi yapılarak inşaat ihalesinin de bir an önce yapılmasını beklemekteyiz.

1986 yılında yapılan, Gölhisar Acıpayam Yapraklı Barajı'nda da çok az istimlak problemi kalmıştır, eğer bu istimlak işlemi de tamamlanırsa baraj daha çok su tutabilecek ve Acıpayam ovasında da 5 bin hektara yakın alan sulamaya kavuşacaktır.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Vatandaşlarla problem var.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 42

MEHMET YÜKSEL (Devamla) – Vatandaşla bir problem var Sayın Bakanım, evet doğru söylüyorsunuz, inşallah onu çözebilirsek hep beraber.

Yine, Acipayam Yazır Barajı Uluyayla'da, projesi hazır. Eğer yatırım programına konulup inşaat ihalesinin yapılması sonucu, Acipayam'daki bir ovadaki yerleşim birimlerinin, takriben 20 bine yakın nüfusu cazibeyle hem içme suyunu hem sulama suyunu kavuşacak, ayrıca da enerji yani elektrik elde edimi sağlanacak Sayın Bakanım.

Bunun yanında, Cindere Barajı'yla ilgili, biliyorsunuz bir Pamukkale ovasının sulama meselesi var cazibeyle. İkinci defa ihale yapıldı ama şu anda inşaata firma henüz başlamamış. Bu, 10 bin hektar alanın cazibeyle sulanması meselesi var çünkü bu Pamukkale ovasındaki pek çok, bilhassa Pamukkale Sulama Birliğiyle ilgili hemen hemen takriben bu birliğin 33 trilyona yakın borcu var, elektrik borcu var, dolayısıyla burası o geniş ovayı sulama noktasında, cazibeyle sulanması noktasında bu kanal inşaatının, Cindere'den gelecek kanal inşaatının çok önemi var, bizim hayati önemi var ve bütün buradaki hemşehrilerimiz, bu ovadaki insanlarımız bu inşaatın bir an önce bitmesini bekliyor.

Dördüncü olarak da Akbaş Barajı konusunda biz yine size minnettarız Sayın Bakanım. Bu konuda ciddi bir çalışma var. 2011 yılında da ümit ediyordum ciddi bir ödenek ayrılarak Denizli'nin belki elli, belki yüz yıllık içme suyu ihtiyacı karşılanacak bu Akbaş Barajından. Bir yeni gelişme de sizinle de birkaç defa oda başkanı arkadaşlarımızla da görüştük, bu ilan edilmiş turizm bölgelerinin sulama suyunu ihtiyacı vardı, soğuk suya ihtiyacı vardı. Turizm tesisleri ve 5 bin dekarlık ve daha yukarı alanlarının sulanabilmesi için de Gökpınar göletimizden binlik borularla bu bölgelere, turizm tesis alanlarına ve sera alanlarına bu binlik borularla eğer suyu taşıyabilirsek buraları ihya etmiş olacağız. Bunun yanında Baklan Boğaziçi Sulama Göleti Projesi hazır, sadece inşaat ihalesi yapılacak. Bu Baklan'ımız için de önemli Sayın Bakanım.

Bunun yanında çevreyle de çok yakından ilgilenen. bu arada bizim Denizli İl Özel İdaresi bayağı iddialı konuşuyor, bir not göndermişler: Denizli ili kırsalında 360 köyün 128'inde kanalizasyon şebekesi bulunmaktadır, 17 köyümüzde paket arıtma yani biyolojik, 4 köyümüzde de doğal arıtma tesisi, 86 köyümüzde ise sadece foseptik bulunmaktadır. Bunun önemi şu: Bu köylerimizin büyük çoğunluğu, yani bu Menderes ve Dalaman havzasındaki köylerimizin büyük çoğunluğu atıklarını Büyük Menderes havzası ve Dalaman havzasına bırakmaktadır. "Bu durum önümüzdeki günlerde ciddi çevre sorunlarına yol açabilecektir." diyorlar. Bu nedenle, kanalizasyon şebekesi tamamlanan köylerimize acilen arıtma tesisi gerekmektedir. Yerel bütçe imkânlarıyla bu tesislerin tamamlanması uzun süre alacaktır. Dolayısıyla, köylerimize yapılacak yaklaşık elliye yakın paket arıtmaya ihtiyaç bulunmaktadır. Köylerimizdeki diğer en büyük sorun katı atıkların toplanmasıdır. Şu ana kadar bu katı atıklar arazilere başı boş olarak bırakılmaktadır. İlçe bazında çöp toplama temin edildiğinde kaymakamlıklarımızca katı atıkların toplanması organize edilebilecektir. Bu nedenle onlar sayı vermişler ama tabii, bu az olur, çok olur, "14 adet traktör çekicili, 7 artı 1 metreküplü hidrolik sıkıştırıcı çöp toplama araçlarına ihtiyaç bulunmaktadır ve bu cihazlar ve araçlar temin edildiğinde çevrecilik anlamında ilimiz, ülkemiz için örnek teşkil edecek bir faaliyet içinde olacaktır." diyorlar.

Ben şimdiden teşekkür ediyorum, bu bütçenin ülkemize hayırlar getirmesini diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Yüksel, teşekkür ediyoruz biz de.

Sayın Kaptan, buyurun.

OSMAN KAPTAN (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım, değerli bürokratlar, değerli basın; hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Bakan, sabahki sunuşunuzu dikkatle izledim. O sunuşunuza hakikaten hayran olmamak elde değil. İnsan diyor ki: "Bundan iyisi Şam'da kayısı." Hani öyle bir söz vardır ya Anadolu'da. "Ya, bu Bakan hakikaten her şeyi yapmış hatta..."

SEDAT KIZILCIKLI (Bursa) – Demek ki alkışı hak etmiş Sayın Bakan.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – O alkış işi yanlış arkadaşlar.

Bizim zamanımızı kaçırıyor Başkanım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Sayın Kaptan, siz konuşmanızı tamamlayın lütfen.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – Germe ortalığı ya, sakın sakın gidiyoruz.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sayın Bakan, bu sadece sizinle ilgili değil ama arkadaşlar hangi bakanlık bütçesini görüşürken o bütün şube müdür muavinine kadar geliyor gibi geliyor bana. Yani o kadar oluyor ki herkes geliyor. Arkadaşlar, bu işin genel müdür muavinleri düzeyinde veyahut daire başkanları düzeyinde bir son vermek, şey yapmak lazım ve ilgili dairelerinde bekleyenler Sayın Bakana bir soru varsa o soruyu da oradan alırlar, cevabını buraya getirirler.

Başkan, böyle sallıyorsun başını da bunlara böyle demen lazım.

BAŞKAN – Hayır, öyle yapıyoruz zaten.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Yani burada yoksa alkışlamak açısından gelinirse ben "Bu kadar personel niye geliyor acaba?" diyordum, demek ki alkışlanmak için geliyor yani.

Neyse Sayın Bakanım, uzatmayalım, bu işte yani akşam da biraz sizi rahatlatayım, böyle konuşarak. Hakikaten Anadolu'da "Bundan iyisi Şam'da kayısı." derler. Çok güzel, her şey yerinde falan. Acaba, bir düşündüm ben, bu HES'ler konusunda deniyordu ki: "Türkiye'deki enerji ihtiyacının ancak yüzde 5'ini karşılıyor bunlar." Sayın Bakan sabah bir hesap yaptı yüzde 90'ını karşılıyor, değil mi?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Tamamı yapılmıca.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – 180 garanti.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yapılsa, 200...

OSMAN KAPTAN (Devamla) – "186 milyar kilovat." dediniz, Türkiye'nin ihtiyacı 226 milyar kilovat. Yani "Neredeyse yüzde 90'ını karşılıyor." dediniz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 43

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Hesap ortada.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Yani şimdiye kadar bu gelen bakanlar nereye gitmişler, bu bakanlar bu işleri hiç hesaplamamışlar mı? Bunların hesabı, kitabı zayıf mıymış Sayın Bakan? Ben de onu hakikaten merak ediyorum.

Sayın Bakan, dediniz ki konuşmanızda: “Bakanlığımız dünyada çağı yakaladı, hatta aştı da.” Aynen tutanaklarda...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Teknolojide.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Evet, öyle dediniz. Ben de bunun üzerine bir baktım, “Bu işler hakikaten böyle mi, ne oluyor?” diye. Sayın Bakan, bu Avrupa Komisyonu tarafından hazırlanan 2009 Yılı Türkiye İlerleme Raporu’nda, 27’nci fasılda şöyle diyor çevreyle ilgili: “Hava kalitesi konusunda sınırlı ilerleme kaydedilmiş.” doğru.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sınırlı...

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Az mı Sayın Bakan, gülüyorsunuz yahu!

İki, daha sonu var bunun.

Üç, diyor ki: “Atık yönetimi konusunda sınırlı ilerleme kaydedilmiştir.”

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sağ olsunlar.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Şimdi gelelim bakalım “...ancak su kalitesi konusunda ilerleme kaydedilmemiştir. İki, doğa koruma konusunda ilerleme kaydedilmemiştir. Üç, genetiği değiştirilmiş organizmalar yani GDO konusunda ilerleme kaydedilmemiştir.” diyor.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Bunlar münafık.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Bunlar ama çevre faslında... Bunlar münafık mı değil mi ben bilmiyorum Sayın Bakan, olay bu, takdirlerinize. Yani bu türlü raporlar da var, siz “Her şeyi çok iyi yapıyoruz.” diyorsunuz da.

Sayın Bakan, biz bu HES’lere karşı değiliz ancak HES konusunda yer seçimine karşıyız. Yani bunu harbi olarak söylememiz lazım. Ben bir Antalya Milletvekili olarak...

EYÜP AYAR (Kocaeli) – Ovada yapılacak, su olmayan yerde yapılacak.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen...

Siz devam edin Sayın Kaptan.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sayın Bakan, sen böyle bir partide Bakan olduktan sonra her şeyi yaparsınız, edersiniz. Yani konuşmaya da gerek yok “şunu yaparız, bunu yaparız.”

BAŞKAN – Dinliyoruz arkadaşlar, lütfen...

Sayın Kaptan, siz devam edin.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Arkadaşlar, işte Sadık Bey arkadaşımız orada, Antalya’nın dağı, taşı HES’i bırakalım, bir nehir üzerinde sekiz tane HES var. Bütün köylüler ayakta. Sadık Bey veyahut diğer arkadaşlar da, milletvekilleri iktidardan gelirlerse diyorlar ki: “Halkta bir tepki varsa biz bir durumu inceleriz, bir daha bakarız.” İşte durumun incelenmesi için burada bir fırsat var, biz konuşuyoruz. Taş ocakları, mermer ocakları, Antalya’daki mermer ocakları sayısı 3.800’ü buldu yani Antalya, köstebek yuvasına çevrildi. Bir de diyoruz ki: “Antalya, dünyaya açılan pencereyiz, dünyanın turizm merkezi.” Yani bunlar yapılsın ama doğa bozulmadan, o güzellikler bozulmadan yapılsın.

SADIK BADAĞ (Antalya) – Osman Bey, az önce bunları konuştuk hep.

BAŞKAN – Siz yokken hep anlattı.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Öyle mi?

BAŞKAN – Evet.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Ben yeni geldim, bir de ben konuşayım. Siz iktidar olarak konuşmuşsunuz teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bu “HES’ler konusunda yer seçimine karşıyız.” dedik ya Sayın Başbakan diyor ki: “Artık su akar, Türk bakar sözü olmamalı.”

İSMAİL ÖZGÜN (Balıkesir) – Doğru söylüyor.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Diyor ki: “Artık su akar, Türk bakar sözü olmamalı.” Yani suya bakıyor... Bir de haksızlık ediyorlar Başbakana “Başbakan Türk mürk demiyor.” diyorlar aslında burada diyor.

EMİN HALUK AYHAN (Denizli) – O başkalarının sözü.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Su akar, hükümet satar?

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Öyle mi?

Sayın arkadaşlar, burada deniyor ki: Peki, akan suya bakmayan... Yani dünya bakmıyor mu bu suya, akan suya? Bakıyor. Onlar nasıl bakıyor diye ben baktım sabah Sayın Bakanın konuşmasından sonra. Dünyada bu konuda, hidroelektrik santrallerinin yani HES’lerin temiz, zararsız bir enerji kaynağı olduğu teorisinin yıllar önce çürütüldüğü konusunda da bilgiler var Sayın Bakan.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Onlar yaptıktan sonra çürütüyorlar.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – 1998 yılında Dünya Baraj Komisyonu, HES Komisyonu diye bir komisyon kuruluyor -onları biliyorsunuzdur siz- yetmiş dokuz ülke ve bin HES ve baraj üzerinde bir araştırma yapılmış.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Onu gazcılar yaptırdı, doğal gazcılar.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Bu araştırmada, yerlerinden, evlerinden, barklarından uzaklaşan 80 milyona yakın insanı yerinden ettiği, bu insanların eski yaşam standartlarına hiç kavuşamadığı, ekosisteme, türlere verilen zararların geri dönüşü olmadığı bu raporlarda belirlenmiştir. .

MUZAFFER BAŞTOPÇU (Kocaeli) – Yani yapmayalım.

BAŞKAN – Öyle bir şey demedi arkadaşlar, lütfen...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 44

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Bu raporun ardından dünyada HES'ler için yeni prensipler de belirlenmiş "Ekvator Prensipleri" diyorlar bunlara. Orada on tane madde sayıyor "HES yap da bunlara da uy." diyor. Yani ne oluyor? Mesela Dünya Bankası da buna destek vermiş, o projeye. Onlar belirlenirken yenilenebilir enerji de o çevre insanlarıyla da bütünleyecek bir şekilde onlarla görüşülüyor, onların da destekleri alınarak onlarla beraber sosyal yönü ağırlıklı projeler üretiliyor. Bankalar kredi verirken de bu türlü şeyden geçmiş yani bu Ekvator kriterlerine uyuyor mu diye yabancı ülkelerde ona bakılıyor. Bizim bankalar da ÇED'e bakılıyor yani ÇED raporu varsa "Tamam, bu iş iyi." deniyor. Ama şimdi Sayın Bakan, benim merak ettiğim bir olay, bu İkizdere'deki olay yani İkizdere'de bir yargı kararı çıkıyor, olaylar şey yapıldıktan sonra ortaya çıkıyor yani mahkeme kararı... Şimdi, orada ne oluyor? Bu raporlar daha önceden yani Trabzon Koruma Kurulu eskiden oralara hiç bakmamış mı, eskiden rapor vermemiş mi? Yani, İkizdere'de bunlar yapılırken Koruma Kurulundan karar alınmıyor mu?

Bunların dışında, ben şunu sormak istiyorum: Antalya'da, bizzat yaşadığımız bölgemizde, özellikle Antalya Finike'deki Akçay üzerine yapılacak bir baraj var. Evet, o baraj yapılmalıdır. Finike'deki portakal ovası, 20 bin dönüm portakal bahçesi sulanmalıdır, doğrudur ama o barajdan iki tane de HES yapılacak. Şimdi, bu HES'in birisi elbette ki barajda yapılacak ama birisi de sekiz, on kilometre daha ileride bir yere yapılıyor. İleriye yapılması anında orada bir Gökbük köyü var, bu köy ve köylüler çok rahatsız bu konuda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Yetkililer getiriliyor, çağırılıyor, o yetkililerin verdiği bilgi yetersiz mi oluyor veyahut anlatılamıyor mu? Yani onlar diyor ki -ben de ilk defa sizden duydum şimdi- köylü diyor ki "Benim bu dere artık kurur, burası sivrisinek yuvası olur, burada hiçbir şey olmaz, onun için bu yüzde 10 can suyu bizim köye de kadar gelmez bile, geçirgen toprak zaten derelerde kaybolur." Bu Gökbük köyünü örnek verdim ben. Sabah sunuşunuzda siz şöyle bir şey dediniz: "O köye su gelmezse, o dereye su gelmezse HES çalışmayacak, oraya su verilecek." Öyle mi Sayın Bakan? Eğer öyleyse millet bunu bilmiyor ki. O zaman....

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sözleşmelerde o şekilde zaten.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sizin görevileriniz bu sözleşmeyi götürseler ya oraya. Muhtarlara da imzalatırsalar ya, baksalar "Kardeşim buraya su gelmezse böyle olacak. HES çalışmayacak, sizin köyünüze su gelecek, buradaki kurdur da kuşu da susuz kalmayacak, eski durumda bir değişiklik olmayacak." dense daha iyi olur Sayın Bakanım.

Kumluca'da Alakır çayı var efendim. Alakır çayının üzerinde sekiz tane HES yapılıyor. Bu Alakır çayının üzerindeki sekiz tane HES konusunda bütün köylüler ayakta. Ne olacağı bilinmiyor, ne yapılacağı bilinmiyor. Bu konuda yani bırakalım biz bu Ekvator prensiplerini, en azından oradaki insanlara bir bilgi verilsin. Buradaki değerli personeliniz size alkış tutacağına, o halka anlatsınlar. Eğer bunlara inanmıyorsanız ben sizi Gökbük köyüne götürüyüm, Kumluca Alakır çayının oradaki köylülere götürüyüm, Sadık Bey arkadaşımız da gelsin.

SADIK BADAK (Antalya) – Osman Bey, ben gittim oraya. Sizin CHP Kumluca ilçe teşkilatı az önce sizin söylediğinizi anlatıyordu.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Ne diyordu?

SADIK BADAK (Antalya) – Diyordu ki bu su gidecek, sizin hiç suyunuz olmayacak, tamamen suyunuz kesilecek diyordu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlar mısınız.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sayın Bakanım, bu sabahki söylediğiniz yani HES çalışmayacak su olmazsa konusu çok önemli, bunun aktarılması lazım, halka anlatılması lazım.

Tekrar soru sormamak için kısa kısa bir iki de şey söyleyeyim.

Finike Kapıçayı Barajı ne zaman yapılacak? Kapıçayı Barajı deniyor Akçay üzerindeki, Finike'deki.

İki, köylülerin tedirginliğinin gitmesi açısından gerekli bilgiler verilmesi gerekir yani sizin anlattıklarınızla oradaki bilinenler farklı.

Kaş Kasaba Kemer Barajı, Gazipaşa Gökçeler Barajı... Sadık Bey söylemiştir herhâlde.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Az önce barajlara karşı çıkıyordunuz, şimdi baraj istiyorsunuz. Ben anlamadım.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Sayın Bakanım, siz de anlamıyorsunuz bunu herhâlde ya. Biz baraja karşı değiliz. HES'lerde de yer seçimine karşıyız.

SADIK BADAK (Antalya) – Osman Bey, Alakır'a beraber gidip konuşalım.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – Konuşalım.

Efendim, diğer barajları da ne zaman bitireceksiniz? Bunlar da Manavgat'ta Naras Barajı var, diğerleri de yani uzatmayayım, Gazipaşa Gökçeler...

Ben konuşmamın içinde baraja kıyıyoruz diye bir şey söylemedim.

BAŞKAN – Evet doğru, tutanaklarda da var.

OSMAN DEMİR (Tokat) – HES'i dediniz.

OSMAN KAPTAN (Devamla) – HES'te de yer seçimine karşıyız dedim. Yani o köylü anlamalı, bilmeli arkadaşlar. Çevre halkının görüşü alınmalı diyoruz.

ÇED raporları, doğa koruma kurulları, İkizdere gibi olmaması için özellikle Antalya'da verilen bu ruhsatlara, durumlara bütün bir bakılmalı. Yani Manavgat çayındaki, Aksu'daki, diğer taraflarda, bir süre sonra doğa bozulduktan sonra, HES'ler yapıldıktan sonra mahkeme kararı çıkarsa bu sorun olur.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 45

Sayın Bakanım, son sözü söylüyorum. Aslında bunu hiç söylemek istemezdim ama "Barajlara karşı çıkıyorsunuz." dediniz. Bir zamanlar biz Karadeniz'deki otoyolda yapılan yolsuzluğa karşıydık, o zamanki iktidarlar dediler ki "Ya bu Cumhuriyet Halk Partisi Karadeniz otoyoluna karşı." "Biz Karadeniz otoyoluna karşı değiliz, otoyolda yapılan yolsuzluğa karşıydık." dedik. Neyse, şimdi, burada baraja karşı değiliz. Dünyanın hiçbir yerinde bir milletvekili de baraja karşı olmamalı bana göre. Ama HES konusunda dünyada böyle gelişmeler var mı? Nedir bu Amerika'daki durumlar? Bakın, iki tane yazı ben size öneririm, bir tanesi bugün çıktı daha "Su akar, dünya ne yapar?" Mehveş Evin. Bu geçenlerde de yazıldı yine bu şeyler konusunda bu türlü şeyler var. Sayın Bakanım, bu geleceğimiz, siz bunu sabah konuşmada söylediniz, geleceğimize sahip çıkmak, suyuna da havasına da ormanına da çevreye de sahip çıkmak Anayasa'ya göre sizin göreviniz bir defa yani bakan olarak bundan sorumlusunuz. Ama Türkiye'deki uygulama sanki bakılıyor ki arkadaşlar, Anadolu'ya gittiğimiz zaman Sayın Bakan, bu önlem alınmazsa diye... Bir zamanlar bakanlarımız espiyle de olsun "Babalar gibi satarım." dedi birisi. Birisi çıktı, okulları bir satsak olayı vardı o zaman. Bugün sayın arkadaşım da Mehmet Bey arkadaşım, hemşehrîm dedi ki cami satılıyormuş şeyde dedi, anlattı. Şimdi, Sayın Bakan, bunun sonunda nereye götürürler biliyor musun, derler ki eğer gerekli tedbiri almazsanız, sizin sabah anlattıklarınız bir tarafa, derler ki "Okul satan bakan gördük, sit satan bakan gördük, KİT satan bakan gördük ama su satan bakan, hava satan bakan da gördük." derler. Bunun denmemesi için tedbirin alınması lazım. Bu havayı nereden çıkardın derlerse, su zaten, HES'ler filan satılıyor da, hava da... Sizin sabahki konuşma kitabınızda şöyle bir şey var "Herkes soluduğu havayı bilecektir." Çok güzel bir laf ama bir zaman sonra da "Herkes soluduğu havanın bedelini ödeyecektir." denirse o zaman hava parayla satılmış olur.

Teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Biz teşekkür ederiz.

Sayın Ergezen, buyurun.

ZEKİ ERGEZEN (Bitlis) – Sayın Başkan, sayın milletvekili arkadaşlarımız, Sayın Bakanım, çok kıymetli bürokratlar; sözlerime başlarken hepinize saygılarımı sunarım.

Şimdi, Bakanlığınız hizmetlerinde önemli mesafelerin alındığını görüyoruz Sayın Bakanım. Mesela, bunlardan, meteoroloji, hava tahminleriyle ilgili isabetli tahminleri çiftçimiz ve diğer kesimlerin önemli takip ettiğini ve Genel Müdürlüğün hizmetlerini takdir ettiğini görüyoruz. Biz de aynı şekilde tek tek tebrik ediyoruz, takdir ediyoruz.

Diğer taraftan, ağaçlandırmada sabahleyin vermiş olduğunuz bilgilerde dünya üçüncüleri arasına girmiş olmamız; sulamada, göreve AK PARTİ olarak iktidara geldiğimizde, 8,5 milyon birinci sınıf tarım arazilerinin ancak yüzde 46'sı sulanabiliyordu, bugün 64'lere ulaşmış olması; katı atık tesislerinde 1.130 gibi bir rakamı ifade ettiniz, bunların çok önemli olduğunu; dolayısıyla başarılarınızın devamını diliyoruz. Sizi ve bürokratlarınızı, genel müdürlerinizi, müsteşarınızı tebrik ediyoruz, takdir ediyoruz. Daha iyisini, daha güzelini de bekliyoruz.

Şimdi, ben, tabii, öyle hazırlıklı bir konuşma yapmayacağım. Aklıma gelen bir iki konuyu dile getirmek için söz aldım. Okullara çevre dersi koyma imkânımız var mı? Bir çevre lafı var okullarda da, çevre kolları falan var ama, görebildiğim kadarıyla çevreyi en çok kirlüten bizim insanımız. Eskiden annelerimizin mutfaktaki atıkları küllüklerle yere konulurdu, evdeki yemek atıkları da hayvanlara verilir, çevre kirlenmezdi. Gerçekten şimdi çevreyi biz çok kirlitiyoruz. İsrattan dolayı kirlitiyoruz, kültürlülüğümüzden dolayı kirlitiyoruz. Her tarafta naylon torbalar uçuşuyor. Acaba bu katı atıkları, yani foseptiğin dışındaki katı atıkları tarım arazisine yönlendirme konusunda halkımızı yönlendirebilir miyiz? Ben şahsen bunu kendim uyguladığım için tarım alanlarında verimin arttığını görüyorum. Yenilen elmayı, yemeğin arttığını ve diğer atıkların tamamını tarım arazilerine yönlendirmek örnek olsun diye kendi ilçemde bunu uyguluyorum, verimin de arttığını görüyorum. Biz bu konuda uzaklaştık. Avrupa'nın ürettiği gübreleri alıyoruz yok pahasına ama kendi atıklarımızın ondan çok daha verimli olduğunu gördüğümüz hâlde bir kültür erozyonu var burada veyahut da kompleksli bir toplum olmamızdan kaynaklanan bir şey var. Neredeyse hayvan gübresini de kullanmıyoruz. Bu konuda çalışmalar yapılması gerektiğine inanıyorum.

Ayrıca, bu ağaçlandırmada tebrik ediyoruz, gerçekten ağaçlandırmalar yapıldı, benim bütçemde de yaptınız. Çok mutluyuz. Ben ağaçlandırmanın bir iki önemli eksiğini görüyorum yani tenkit açısından değil faydalı olurum diye söylüyorum. Ağaçlandırmada yöresel dikimlere dikkat etmek lazım yani bir konuyu zatîalınıza söylediğimizde Sayın Genel Müdürümüze de söylemiştik. Makineyle yapılan ağaçlandırmada toprak çok derinde olduğu için -halk tabiriyle "hanav"- rutubet çok derine gidiyor. Ağaçlarımız bu kadar. Kökler o rutubete ulaşmadığı için kuruma oranı çok fazla. Ama bizim bu size ulaştırdığımız bilgiden sonra yine bir ağaçlandırma yaptınız. O ağaçlandırmayı ben gittim, bu sene gördüm. Orada kuruma oranı çok az. Dolayısıyla ben yöresel kelimeyi bunun için kullanıyorum. Ağaçlandırmaya giden arkadaşlarımız, bu işi bilen arkadaşlarımız o bölgenin çiftçileriyle, araziye bilen insanlarla, arazi yapısını kavrayan insanlarla, bir. İkincisi, o arazideki eski bitki yapısını, bitki örtüsünü bilmeleri lazım. Yani taklitçi ağaçlandırmadan, gerçek ağaçlandırmaya... Yani biz bir çam tutturmuşuz, her yere çam ekıyoruz ama öyle ağaçlarımız var ki o ağacı ektiğimiz zaman ağaç kendisi zaten üreyip gidiyor ve toprağı koruyor. O bakımdan, ben taklitçi ağaççılıktan ziyade gerçek, yani o yörenin yapısına uygun ağaçlandırmaya önem verilmesi gerektiğine inanıyorum.

Bir başka konu: Gerçekten birçok sahada ilerlediğimiz gibi ağaçlandırmada da iyi mesafeler alındığını görüyoruz. Ağaçları korumak da önemli. Şimdi, bu ağaçları korumak için müteahhitlere -tahminin- sözleşmeye hüküm konuluyor. Müteahhitler de sigorta yatırımlar. İşte, zaman zaman teknik elemanların maaşını da ödemiyorlar. Ağaçları biz koruyamıyoruz. Vatandaş da hayvanlarını bu gibi yerlere bırakınca zayıf çok fazla oluyor. O bakımdan, buna tedbir almak lazım. Acaba sosyal yardımlaşmayı devreye sokabilir miyiz? diye aklıma geliyor.

Ağaçlandırmada bir başka önemli konuyu ben geçmiş Hükümetler döneminde de muhalefette de söylemişim, şimdi de seslendiriyorum: En büyük kaynak insan kaynağıdır. En büyük enerji insan enerjisidir. Biz askeri devreye sokabilir miyiz ağaçlandırmada? İlkbaharda bir ay, sonbaharda bir ay Türk Silahlı Kuvvetleri eğitimini ağaçlandırmada

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 46

yapsa, kanun çıkartsak. Askerler bu işi çok iyi biliyor. Ben takip ettiğim için söylüyorum. Kendi yaptıkları ağaçlandırmaları da çok iyi koruyorlar. Bu asker bizim askerimiz, bu enerji bizim enerjimiz. Savaşımız yok Allah'a şükür, harp yok, bir şey yok. Çok ciddi bir insan gücümüz var. İşte, Manş Denizi'ni insanlar gücüyle deldiler, bu tarafa geçtiler bir karın tokluğuna. Şimdi, Hükümetimizin gücü belli, bütçeler belli. İstanbul'dan uçağa biniyorsunuz, Hakkâri'ye kadar her tarafın kıraç olduğunu görüyorsunuz. Evet, çok hızlı bir ağaçlandırmanız var, doğru ama geçmiş yılların çok büyük ihmalkârlıkları var. O bakımdan, askerin devreye sokulmasında yarar var diye düşünüyorum. Bir kanun çıkarılır, bu kanunla askere görev verilir. Hem ağaçların korunmasını, sulamasını, bakımını sağlamış olur. Hatta bu kanun çıkmadan önce ağaçlandırdığınız yerlere hayvanların girmemesi, bakımı, yangın olmaması için şimdiden askerle iş birliği yapılabilir mi diye aklıma geliyor.

Ağaçlandırmada şu hususa da dikkat edilmesi gerektiğine inanıyorum: Ben Romanya'da, Avrupa ülkelerinde gördüm ve dikkatimi çekti. Şimdi, burayı ağaçlandırıyoruz, burada büyük bir boşluk olması lazım, yeniden bir ağaçlandırma yapmamız lazım ki yangın buraya ulaşmasın. Ama bizdeki ağaçlandırma nasıl? Tabii, ben görmedim de belki yapıyorsunuz. Bizdeki ağaçlandırma şöyle: Derenin bir tarafını alıyor, boydan boya ağaçlandırıyoruz. Bu tarafını da ağaçlandırıyoruz. Bir yangın çıktığı zaman hepsini alıp götürüyor. Dolayısıyla ağaçlandırmada bir bölgede çıkan yangının diğer bölgeye ulaşmaması için mutlaka parselasyon yapmamız lazım diye hatırlatmak istiyorum. Bunu Türkiye'de ben görmüyorum.

HASAN MACİT (İstanbul) – Yangın yolları var, siz gitmemişsiniz.

ZEKİ ERGEZEN (Devamla) – Yangın yolları yeterli değil. Ben yangın yollarını uçaklarda görüyorum. Bolu Dağları'nı çok gezdim. Ormanları gerçekten çok geziyorum. O yangın yollarındaki mesafede yangın ulaşır oraya çünkü bu, otun yangını değil, ağacın yangını bu. O bakımdan, mesafeyi iyi korumak lazım. Romanya'da ben bunu çok iyi gördüm. Çok geri koymuşlar. Sordum orada: "Sırf bunun için yaptık." dediler. Bu, önemli bir şey.

Ben bunları tabii, hatırlatmak istiyorum. Sayın Bakanım, ayrıca, millî parklar bölümünde kendi yöreme dönmek istiyorum. Millî parklar yönünden Nemrut Dağı'nı göremedim. Ben bakan olduğumda Nemrut Dağı'nı millî parklar listesine dâhil ettim, Bakanlar Kurulundan karar çıkardık. Zatîaliniz Bitlis'e geldiğinde de söylemiştim. Burada listenin tamamını okudum, Nemrut Dağı'nı göremedim. Nemrut Dağı çok önemlidir. Bunun bu projelendirmeye dâhil edilmesinde yarar var diye düşünüyorum. Millî parklar çalışmalarınızla ilgili burada bölüm var, saymışsınız. Burada Nemrut Dağı yok, Bitlis yok, o bakımdan söylüyorum. Dikkate alınmasında yarar var diye düşünüyorum.

Diğer bir konu: Van Gölü havzasıyla ilgili dokuz projeniz var. Bu dokuz projenin içinde Van Gölü havzası da var. Defalarca konuşuluyor. Biliyorsunuz, Kızılcahamam'da -Sayın Başbakanımız da, zatîaliniz de- milletvekili arkadaşlar konuşurken gündeme geldi. Sağ olun, Sayın Başbakan da, zatîaliniz de bu işe önem vereceğinizi söylediniz. Ama şuradaki not biraz dikkatimi çekti benim. Tek taraflı bir not. Okuyayım: "Özellikle mevcut durumda meydana gelen kirliliğin önlenmesi." Bu, katı atık projesiyle alakalı mıdır, yoksa arıtmaların çalıştırılmasıyla mı alakalıdır? Her ikisini kapsıyor tahmin ediyorum ama benim üzerinde durmak istediğim bir konu var. Van Gölü çok ciddi bir şekilde yükseliyor. Bunu defalarca gündeme getiriyorum. On-on beş yıldır da... Hatta burada, Mecliste Van Gölü'yle ilgili bir komisyon kuruldu. Van Gölü gerçekten çok yükseliyor ve tehdit ediyor, tarım arazilerini devamlı içine alıyor çünkü etraftaki arazi yapısından, toprak yapısından dolayı yağan yağmurlar, eriyen karlar bütün toprakları Van Gölü'ne dolduruyor. Bunun tabii, önlenmesi için çeşitli yollar vardır. En basit, en pratik, en doğru yol, bana göre teraslı ağaçlandırmayla ancak bunu önleyebiliriz. Bunun denemelerini de ben kendim yapıyorum. Bu denemeleri yaptığımda, teraslı ağaçlandırmada toprakların göle gitmediğini, suyun göle akmadığını görüyoruz ama emin olun bir yağmur yağdığı zaman, bir kar eridiği zaman Van Gölü'nü çamurdan, topraktan göremiyorsunuz, hem de 1 kilometre, 1,5 kilometre derinde Van Gölü çamur gibi. Bunu bizim önlememiz lazım. Güçlü Hükûmetiz, güçlü devletiz. Kültürümüz, bilgimiz, her şeyimiz buna yeter dolayısıyla ağaçlandırmaya çok ciddi olarak Van Gölü'nün tüm çevresini, Van'dan Bitlis'e, güneydeki Çatak dağlarından Süphan Dağı'nın, Nemrut Dağı'nın aradaki mesafe dâhil, buraları yapmamız gerektiğine inanıyorum. Bu Van Gölü havzasında, sadece katı atıklar için, arıtma tesisleri için değil, aynı zamanda bu ağaçlandırmayı da dikkate almamız gerektiğine inanıyorum.

Bütçemizin hayırlı olmasını, tekrar başarılarınızın devamını diliyor ve saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ergezen.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Gördüğümüz kadarıyla, Sayın Bakan, bugün ziyadesiyle alkış ve teşekkür aldınız. Memurlarınız da Türkiye Büyük Millet Meclisi tarihinde bir ilke imza attılar ve âdetâ şakşakçılık Meclise kadar taşındı. Bizim bildiğimiz, Orman Bakanlığı, bürokrasi içerisinde çok ciddi yapısıyla temayüz etmiş bir kurumdur. Görüyoruz ki burada bir zedelenme de meydana gelmiş. Elbette Türkiye'de herkes şak şak yapmıyor, eleştirenler de var ancak tahammül konusunda da yeterince tahammül olmadığı kanaatindeyim. Ben bu vesileyle Sayın Bakana bir soru da yöneltmek istiyorum. Akdeniz Üniversitesi Çevre Sorunları Araştırma ve Uygulama Merkezi tarafından Sayın Çevre ve Orman Bakanına bir Çevre Özel Ödülü verilmişti. Bu ödül üzerine de Doğa Derneği Başkanı tarafından Sayın Bakanla ilgili bazı iddia ve isnatlarda bulunulmuştu ve bütün derelerin inşaat makinelerine açıldığı, çok sayıda gölün kurumasına neden olduğu, korunan alanların madencilere açıldığı ve ormanların yağmalanmasına sessiz kalındığı ifade edilerek ve elbette mecazi anlamda da Sayın Bakanın doğanın seri katili olduğu ifadeleri kullanılmıştı ve bunun üzerine de Sayın Bakanın Doğa Derneği Başkanı aleyhine tazminat davası açtığını biliyoruz. Acaba bu dava hangi safhadadır? Sonuçlanmış mıdır? Bu konuda bir bilgi alabilirsek seviniriz.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 47

Değerli milletvekilleri, çevre alanı ve çevre konusu yıllar boyunca istismar edilmiş, doğal varlıklarımız bir talan ve yağma alanı olarak görülmüş ve sunulmuştur. Altyapı yatırımlarında izlenen yanlış politikalar, ülkemizin doğal ve kültürel varlıklarını, ormanlarımızı, kıyılarımızı bir rant cennetine dönüştürme çabaları, çevre sorunlarına ilişkin politika yoksunluğu, denetim ve yaptırım eksikliği ve uzman kadroların yetersiz düzeyde ve yanlış alanlarda istihdamı çevre sorunlarını daha da çıkmaza sokmuştur. Hükümetin sekiz yıllık icraat döneminde oluşan çevresel tabloya bakmamız ve bu konuda Çevre ve Orman Bakanlığının bizleri bilgilendirmesi gerekmektedir. Örneğin, hava kalitesi açısından 2002 yılında 11'inci sırada olan ülkemiz şu anda kaçınıcı sıradadır? Su kalitesi açısından 2002 yılında 41'inci sırada olan ülkemiz şimdi kaçınıcı sıraya gelmiştir? Gerilemiş midir, ilerleme mi vardır? Yine, biyolojik çeşitlilik açısından 2002 yılında 91'inci sırada olan ülkemiz şu anda hangi sıradadır? Arazi kullanımı açısından 2002 yılında 87'nci sırada olan ülkemiz şu anda hangi sıradadır? Yine, hava kirliliğinin azaltılması açısından 2002 yılında 75'inci sıradaydık, şimdi kaçınıcı sıradayız? Su yetersizliğinin azaltılması açısından 2002 yılında 94'üncü sıradaydık, şimdi kaçınıcı sıradayız? Eko sistemler üzerindeki baskılar açısından 2002 yılında 29'uncu sıradayken şimdi kaçınıcı sıradayız? Sera gazı salınımlarının azaltılması açısından da 2002 yılında 70'nci sırada olan ülkemiz şu anda veya 2009 sonu itibarıyla kaçınıcı sıradadır? Bu konuda, tabii, sunumu inceleme fırsatım olmadı, öğleden sonra ancak komisyon çalışmalarına katılabildim. Sayın Bakan bu konuda bilgi verebilirse memnun olacağım.

Yine, sekiz yıllık AKP Hükümeti, toplum ve çevre sağlığı açısından temel altyapı yatırımlarını yeterince hayata geçirememiştir. Bu noktada içme ve kullanma suyu, kanalizasyon, atık su, katı atık alanlarında ve bu hizmetlerden yararlanan nüfus olarak ülkemizi dünyanın en geri kalmış ülkeleriyle en geri olma noktasında yarışır duruma getirmiştir. Örneğin, belediyelerimizin ancak yüzde 69'u kanalizasyon şebekesine sahiptir. Mevcut 3.200 civarındaki belediyenin 300 civarında atık suları ve 195 atık su arıtma tesisi bulunmaktadır ve bu belediyelerin içme ve kullanma suyu arıtma tesisiyle hizmet veren belediye sayısı da sadece 300'dür.

Değerli milletvekilleri, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Turgutlu Çaldağı'ndaki nikel madeninde, orman alanında yer tahsisı yapılması sonrası yaşanacak çevre ve doğa felaketiyle ilgili birkaç hususa dikkatinizi çekmek istiyorum. Uzunca bir süreden beri maden çıkarma faaliyetlerinin sürdüğü bölgede Bakanlıkça alınan kararlar konuyu belli bir safhaya getirmiştir ve bu safhada yüzde 1,14 oranındaki nikel ve kobalt, İngiliz sermayeli ruhsat sahibi firma tarafından uygulanmak istenen sülfürik asidin zenginleştirilmesi söz konusudur. Belli tane iriliğine getirilmek suretiyle hazırlanan cevherler sülfürik asit ile temas ettirilerek nikel ve kobaltın asit çözeltisine geçirilmesi ve yüzde 20 seviyesinde nikel ihtiva eden jel hâline getirilmesi gerekmektedir. Bu çalışma açık bir ortamda yapılacaktır. Bu faaliyet bir laboratuvar ortamında olsa son derece masum olarak değerlendirilebilir ancak maalesef dünyanın en önemli ovalarından biri olan Gediz Ovası'nda bu işlem yapılmak istenmektedir. Her şeyden önce asit ve cevherin muamele edilebilmesi için genişliği 100, boyu da 2 bin metreyi bulan bir sahaya ihtiyaç vardır ki burada bir felaket söz konusudur. Bu alandaki ağaçların önemli bir kısmı, yirmi beş-otuz yıl önce erozyonu önleme çalışmaları çerçevesinde vatandaşlar tarafından elle dikilerek bölgede yaşayan köylülerimizin de ihtimamıyla büyütülmüş kızılçam ağaçlarıyla örtüldür. Söz konusu olan 100, bin, 2 bin değil, yaklaşık 300 bin yetişkin kızılçam ağacı -deyim yerindeyse- kesilecektir, katledilecektir. Çevre ve Orman Bakanlığının görevleri ise ağaçları yok etmek değil, ağaçları ve ormanları artırmakla yükümlüdür. Nikel madeni için orman katliamına izin verilmektedir. Asit üretiminin bir ağır sanayi bölgesi değil, dünyanın en güzel ovasında, Ege'nin kıt su kaynaklarını ve doğasını riske sokacak şekilde yapılmasını kabul etmek mümkün değildir.

Bir diğer önemli husus da bu konuda, bu yapılacak çalışmalarla ilgili ihtiyaç duyulan şudur. Ege Bölgesi mutedil iklimine rağmen su kaynakları son derece yetersiz bir bölgedir. Gediz ve Menderes nehirleri bir tarafa bırakılırsa önemli bir akarsu kaynağı yoktur. Gediz Ovası'nın yegâne akarsu kaynağı ise kendine adını veren Gediz Nehri'dir. Maden de hemen yanı başında ve bu su kaynağından istifade edilecek şekilde yer almıştır.

Bir de yine yazılı basında yer alan, yansıyan ancak Sayın Bakan tarafından, Bakanlık tarafından da tekzip edilmeyen bir açıklama üzerinde durmak istiyorum. Turgutlu'nun AKP'li Belediye Başkanı sivil toplum örgütleriyle bir araya geliyor ve "Kesinlikle verme-alma algılaması içinde değiliz. Orman kesilmeyecek, sülfürik asit toprağımızı, havamızı, suyumuzu kirliletmeyecek. Gelen eleştirileri de dikkate alarak Turgutlu'nun istediği olacak." diyor. Tarih Eylül 2007. Bu konuşmadan bir buçuk yıl sonra Turgutlu Ticaret ve Sanayi Odasının aylık olağan meclis toplantısında yine bu konu gündeme gelince, yine aynı Belediye Başkanı "Türkiye Cumhuriyeti Hükümetinin uluslararası anlaşmalara ve tahkime imzaladığı taahhütnameler var yani bu konuda atılan imzaları ve alınan kararları uygulamazsa tazminat ödemeyle ilgili bir sıkıntısı söz konusu. Ben bu anlatılanları Bakanın ağızıyla anlatıyorum." diyerek aktarıyor Belediye Başkanı. "Sayın Bakanımız, hem şirket hem İngiliz Büyükelçiliği hem de İngiltere Hükümeti tarafından sıkıştırılmaya başlandı. Sayın Bakan beni çağırdı. 'Başkan, biz sıkıştık, maalesef kendi kazdığımız kuyuya düştük.' dedi. Şu saatten sonra yapılacak şeyin en faydalı olacak şekilde bundan faydalanılmasının sağlanmasıdır." ifadeleri var. Sayın Bakan, bu sözleri söylediniz mi? İngiliz Hükümetinin ve İngiliz Büyükelçiliğinin baskısı altında mısınız? diye soruyorum.

Şimdi, bir diğer konu da Gördes Barajı. Bu Gördes Barajı'nın iki defa açılış töreni yapıldı Sayın Başbakan tarafından. Birincisi, su tutma evresinde 29 Mart 2009 yerel seçimleri öncesiydi. Daha sonra da faaliyete geçirildiği söylenerek ikinci kez açılış yapıldı.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Ne zaman yapılmış ikincisi?

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – İsale hattının açılması.

ERKAN AKÇAY (Devamlı) – İsale hattı... Gördes Barajı'yla ilgili referandum öncesi boy boy ilanlar da verildi.

Pek çok toplu açılışlar içerisinde sizin, Sayın Yemişçi'nin de ifade ettiği gibi...

BAŞKAN – İzmir...

ERKAN AKÇAY (Devamlı) – Efendim, İzmir isale hattı Gördes Barajı'yla...

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 48

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Bir defa açıldı, bunu ispat et. Başbakanımızın bir barajı iki defa açma ihtiyacı yok...

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Sayın Bakanım, cevabınızı verirsiniz...

BAŞKAN – Sayın Akçay'ın açıklaması bitsin.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – ...ben de o dönemde gazetelerde boy boy verilen ilanları size takdim ederim.

Şimdi, Gördes Barajı'nda setin çatladığını öğrenmiş bulunuyoruz. Su kaçağı olduğu söyleniyor. Bu durum hangi safhadadır?

Bir de Karayakup köylülerinin bu kamulaştırmadan doğan sorunları hâlâ çözülmemiştir Sayın Bakan. Bu kadar hizmetleri yaptık diyorsunuz ama bu yapılan çalışmalar nedeniyle barajın çevresindeki köylüler son derece mağdur durumdadır. Köylülerine bir çivi dahi çakamamaktadır. Bundan evvel sorduğumuz zaman bu konuyla ilgili olarak, zamanın yeterli olduğunu söylediniz ancak köylü, çiftçi vatandaşımız da ileriye yönelik en küçük bir adım atamamaktadır, geleceği belirsizlik içerisinde. Verdiğimiz bir yazılı soru önerisinde de İzmir İZSU'yu sorumlu tutarak onu muhatap gösterdiniz ancak Bakanlık olarak bu konuları çözmek ve yönlendirmek durumdasınız ve köylülerin bu durumunun da ortada kalmaması gerekir.

Bir de Gediz Nehri'nin kurtarılması için yapılan çalışmalar hangi safhadadır? Gediz Nehri'yle ilgili, çalışmalarla ilgili de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayınız.

ERKAN AKÇAY (Devamla) – Teşekkür ederim, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Sayın Kızılıklı, mikrofonunuzu açıyorum, buyurun.

SEDAT KIZILCIKLİ (Bursa) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım; çok teşekkür ediyorum. Tekrar saygılar sunuyorum. Şimdiden bütçemizin hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Tabii, "çevre" deyince, belki bazıları, sadece kirlenme, yollara ya da caddelere atılan kâğıt parçalarını, sigara izmaritlerini aklına getiriyor olabilir ya da sadece üç tane ağacın kesilmesini çevre faaliyeti olarak ya da üç tane ağacın dikilmesini çevre faaliyeti olarak görebilir ama ben "çevre" deyince havanın, suyun ve toprağın temizlenmesi olarak bunu anlıyorum. Bu noktada da ekolojik dengeleri ve ekonomik dengeleri bir arada yürütmek gerektiğini ifade etmek istiyorum çünkü bazen öyle bir nokta oluyor ki sadece ekolojik dengeyi koruyacağız derken dünyadaki teknolojik gelişmeler, yeni şartlar, yeni oluşumlar ve geldiğimiz son noktada birçok faaliyetin, birçok yatırımın, birçok üretimin aslında çevreye zarar vermeden geldiğimiz teknoloji anlamında yapılabildiğini ve bu son teknolojiyi ülkemize getirdiğimizde zarar vermeden, bu imkânları yapabileceğimiz bilindiği hâlde maalesef bu yatırımların önü kapansın diye ve bu yatırımlar yapılmasın diye çevreyle ilgili bazı hassasiyetler gündeme getiriliyor ve kafa karışıklıkları, bilgi kirliliği ortaya koyuluyor ve özellikle de baktığımız zaman medyada biz bunları takip ediyoruz. Hâlbuki, bu Hükümet döneminde ve Sayın Bakanımızın bakanlığı döneminde Kyoto Protokolü'ne imza attık yani bu çok basit bir şeymiş gibi görülüyor ama dünyadaki özellikle havanın temizlenmesi için, havaya gaz salınımının azaltılması için ve insanların daha temiz havayı soluyabilmeleri için bütün dünyanın müştereken bir araya gelmesi ve bir çalışmaya başlaması, Türkiye'nin de bunun bir üyesi olması, bu protokole uyacağını taahhüt etmesi, üzerine düşen yükümlülükleri -tabii, önce gelişmiş ülkelerin üzerine düşen yükümlülükleri yerine getirmek şartıyla- yerine getiriyor olması, bu hassasiyetin bu Hükümette, bu Bakanlıkta ne kadar olduğu çok açık bir şekilde ortaya koyulmuş olmasına rağmen bir ağaç kesilmesi günlerce medya tarafından gündeme getiriliyor ama o bir ağacın yerine dikilen on ağaç, yirmi ağaç, elli ağaç, yüz ağaç, bugün ağaçlandırmada dünya üçüncülüğüne gelmiş bir Türkiye'nin geldiği bu nokta maalesef gözlerden kaçırılıyor ya da söylenmiyor ya da konuşulmuyor. Ben bunları özellikle söylemek istedim ve teşekkür etmek istedim.

Diğer bir konu, Avrupa Birliğinde çevre faslı açıldı yani burada çok gündeme getirilmedi. Hâlbuki çevre faslının açılıyor olması, Avrupa Birliği standartlarının çevre konusundaki hassasiyetlerinin Türkiye'ye geliyor olması, Türkiye'de bunların takip ediliyor olması, Türkiye'nin bunları uyacağını işaret etmesi... "Çevre" dediğiniz zaman gerçekten diğer bütün fasılları etkileyecek büyüklükte bir çalışma olduğunu, sanayileşmeyi, üretimi, temizliği, havayı, suyu, toprağı, hepsini etkileyen bir çalışma olduğunu bilmemiz lazım. Dolayısıyla bu faslın açılmış olmasını da gerçekten önemsiyorum. İnşallah, güzel bir sonuçla da sonuçlanır diye ümit ediyorum.

Tabii, Sayın Bakanım, bize verdiğiniz bilgilerde, sulamaya açılan araziler toplamının yüzde 64'ünün sulamaya açılabilirliğini ifade ettiniz ve 110 milyar metreküp suyumuzun 44 milyar metrekübünün şu anda kullanılabilir olduğunu ifade ettiniz, burada büyük bir boşluk olduğunu ifade ettiniz. Yine, enerjide yüzde 73 dışarı bağılı olduğumuzu ve hidroelektrik santralleriyle şu anda yüzde 40 potansiyelin değerlendirildiğini, değerlendirilemeyen potansiyelin yüzde 60, yüzde 70 olduğunu ifade ettiniz ve Türkiye'nin 200 milyar kilovatsaat enerjiye, elektriğe ihtiyacı olduğunu, hâlbuki Türkiye bütün kaynaklarını harekete geçirebilirse, suyla ilgili bütün kaynaklarını harekete geçirebilirse dışarıdan elektrikle ilgili bir sıkıntı yaşamadan buna kendi kaynaklarıyla ulaşabileceğini özellikle ortaya koydunuz. Bunlar da bizim bu konuda yapmamız gereken çalışmaların önemini çok net şekilde ortaya koyuyor. 174 tane baraj ve göletin sekiz yılda açılmış olması. Yanlış hatırlamıyorsam, bir gazetede okumuştum, gazete haberi yanlış da olabilir, bilemem, ama 2002'den önceki son üç yılda sadece 6 barajın hizmete alındığı, devreye sokulduğu ifade ediliyordu orada. Sekiz yılda 174 tane baraj ve göletin hizmete açılıyor olması ve gerçekten içme suyuyla, sulama suyuyla insanlarımızın buluşması, kavuşması çok önemlidir diye düşünüyorum.

Yine orman alanının artması ve yangınların azalması: 2003, 2004 yılları aklıma geliyor. Ne zaman bir orman yangını çıksa "Hükümet 2/B arazisi üretmek için bu yangınları bilerek çıkarıyor." şeklinde dedikodular, söylentiler,

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 49

rivayetler yayılırdı. Ama bugün, orman yangınlarının bu kadar aşağıya seviyelere, Avrupa'nın birçok ülkesine göre aşağı seviyelere düşmüş olmasının da takdir edilmesi gerekir. O gün bunları söylüyorsak, bugün de aşağı çekildiğinden dolayı memnuniyetimizi, teşekkürümüzü ve takdimimizi hem Sayın Bakanımıza hem Sayın Bakanlığımıza ifade etmemiz gerekir diye düşünüyorum.

Orman alanlarının artması, ağaçlandırma çalışmaları ve diğer yapılan faaliyetleri bir araya getirdiğimiz zaman, gerçekten çevreyle ilgili hassasiyetler, ormanla ilgili hassasiyetler çok net şekilde ortaya çıkıyor. Ben bu konuda çalışmalardan dolayı çok teşekkür ediyorum ve müsaadenizle, Bursa iline gelmek istiyorum.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; öncelikle, gerçekten bizi heyecanlandıran bir Uludağ projemiz var. Sizlerin çok yakından takip ettiği, Sayın Müsteşarımızın, Müsteşar Yardımcımızın çok yakından takip ettiği ve gerçekten, yarışmayla bir silüet projesiyle ortaya çıkmış bir proje var. Burada, ne zaman başlayacağız, hangi aşamadır diye... Çünkü Uludağ, bütün Türkiye'nin ortak değeridir. Gerçekten, sizin projenizde de on iki ay kullanıma açılacak olması, spor alanları, eğlenceler ve diğer aktivitelerle birlikte baktığımız zaman, Uludağ'ı on iki ay kullanmak bütün Bursa'ya da ekonomik anlamda, turizm anlamında çok hareket getirecektir. Uludağ projesini önemsiyoruz.

Yine Mustafa Kemalpaşa ilçemizde temelini attığınız Döllük-Döllüce Barajı var Sayın Bakanım. Burada temelini attınız ve hızlı bir şekilde çalışmalar devam ediyor. Döllük-Döllüce'deki son durum nedir?

Gemlik'te bir içme suyu programını yatırım programına aldınız. Gemlik ilçemizin içme suyunu karşılayacak olan bu projeyi önemseyeceğimizi ifade etmek istiyorum.

Sayın Bakanım, 1992 yılında çalışmalarını başlattığımız Boğazköy Barajı var, İnegöl sınırları içerisinde Yenişehir Ova'sını sulayacak olan. Biraz önce "Ancak yüzde 64'ünü..." dediniz. Şu anda sulamaya açılan araziler toplamında eskiye göre çok büyük gelişme var ama eksiklerimiz var. Şimdi, öyle bir durum ki 1992'den beri bugünün reel rakamlarıyla –yanlış hatırlamıyorsam- 150 trilyon para harcamışız buraya.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kızılıklı, toparlayabilirseniz...

Buyurun.

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) – 150 trilyon harcamışız ama kanaletleri döşeyemediğimiz için hâlâ toprak suyla buluşmuş değil. Aynı zamanda HES kapsamında burası. Şu anda, su tutmaya hazır bir seviyede bekliyor. Bu kanaletler 11 bin hektar alan sulayacak yaklaşık Sayın Bakanım. Bu kanaletlerin bir an önce ihalesinin yapıp döşenmesi ve böylelikle, hiç olmazsa bunun ekonomiye bir an önce dönüşmesi ve Yenişehir ilçemiz ki özellikle çiftçilikle çok haşır neşir olan bir ilçemizdir, geçiminin önemli bir kısmını buradan karşılamaktadır. Barajı özlemle bekliyorlar, suyu özlemle bekliyorlar. Gerçekten toprağı suyla buluşturduğumuz gün çiftçimizin de bereketi artıyor, bunu siz yakından takip ediyorsunuz.

Bir diğer konu da Kestel ilçemizde bulunan ama İnegöl Ova'sını sulayacak olan Babasultan Barajı'dır; 1999 yılında ihalesi yapılmıştır ancak sizin Genel Müdürlüğünüz döneminde, bizzat baraj bölgesini incelemek suretiyle ödenekleri verip bugün ana gövdesini bitirdiğimiz bir inşaatır çünkü uzun yıllar ödenek verilmedi ve başlanamadı. Sizin Genel Müdürlüğünüz döneminde gerekli talimatlar verildi, ana gövde bitti. Aynı Boğazköy Barajı gibi buraya da önemli trilyonlar, birçok trilyon harlandı fakat aynı Boğazköy Barajı gibi kanaletler yapılmadığı için toprak suyla buluşmuyor, su tutmuş durumdadır şu anda, o kanaletlerin bir an önce döşenmesi, gerekli ödeneklerin bir an önce ayrılması gerekiyor ki biz bu çalışmaları başlatalım ve çiftçimizin yüzünü daha fazla güldürelim.

Son olarak iki konuyu gündeme getiriyorum. Birisi Orhaneli Belediyemiz var Sayın Bakanım. İnanın, çok fakir ilçe olmasına rağmen, bütçesi az, kısıtlı olan bir belediye. Sizden, sıkıştırmalı bir çöp kamyonu istirham ederler. Şu anda traktörle çöp toplamak durumundalar. Bu kadar maddi imkândan yoksunlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kızılıklı, lütfen...

SEDAT KIZILCIKLI (Devamla) – Orhaneli ilçemize de bir çöp kamyonu vererseniz çok sevinirim.

Af konusu konuşuluyor şu anda, Hükümet bir af çıkarmayı düşünüyor. Acaba, orman arazisi tahsil bedellerinin gecikme zamlarıyla ilgili bir affı Maliye Bakanlığımızla görüşüp af kapsamına aldırmayı düşünür müsünüz? Bursa'da, bununla ilgili bize çok talep geliyor. Asıllarında bir sıkıntı yok ama gecikme zamları ihmallerden dolayı çok artmış. İlgili illerde sıkıntı var. Orman arazi tahsis bedellerinin gecikme zamlarıyla ilgili af gündeme gelirse herkesin memnun olacağını ifade ediyor, bütün çalışmalar için ve bundan sonra yapılacak çalışmalar için tekrar teşekkür ediyorum.

Size ve ekibinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kızılıklı.

Sayın Özyürek, buyurun.

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Sayın Bakan, değerli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlarım.

Çok önemli bir bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Âdeta coğrafyamızın doğasını, gökyüzünü, nehirlerini, denizlerini emanet ettiğimiz bir bakanlığın bütçesini görüşüyoruz. Hem DSİ gibi baraj yapan, sulama yapan ve enerji elde eden devasa bir kuruluş, diğer yandan ormanlarımız ve çevre sorunları; hepsini birden kucaklayan çok önemli bir bakanlığın bütçesini konuşuyoruz.

Konuşan arkadaşlarım genellikle illerinin, ilçelerinin sorunlarını da gündeme getirdiler, bunu da çok doğal karşılıyorum ama ben bu yola gitmeyeceğim çünkü Sayın Bakan geçmişte İSKİ Genel Müdürlüğü yaptı, benim seçim çevrem olan İstanbul'un sorunlarını benden daha yakından, daha iyi biliyor ve herhâlde eksiklerimiz, sorunlarımız konusunda da her türlü çabayı, gayreti gösterecektir, göstermektedir diye düşünüyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 50

Burada tartışılan konular itibarıyla baktığımızda, bir yandan Sayın Bakanın DSİ'nin de başında olması nedeniyle, elektrik elde etmek için, sulama için baraj yapma sorumluluğu, mükellefiyeti var ama bu işi yaparken çevre sorunlarına da yol açmaması gerekiyor. O açıdan, belki Devlet Su İşleri gibi yatırımcı bir bakanlığın acaba çevre konularıyla, çevre sorunlarıyla iç içe olması doğru mu diye, bu tartışmalar sırasında düşünmeye başladım. Bu birleşme, biraz da Sayın Bakanın belki uzmanlık alanından kaynaklandı. DSİ Genel Müdürlüğü de yaptıkları için bu konuları iyi bilmesi güzel ama zaman zaman, çevre konuları ile DSİ'nin hizmetleri arasında bir çelişki ortaya çıkıyor. Bu noktada da aynı bakanlık bünyesinde hizmetler toplandığı için bazı sorunların çıkmakta olduğunu düşünüyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – İkisinin arasında en iyi dengeyi Sayın Bakan kurar diye düşünüyorum.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – İnşallah, inşallah ama bazı noktalarda, şimdi değineceğim, bazı sorunları yaşıyoruz. İlerleyen bu saatte çok fazla şey söylemek istemiyorum. Bazı noktaların altını çizmek istiyorum.

Sayın Bakan bu denizleri çok yakından takip ettiklerini, temizlediklerini filan söylediler ama Göcek Koyu'nda çok ciddi bir kirlenme olduğu hem yazılıp çiziliyor hem de oralarda bir dolaşırsanız bunu görüyorsunuz. Gerçekten, Göcek müthiş güzel bir koyumuz, bütün teknelerin uğrak yeri, barınak yeri bir anlamda ama ne yazık ki tekne sahipleri yeterli duyarlılığı gösteremedikleri için de gittikçe kirleniyor. Yani bir ziyaretimde Belediye Başkanıyla falan dolaştım, arkadaşları da dinledim, önemli bir sorun olduğunu düşünüyorum Sayın Bakan.

Tabii balık çiftlikleri konusunu "Bir ölçüde hallettik." dedi Sayın Bakan. Tabii eskiye göre önemli bir mesafe alındığını ben de kabul ediyorum ama Güllük Körfezi'nde falan bazı balık çiftliklerinden o yörede oturan insanların hâlâ ciddi sıkıntıları var. Belki, bu bize gösterdiğiniz harita içinde yeteri kadar açığa alınmamış olanlar olur. Yani Göcek Koyu'yla ilgilenebilirsiniz mutlu olurum.

Bu gürültü kirliliği çok konuşulan bir konu. Tabii hiç kimse gece evinde istirahat ederken, dinlenirken bir gürültü duymak istemez, bu çok doğal bir şey ama bir yandan da özellikle tatil yörelerinde, İstanbul gibi büyük şehirlerde bir eğlence ihtiyacı da var ve böyle, büyük tesisler de gelişmiş. Tabii bu eğlence yerlerini de uygun mekânlara nakletme şansı da çoğu zaman yok, keşke öyle bir şey olsa her yerde küçük adalar olsa, o adalara kursak eğlence yerlerini, herkes gece yarılana kadar, istediği kadar bağırsa çağırsa ama o olmuyor. O nedenle de sürekli eğlenmek isteyenler ile gürültüden rahatsız olanlar arasında bir tartışma çıkıyor. Bu, Bakanlığa da meşgul ediyorlar, bütün mülki idare amirlerini de meşgul ediyor, herkesi meşgul ediyor. İstanbul'da, mesela, biliyorsunuz Rumeli yakasında, Boğaz'da eğlence yerleri var. Bir eğlence yerine gittiğimde, gece bir baktım, bir örtü indirdiler. Dedim ki "Ne oluyor?" Dediler ki "Karşı taraftakiler gürültüden rahatsız oluyor, bu örtü bunu kesiyor." Yani kesiyor mu, kesmiyor mu bilmiyorum ama böyle bir formül bulunmuş, ilk defa orada gördüm, pek de şaşıtmı, yani böyle bir yöntem varmış. Ama bu dengeyi kurmak lazım. Yani turizm için de gerçekten... Sizler için, belki burada bulunan genç arkadaşlarım için söylemiyorum da, benim yaşımdakiler için söylüyorum. Biz sükûneti tercih ederiz ama Halil Bey gibi genç arkadaşlar da eğlenceyi tercih edebilirler!

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Ben sizi de genç kategorisinde biliyordum ama demek ki yaşıldığınızı kendiniz ikrar ettiniz! Buna diyecek bir şey yok!

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Evet, öyle tabii. Size göre...

Böyle bir dengeyi kurmak lazım.

Sayın Bakan, görmüşsünüzdür, hemşehrinizle biz sık sık takılırız, o da bize takılır, öyle. Gece yarılana kadar burada oturuyoruz, bu da olmazsa yapacak hiçbir şeyimiz yok.

Şimdi, tabii HES'ler konusu: Belirttiğiniz gibi, Türkiye'nin enerji ihtiyacının yüzde 73'ü dışarıdan karşılanıyor. İçeride kullanacağımız kaynak su kaynakları ve kalitesi yetersiz de olsa kömür kaynakları. Yani kalitesi iyi de olmasa sonuna kadar, bunları özellikle elektrik üretiminde zorlamamız lazım ama... Siz diyebilirsiniz ki "O benim sorumluluk alanımda değil." Ne yazık ki o noktada yeteri kadar kaynaklarımızın zorlandığı kanaatinde değilim. Belki kalitesi düşüktür, belki maliyet yönünden sorunlar yaratacaktır ama bu, bizim kendi kaynağımız, sonuna kadar zorlanması gerekir bu kömür kaynaklarının.

HES'lerle ilgili, dün de burada tartışılırken, ifade ettik. Biz, HES'lere karşı değiliz. Elbette, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de su kaynakları sonuna kadar kullanılmalıdır ama burada iki ince nokta var. Bir: Bu HES'ler nedeniyle tarihî güzelliklerimiz, zenginliklerimiz tahrip olmamalıdır. Ilısu Barajı'nda böyle bir sorun yaşanıyor. İki: Özellikle Rize'de, Trabzon'da, Karadeniz Bölgesi'nde de doğal çevre bundan zarar görüyor. Sayın Bakan, orada baraj yapımı nedeniyle ciddi bir orman tahribatı, ağaç kesimi olmadığını söyledi ama gözle de görülüyor, çeşitli iddialar da var. Diyebilirsiniz ki "Siz muhalefet partisisiniz, biraz eleştireceksiniz elbette." İnsafı olmaya çalışıyoruz ama mesela Uzungöl'deki Saadet Partili bir Belediye Başkanı diyor ki "Uzungöl, suları ve dereleriyle doğa harikası bir yer. Tünellerle suyun yolunu değiştirtiyorlar. Yavaş yavaş doğa yok olacak, ağaçlar kuruyacak, HES'ler uzun vadede..."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özyürek, ilave süre veriyorum.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Süre dolmamıştır Sayın Başkanım. Galiba birinin ek şeyini verdiniz bana.

BAŞKAN – Hayır vermedim. Doldu...

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Peki, teşekkür ederim.

Bunun gibi, Sayın Öztürk anlattı. Biliyorsunuz, sizin bu doğal alan ilan edilmesi yetkisini kurullardan alıp başka bir kurula verme yönünde bir tasarınız var. Arkadaşım da ona şey etti. Bu çevre konusu... Gerçekten, doğa tahrip olmamalıdır. Uzun vadede baktığınız zaman, belki enerji kaynağını bir türlü buluruz ama tahrip olan o doğayı bir daha bulamayız. Onun için, buna çok özel bir önem verilmesi gerektiğini düşünüyorum. Ama enerji önemlidir, su kaynakları sonuna kadar kullanılmalıdır. Şunu da sormak istiyorum: Ben eskiden, bir ara, Petrol Ofisi Genel Müdürlüğü de yaptığım

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 51

için, enerji konularında çok kafa yorardık. Mesela Karadeniz'e akan derelerden elektrik üretilmesi noktasında çok konuşulurdu. Ayrıca, denizdeki gelgitlerden enerji elde edilmesi konusunda çok konuşulurdu ama sanki bizde de bazı şeyler biraz moda gibi oluyor, ondan sonra konuşulmuyor. Yani geçerliliği mi yok, onu bilemiyorum. Bu konularda da bir bilgi verirsiniz, sevinirim.

Şimdi, değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın bazı sözlerine biraz tepki gösterildi. Şunu bekliyoruz Sayın Bakan: Türkiye Cumhuriyeti 1923'ten beri önemli işler yapmıştır. Siz geldiniz, sekiz yıldır iktidardasınız, siz de önemli işler yapıyorsunuz ama burada, birincisi devamlılık esastır, ikincisi geçmişte hizmet verenlerin hakkını teslim etmek de bir vefa meselesidir. Mesela Süleyman Demirel, eski Cumhurbaşkanımız "Barajlar Kralı" diye anılırdı. Ben, Devlet Su İşlerinde, adını sizin çok iyi bildiğiniz o eski duayen barajcılarla da beraber çalıştım. Gerçekten, gece gündüz, bunlar "Nasıl baraj yaparsınız, ne yaparsınız?" diye düşünürlerdi. Yani şimdi onların hizmetlerini yok saymak gerçekten doğru olmaz. Önemli şeyler yapılmıştır. Elbette taş üstüne taş koya koya bir noktaya doğru gideceğiz. Bunları hiç kimse, siz de cebinizden yapmıyorsunuz. Bu milletin parasını, bu emaneti en iyi şekilde kullanmak ama geçmişe de saygı göstermek, vefa göstermek gerekir diye düşünüyorum.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Dönemsel mukayeseler yapılmasın mı?

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Yapılsın.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Performansı ortaya çıksın.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Yapılsın fakat... Bunu bazen çok dinliyoruz burada "Milat..." diye. Yani 2002 bir milat, ondan öncesi yoktu, bütünüyle yeni dönem. Bu doğru olmuyor.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Halil Bey diyor ki "Kral öldü, yaşasın yeni kral!"

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Hayır, hayır.

2002'de şu yapıldı, 2010'da şu yapıldı.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Sizin yaptığınız yeni şey şu: Eskiden, herkes devletin imkânlarıyla, arada bir de dışarıdan kredi bulursa onunla bir şey yapmaya çalışıyordu. Şimdi, siz hem yap-işlet-devret hem su hakkını vermek suretiyle yapıyorsunuz. Tabii bunlar hızlı yapılmasını sağlar ama önemli bir getiriye de baştan onlara vermiş oluyoruz. Yani keşke Türkiye'nin imkânı olsa, devletimizin bütçe imkânları müsait olsa da bu barajları kendimiz yapsak. Hiç kuşkusuz çok daha iyi olur. O bakımdan, yeni bir yöntem bulduk; yap-işlet-devret...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özyürek, lütfen tamamlayalım efendim.

Buyurun.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – ...su hakkının devri gibi konular. Tabii devlete sağlayacağımız bazı imkânları baştan başkalarına verme anlamına da geliyor.

HALİL AYDOĞAN (Afyonkarahisar) – Paranın zaman değeri var Üstadım.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Evet, bankacıların bakışı var, yatırımcıların bakışı var, çevrecilerin bakışı var. Halil Bey, o da doğru.

Küçük bir şey sorayım Sayın Bakan: Bu oran Orman Genel Müdürlüğü bakımından mıdır?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – ODTÜ'nün...

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Oradaki ağaçların temizlenmesi meselesi vardır, hep böyle, kuruyan dallar kesilir.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Yangın riski de var.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Peki, onu ODTÜ kendisi mi yapacak?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Kendisi yapacak.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Yardım etseniz. Gerçekten, çok önemli bir şey, önemli bir alan, önemli bir orman, hepimizin şeyi.

Nükleer santraller meselesi: Yani nükleer santrale Türkiye... Anlaşmalar yapıldı, girildi. Ben karşıyım, doğru bulmuyorum, büyük bir risk görüyorum ama bir yola çıkıldı. Bunların atıkları konusunda, özellikle sizi ilgilendiriyor, Çevre Bakanlığı ne yapıyor? Bunların atıkları nasıl değerlendirilecek? Zarar vermeyecek şekilde bir yolunu düşünüyor musunuz?

Ormanların miktarının arttığını söylediniz, orman yangınlarının azaldığını söylediniz. Bunların hepsinden biz memnuniyet duyarız. Yalnız, İstanbul'u siz özellikle helikopterle de filan dolaşıyorsunuz. İstanbul'a baktığınızda, yani her yerden bu ormanların tahrip edildiğini, yeni yeni evler, yeni yeni mahalleler doğduğunu... Bilemiyorum ben mülkiyet konularını ama yani ormanın içinde bir özel mülkiyet nasıl olur? Bir yerde bir özel mülkiyet buluyorlar. Arkasından, orası 5 dönüm...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Gerçekten, İstanbul'daki ormanlar tahrip edildi. Ben gözümle gördüm.

BAŞKAN – Sayın Özyürek, lütfen tamamlayalım efendim.

On altı dakikayı geçti.

MUSTAFA ÖZYÜREK (Devamla) – Şimdi, bunlar önemli konular.

Ben, Çevre ve Orman Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı, uğurlu olmasını diliyorum. Emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Çok önemli bir sorumluluk alanı. Yani bizim Türkiye'yi yaşanabilir hâlde tutmamız, hâlde getirmemiz sizlerin çabasına bağlı. Bu çabayı sizden bekliyoruz.

Tekrar saygılar sunuyorum. Teşekkür ediyorum Sayın Başkan da.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum efendim.

Sayın Ayar, buyurun efendim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 52

EYÜP AYAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. Çok kısa konuşacağım. Üç dakika içerisinde meramımı anlatmaya çalışacağım.

Gerçi, Bakanlık çok geniş, Orman Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Devlet Su İşlerine bakıyor. Yani bu konularla ilgili zaten yeteri kadar konuşmalar da yapıldı. Kocaeli'yle ilgili çevre konularını biliyorsunuz. Zaten Bakanlığınız il il çalışmalar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EYÜP AYAR (Devamla) – Tabii Kocaeli'nin yarısı orman ve sadece Sayın Bakanım özel ağaçlandırmayla ilgili bir hususu burada dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Birçok kişi, ağaçlandırma yapmak için müracaat etmiş, birçok izinler de alınmış ama Kocaeli'nde gerçekten ağaç dikmek için böyle bir müracaatta bulunmuyorlar, sadece hafriyat dökümü yaptırabilmek için. Orada, biliyorsunuz, İstanbul'un hemen yakınında olduğu için, çok ciddi paralarla hafriyat yapıyor. Hatta gelip tapulu yer alıyorlar, ondan sonra da "Organik tarım yapacağım, kümes yapacağım, bilmem ne yapacağım." diye bir ruhsat alıp, ufak bir dönüm alsa bile, oraya birkaç gecede binlerce kamyon hafriyat döküp gidiyor. Zaten o yere vermiş olduğu parayı hafriyattan zaten alıyor. Orman yapacağım dediği zaman, buraya hafriyat lazım, toprak lazım, ağaç dikeceğim bilmem ne yapacağım... Niyet ağaç dikmek değil. Hatta iddiayla söylüyorum. Siz deyin ki onlara "Ormanı, ağaçları biz dikip size verelim." kimse kabul etmez. Burada başka bir hesap var. Kocaeli bölgesinde ki İstanbul için de geçerlidir bilemiyorum ama Kocaeli bölgesi için müracaat etmiş ne kadar kişi varsa bunları inceleyerek... Şahıslardan ziyade kurumlara verilsin ve Büyükşehir Belediye Başkanımızın taahhüdü var, Meclisten karar çıkardı, 3 milyon ağaç dikecek, boş bulduğu yere. "Orman Bakanlığının ağaç dikilecek yerleri varsa, versin bize. Hepsini biz ağaçlandırabiliriz." diyor. Hem ormanı alıyor kendisine, içinde bir sosyal tesis gibi bir şey yapıyor, ufak da oturacak bir yer yapıyor "Ormanı koruyacağım." diyor. Yani devletin koruyamadığı ormanı vatandaş... Aslında, esas niyet de korumak değil, sanki tapulu yeriymiş gibi, orayı da uzun yıllar kullanıyor.

Son sözüm de taş ocaklarıyla ilgili. Tekrar tekrar, göstermiş olduğunuz hassasiyetten dolayı da teşekkür ediyoruz ama artık, İstanbul, Gebze, İzmit'te, bu merkezlerde taş ocakları olmuyor. Bir müsaade alan olursa, çıkarılması için yirmi-yirmi beş sene gerekiyor. Zaten yirmi senelik bir ortalama kullanma izni alıyorlar. Onun için bu konularda da dikkatli davranılmasını temenni ediyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Değerli üyeler, bütçe üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Esasen, konuşmalar sırasında da sualler tevcih edilmiştir. Uygun bulursanız, doğrudan doğruya Sayın Bakanımın bütçe üzerindeki görüşmelere ilişkin değerlendirmesini yirmi dakika içerisinde alalım.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Kısa bir sorum olacaktı ama.

BAŞKAN – Hayhay, buyurun.

Beş sorumuz oldu. O zaman, müsaade ederseniz, on dakika içerisinde soruları alalım çünkü beş tane talep oldu. Herkese söz verelim.

Buyurun.

SORULAR VE CEVAP

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Melen Barajı inşaatı ne safhada? Burada biraz detaylı bilgi rica edeceğim.

Bir de çay boyunca yapılacak birtakım düzenleme çalışmaları var zannederim. Nerelere kadar uzanıyor ve ne safhada? Onu öğrenmek istiyorum. Ne zaman biter? Nasıl tamamlanacak?

Bu çaya deniz suyu karışıyor ve orada ciddi bir çevre sıkıntısı var, iki seneye yakın süredir, su İstanbul'a gittiği için. Bu konuda, bu baraj inşaatından sonra bu düzelecek mi? Bu konuda Bakanlığın tedbiri nedir? Beklentisi, görüşü nedir?

Arıcılıkla ilgili orman çalışmalarından bahsedildi. Hangi tür ağaçlar düşünülüyor? Çiçek mevsiminin ne kadar uzatılacağı düşünülüyor? Ne tür orman alanlarına ve nerelere yapılacak? Bu konuda da yazılı bilgi verilirse memnun olurum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Demir, buyurun.

OSMAN DEMİR (Tokat) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Ben de Bakanlığımızın ülkemizin her yerinde olduğu gibi Tokat'ımızda yürüttüğü hizmetlerden dolayı çok teşekkür ediyorum. Sayın Bakanımın Tokat'ı ziyaretinden duyduğum memnuniyeti ifade ediyorum.

Yürüyen projelerimiz var Tokat'ta: Önemli ölçüde baraj ve gölet bunlar, taşkın korumalar var. Bunların son durumunu merak ediyorum, ne aşamadadır? Sürekli yenileniyor tabii. Onu öğrenmek istiyorum.

Bir de 119'uncu sayfada o kitapçıkta sulak alan yönetim planına alınan yerler arasında bizim Kaz Gölü geçiyor. Bundan ne kastediyoruz? Sulak alan yönetim planı, ne yapılacak bu plan çerçevesinde onu öğrenmek istiyorum.

Son olarak, bir Yazıtepe, diğer bir ifadeyle Gülüt Barajı Tokat'ta malumunuz. Proje ihalesi olacaktı. Ne aşamadadır diye onu öğrenmek istiyorum.

Bütün Bakanlığımızın çalışanlarına hakikaten teşekkürlerimi sunuyorum. Biz, Tokat olarak hizmet aldığımıza inanıyorum Bakanlığımızdan. Ülkemizin de diğer yerlerinin aynı şekilde hizmet aldığı kanaati taşıyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 53

Bu göletlerle ilgili de göletler, barajlar yapılıyor da su dağıtım ağları gecikmemeli diye, o beklenti içinde olduğumu da ifade edeyim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Yemişçi, buyurun efendim.

TUĞRUL YEMİŞÇİ (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Benim sormak istediğim, meteorolojiyle ilgili. Şöyle ki: Bundan altı yıl önce görevim dolayısıyla İzmir Borsa Başkanlığına Ege Bölgesi'nde mahallî bölgeye yayın yapan televizyonlar vasıtasıyla o bölgemizdeki ürünleri ilgilendiren hava tahminleriyle ilgili anonslar yaptırıyorduk ücretini vererek televizyondan. Ancak bu anonsları yaptırırken ilçe bazında daha dar alanda maalesef meteorolojik tahminlerin olmadığını biliyorum. Daha sonraki yıllarda geliştiğini de biliyorum ama benim sualim şu olacak: Bunun –okudum kitapçıkta, hatta telefon mesajıyla dahi verilebildiği söyleniyor ama daha pratiği tam zamanında- örneğin pamuk üreten, pamuk toplayıcılarını pamuk üretim bölgelerinde o ilçeler için, üzüm kurutan sergi zamanı yağmurla ilgili onun için, Malatya'daki kayısı kurutan onun için, ilçe bazında uyarı televizyonlarla yaptırılmaz mı? Çünkü Meteoroloji Genel Müdürlüğü meteorolojik bilgileri bu televizyonlara veriyor. Halkımızın son yıllarda ilgisi çok büyük meteorolojik tahminlere. Tabii bunun da sebebi herhâlde kalitenin arttığından çünkü tahminler aşağı yukarı tahmin değil, esas hâline geliyor, birçok tahmin doğru çıkıyor. Bir ikincisi bu sualimdi.

Affınıza sığınarak bir dakikalık, yarım dakikalık bir şey söyleyeceğim. Sayın Osman Kaptan gitti, yalnız, başımızdan geçen olaylar var, tecrübeyi söyleyeceğim. "HES'lere karşı değiliz." dendi ve HES'lerle ilgili, hatta dünyada bundan vazgeçilmesi gerektiğine dair uluslararası bilimsel raporlar olduğundan bahsedildi. Doğrudur, bütün bilimsel raporlara saygı duymak lazım ancak bu bilimsel rapor ve makalelere mesafeli yaklaşmak lazım. Kendi ülkemizdeki bilim adamlarının da derinlemesine her türlü raporun karşılığında inceleme yapması lazım. Sebebi şu: Çünkü ham maddesi ülkemizde olan ürünlerden biz kendimiz enerji elde edersek onun maliyeti değişik ama enerji kaynakları elinde olan uluslararası güçlerin kendi enerji kaynaklarını dünya pazarına satması için ısmarlama hazırlattığı raporlar olabileceği düşüncesini de hiçbir zaman aklımızdan çıkarmamız lazım. Vakit müsait değil, bir başka zaman, Türkiye için başımızdan geçen bir olayı anlatacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Baratalı, buyurun.

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu orman vasfını kaybeden yerler yani Orman Kanunu'nun 2'nci maddesinin (b) fıkrası uyarınca orman vasfını kaybedip de Maliyeye geçen yerler konusunda... Bu, benim bölgemde de epeyce var. Bu konularda bir tespitin yapıldığı, tekrar Orman Bakanlığına döneceği, kadastral çalışmaların olduğu konusunda duyumlar var. Bu konuda ben bir görüşünüzü rica ediyorum. Yazılı da olabilir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Adalet ve Kalkınma Partisinin sekiz yıllık iktidarı döneminde her şeyiyle sizin başlatıp sizin bitirdiğiniz kaç adet baraj vardır, isimlerini alabilir miyiz? Yalnız, lütfen göletlerle karıştırmayalım, bayağı baraj, böyle Gördes Barajı gibi bir baraj var mıdır, hangileridir?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özgün, buyurun efendim.

İSMAIL ÖZGÜN (Balıkesir) – Sayın Bakanım, ben de Balıkesir'le ilgili birkaç hususu size sormak istiyorum.

Biliyorsunuz Balıkesir'de önemli barajların yapımı Hükûmetimiz döneminde gerçekleşti. Havran Barajı'nın geçtiğimiz günlerde açılışını yaptık, Manyas Barajı aynı şekilde. Bu hizmetleriniz için teşekkür ediyoruz. Ancak sizin de bildiğiniz gibi Balıkesir'de İvrindi-Ardıçtepe Barajı'mız var. Bunun yapımını arzu ediyoruz. Özellikle tarımsal sulama açısından önemli bir proje. Acaba 2011 yılı yatırım programınızda Ardıçtepe Barajı olacak mı? İvrindi ilçemiz gerçekten tarım ve hayvancılıkla geçinen bir ilçemiz ve o ilçe için çok hayati derecede önemli. Bu konudaki görüşlerinizi istirham ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Ergezen, buyurun efendim.

ZEKİ ERGEZEN (Bitlis) – Sayın Başkan, aracılığınızla Sayın Bakanımdan birkaç soruyu cevaplandırmasını istiyorum, yazılı da olabilir.

Şimdi, daha önce Plan Bütçe üyelerine verilen ödenekleri biz projelerde değerlendiriyorduk. Bu değerlendirdiğimiz projelerden birisi Bitlis-Ahlat Derivasyon Tüneli'ydі. Recai Kutan zamanında başladı, sizin zamanınızda bitti. Ancak üç projemiz daha var, onlara bir türlü el atılmadı. Bunlardan birisi, yine o Plan Bütçeye verilen ödeneklerle bu projeleri yaptırmıştım. Devlet Su İşlerinin yükünü de bu şekilde hafifletmiştik. Adilcevaz Filistan Ovası'nın sulaması, projeyi yaptırarak, uygulama projesine varıncaya kadar. Cil Gölü'nün Kasap Deresi'nin Çalağan Deresi'nin hepsinin birleştirildiği bir proje. Burası tabii çok önemli bir tarım arazisinin olduğu yer. Bir, o projenin hayata geçirilmesini istiyoruz. Genel Müdür olduğunuz zaman da hatırlattım.

İki: Tatvan Rahova düzlüğünün sulaması için Küçüksoy Projesi'ni yaptırdık. Orada da tabii köyün kamulaştırılması ileri sürülerek bugüne kadar kaldı.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 54

Üçüncü projem: Bitlis-Mutki-Ayşehatun Barajı yani Dicle Havzası'ndaki olan proje. Bu 61 megavatlıktı, sonradan proje büyütüldü. Tünellerle başka sular da dâhil edildi projeye sizin zamanınızda dâhil edildi ama bu projelerin hiçbirisi de hayata geçirilmedi, bunların hayata geçirilmesini talep ediyoruz, bir.

İkincisi: Konuşmalarında söyledim, tabii ateş düştüğü yeri yaktığı için belki biz hep tekrar ediyoruz, bazı arkadaşlar belki "Bu kadar niye tekrar ediyor?" diyebilirler. Van Gölü'nün yükselmesini önlemek için iki tane önemli teklifim var, bunu zamanın Cumhurbaşkanı Demirel'le de görüşmüştüm konuyla yakinen ilgilendiği için.

1) Van Gölü'nün akıtılması, Dicle Havzası'na arıtma sistemli akıtılma, belli bir debide akıtılması. O zaman bana verilen cevapta denilmişti ki: "Arıtma pahalıdır." Arıtma pahalıysa o zaman hem elektrik üretelim hem arıtmayı yapalım hem de Dicle Havzası'na su akıtmış oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ZEKİ ERGEZEN (Devamla) – Irak'la ve Suriye'yle ilgili su problemimize de katkısı olmuş olur. Eğer bu olmuyorsa, ki ben araziye gezdim akıtılabilir miyiz? Akıtabiliriz, çok küçük bir tünelle akıtma şansımız var. Ben her defasında gidip inceliyorum yani. Çünkü göl yükseliyor, bizim evlerimizi şu anda tehdit ediyor.

İkinci bir proje aklıma geliyor, düşünüyorum çünkü "Ben Devlet Su İşleri Genel Müdürü olsam ne yaparım?" diye düşünüyorum. İkinci, Van Gölü'nün çevresindeki suların hepsini, entegre bir sistem içinde hepsini sulama kanallarından alıp tarım arazilerini suladıktan sonra mevcut suyu ya Rahova'dan ya yine Van Gölü'nün güneyinden Dicle Havzası'na hem akıtalım elektrik elde edelim, gölün de yükselmesini engellemiş olalım. Çünkü Gölün bir yapısı var, göl deprem bölgesinde, devamlı arazi oynuyor, zaman zaman yer altı suları çok ciddi şekilde gelince göl yükseliyor, zaman zaman o arazinin hareketliliğinden tıkanıyor. O bakımdan buranın çok ciddi olarak ele alınması gerekir. Bu iki projemin de mantıklı olduğu kanaatinde olarak ileri sürüyorum.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ergezen.

Sayın Aslanoğlu, buyurun.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sayın Ergezen ne diyorsa doğrudur. O Malatya'da bir proje yaptı, ona bir daha teşekkür ediyorum. O köprü şimdi birleşti yani artık, uçlar birleşti. Mantiğin doğrudur Zeki Ağabey.

ZEKİ ERGEZEN (Bitlis) – Beylerderesi değil mi?

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Evet.

Ben şimdi çok kısa iki tane sorucuk...

1) Sayın Eyüp Ayar'ın taş ocaklarıyla ilgili sorusuna ilaveten... Malatya'da kaç tane taş ocağı ruhsatı verilmiştir? Acaba bunları –altını çiziyorum- çalıştıranlar ruhsatı alan kişiler midir? Altını çiziyorum: Çalıştıran...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Onu yalnız, bize değil, Maden İşleri Genel Müdürlüğüne söyleyeceksin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Vallahi, siz izin veriyorsunuz Sayın Bakanım, Çevre Müdürlüğünden izin alıyorlar.

BAŞKAN – Özel idare veriyor Sayın Aslanoğlu.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hayır, sizden de izin, ÇED raporu alıyorlar.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Biz sadece izin istiyoruz.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Hayır, işte, izin veriyorsunuz.

2) Malatya'da sekiz yılda iki tane göletçik açtınız, göletçik ama birinin biliyorsunuz suyu yok, hiç suyu yok. Su olmayan yere yapılan bir gölet...

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Yağmur yağar.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Devamla) – Ha, yağmur yağacak. Ben bankacılığında Yemen'e gittim. Kralkızı Barajı yaptı o zaman Doğu. "Burada su yok." dedim. Dediler ki: "Burada on yılda bir yağmur yağar, burayı dolduracak, ondan sonra insanlar kullanacak." Kralkızı Barajı...

Şimdi, bu Arapgir Göleti'nin suyu yok, seli yok. Acaba buraya bir yerden su gelecek mi? Yoksa Sayın Bakan bu göleti ben yıkayım, yıkalım yahu çünkü su yok.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aslanoğlu.

Efendim, Sayın Bakan, size yirmi dakika suallere cevap vermek üzere zaman veriyoruz. Dilediğiniz suallere yazılı olarak cevap verebilirsiniz.

Buyurun.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi tekrar saygıyla selamlıyorum.

Özellikle, Sayın Hasip Kaplan'ın sualleri vardı Hasankeyf'le alakalı. Şunu ifade edeyim: Tabii, Hasankeyf'le alakalı tabii ki tarihî eserlerin, kültürel varlıkların korunması bizim de gerçekten en temelden bir arzumuz. Dolayısıyla şunu çok açıkça ifade ediyorum. Ben de -Sayın Hasip Kaplan burada yok- Ilısu'yla alakalı, uygun görülürse ben burada Bütçe Plan Komisyonumuza diğer konularda çok detaylı bir bilgi vermek istiyorum. Ilısu Barajı Hasankeyf'in kurtarılması için gerçekten bir fırsattır. O, o hâlde kalsaydı bu tarihî eserlerin tamamı, Zeynel Bey Türbesi'nden Artuklu Köprüsü'ne kadar hepsi harap olacaktı ama onları kurtaracağız. Bu konuda Kültür ve Turizm Bakanlığımızla gerçekten muhteşem bir kurtarma projesi hazırlıyoruz.

Tabii, Munzur'la ilgili, orada Munzur Çayı'nın üzerinde hakikaten vatandaşların "kutsal su" dedikleri alanlar var. Fakat bizim yapacağımız HES'lerin orayla hiçbir alakası yok. Hatta biz o bölgeyi, o "kutsal su" denilen alanı -ben arkadaşlarıma söyledim- tabiat parkı olarak düzenleyelim, en güzel alan olarak vatandaşlarımıza sunalım diye talimat

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 55

verdim. Bizim HES'imiz, baraj ve hidroelektrik santral tam 12 kilometre daha aşağıda. Onu özellikle vurgulamak istiyorum.

Güneydoğudaki yangınlarla ilgili olarak şunu ifade edeyim: Burada ormanın tipi çok önemli. Bazı yerlerde meşe olduğu için daha dayanıklı, hakikaten yanmıyor. Şu anda zaten Orman Genel Müdürlüğü oraya da güneydoğudaki pek çok bölgeye de yeni arazözler ve yangın söndürme ekipmanları da gönderdi, onu da ifade edeyim.

Tabii Şırnak'a çok hizmet yapıldı. Daha Şırnak Barajı'nı pazar günü Sayın Başbakanımız açtı. Ayrıca Şırnaklının yıllardan beri özlemini çektiği içme suyunu da özellikle biz getirdik, onu da özellikle ifade etmek istiyorum.

Tabii, atık sularla ilgili olarak tamamen belediyelerin yapması lazım. Midyat'tan bahsetti. Ama kendileri eğer proje hazırlarsa biz elbette bu konuda gerekli desteği Midyat Belediyemize vereceğiz. Zaten Mardin'deki pek çok belediyeye biz "müşavirlik" adıyla "arıtma tesisi inşaatına destek" adıyla 6,6 milyon TL de çeşitli belediyelere yardım etmişiz. Ayrıca bilindiği üzere Mardin'in içme suyu problemini, Kızıltepe'nin içme suyu problemini tamamen biz çözdük. Bunlarla ilgili detaylı bilgiyi Hasip Bey'e göndereceğim.

İğneada'daki çöp meselesine gelince: Birtakım işletmeler hakikaten burayı işletmek için kir alıyor ama şu anda Teftiş Kontrol Kurulu Başkanlığımıza talimat verdim, bunların çöplerini toplamayanlar hakkında gerekli işlem yapılacaktır, gerekirse bunların kiralama sözleşmeleri iptal edilecek.

Bunun dışında HES'lerden kaç tanesine ruhsat verildiği... Tabii, bu ruhsatlandırma işlemleri, özellikle Çevre Orman Bakanlığına bağlı Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü Su Kullanım Anlaşması Yönetmeliği'ni ve bununla ilgili mukaveleyi imzalıyor. Bunların ruhsatlandırılmasında işlem yapan EPDK'dır ama bununla ilgili olarak şu anda 744 adet HES için su kullanım hakkı anlaşması imzalandı, 596 adet hidroelektrik santrali için lisans alındı. Ancak HES'lerin el değiştirmesine gelince: Bunu önlemek için hakikaten biz piyasada –Hasip Bey'in de ifade ettiği gibi- "çantacılar" denen bazı gruplardan fevkalade rahatsızız ve şunu da çok açık bir şekilde ifade edeyim: EPDK bunlardan teminat mektubu aldığı gibi ayrıca biz de DSİ'de ben Genel Müdür olduğum zaman teminat mektubu aldık, yapmayanların da tamamen ruhsatları iptal ediliyor, onu özellikle vurgulamak istiyorum.

Hasip Bey burada yok, diğer soruları var, ben onları uygun görürseniz kendisine yazılı olarak cevaplandırayım efendim, vaktimiz sınırlı olduğu için.

Bülent Baratalı Beyefendi burada. Özellikle, İzmir-Kütahya 1/100.000 ölçekli çevre düzeni planı onaylandı, onu özellikle belirtmek istiyorum. Gediz'in getirdiği birtakım, özellikle İzmir'in, iç körfezin kirlenmesiyle Gediz'in alakası yok. O maalesef geçmişte "birleşik sistem kanal ağı" dediğimiz sistem kuruldu. Hâlbuki ben yıllarca, doğarken oradaki özellikle ana kanallarla ilgili görüşüm de var, bunların hatta korunmasıyla ilgili görüşüm var fakat onlara uyulmadı, maalesef burada birleşik sistem seçildi. Hâlbuki ayırım sistem seçilseydi çok daha isabetli olacaktı. Gediz iç körfezin kirlenmesinin Gediz'le alakası olmadığı...

BÜLENT BARATALI (İzmir) – İç körfezi söylemiyorum.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Tamam ama tabii, Gediz'le ilgili olarak malumunuz şunu ifade edeyim: Tabii, bu atık su arıtmak tesislerinin yapımı tamamen belediyelerin mesuliyetinde olan bir husustur yani biz sadece Çevre Orman Bakanlığı olarak yatırımımız yok bu konuda, denetleyen bir kurumuz. Ancak şunu ifade edeyim: Biz bu konuda -hakikaten Gediz'de çok önemli bir kirlilik var- Çevre Orman Bakanlığı olarak Gediz gibi pek çok havzayı öncelikle havza olarak ele aldık. Şu anda 2012 yılı sonu, 31 Aralık 2012'ye kadar Gediz'le ilgili işlemler tamamlanacaktır, altı ayda bir mutlaka –en son Manisa'da toplantı yaptık- toplantı yapıyoruz. Bunların pek çoğunun da projeleri yapıldı. Hatta biz orada, biz de çeşitli fasıllarda burada hangi belediye olursa olsun onlara maddi katkıda bulunacağımızın da sözünü vermiştik, onu da özetle belirtmek istiyorum.

Urla-Sığircık-Çeşme su ürünleriyle alakalı şunu ifade edeyim: Biz –az önce belirttim, yansıda da var, Güllük Körfezi'nde- bunların çoğunu taşıdık, yüzde 95'ini taşıdık. Tabii, orkinos çiftlikleriyle alakalı ben Mecliste çok detaylı açıklama yaptım ama uygun görürseniz şu anda vaktimiz sınırlı olduğu için ben bunu size yazılı olarak göndereyim ama vakit verilirse şu anda bütün bilgileri verebilirim.

BÜLENT BARATALI (İzmir) – Hayır, yazılı olsun.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Yazılı olarak vermem belki daha uygun. Mecliste de ben zaten bu konuda detaylı bilgi verdim.

Efendim, şunu da ifade edeyim oradaki keçilerle alakalı: Tabii ki şu ana kadar keçilerin ormana sokulmasıyla ilgili mevzuat uygun değil, mevzuat keçilerin ormana girmesi veya herhangi bir hayvanın girmesini uygun karşılamıyordu yani mevzuat engeli vardı. ancak şu anda biz orada, ben de dâhil olmak üzere, Orman Genel Müdürlüğü bölge müdürleriyle birlikte ve oradaki bütün köylülerle toplantı yaptık İzmir'de ve burada dedik ki: Biz özellikle bu vatandaşların keçilerden elde ettikleri süt ve diğer ürünler maalesef çok düşük, bunların verimini artırmak için ORKÖY ve Orman Genel Müdürlüğü ve Tarım İl Müdürlüğü, valilikler vasıtasıyla muazzam bir dönüşüm projesi başlattık. Muhtemelen onlarla ilgili güzel bir çözüm bulduk. Ayrıca biz köylülerle anlaşarak belli alanlarda, yetişmiş ormanlarda keçilerin girmesi için onlarla da bir mutabakata vardık, bunu özellikle belirtmek istiyorum. Hakikaten o insanlar güzel insanlar, onlara yardımcı olmamız gerektiği kanaatindeyim.

Gelibolu'daki alan rehberleriyle ilgili yanlış bilgilendirme varsa, bunları eğittik, yani bu eski olabilir, şu anda yeni bir şey varsa bize bildirin onunla ilgili gerekli işlemleri yapalım. Doğru bilgilendirilmeleri gerektiği kanaatindeyim.

Orman varlığı olarak tabii ki İzmir'in yüzde 41'i hakikaten orman ama verimlilik düşük. Bu konuda biz özellikle bu alanların verimli hâle getirilmesi, açık alanların artırılması konusunda büyük bir seferberlik başlattık. Hatta İzmir şu anda önde giden iller arasında yerini alıyor, bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 56

Bunun dışında, orman köylerine büyük destek verdiğimiz de ifade ediyorum yani güneş enerjisi, ısıtma sistemleri, hayvancılıkla alakalı -2011 yılında da- 2009 yılında 700 bin TL orman köylülerine sırf ORKÖY desteği, 2010 yılında da 720 bin TL ayrılmış, onu da ifade edeyim.

Bunun dışında, sizin söylediğiniz...

HASAN FEHMİ KINAY (Kütahya) – Sayın Bakanım, burada olmayanlara yazılı olarak...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Evet, öyle yapalım.

Münir Bey burada, müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Cevabı bekleyen arkadaşlarımızın cevaplarını verelim, diğerlerine yazılı olarak verelim.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Tabii, ben o zaman bunları vereyim efendim, diğerlerini...

“Bakanlık ‘çevre ve tabii kaynaklar bakanlığı’ gibi ayrılabilir mi?” diye bir teklifiniz vardı. Efendim, Çevre Bakanlığıyla özellikle DSİ gibi... Daha önce tahmin ediyordum Mustafa Özyürek Beyefendi de aynı şeyi ifade etti, ona da cevap vermiş olayım. Bunun şu faydası var: Yani buradaki DSİ ile çevreyi koruyacak olan birimler tamamen farklı. Mesela çevreyi koruyacak birimler... Kaç tane birim var? Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, Doğa Koruma Millî Parklar Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Ağaçlandırma ve Erozyon Kontrolü Genel Müdürlüğü, ÇED ve Planlama Genel Müdürlüğü; bunlar çevreyi koruyor. Diyelim ki DSİ tahrip ettiği zaman DSİ’ye bunu ikaz ederek yaptırmaması çok daha kolay oluyor. Misal: Havran’da –Balıkesir milletvekillerim biliyor- yarasaların kurtarılması gerekiyordu. DSİ “Barajın kapaklarını kapatalım, suyu tatalım.” dedi ama Doğa Koruma Millî Parklar Genel Müdürlüğü dedi ki: “Suyu tutamazsın. Dolayısıyla bu yarasaları kurtarmak için üniversiteden bilim adamlarıyla, yarasa uzmanlarıyla birlikte yeni bir mağara yapacaksın.” Tabii, DSİ bu maliyet falan yapmak istedi ama neticede Bakanlık bu yarasa mağarasını yaptırdı ve yarasaları oraya taşıdı. Yani bunun bulunmasının bu gibi, yaptırım açısından ve birtakım yazışmaların önlenmesi açısından çok büyük faydası olduğu kanaatindeyim.

Manyetik kirlilik, gürültü kirliliği konusunda haklısınız. Bu konuda bir yönetmelik çıkardık, Münir Bey, size biz bunu takdim edeceğiz. Yeni bir yönetmelik çıktı ama bu konuda özellikle Telekomünikasyon Kurumu sorumlu kontrol denetim açısından. Belki de bunu yeniden sizin bu görüşleriniz istikametinde ele alalım diye düşünüyoruz.

Mutfak yağları konusunda haklısınız. Mutfak yağlarının toplanması konusunda bir yönetmelik çıkardık, şu anda başladı. Belediyelere bu konuda bir yükümlülük verdik ama deterjan kullanımının azaltılması gibi konularda da bir çalışma yapıldığını özellikle belirtmek istiyorum.

Bunun dışında, pil üreticileriyle ilgili dediğiniz... Bakın, pil toplama görevini Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneğine verdik. Bir dernek... Şu anda elli beş bin noktada pil toplama kutuları var, tam elli beş bin nokta ve bunlar, Bakanlığımızdan web sayfasında bu noktalar ilan ediliyor, broşürlerle halkı aydınlatıyoruz, eczaneler dâhil olmak üzere...

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – Adreslere birer mektupla bunu bildirsinler Sayın Bakan, bu çok önemli.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Web sayfamızda var.

MÜNİR KUTLUATA (Sakarya) – “Herkes ne yapacağını bilsin.” diye söylüyorum.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Tamam, hayhay, onların üzerinde biz biraz daha duralım, haklısınız.

Çok sayıda HES yapmak yerine, daha az ama büyük HES yapmak çevre yönünden daha iyi olmaz mı? Tabii, bu topoğrafik şartlara göre değişiyor. Eğer çok sayıda HES yapmak yerine bir tane HES yapmak mümkünse o yapılıyor ama bazı yerlerde, Doğu Karadeniz gibi, topoğrafya gerçekten çok dik, eğimli bir arazi olduğu için çok yüksek bir baraj yapılması gerekiyor. O gibi durumlarda kademeli HES yapmak çok daha uygun oluyor.

Ali Er burada yok. Müsaade ederseniz Ali Bey’e ben yazılı olarak vereyim.

Konya Ovası’yla ilgili söylenen husus vardı. Kerem Altun Bey burada. Van’la ilgili... Efendim, master planlar yapıldı biliyorsunuz Van Gölü’yle ilgili. Şu anda bu Van Gölü’yle ilgili tabii ki aslında bunları arıtma tesislerini belediyelerin yapması lazım ama belediyeler şu anda ne katı atık bertaraf tesisleri –destek vermemize rağmen- yapıyor ne de mevcut atık su arıtma tesislerini çalıştırıyor. Bu bakımdan, düşündük ve hiç olmazsa bunu IPA yani Avrupa Birliği projeleri kapsamında, Bakanlığımızın da KDV’si ve bir miktar ödenmesi gereken parayı da Bakanlığımız üstlenerek böyle bir teklifi götürüyoruz. Bu konuda inşallah bir çalışma yapacağız ama Morgedik Barajı hakikaten oraya hayat verecek bir baraj. Bu barajı çok süratli bir şekilde tamamlayacağız. Şu anda yüzde 50’yi aştık benim en son gördüğüm. Yani bir para sıkıntımız yok, yürüyebildiği kadar yürüsün. Sulama şebekeleri de hemen başlayacak, projeler tamamlanacak. Ona da başlayacağız. Koçköprü ana kanallarının birisi çalışmıyor, cazibeyle mümkün, onu not aldık, ona bakacak arkadaşlar, not alındı, onları inceleyip size durumu bildireceğiz efendim.

Harun Bey, burada mı acaba? Efendim, çok önemli bir konuya temas etti ama sizleri bilgilendirmek açısından diğer vekillerimiz de sorduğu için kısaca ben bilgi vereyim. Harun Bey, Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu ile alakalı görüşlerini ortaya koydu. Bu konuda diğer vekillerimizin de birtakım sualleri oldu. O bakımdan şunu ifade edeyim: Tabiatı ve Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu HES’lerin önünü açmak için yapılmış bir kanun değildir. HES’le hiçbir alakası yoktur, tamamen biyolojik çeşitliliği ve tabiatı korumak için yapılmaktadır. Niçin çıkarılıyor? Bu, aslında geç kalmış bir kanun. Bildiğiniz gibi 2003 yılında kültür ve turizm birleşerek Kültür ve Turizm Bakanlığı oldu. Daha önce Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü vardı. Tabii, bütün uzman birimler Çevre Orman Bakanlığında. Tabiatı koruyacak olan bakanlık Çevre Orman Bakanlığıdır çünkü tabiatı arkeologlar veya sanat tarihçilerinin koruması mümkün değil çünkü bu uzmanlık meselesidir. Dolayısıyla bütün uzmanlık birimleri az önce saydığım beş altı genel müdürlük, ÖÇK’yi da dâhil edersek bizde. Bizde bütün, peyzaj mühendislerinden orman mühendislerine, orman endüstri mühendislerinden çevre mühendislerine, ziraat mühendislerine kadar bütün uzmanlık alanlarıyla alakalı uzman ve mühendislerimiz var. Dolayısıyla bu konuda bu boşlukta kaldığı için 2003 yılından bu yana çalışmalar devam ediyordu.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 57

Görüşler alınmış, sivil toplum görüşleri alınmış ancak maalesef bu hayata geçirilemedi. Ne zaman biz 21 Aralık 2009 tarihinde çevre faslını açtık, çevre faslını açtığımız zaman kapanış kriterleri arasında bu Tabiatı Koruma ve Biyolojik Çeşitlilik Kanunu'nun çıkarılması da söz konusuydu ve biz de gerçekten ciddi bir çalışma yaptık 2010 yılında. Eski birtakım görüşleri de alarak bu kanunu hazırladık ama kanunun Bakanlar Kuruluna sevkî üç dört ay önce oldu. Özellikle Tarım ve Köy İşleri Bakanlığımız, Kültür ve Turizm Bakanlığımız "Bunun üzerinde tekrar görüşelim." diye Başbakanlıkta 3 defa bütün kurulların toplantı yapmasıyla yeniden ele alındı. Son şekli verildi ve imzalar tamamlandıktan sonra sevk edildi. Yani burada İkizdere'yle hiçbir alakası yok, hatta Başbakanımız onu İkizdere'yle ilgili karardan çok önce sevk etti ama arkasından İkizdere'yle ilgili sit kararı gündeme geldi.

Şimdi, burada şunu ifade edeyim, diyorlar ki: Kültür ve tabiat varlıklarını koruma kurulları, yüksek kurullar, bağımsız. Efendim, alakası yok. Bakın, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunda Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı, Bakanlık Müsteşar Yardımcısı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ilgili Müsteşar Yardımcısı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürü, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ilgili Genel Müdür veya Yardımcısı, Orman Genel Müdürü veya Yardımcısı, Vakıflar Genel Müdürü veya Yardımcısı, Maden İşleri Genel Müdürü veya Yardımcısı, Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürü veya Yardımcısı olmak üzere 10 kurum temsilcisi üye ile koruma bölge kurulu başkanlarından Bakanlıkça seçilecek 6 üye olmak üzere 16 üyeden oluşuyor. E, biz buna karşılık dedik ki: Özellikle Ulusal Biyolojik Çeşitlilik Kurulu şey yaptık. Bizde 20 üye var Çevre Orman Bakanlığından ve bunlar içinde doğa koruma alanında faaliyet gösteren, Bakanlıkça belirlenecek sivil toplum kuruluşlarından 2 temsilci olmak üzere toplam 20 kişiden oluşuyor. Ayrıca çevre ve ekolojik, biyolojik çeşitlilikle ilgili 4 akademik temsilci de var yani. Yani, bakarsanız, katılımcılık açısından bizimki daha önemli.

Bunun dışında biz vatandaşların bilmediği bir kurul oluşturduk: Tabiatı Koruma Bilim Heyeti. Bakın bu tamamen ilk defa bakanlıktan tamamen bağımsız, özellikle şunu ifade edeyim, bilim adamları ve TÜBİTAK temsilcisinden oluşmuş, müteşekkil bir tabiatı koruma bilim heyeti var. Dolayısıyla, bu, başkalarının sandığı üzere, herhangi bir şekilde HES'lerin önünü açmak için yapılmış bir kanun tasarısı değil, ta 2003 yılından beri olgunlaşan, fakat Meclise sevk edilemeyen ve bu sene bizim sevk ettiğimiz bir kanun tasarısı. Onu özellikle ifade etmek istiyorum.

Sayın Necdet Budak'ın soruları vardı, kendisi burada. Efendim, esasen biz Edirne'ye çok büyük yatırımlar yaptık. Sultanköy sulaması, Yeni Karpuzlu, Hamzadere Barajı, Çakmak Barajı, Meriç Taşkın Koruma Tesisleri, Cimri Ovası Sulaması, Meriç Köprü Yamaç Arazilerin Sulaması, Mahmutbey köy göleti ve sulaması, Uzunköprü Elmalı Göleti Sulaması ve bununla ilgili bütün çalışmalar yapıldı ve lütfen bunu bir kontrol ederseniz, gerçekten Edirne'ye çok büyük destek verildi.

Ergene'yle ilgili haklısınız. Bu konuda şunu ifade edeyim. Ergene'yle alakalı şu anda tabii ki, Ergene Nehrinin kurtarılması için hatırlarsanız, ben Devlet Su İşleri Genel Müdürü iken Türkiye Büyük Millet Meclisinde bir araştırma komisyonu kurulmuştu, ben de Genel Müdür olarak geldiğim zaman atık sularla alakalı hususlarla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Bakanım, süreniz sona erdi, mahallî problemleri yazılı olarak ilgili arkadaşlara bildirmeniz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Bir dakika, bir dakika mahallî değil...

MUSTAFA ÖZYÜREK (İstanbul) – Sayın Budak, biliyor ama biz bilmiyoruz.

NECDET BUDAK (Edirne) – Türkiye'yi ilgilendiriyor.

BAŞKAN - Ben on dakika daha süre vereyim Sayın Bakanım, lütfen tamamlayın.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamlı) – Lütfederseniz, burada cevap vereyim. Gerçekten milletvekillerimizin birtakım bizim için de ufuk açmak açısından çok faydalı, o bakımdan.

Efendim, özellikle biz biliyorsunuz, bütün Ergene Nehri baştan aşağı büyük bir toplu makine çalışmasıyla neredeyse 150 kilometreyi tamamen ıslah ettik. Tabii ki, atık suların bertarafı, arıtılmasıyla ilgili konu belediyeler meselesi, ama bununla ilgili eylem planı hazırlandı, biz de destek vereceğiz. İnşallah bu konuda bir çalışma yapacağız ama belediyelere ve sanayicilere büyük iş düştüğünü ifade etmek istiyorum.

Kağıt israfı konusunda haklısınız. Bunu ilk defa ben başlatıyorum. Özellikle bayram tebriklerinde milletvekillerimize vesaire elektronik postayla gönderiyorum ama bazı milletvekillerime, ben sadece AK PARTİ'ye değil, CHP ve MHP milletvekillerime de gönderiyorum ama bazı milletvekilleri e-mailleri okunmuyor, geri geliyor, onu da özellikle belirtmek istiyorum. Yani bazı bilgileri milletvekillerimize ulaştırmamız için bize kullandıkları elektronik posta adreslerini verirlerse, memnuniyetle biz her türlü bilgiyi kendilerine göndeririz. Onu da özellikle arz etmek istiyorum. Efendim, Necdet Bey'le ilgili...

Efendim, Mevlüt Aslanoğlu Beyefendi'nin konusuna geleyim, çok önemli. Efendim sulama birlikleriyle ilgili kanun tasarısını ben Meclise sevk edeceğim diye söz verdim, söz verdiğim üzere Meclise sevk ettim, komisyonlarda görüşüldü, Orman-Köy İşleri Komisyonu Başkanı, Adana Milletvekilimiz Vahit Kirişçi Bey'le konuştum, kendisi bayramdan sonra görüşerek, Genel Kurula sevk edeceğini ifade etti. Siz de takip ederseniz, memnun oluruz, burada...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Sizin yakanıza yapışmayacağım, onun yakasına yapışacağım.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamlı) - Burada şunu ifade edeyim efendim. Orada İçişleri Bakanlığından mali mesuliyeti Sayıştaya, teknik mesuliyeti Devlet Su İşlerine verdiğimizizi ifade ettik bu konuda.

Burada şunu ifade edeyim: Malatya'yla ilgili siz dediniz ki... Malatya organizeye tekrar kendim bakacağım, bizzat ben inceleyeceğim, bir. Ancak, siz özellikle Afyonkarahisar ile Malatya'yı mukayese ettiniz. Efendim, şunu ifade edeyim...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Hayır, Afyon'u etmedim.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamlı) - Peki, Konya yaptı. Malatya'ya verilen ödenek, Afyonkarahisar'a verilen ödeneğin iki misli. Bunu ifade edeyim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 58

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Daha fazla verin.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Size Derme ve Çerkezyazı sulaması, şu anda yürüyor, açtık önünü, toplulaştırmayla ilgili bir problem vardı, çözülüyor. Çözüldü, yürüyecek. Darende, Gökpınar sulamasını bitireceğiz. Kuruçay, Boztepe yürüyor, Kapılıkaya Baraj inşaatı hızla devam edecek, Doğanşehir, Söğüt, şimdi kanallarla ilgili efendim, bunu da şunu ifade edeyim. Projesi bittiği anda kanalların, hemen yatırım programlarına alacağımızı ben burada ifade edeyim.

Yoncalı Barajı ile ilgili olarak da, Yoncalı biliyorsunuz kati surette, Arguvan'daki kardeşlerimizde hiçbir ayrımcılık yoktur, asla böyle bir şey ne düşündük ne de düşünüyoruz. Benim zaten fitratıma uymaz. Herkesi ben seviyorum yani hakikaten bunu çok açık yüreklilikle ifade edeyim. Bununla ilgili izden kurtardık. Yalnız müteahhitte ilgili bir problem var. Onu tabii burada söylemek doğru değil. Müteahhidin belki bir iflas etme durumu söz konusu. Bununla ilgili süre verdiler.

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – 15 sen sonra...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Efendim, işte bilemiyorum, onunla ilgili yani önümüzdeki yıl kesinlikle bakın 2011 yılında yazın onu halledeceğiz. Programa alıyoruz ve inşaat başlayacak. Eğer, müteahhit devam ederse, devam edecek, etmezse feshedip yeniden. Arkadaşlarımız not aldılar. (Karşılıklı konuşmalar) Hemen Malatya Hekimhan ilçe içme suyuyla ilgili 50 litre/saniye su tahsis talebi vardı. İdarece yapıldı. İçme suyu tesislerinin yapımı için herhâlde İller Bankasına müracaat edecek. Şu ana kadar bize bir talebi yok, su tahsisi istemişti, tahsisi yaptık. Talep ederse, onu da yatırım programına alırsınız ama İller Bankasına herhâlde yaptırarak.

Bunun dışında, orman köylüleriyle ilgili şunu ifade edeyim: Tapu iptalleriyle ilgili husus, tamamen mahkeme kararı, yani neticede, bakın...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Mahkemede...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Müsaade eder misiniz, ben izah edeyim, ondan sonra siz...

Efendim, şu şekilde,ormanla ilgili daha önce Tapu Kadastro, ormanın bilgisi dışında bir kadro işlemi yaparak, bazılarını tapu vermiş. Daha sonra orman kadastro su gelmiş, oranın bütün tarihî kayıtlarda ve uydu fotoğraflarında, oranın geçmişte orman olduğu anlaşılmış ve tapu iptali için mecburen mahkemeye vermek durumunda kalınmış. Mahkeme kararına göre tapusu iptal ediliyor ancak ben şuna ifade edeyim, az önce de ifade ettiniz, bu meseleyi biz birkaç defa hem Bayındırlık ve İskân Bakanımız, bendeniz ve Maliye Bakanımızla beraber iki defa toplantı yaptık. Çünkü Tapu Kadastro Bayındırlık Bakanlığına, Orman Genel Müdürlüğü Çevre Orman Bakanlığına, Millî Emlak Maliye Bakanlığına bağlı biliyorsunuz ve yaptığımız bu toplantıda en son geçtiğimiz pazartesi günü de Ali Babacan'ın başkanlığında toplantı yaparak, bunların nasıl çözüleceği konusunda bir kanun teklifi hazırlanıyor ve inşallah, en son 2/B orman, ihtilafı olan, hatta şunu ifade edeyim, daha kötüsü de var, bunu kabul edemiyoruz, o da şöyle: Devlet, kendi mülkü diye satmış vatandaşa, parasını da almış, daha sonra tapusu iptal edilmiş. Yani biz bunların, hatta, bunu vatandaşın hakkı olarak bunlara bedelsiz şekilde teslimine dair kanun hazırlıyoruz. Hazırlandı, bunu özellikle, bence bu büyük haksızlık, onu ifade edeyim. Yalnız bu konuda...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Katı atık?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Efendim, katı atıkla ilgili şunu ifade edeyim. Efendim, bakın... (Karşılıklı konuşmalar)

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Köylüye desteği her zaman verelim Halil Bey ya, elli kere söyledim, yüz kere söyledim. Köyün arazisini getirin bedava verelim!

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Müsaade ederseniz hemen ben, doğru söz verdik, destek vereceğimizi ifade etmiştim ancak maalesef tahsis ettiğimiz yerle ilgili Danıştaydan iptal kararı geldi. Bunun üzerine biz Orman Kanunu'nda bir değişiklik yaparak, özellikle çöp depolanacak veya bertaraf tesislerinin orman alanlarında yapılmasına dair kanunu çıkardık. Kanun çıktıktan hemen akabinde yönetmelik çıkar çıkmaz bunu tahsis ediyoruz...

FERİT MEVLÜT ASLANOĞLU (Malatya) – Edeceksiniz daha?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Hayır edildi, ÇED raporu da önümüzdeki hafta bitecek, belediye katı atık birliği gelsin bizden hemen ihalesini yapsın, yüzde 10 ihale şeyini de karşılayacağız. Önümüzdeki hafta, ÇED de hazır, ÇED'le ilgili de bu konuda kolaylık konusunda arkadaşlar çalışma yapacak, onu yazılı olarak şey yapacağız.

Yuvarlakçay ile ilgili, acaba, Muğla Milletvekilimiz Gürol Bey, ayrıldı, ona ben yazılı cevap vereyim. ("Bursa Sayın Bakanım..." sesleri) Bursa'ya geleceğim.

Mehmet Günel Bey, ayrıldı, o da yok galiba. (Karşılıklı konuşmalar)

Genel Kurula kadar uygun görürseniz, ben bütün milletvekillerine iliyile alakalı bir bilgi verelim. Hay hay.

Tuğrul Yemişçi Bey'in soruları vardı, bunları ben kendisine yazılı olarak zaten, birtakım, Aktaş Barajı, Bademli, Zeytinova bunlar ihale edildi, yapılıyor. Keza Bademli Göleti inşaatı 24/11/2010'da ihale edilecek, onun müjdesini buradan vereyim. Zeytinova Barajı inşaatı 16 Ağustos 2010'da ihale edildi, ihale süreci bitince onun da inşaatına başlayacağız.

Muzaffer Baştopçu Beyefendi burada, teşekkür ediyorum, kendisi sağ olsun, grafiklerin değerlendirmesini yaptı. Bunun dışında Göcek'le ilgili bilgi var, çok detaylı. (Karşılıklı konuşmalar) Efendim, isterseniz şöyle yapaalım mı, bu özel koruma çevre alanıyla ilgili olarak, sorulmuştu, bu çok detaylı bir bilgi var elimizde, onu isterseniz, onu da Gürol Bey sormuştu, onu da ben yazılı olarak vereyim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 59

Cahit Bağcı burada, Gölsu projesini inşallah 2011 yatırım programına teklif ettik ama parası yok. Ama biz çalışmalara devam ediyoruz, bunu özellikle belirteyim. Obruk Dutludere sulaması inşaatıyla ilgili, inşallah ihalesine önümüzdeki hafta çıkılacak ve Aralık 2010'da ihalesi yapılacaktır, bunun da müjdesini vermiş oluyorum.

Bilirkişiler konusunda haklısınız, hakikaten ciddi şekilde bilirkişi meselesinin ele alınması gerekir. Tabii, diğer Ankara-Samsun hızlı tren hattını tabii Ulaştırma Bakanımıza ileteceğim. Bunu özetle belirteyim.

Konya'yla ilgili, Hasan Angı Bey, efendim, Konya Mavi Tünel, yıldırım hızıyla ilerliyor. Bakın, Konya'daki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Sayın Başkanım, bir lütfederseniz...

BAŞKAN - Efendim, yani Ulaştırma Bakanlığının bütün problemlerini burada bitiremeyiz, yazılı cevap verebilirsiniz.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Sayın Başkanım, çok önemli.

Konya projeleriyle ilgili çok detaylı bilgi gönderirim ama bakın Konya'da KOP adıyla bilinen proje, tamamen raflarda idi. Bendeniz DSİ Genel Müdürü olduğum zaman Başbakanımıza arz ettim, Konya milletvekillerimizle beraber bu projeyi burada Plan ve Bütçe Komisyonunda özellikle önergeyle yatırım programına alındı ve hemen akabinde bakın Bağbaşı Tüneli ve Barajının temelini 6 Temmuz 2007 yılında attık. Şu anda çok hızlı ilerliyor, hatta bitiş tarihi 31 Aralık 2012 idi, biz bunu 17 Aralık 2011 tarihinde saat 16.59'da tamamlayacağız diye ilan ettik. Çok yoğun bir çalışma yapılıyor. Bunun dışında Konya'daki su eksikliğini tamamlanması açısından Derebucak'taki Prof. Yılmaz Muslu Hoca'mızın barajını veya Gembos derivasyonunu bitirdik, buradan 135 milyon metreküp su akıyor. Ayrıca su depolamasını bitirdik, BSA dediğimiz Beyşehir-Suğla-Apa kanalı hızla bu sene inşallah tamamlanacak. Dolayısıyla bakın 135 milyon metreküp Derebucak'ta, 100 milyon metreküp Suğla'da ve ayrıca 414 milyon metreküpü de yılda Derebucak, Mavi Tünelden, Konya Ovasına su akacak. Yer altı suları ve diğer projelerle ilgili gerçekte çok büyük çalışmalar yapılıyor. Uygun bulursanız, bunlar KOP'la ilgili çok detaylı projeyi ben sizlere, Mustafa Bey, sizlere sunayım. Oldu mu efendim?

Antalya milletvekilimiz Sadık Badak Beyefendi burada. Efendim, bunları diğer Antalya milletvekillerimiz de sormuştu, herhâlde yok, şimdi şunu ifade edeyim, Küçük Aksu Barajı inşallah 2011 yatırım programına alındı, Serik ve 14 belediyenin biliyorsunuz, orası millî park alanındaydı, Bakanlar Kurulu kararı gerekiyor, Beşkonak'tan, oradan onu takip edeceğim, önümüzdeki haftalarda inşallah onu çıkarırız.

Kayacaören Barajıyla ilgili çalışmalar, millî parklarla ilgili, yaban hayatı temalı park projesini ele alacağız. Manavgat'la ilgili konuyu ele aldık, onu belirteyim. Diğer barajlar da yapılıyor. Gazipaşa, Gökçeler Barajı şu anda biliyorsunuz onlar yapılıyor, bunu da özetle belirteyim. Denizli'deki yatırımlar devam ediyor. Bunları da milletvekilimiz burada, tamam, yazılı olarak vereyim.

Osman Kaptan, yok burada, bildiğim kadarıyla, ona yazılı olarak vereceğim.

Manisa Milletvekilimiz, efendim bu Sardes Nikel'le ilgili çok konuştuk, yani özetle şunu ifade edeyim: Sardes Nikel'in su kullanım, daha önce suyu alacağı yer vesaire belliydi, bunu biz yeniden ele aldık, hatta üniversiteden üç kişilik bir rapor da var. Neticede o su falan oradan kullanılacak değil. Turgutlu'nun atık sularını alıp arıtarak yukarıda suyu kullanacak. Bununla ilgili her türlü tedbir alındı, böyle, sülfürik asiti, emisyonu, vesairesi söz konusu değil, tamamen kapalı sistem olacak, dikilecek ağaçların 5 katı kadar ağaç dikileceğini ben ifade edeyim. Ayrıca benim öyle, siz dediniz ki, birtakım iddialar da belirtti, şöyle şöyle dedi, Çevre Orman Bakanı, Türkiye'nin Çevre Orman Bakanlığı büyük bir bakanlıktır. Ne İngiliz Hükûmetini ne de İngiliz Büyükelçisine boyun eğecek bir bakanlıktır. Bu konuda bana hiçbir şekilde talep Hükûmetten, İngiliz Hükûmetinden veyahut da Büyükelçiden hiçbir talep gelmemiştir. Zaten bu benim bakanlığımdan önce ele alınmış bir konu, bir kere böyle bir şey söz konusu değil, benden önce orada faaliyetlerin başladığını hatta ben gelince bu şartları daha da ağırlaştırmak suretiyle, birtakım atık suların kullanılması suretiyle bu konuda gerekli...

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Sayın Bakan, bu konudaki iddia sahibi ben değilim, biz değiliz, bizzat Turgutlu Belediyesi Başkanı.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Ben kendisini bizzat telefonla aradım, böyle bir iddia var, nereden çıkardın, benim seninle görüşmem dahi yok dedim, efendim, yanlış anlaşılmış dedi. Ben de Mecliste onu tekzip ettim diye söyledi, ben de burada kayıtlara girmesi için asla ne İngiliz Hükûmeti beni aradı ne de İngiliz Büyükelçisi benim makamıma gelip de baskı yapmıştır. Bunu özellikle belirteyim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - Bu tür iddialarda bulunanların gereken cevabı...

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Evet.

Osman Kaptan Bey yok, ona yazılı olarak cevap vereceğiz efendim, barajlarla ilgili sorular sordu, ama Antalya'ya çok büyük yatırımlar yapılıyor.

Zeki Ergezen Beyefendi'nin... Sizinle ilgili efendim, Van Gölü'yle ilgili dediğiniz alternatiflerle ilgili çalışma yapılıyor. Mesela oradaki suyu alarak büyük bir kot farkı var, Dicle Nehrine akıtılması hâlinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Erkan Akçay'ın, artık yazılı olarak vereyim ben size.

Sedat Bey, siz bilemiyorum... (Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN - Son olarak efendim, lütfen beş dakika içerisinde tamamlayalım. İlgili arkadaşlarımıza yazılı cevap verelim.

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Peki, efendim.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 60

Tabii, Erkan Akçay Beyefendi'nin su kaçağı, Gördes, efendim, barajda su kaçağı yoktur. Tabii, bütün barajlar inşa edildikten sonra su toplayınca biz önceden enjeksiyon yapmıyoruz ki maliyet yüksek olsun, bakıyoruz enjeksiyonla, onları kapatıyoruz.

Gediz'in kurtarılmasıyla ilgili de söyledim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Çatlak var mı Sayın Bakan, barajda?

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Yok, barajla ilgili problem yok, çatlak olsa baraj yıkılır.

Sedat Kızılıclık Beyefendi'nin soruları vardı. Efendim, özellikle tabii, HES'lerle ilgili... HES'ler çok önemli, bakın HES'e hiç kimsenin karşı çıkmaması lazım, ama bu konudaki hassasiyetleri de dikkate alarak çok iyi bir denetim yapıyoruz. Yani bu HES'ler keşke yapılsaydı, enerjimizin büyük bir kısmını karşılayacaktı. En azından 40 milyar dolarlık bir dışarıya bir maalesef döviz kaybı olmayacaktı. Bunlara dikkat ediyoruz. Bursa Uludağ projesi yürüyor. İnşallah bunu önümüzdeki baharda başlatıyoruz ve Gemlik, Göllüce içme suyuyla ilgili çalışmalar devam ediyor. Bunu da özellikle belirtiyim. Yenişehir'le ilgili projeler başlıyor, bunu özellikle 29/12/2010'da ihale edileceğini, birinci merhale projesi kapsamında Boğazköy Barajı tamamlandı, bunun sulama inşaatı ihale edilecek. Yine Babasultan'la ilgili de biliyorsunuz, Babasultan Barajı hemen hemen bitmek üzere, inşallah proje yapımını bu sene ihale edeceğiz, proje bitince de ihalesini yapacağız. Onu da özetle belirtiyim.

Efendim, Mustafa Bey burada, müsaade ederseniz Mustafa Bey'e de cevap vereyim. Kendisine teşekkür ediyorum, hakikaten bu konuda HES'lere karşı olmadığını ifade etti, doğru ama bu HES'lerin yeri konusunda iyi değerlendirme yapmak gerektiği kanaatindeyim. Gürültü konusundan bahsettiniz efendim, gürültü konusunda bizim şeyimiz şu. Yani Avrupa standardı var, eğlenmek isteyen eğlensin, bunlar özellikle kapalı mekânlarda veya uygun sizin de ifade ettiğiniz gibi uygun birtakım adacıklara alabilirsek, hem eğlenmek isteyenler için bir imkân sağlamış oluruz hem de gürültüden vatandaşların rahatsız olmaması sağlanmış olur diye düşünüyorum.

Bakın şunu ifade edeyim. Bizim yaptığımız anket çalışmasında özellikle İstanbul'da Üsküdar'dan ta Beykoz'a kadar olan kesimde aşağı yukarı 1.400 kişiye sorulmuş, bunların yüzde 17'si ben veya yakınlarımdan birisi psikolojik olarak rahatsız oldu, bundan dolayı bir psikolojik danışmanlık hizmeti aldık şeklinde müracaat etmişlerdir. Ama sizin de ifade ettiğiniz gibi kömür santrallerinin mutlaka suyun kullanılması şarttır, su kaynaklarının sonuna kadar kullanmak ve kömür kaynaklarımızı kullanmak fakat bu arada ben de aynı kanaatteyim, tarihî eserleri, tabii varlıkları, güzellikleri kesinlikle korumak gerektiği konusunda hemfikiriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) - Evet, bir de efendim, tabii ki, Doğa Derneği Başkanı, çevrenin seri katili diye, yani böyle bir şey olamaz, ben çevre konusunda çok hassas bir insanım. Yani yaptıklarımız ortada. Yani bu şekilde insanların böyle bir tavır alması çok yakışsınız. İnsanlar tenkit edilebilir, ama hakaret etmeye hiç kimsenin hakkı olmadığı kanaatindeyim. Tenkit edildi, memnuniyetle, hatamız varsa söyleyin, tavsiyeniz varsa, bunu diyen kim olursa olsun dinlemeye hazırım ama özellikle bunu ben mahkemeye verdim, neticesini bekleyeceğiz. Harun Bey sordu.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Ben sordum yalnız soruş nedenim, memurların burada alkış işlemi karşısında bazı arkadaşlarımızın normal karşılama... (Karşılıklı konuşmalar)

ÇEVRE VE ORMAN BAKANI VEYSEL EROĞLU (Devamla) – Yok, efendim şimdi, alkışlayan arkadaşlar bizim ekip üst yönetimi burada, belki yeni gelen arkadaşlar olabilir, kimin alkışladığını da bilmiyorum, alkışa da ihtiyacımızın olmadığı kanaatindeyiz. Tabii, burada da alkış yapılması doğru değil. Nereden alkış geldiğini de bilemiyorum. Ancak ben şunu ifade ediyorum. Artık, biz gerçekten bu güzel işleri arkadaşlarımızla beraber yapıyoruz. Yani birlikte aile havası içinde yürütüyoruz. Bunu da özellikle, inanın hiçbir ayırım yapmıyoruz. Bütün arkadaşları seviyoruz. Hangi zihniyette olursa olsun, çünkü onlar bizim elemanımızdır, bir aile havasındayız. Yani birisinin başı ağrıdığı zaman hepimiz rahatsız oluyor. Bunu özellikle belirtmek istiyorum. Bu başarı hakikaten, başarı olarak takdir buyuruyorsanız, bu başarıda hepsinin 70 bin Çevre Orman Bakanlığı mensubunun mutlak payı vardır, ben de arkadaşlarımla gurur duyuyorum.. bunu da özetle vurgulamak istiyorum.

Teşekkür ediyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (Karşılıklı konuşmalar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Görüşmeler tamamlanmıştır. Sırayla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum.

PROGRAMLAR

Çevre ve Orman Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(04 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(05 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 61

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kesin hesabı okutuyorum:
(Kesin hesap okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü bütçesini okutuyorum:
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÜTÇESİ VE KESİN HESABI
(01 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(02 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(03 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(04 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(06 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(07 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(Genel toplam okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Kesin hesabı okutuyorum:
(Kesin hesap okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Özel Çevre Koruma Kurulu Başkanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:
ÖZEL ÇEVRE KORUMA KURULU BAŞKANLIĞI BÜTÇESİ VE KESİN HESABI
(01 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(06 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(Genel toplam okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
BAŞKAN - B Cetvelini okutuyorum:
(03 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(04 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(05 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(Toplam Gelir okundu)
BAŞKAN - Kesin hesabı okutuyorum:
(Kesin hesap okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
B Cetvelini okutuyorum:
(Bütçe tahmini okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Orman Genel Müdürlüğü Bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:
(01 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(02 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(04 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(Genel toplam okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
B Cetvelini okutuyorum:
(03 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(04 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(05 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
(06 okundu)
BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

T B M M

Tutanak Müdürlüğü

Tarih :

Grup :

Giriş:

Sayfa : 62

(Toplam Gelir okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabı okutuyorum:

(Kesin hesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

B cetvelini okutuyorum:

(B Cetveli okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BÜTÇESİ VE KESİN HESABI

(01 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(02 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(03 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(07 okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(Genel toplam okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kesin hesabı okutuyorum:

(Kesin hesap okundu)

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece, gündemimizde bulunan kurum bütçeleri ve kesin hesapları oylanmış ve kabul edilmiştir. Hayırlı

olsun.

Yarın saat 10.00'da toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 20.02